

دانشگاه از نگاه روزنامه ها و خبرگزاری ها

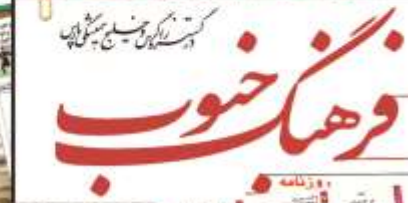
بهار ۱۳۹۸

همیاری دانشگاهیان

در بحران سیل خوزستان

- همیاری در درمان دام ها و پایش سلامت آنها
- مشاوره در امور کشاورزی
- مشاوره های روانشناختی، مشاوره برای مدیریت بحران و پیشگیری از بحرانهای پیش رو

بنام خدا

باگذشت بیش از ۱۰ سال از بروز پی‌درپی پدیده خشک‌سالی در استان خوزستان و خسارات بسیاری که به بخش‌های مختلف استان بالأخص در حوزه کشاورزی شهرهای پایین‌دست استان وارد شد، کمتر مسئول و کارشناسی در استان به این مسئله می‌اندیشید که بار دیگر کشور با موجی از بارش‌هایی مواجه شود که در نتیجه آن سیل‌های ویرانگر بخش‌هایی از کشور را تحت تأثیر قرار دهد.

به اذعان بسیاری از کارشناسان بیشترین خسارات وارده در پی خشک‌سالی‌های اخیر در استان خوزستان را محیط‌زیست و کشاورزی استان متحمل شد؛ خشک شدن تالاب‌ها، کاهش آورد رودخانه کارون و بحرانی شدن وضعیت بزرگ‌ترین رودخانه قابل کشتی‌رانی کشور، وضعیت نامساعد رودخانه و سد کرخه، از بین رفتن چندین هزار نفر نخل در استان به دلیل شور شدن و یا نبود آب در پایین‌دست استان، ممنوعیت کشت در فصول مختلف و ... بخشی از خسارات وارده به استان در پی بروز چندین ساله این پدیده در استان بود.

با شدت گرفتن بارش‌ها از ابتدای امسال در استان‌های نیمه غربی کشور، خوزستان نیز از این پدیده متأثر شد؛ حل مشکلات زیست‌محیطی استان، سیراب شدن رودخانه‌ها، پر شدن تالاب‌ها از آب و جان دوباره در کالبد نیمه‌جان کارون قسمت زیبای این نعمت الهی است اما ماجرای روی دیگری نیز داشت و علاوه بر بارش‌های صورت گرفته در استان ورود سیلاب از استان‌های بالادستی موجب بروز سیل در خوزستان شد که تا امروز نیز استان متأثر از این پدیده است و به عقیده بسیاری از اعضای هیئت‌علمی و کارشناسان پیامدهای این پدیده تا مدت‌ها استان را متأثر خواهد کرد.

همواره در شرایط بحرانی و رخداد‌های طبیعی که جامعه به لحاظ روانی دچار تنش‌های فراوانی می‌شود اظهارنظرهای کارشناسانه جامعه علمی بخش قابل‌توجهی از این تنش‌ها را کاهش داده و به دلیل علمی بودن، اظهارنظرها مورد توجه مردم نیز قرار گرفته است. از این رو دانشگاه شهید چمران اهواز به‌عنوان قطب علمی جنوب غرب کشور از زمان بروز سیل در استان خوزستان با تشکیل ستاد مدیریت بحران علاوه بر خدمات‌رسانی به مردم توسط دانشجویان، کارکنان و اعضای هیئت‌علمی با تشکیل کارگروه‌های مختلف در دانشکده‌ها تلاش کرد علاوه بر ارائه کمک به مردم سیل‌زده برای کاهش خسارات بیشتر، راهکارهای اجرایی به مسئولان ارشد استان ارائه دهد.

تشکیل نشست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در قالب سه کارگروه آب و محیط‌زیست، اقتصاد و فرهنگی و اجتماعی، اعزام دانشجویان به مناطق سیل‌زده، مداوای رایگان دام‌های سیل‌زدگان در دانشکده دامپزشکی، تشکیل کارگروه روان‌شناختی با حضور استادانی از دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی و ارائه خدمات به سیل‌زدگان در محل کمپ‌ها، اهدای یک تا ۱۰ روز از حقوق کارکنان و اعضای هیئت‌علمی برای کمک به سیل‌زدگان، تشکیل گروه‌های بررسی سیل‌های اخیر و کاهش آسیب‌های بیشتر در دانشکده‌های دانشگاه و ... تنها بخشی از کمک‌های جامعه دانشگاهی است و بی‌شک این همکاری و مساعدت‌ها همچنان تا پایان مشکلات ناشی از این رخداد ادامه خواهد داشت.

ندا شفيعی

مدیر روابط عمومی دانشگاه

دانشگاه از نگاه خبرگزاری ها

همیاری دانشگاهیان در بحران سیل خوزستان

- همیاری در درمان دام ها و یایش سلامت آنها
- مشاوره در امور کشاورزی
- مشاوره های روانشناختی، مشاوره برای مدیریت بحران و پیشگیری از بحرانهای پیش رو

پایگاه خبری تحلیلی خوزستان

خبرگزاری فارس

همپرس

جامعه تحلیلی خبری خوزستان
پیک خبر تازه بخوان

کارون پرس

اینا

خبرگزاری آریا

خبرگزاری مهر

خبرگزاری تسنیم

کارون نیوز

بولتن

کد خبر: ۷۵۴۱۳۴ - تاریخ انتشار: ۱۵:۰۶ - ۰۵ فروردین ۱۳۹۸

گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز:

جهت اعزام گروه جهادی عمرانی و دامپزشکی برای کمک به سیل زدگان شمال کشور آماده‌ایم

گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در بیانیه‌ای آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی به سیل‌زدگان شمال کشور اعلام کرد.

به گزارش خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در بیانیه‌ای آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی دانشگاه در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی و یاری کردن هموطن حادثه دیده در حادثه سیل گلستان اعلام کرد.

در بخشی از این بیانیه آمده است:

تلاش نیروهای جهادی و مردمی استان گلستان در جهت کم کردن خسارات این حادثه غمبار قابل تقدیر است. کمبود امکانات و همچنین بی‌تدبیری مسئولین استانی و کشوری پیچیدگی‌های مضاعفی را برای ماموران ایجاد کرده است.

از نیروهای جان بر کف بسیج و تمام کسانی که در این روزهای آغازین سال در کنار مردم آسیب دیده و رنج دیده در حال سپری کردن هستند صمیمانه سپاسگزاری نموده و ضمن عرض تسلیت به مردم غیور ولایتمدار و شهید پرور استان‌های شمالی کشور در پی وقوع سیل در این استان‌ها و شدت بالای خسارات به خصوص در استان گلستان، آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی و یاری کردن عزیزان هموطن حادثه دیده در این حادثه را اعلام می‌کنیم. سیل در این استان باعث آسیب به مسکن اقتصاد و زندگی مردم است و همه باید به یاری هم در این استان بشتابند.

کد خبر: ۴۸۱۶۴- تاریخ انتشار: ۰۶ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۱:۵۱

اعلام آمادگی گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز جهت اعزام گروه عمرانی و دامپزشکی برای کمک به سیل زدگان شمال کشور

گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در بیانیه‌ای آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی به سیل زدگان شمال کشور اعلام کرد.

به گزارش حکیم مهر به نقل از خبرگزاری دانشجویان ایران، گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در بیانیه‌ای آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی و یاری کردن هموطنان حادثه دیده در حادثه سیل گلستان اعلام کرد.

در بخشی از این بیانیه آمده است:

تلاش نیروهای جهادی و مردمی استان گلستان در جهت کم کردن خسارات این حادثه غمبار قابل تقدیر است. کمبود امکانات و همچنین بی تدبیری مسئولین استانی و کشوری پیچیدگی‌های مضاعفی را برای مأموران ایجاد کرده است.

از نیروهای جان بر کف بسیج و تمام کسانی که در این روزهای آغازین سال در کنار مردم آسیب دیده و رنج دیده در حال سپری کردن هستند صمیمانه سپاسگزاری نموده و ضمن عرض تسلیت به مردم غیور ولایتمدار و شهید پرور استان‌های شمالی کشور در پی وقوع سیل در این استان‌ها و شدت بالای خسارات به خصوص در استان گلستان، آمادگی خود را جهت اعزام گروه جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز در قالب دو گروه عمرانی و دامپزشکی جهت کمک‌رسانی و یاری کردن عزیزان هموطن حادثه دیده در این حادثه را اعلام می‌کنیم. سیل در این استان باعث آسیب به مسکن اقتصاد و زندگی مردم است و همه باید به یاری هم در این استان بشتابند.

دانشجو

کد خبر: ۷۵۴۵۹۱ - تاریخ انتشار: ۱۴:۴۸ - ۱۰ فروردین ۱۳۹۸

حیدری در گفتگو با دانشجو:

اعلام آمادگی بسیج دانشجویی شهید چمران اهواز برای خدمت رسانی به سیل زدگان / گروهی از جهادگران به منطقه اروندکنار اعزام شدند

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: از همان ابتدای وقوع سیل در شمال کشور گروه جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز آمادگی خود را جهت هرگونه کمک و خدمت رسانی اعلام کرد.

مصطفی حیدری، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو گفت: متأسفانه در نوروز امسال شاهد بروز سیل در مناطق مختلف کشور بودیم و از همان ابتدای وقوع سیل در شمال کشور گروه جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز آمادگی خود را جهت هرگونه کمک و خدمت رسانی اعلام کرد.

حیدری افزود: با توجه به اینکه گروه های مختلف در شمال کشور در حال کمک رسانی هستند و نیازی به اعزام نیروی انسانی به مناطق وجود نداشته و از طرف دیگر هشدارهایی که در مورد خطر وقوع سیل در استان خوزستان، گروه جهادی شهید چمران اهواز ضمن حفظ آمادگی جهت خدمت رسانی، روی مسائل استان متمرکز شده است.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: گروه جهادی بسیج دانشجویی شهید چمران اهواز علاوه بر سازماندهی تمام ظرفیت خود فراخوانی هم برای دعوت از دیگر افراد داوطلب که آمادگی نقش آفرینی در صورت لزوم را دارا هستند، انجام داد و لیستی از افراد تهیه شده که در صورت نیاز با آن ها تماس گرفته می شود.

وی گفت: در چند روز گذشته نیز گروهی از جهادگران به منطقه اروندکنار که از مناطق هدف گروه جهادی شهید چمران است اعزام شدند و در روزهای اخیر هم بالا آمدن سطح آب و ورود آن به منازل خسارتی وارد آورده بود که این جهادگران به این منطقه اعزام شدند و ضمن بررسی شرایط موجود و سرکشی به تعدادی از خانه ها به کمک رسانی به یکی از خانه هایی که در دوره های گذشته برای آن ها خدمات عمرانی انجام داده بودند، پرداختند.

کدخبر: ۹۸۰۱۱۱۰۳۲۷۰ - یکشنبه / ۱۱ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۵:۲۲

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز:

احتمال ورود آب به دانشگاه شهید چمران اهواز کم است

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا این لحظه این اتفاق که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

غلامحسین خواجه در گفت‌وگو با ایسنا، درباره تشکیل جلسه ستاد بحران در دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص سیل احتمالی در استان، اظهار کرد: امروز اولین جلسه دانشگاه در خصوص این‌که اگر حیثاً مشکلاتی به واسطه سیل در خوزستان به وجود بیاید و مشکلاتی برای دانشگاه نیز ایجاد شود، چه اقداماتی داشته باشیم، تشکیل شد.

وی افزود: همچنین در این جلسه درباره این‌که در صورت وقوع سیل چه کم‌هایی می‌توانیم به استان داشته باشیم، صحبت شد که تصمیم بر این شد ستادی برای جمع‌آوری کم‌های غیرنقدی همکاران مان در دانشگاه تشکیل و همچنین شماره حساب‌هایی برای جمع‌آوری کم‌های نقدی همکاران اعلام شود تا این کم‌های نقدی و غیرنقدی به سیل‌زدگان اختصاص پیدا کند.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز تاکید کرد: به مسؤولان استان اعلام می‌کنیم که در صورت وقوع سیل، ما نیز هر کمکی از نظر علمی و دیگر جنبه‌ها و همچنین امکاناتی از دست‌مان برآید، انجام می‌دهیم و برای کمک آماده هستیم.

وی در ادامه گفت: همچنین در جلسه امروز این موضوع که میزان آب تا چه مقدار باشد ممکن است به دانشگاه آسیب وارد کند، صحبت و پیش‌بینی‌هایی صورت گرفت تا در صورت ایجاد مشکلاتی از این نظر، راهکارهای لازم را برای جلوگیری از خسارت‌های احتمالی داشته باشیم.

خواجه در پاسخ به این سوال که با توجه به همجواری دانشگاه با رودخانه کارون آیا احتمال ورود آب به دانشگاه وجود دارد؟ اظهار کرد: احتمال این‌که آب وارد دانشگاه شود و از این نظر دانشگاه دچار مشکل شود، کم است. البته از برخی نقاط عمومی احساس می‌کنیم آب وارد دانشگاه شود که مسؤولان شهر نیز تدابیر لازم را در نظر خواهند گرفت. در هر صورت این موضوع که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، تا این لحظه پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را هم برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

خواجه: احتمال ورود آب به دانشگاه شهید چمران اهواز کم است

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا این لحظه این اتفاق که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

غلامحسین خواجه درخصوص تشکیل جلسه ستاد بحران در دانشگاه شهیدچمران اهواز درخصوص سیل احتمالی در استان، اظهارکرد: امروز اولین جلسه دانشگاه درخصوص این‌که اگر احیانا مشکلاتی به واسطه سیل در خوزستان به وجود بیاید و مشکلاتی برای دانشگاه نیز ایجاد شود، چه اقداماتی داشته باشیم، تشکیل شد.

وی افزود: همچنین در این جلسه درخصوص این‌که در صورت وقوع سیل چه کم‌هایی می‌توانیم به استان داشته باشیم، صحبت شد که تصمیم بر این شد ستادی برای جمع‌آوری کم‌های غیرنقدی همکاران مان در دانشگاه تشکیل و همچنین شماره حساب‌هایی برای جمع‌آوری کم‌های نقدی همکاران اعلام شود تا این کم‌های نقدی و غیرنقدی به سیل‌زدگان اختصاص پیدا کند.

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز تاکید کرد: به مسوولان استان نیز اعلام می‌کنیم که در صورت وقوع سیل، ما نیز هر کمکی از نظر علمی و دیگر جنبه‌ها و همچنین امکاناتی از دست‌مان برآید، انجام می‌دهیم و برای کمک آماده هستیم.

وی در ادامه گفت: همچنین در جلسه امروز این موضوع که میزان آب تا چه مقدار باشد ممکن است به دانشگاه آسیب وارد کند، صحبت و پیش‌بینی‌هایی صورت گرفت تا در صورت ایجاد مشکلاتی از این نظر، راهکارهای لازم را برای جلوگیری از خسارت‌های احتمالی داشته باشیم.

خواجه در پاسخ به این سوال که باتوجه به همجواری دانشگاه با رودخانه کارون آیا احتمال ورود آب به دانشگاه وجود دارد؟ عنوان کرد: احتمال این‌که آب وارد دانشگاه شود و از این نظر دانشگاه دچار مشکل شود، کم است. البته از برخی نقاط عمومی احساس می‌کنیم آب وارد دانشگاه شود که مسوولان شهر نیز تدابیر لازم را در نظر خواهند گرفت. در هر صورت این موضوع که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، تا این لحظه پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را هم برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

یکشنبه / ۱۱ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۲:۰۹ - کد خبر: ۹۸۰۱۱۱۰۳۱۷۲

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز:

شرایط اخیر خوزستان، نادر و بحرانی است

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است و در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

مهدی قمشی در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص شرایط استان در بحث وقوع سیلاب اظهار کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کشتش گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

قمشی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کشتش گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

این استاد دانشگاه بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبگرفتگی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز: شرایط اخیر خوزستان یک شرایط نادر و بحرانی است

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است و در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

مهدی قمشی، در خصوص شرایط استان در بحث وقوع سیلاب اظهار کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سالهای گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کتکشی گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

قمشی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کتکشی گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

این استاد دانشگاه بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبرگرفتنی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست. عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطر نشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

کد خبر: ۷۳۰۲۵۰- تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۱:۵۰

خواجه: احتمال ورود آب به دانشگاه شهید چمران اهواز کم است

ریس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا این لحظه این اتفاق که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

غلامحسین خواجه درخصوص تشکیل جلسه ستاد بحران در دانشگاه شهیدچمران اهواز درخصوص سیل احتمالی در استان، اظهارکرد: امروز اولین جلسه دانشگاه درخصوص این‌که اگر احیانا مشکلاتی به واسطه سیل در خوزستان به وجود بیاید و مشکلاتی برای دانشگاه نیز ایجاد شود، چه اقداماتی داشته باشیم، تشکیل شد.

وی افزود: همچنین در این جلسه درخصوص این‌که در صورت وقوع سیل چه کم‌هایی می‌توانیم به استان داشته باشیم، صحبت شد که تصمیم بر این شد ستادی برای جمع‌آوری کم‌های غیرنقدی همکاران مان در دانشگاه تشکیل و همچنین شماره حساب‌هایی برای جمع‌آوری کم‌های نقدی همکاران اعلام شود تا این کم‌های نقدی و غیرنقدی به سیل‌زدگان اختصاص پیدا کند.

ریس دانشگاه شهید چمران اهواز تاکید کرد: به مسوولان استان نیز اعلام می‌کنیم که در صورت وقوع سیل، ما نیز هر کمکی از نظر علمی و دیگر جنبه‌ها و همچنین امکاناتی از دست‌مان برآید، انجام می‌دهیم و برای کمک آماده هستیم.

وی در ادامه گفت: همچنین در جلسه امروز این موضوع که میزان آب تا چه مقدار باشد ممکن است به دانشگاه آسیب وارد کند، صحبت و پیش‌بینی‌هایی صورت گرفت تا در صورت ایجاد مشکلاتی از این نظر، راهکارهای لازم را برای جلوگیری از خسارت‌های احتمالی داشته باشیم.

خواجه در پاسخ به این سوال که باتوجه به همجواری دانشگاه با رودخانه کارون آیا احتمال ورود آب به دانشگاه وجود دارد؟ عنوان کرد: احتمال این‌که آب وارد دانشگاه شود و از این نظر دانشگاه دچار مشکل شود، کم است. البته از برخی نقاط عمومی احساس می‌کنیم آب وارد دانشگاه شود که مسوولان شهر نیز تدابیر لازم را در نظر خواهند گرفت. در هر صورت این موضوع که میزان آب رودخانه کارون به حدی برسد که آب وارد دانشگاه شود، تا این لحظه پیش‌بینی نمی‌شود ولی تدابیر لازم را هم برای جلوگیری از خطرات احتمالی اندیشیده‌ایم.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری همراهان خبر و زارا منعکس شده است.

یکشنبه، ۱۱ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۱۸:۴۰

در نشست مدیریت بحران اعلام شد؛

آمادگی دانشگاهیان شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت استان

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان اعلام شد.

به گزارش گروه دانشگاه خبرگزاری آنا از روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان خوزستان اعلام شد.

غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، در این نشست بر لزوم آماده‌باش همه دانشگاهیان برای کمک به سیل‌زدگان تأکید کرد.

در ادامه قمشی رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، مسائل مرتبط با حوزه‌های آبی استان و سیل اخیر را به صورت تخصصی بررسی و عنوان کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

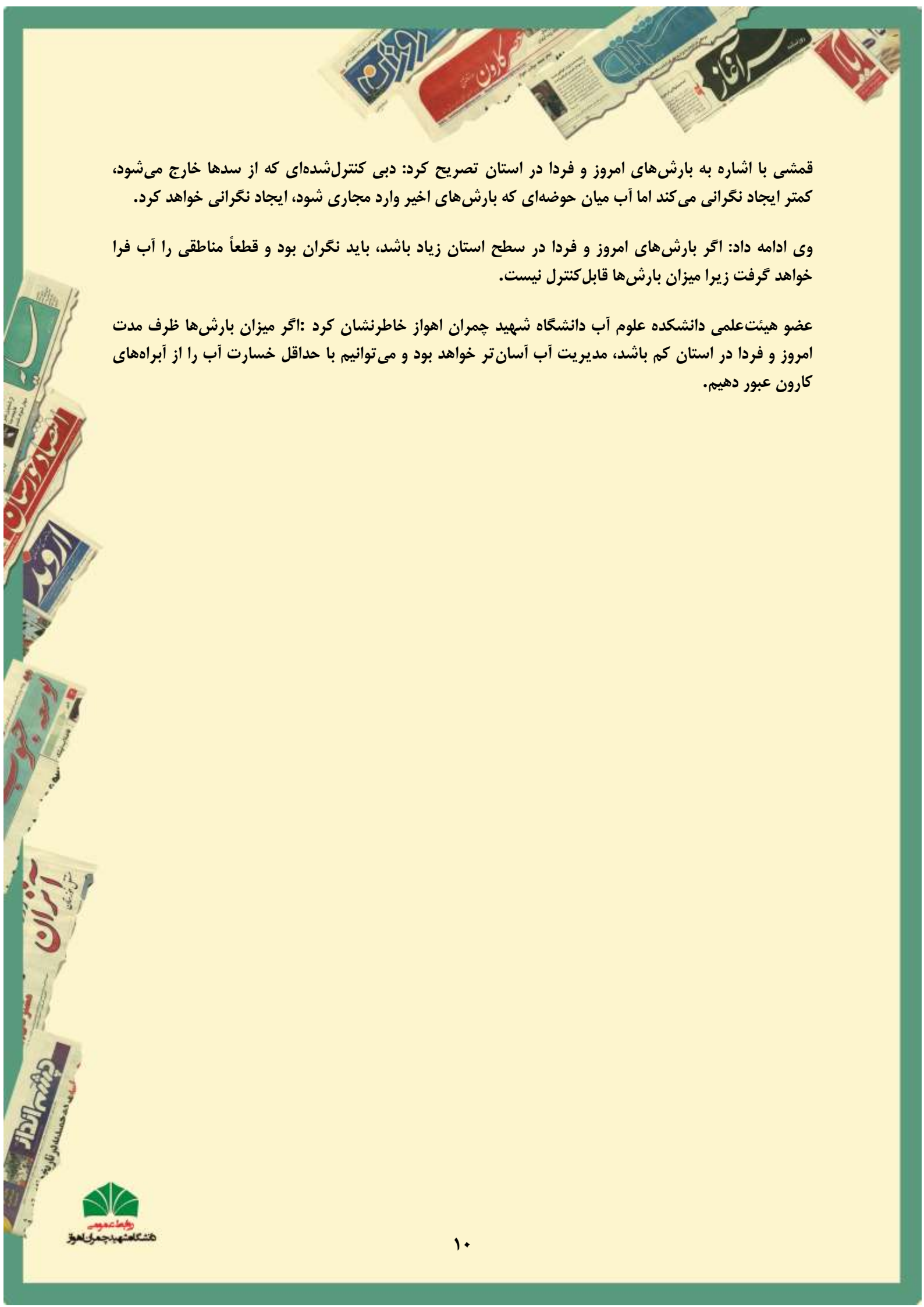
عضو هیئت علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشک‌سالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کثشش گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

وی بیان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار مترمکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار مترمکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز به جا است زیرا کثشش گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

قمشی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

وی افزود: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آب‌گرفتگی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل بندها است.

قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل‌شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که بارش‌های اخیر وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیئت‌علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

۱۲/۱/۱۳۹۸ - ۱۲:۵۳-

خبرگزاری فارس

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز،

آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت استان

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان خوزستان اعلام شد.

به گزارش گروه علمی و دانشگاهی خبرگزاری فارس به نقل از وزارت علوم، در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان خوزستان اعلام شد.

غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، در این نشست بر لزوم آماده‌باش همه دانشگاهیان برای کمک به سیل‌زدگان تاکید کرد.

در ادامه قمشی رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز مسائل مرتبط با حوزه‌های آبی استان و سیل اخیر را به صورت تخصصی بررسی و عنوان کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کشتش گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

وی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کشتش گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

قمشی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

وی بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبگرفتگی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

۱۷ فروردین ۱۳۹۸ | ۱۷:۴۲ | کد: ۴۶۶۱۷

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز،

آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت استان

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان خوزستان اعلام شد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، در این نشست بر لزوم آماده‌باش همه دانشگاهیان برای کمک به سیل‌زدگان تاکید کرد.

در ادامه دکتر قمشی رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز مسائل مرتبط با حوزه‌های آبی استان و سیل اخیر را به صورت تخصصی بررسی و عنوان کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کشتی‌های دبی‌های بالا را ندارند.

وی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کشتی‌های گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

دکتر قمشی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

وی بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبگرفتگی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

دکتر قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

۱۱ فروردین ۱۳۹۸ | ۱۷:۴۲ | کد: ۶۶۶۱۷

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز اعلام شد؛

آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت استان

در نشست مدیریت بحران دانشگاه شهید چمران اهواز، آمادگی اعضای هیئت علمی و متخصصان این دانشگاه در راستای کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب‌های اخیر و کمک به مدیریت استان خوزستان اعلام شد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، در این نشست بر لزوم آماده‌باش همه دانشگاهیان برای کمک به سیل‌زدگان تاکید کرد.

در ادامه دکتر قمشی رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز مسائل مرتبط با حوزه‌های آبی استان و سیل اخیر را به صورت تخصصی بررسی و عنوان کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملاً نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملاً نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کشتش گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

وی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کشتش گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

دکتر قمشی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند.

وی بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبگرفتگی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

دکتر قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعاً مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسان‌تر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز: ضرورت تصمیمات مدیریتی صحیح برای خروجی سدها

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعا مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

مهدی قمشی در خصوص شرایط استان در بحث وقوع سیلاب اظهار کرد: اگر شرایط آب و هوایی که اکنون با آن مواجه هستیم را از نظر هیدرولوژیکی بررسی کنیم، یک واقعه کاملا نادر و کمیاب است.

وی با بیان اینکه شرایط به وجود آمده یک شرایط کاملا نادر و بحرانی است، افزود: در این بحران بهترین کار این است تا تصمیمات مدیریتی صحیحی برای خروجی سدها اتخاذ شود تا خسارت در پایین دست به حداقل خود برسد.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در سال‌های گذشته شرایط خشکسالی استان باعث شده تا آبراه‌های خوزستان از نظر گذر سیلاب با مشکل مواجه شوند و رودخانه‌های کرخه، کارون و دز مانند گذشته کشتش گذردهی دبی‌های بالا را ندارند.

قمشی عنوان کرد: برای مثال رودخانه کارون در زمانی به راحتی دبی ۴ تا ۵ هزار متر مکعب بر ثانیه را از خود عبور می‌داد اما اکنون برای عبور ۳ هزار متر مکعبی باید نگران شرایط باشیم و این نگرانی نیز بجا است زیرا کشتش گذردهی رودخانه‌ها پایین آمده است.

وی با اشاره به اینکه در حال حاضر خروجی سدها به شکلی کنترل شده تا کمترین خسارت در حوضه کارون بزرگ به پایین دست وارد شود، ادامه داد: شرایط به شکلی مدیریت شده تا جریان آب در مقطع اصلی خود در حوضه کارون بزرگ حرکت کند. این استاد دانشگاه بیان کرد: با توجه به اعمال مدیریت در بحث خروجی آب از سدها، اگر اتفاق و یا آبرگرفتی در حوضه کارون بزرگ رخ می‌دهد ناشی از تجاوز به حریم رودخانه و یا اشکالاتی در سیل‌بندها است.

قمشی با اشاره به بارش‌های امروز و فردا در استان تصریح کرد: دبی کنترل شده‌ای که از سدها خارج می‌شود، کمتر ایجاد نگرانی می‌کند اما آب میان حوضه‌ای که (بارش‌های اخیر) وارد مجاری شود، ایجاد نگرانی خواهد کرد.

وی ادامه داد: اگر بارش‌های امروز و فردا در سطح استان زیاد باشد، باید نگران بود و قطعا مناطقی را آب فرا خواهد گرفت زیرا میزان بارش‌ها قابل کنترل نیست.

عضو هیات علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز خاطر نشان کرد: اگر میزان بارش‌ها ظرف مدت امروز و فردا در استان کم باشد، مدیریت آب آسانتر خواهد بود و می‌توانیم با حداقل خسارت آب را از آبراه‌های کارون عبور دهیم.

شنبه / ۱۷ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۹:۳۸ - کدخبر: ۹۸۰۱۱۷۰۵۵۱۹

در دانشگاه شهید چمران صورت گرفت

ایجاد کارگروه "مداخلات روان‌شناختی" برای اعزام مشاوران به مناطق سیل‌زده خوزستان

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی» به منظور ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان در استان خوزستان، در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد.

به گزارش ایسنا، اعضای این کارگروه را روان‌شناسان و مشاوران استان خوزستان که آمادگی خود را برای اعزام به مناطق سیل‌زده اعلام داشته‌اند، تشکیل می‌دهند.

بر اساس این گزارش، اعزام این افراد با هماهنگی مسئولان استان و ستاد مدیریت بحران خوزستان به مناطق مشخص شده، انجام می‌شود.

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی»، پس از انتشار فراخوان آن از سوی مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شده است؛ در این کارگروه تلاش شده تا از دانش‌آموختگان فارغ‌التحصیل دانشگاه شهید چمران اهواز که تجربیات بیشتری در امر مشاوره داشته‌اند، استفاده شود.

گفتنی است در صورت اجرای موفق این طرح، گروه مدیریت بحران به صورت هسته و دائم در مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل خواهد شد تا با آموزش‌های مداوم، افراد را برای اتفاقات و حوادث غیرمترقبه آماده کنند.

شنبه ۱۷ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۹:۴۱ - کد مطلب: ۱۰۰۱۲۶۹

در دانشگاه شهید چمران اهواز؛

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی» برای اعزام مشاوران به مناطق سیل‌زده استان خوزستان تشکیل شد

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی» به منظور ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان در استان خوزستان، در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد.

به گزارش ایسکانیوز از دانشگاه شهید چمران اهواز، اعضای این کارگروه را روان‌شناسان و مشاوران استان خوزستان که آمادگی خود را برای اعزام به مناطق سیل‌زده اعلام داشته‌اند، تشکیل می‌دهند.

بر اساس این گزارش، اعزام این افراد با هماهنگی مسئولان استان و ستاد مدیریت بحران خوزستان به مناطق مشخص شده، انجام می‌شود.

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی»، پس از انتشار فراخوان آن از سوی مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شده است؛ در این کارگروه تلاش شده تا از دانش آموختگان فارغ‌التحصیل دانشگاه شهید چمران اهواز که تجربیات بیشتری در امر مشاوره داشته‌اند، استفاده شود.

گفتنی است در صورت اجرای موفق این طرح، گروه مدیریت بحران به صورت هسته و دائم در مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل خواهد شد تا با آموزش‌های مداوم، افراد را برای اتفاقات و حوادث غیرمترقبه آماده کنند.

یکشنبه، ۱۸ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۰۹:۳۳

در دانشگاه اهواز صورت گرفت؛

تشکیل کارگروهی برای اعزام مشاوران به مناطق سیل‌زده استان خوزستان

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی» به منظور ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان در استان خوزستان، در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد.

به گزارش گروه دانشگاه خبرگزاری آنا از روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، اعضای این کارگروه را روان‌شناسان و مشاوران استان خوزستان که آمادگی خود را برای اعزام به مناطق سیل‌زده اعلام داشته‌اند، تشکیل می‌دهند.

بر اساس این گزارش، اعزام این افراد با هماهنگی مسئولان استان و ستاد مدیریت بحران خوزستان به مناطق مشخص شده، انجام می‌شود.

کارگروه «مداخلات روان‌شناختی»، پس از انتشار فراخوان آن از سوی مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شده است؛ در این کارگروه تلاش شده تا از دانش‌آموختگان فارغ‌التحصیل دانشگاه شهید چمران اهواز که تجربیات بیشتری در امر مشاوره داشته‌اند، استفاده شود.

گفتنی است در صورت اجرای موفق این طرح، گروه مدیریت بحران به صورت هسته و دائم در مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل خواهد شد تا با آموزش‌های مداوم، افراد را برای اتفاقات و حوادث غیرمترقبه آماده کنند.

تاریخ ۹۸/۰۱/۱۹ کدخبر: ۸۳۲۶۹۵۸۹-

۸۰ روانشناس به مناطق سیل زده خوزستان اعزام شدند

اهواز - ایرنا - عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: ۸۰ روانشناس و مشاور برای کاهش صدمات روحی و روانی ناشی از سیل به مناطق سیل زده خوزستان اعزام شدند.

عباس امان الهی روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: از زمان وقوع سیل، از طرف مرکز علوم رفتاری دانشگاه و انجمن مشاوره ایران برای همه روانشناسان و مشاوران خوزستان فراخوان داده شد که افراد علاقه مند به کمک رسانی در حادثه سیل اعلام آمادگی کنند.

وی بیان کرد: در حال هماهنگی با استانداری و جمعیت هلال احمر هستیم تا اردوگاه های مشخصی برای این تیم ها در نظر بگیرند که در کل روز مشاوران در اردوگاه ها حضور داشته و خدمات روانشناسی و مشاوره ارائه دهند. امان الهی ادامه داد: در روزهای اخیر دوره های تخصصی آموزشی برای این تیم های روانشناسی برگزار شد.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: مصیبت های مردم بیشتر به خاطر از دست دادن اموال، خانه و محل زندگی است و از دست دادن زندگی و ضربه های اقتصادی برای زنان و مردان فشارهای روانی را به همراه دارد.

وی گفت: کودکان به دلیل اینکه حس امنیت خود را از دست می دهند بیشتر در معرض آسیب های روانشناختی و افسردگی هستند و باید با ارائه خدمات روانی میزان آسیب های احتمالی را کاهش داد.

امان الهی اضافه کرد: هم اکنون که در مراحل اولیه بحران قرار داریم از بزرگترین اقدامات روانشناسان و مشاوران کنترل کردن خشم مردم است.

در سیلاب اخیر در خوزستان ۴۷ اردوگاه اسکان سیل زدگان در استان برپا شده است که بیش از ۳۰ هزار نفر سیل زده در این اردوگاه ها مستقر شده ان. به دنبال این سیلاب تاکنون دستور تخلیه ۲۱۰ روستا و ۶ شهر خوزستان صادر شده است.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری آفتاب منعکس شده است.

کد خبر: ۱۱۵۹۱۸۱-۱۳۹۸/۰۱/۱۹:۳۱:۴۹:۱۵

۸۰ روانشناس به مناطق سیل زده خوزستان اعزام شدند

عباس امان الهی روز دوشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: از زمان وقوع سیل، از طرف مرکز علوم رفتاری دانشگاه و انجمن مشاوره ایران برای همه روانشناسان و مشاوران خوزستان فراخوان داده شد که افراد علاقه مند به کمک رسانی در حادثه سیل اعلام آمادگی کنند.

وی بیان کرد: در حال هماهنگی با استانداری و جمعیت هلال احمر هستیم تا اردوگاه های مشخصی برای این تیم ها در نظر بگیرند که در کل روز مشاوران در اردوگاه ها حضور داشته و خدمات روانشناسی و مشاوره ارائه دهند. امان الهی ادامه داد: در روزهای اخیر دوره های تخصصی آموزشی برای این تیم های روانشناسی برگزار شد.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: مصیبت های مردم بیشتر به خاطر از دست دادن اموال، خانه و محل زندگی است و از دست دادن زندگی و ضربه های اقتصادی برای زنان و مردان فشارهای روانی را به همراه دارد.

وی گفت: کودکان به دلیل اینکه حس امنیت خود را از دست می دهند بیشتر در معرض آسیب های روانشناختی و افسردگی هستند و باید با ارائه خدمات روانی میزان آسیب های احتمالی را کاهش داد.

امان الهی اضافه کرد: هم اکنون که در مراحل اولیه بحران قرار داریم از بزرگترین اقدامات روانشناسان و مشاوران کنترل کردن خشم مردم است.

در سیلاب اخیر در خوزستان ۴۷ اردوگاه اسکان سیل زدگان در استان برپا شده است که بیش از ۳۰ هزار نفر سیل زده در این اردوگاه ها مستقر شده ان. به دنبال این سیلاب تاکنون دستور تخلیه ۲۱۰ روستا و ۶ شهر خوزستان صادر شده است.

کد خبر: ۷۵۵۶۲۳ - تاریخ انتشار: ۱۶:۱۸ - ۱۸ فروردین ۱۳۹۸

حیدری در گفتگو با دانشجو مطرح کرد

بحرانی تر شدن اوضاع خوزستان / سیل زدگان در یادمان شهدای هویزه اسکان می یابند

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: با توجه به اینکه اوضاع سیل خوزستان بحرانی تر از روزهای قبل شده، در حال انتقال سیل زدگان به یادمان شهدای هویزه هستیم.

مصطفی حیدری، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، درباره آخرین وضعیت وقوع سیل در خوزستان گفت: میزان آبی که از سدهای استان خوزستان خارج شده و آبهایی که از شهرهای اطراف وارد این استان شده اند، بسیار زیاد است و اوضاع خوزستان بحرانی تر از روزهای قبل شده است.

حیدری افزود: به دلیل بحرانی تر شدن اوضاع سیل خوزستان، دستور تخلیه ۶ شهر این استان صادر شده و مناطق بیشتری در معرض سیل قرار گرفته اند.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: طبق برنامه ریزی های انجام شده، بنا را بر این گذاشته ایم که سیل زدگان و اهالی این ۶ شهر را به منطقه ای امن انتقال دهیم و در همین راستا یادمان شهدای هویزه را که زیر نظر سازمان بسیج دانشجویی فعالیت دارد، برای اسکان اضطراری در نظر گرفته ایم؛ چرا که این یادمان از ظرفیت خوبی برای اسکان سیل زدگان و اهالی شهرهای در معرض سیل برخوردار است و به راحتی می توانیم چند هزار نفر را در این یادمان اسکان دهیم.

وی ادامه داد: یادمان شهدای هویزه از موقعیت خوبی برای اسکان سیل زدگان خوزستانی برخوردار است، چرا که از تاسیسات مناسبی برخوردار بوده و تمامی امکانات اعم از آب، برق، گاز، سوله اسکان، حمام و دستشویی را دارا است و حتی روز گذشته نیروهای هلال احمر نیز در این منطقه مستقر شدند و ۱۰۰ چادر اسکان برای سیل زدگان به همراه دارند و تمامی مواد ضروری از قبیل: پتو و بسته های غذایی در این یادمان تدارک دیده شده اند.

حیدری خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۳۰۰ نفر در یادمان شهدای هویزه اسکان داده شده اند و این آمار در حال افزایش است و در صورتی که سوله های این مکان از جمعیت پر شوند اقدام به برپایی چادرها برای اسکان اضطراری سیل زدگان خواهیم کرد.

وی یادآور شد: گروه های جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اعم از خواهران و برادران نیز در راستای ارائه خدمات به سیل زدگان و تحت عنوان خدام در حال اعزام به یادمان شهدای هویزه هستند و هماهنگی های لازم را برای رفع مشکلات مردم انجام خواهند داد و به خدمت رسانی به آنان می پردازند.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران ایسنا

یکشنبه / ۱۸ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۱:۰۵ - کد خبر: ۹۸۰۱۱۸۰۵۷۶۵

دانشگاهیان در مورد بارندگی و سیلاب خوزستان چه می‌گویند؟

بارندگی‌های اخیر و وقوع سیلاب در چند استان کشور و از جمله خوزستان، حرف و حدیث‌های فراوانی را در جامعه به راه انداخته و موارد متعددی، از مدیریت سدها تا موضوع ورود به دوره ترسالی، در جامعه مطرح می‌شود.

خبرنگار ایسنا خوزستان به این بهانه با چند نفر از استادان دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز به گفت‌وگو نشست است.

دکتر جواد احدیان، دانشیار دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در کارنامه کلی، مدیریت سدها، نمره قبولی گرفته است؛ البته جاهایی هم می‌شد که شرایط بهتر باشد، ولی دلیل بر کوتاهی نیست. مدیریت این حجم سیلاب با دبی حدود هشت هزار مترمکعب بر ثانیه، به‌ویژه اینکه در حوضه دز و کارون هم‌زمانی رخ داد، کار دشواری است.

وی افزود: تعداد سد در حوضه دز، کم است و یکی از عوامل تشدید سیلاب‌ها، همین موضوع است. امسال یک جت استریم هوایی رخ داد و سیلاب با دوره بازگشت بیش از یکصد سال موجب این خسارت‌ها شد. جت استریم، یک جبهه هوایی کم فشار با سرعت حرکتی زیاد در برخورد با جبهه مدیترانه‌ای و شکل‌گیری هسته روی رشته کوه زاگرس و البرز است.

همچنین دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص مدیریت سدها به خبرنگار ایسنا، گفت: وضعیت سیلاب در خوزستان بسیار متفاوت از لرستان است و در خوزستان وضعیت سیل، تابع طغیان رودخانه‌ها است که آب خروجی آن‌ها توسط سدها مدیریت می‌شود. پس در این شرایط هر بحرانی در خوزستان ناشی از مدیریت سدها است که باید ثابت شود صحیح انجام شده است.

وی افزود: مدیریت صحیح مقدار خروجی تابع پیچیده‌ای از مقدار ورودی به مخزن، مقدار بارش در حوضه و عدم قطعیت آن، مقدار حجم خالی مخزن، مقدار کشش آبراهه پایین‌دست و یا مقدار خسارت احتمالی، مقدار بارش و آورد میان حوضه‌ای است، به همین دلیل تصمیم در مقدار خروجی از مخزن، تصمیم بسیار سخت و حساسی است.

قمشی تصریح کرد: در مورد پایداری سد‌ها نیز هر چند که از نظر متخصصان این موضوع مبرهن است و جای نگرانی ندارد، اما اخبار منتشره در میان مردم در خصوص عدم پایداری سد‌ها نیز وجود دارد و من به‌شخصه بسیار مورد سوال قرار گرفته‌ام، در نتیجه توضیح واضح‌تر برای مردم نیز قابل درک است.

دکتر عبدعلی ناصری، مدیر گروه آبیاری و زهکشی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: اینگونه تصور می‌شود که با احداث سد می‌توان خطر سیلاب را کنترل کرد؛ در حالی که تجربه نشان داده که نمی‌توان طبیعت را کنترل کرد و با این انگیزه هر چه بیشتر تلاش شود، شکست بزرگ‌تری متوجه جامعه بشری خواهد بود. بنابراین سیلاب نباید کنترل شود، بلکه باید مدیریت شود.

وی افزود: ابزارهای مدیریت سیلاب چند مورد است که از آن جمله، عملیات آبخیزداری در حوضه‌های آبخیز سدها است. تهدید سیلاب، ناشی از عمق و سرعت جریان سیلابی است. بارندگی را نمی‌توان کنترل کرد، اما با حفاظت از پوشش گیاهی، رعایت حریم مسیل‌های منتهی به رودخانه و لایروبی منظم آن‌ها، ایجاد سدهای گابیونی و یا به عبارتی دیگر عملیات آبخیزداری، می‌توان عمق و سرعت جریان سیلابی در حوضه‌های بالادست سدها را مدیریت کرد تا فجایعی نظیر آنچه در سیلاب فروردین ۹۸ در لرستان و سایر مناطق اتفاق افتاد، تکرار نشود.

ناصری تصریح کرد: احداث سدها مورد بعدی است. یکی از اهداف احداث سدهای مخزنی، ایجاد تعادل بین ظرفیت قابل تحمل رودخانه و دبی خروجی از سد جهت حفاظت اراضی پایین دست سد از سیلاب‌های اراضی بالا دست سد است. پس وظیفه سد، کنترل دبی رودخانه برای حفاظت از اراضی پایین دست سد است و با احداث سد، توان تخریب سیل را می‌توان کاهش داد و سیل را مدیریت کرد. اما گاهی اوقات یک سد به تنهایی از کنترل سیلاب یک رودخانه بزرگ بر نمی‌آید و لازم است چند سد ایجاد شود تا بتوان سیلاب‌های بزرگ را مدیریت کرد.

وی افزود: متأسفانه روی رودخانه دز و رودخانه کرخه سدهای برنامه‌ریزی شده کامل به اجرا در نیامده‌اند و به ناچار شرایط مدیریتی سیلاب‌های این دو رودخانه علی‌رغم موفقیت‌آمیز بودن مدیریت آن‌ها، برای مناطق پایین دست مشکلاتی ایجاد شده است. در صورتی که آسیب ناشی از پخش سیلاب در حاشیه رودخانه دز و کرخه، در صورت وجود این سدها، می‌توانست خیلی کم و ناچیز باشد. بنابراین ضرورت دارد وزارت نیرو در احداث سدهای لازم روی این رودخانه‌ها، اقدامات جدی انجام دهد. اما رودخانه کارون علی‌رغم داشتن سدهای ناکافی، با وجود پنج سد بزرگ، سیلاب در این رودخانه به بهترین حالت مدیریت شد.

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: رعایت حریم رودخانه، مورد مهم دیگری است که باید به آن توجه شود. توهم امنیت در مقابل سیلاب، خطرناک‌تر از احساس ناامنی در مقابل سیلاب است. اولی به توسعه و ساخت و ساز در حریم رودخانه و مسیرهای سیلاب تشویق می‌کند، اما دومی حداقل موجب می‌شود که خودمان را در معرض سیلاب قرار ندهیم. با علم مهندسی رودخانه ضمن رعایت حریم واقعی رودخانه، ظرفیت‌سازی برای عبور سیلاب کنترل شده را باید ایجاد کرد و آسیب پذیری آنچه که در معرض تهدید است را با فیوزهای تخلیه سیلاب و سیل‌بند به حداقل ممکن رساند.

وی ادامه داد: کنترل و تعمیر و نگهداری منظم مسیر رودخانه نیز بسیار مهم است. لایروبی منظم مسیر رودخانه، کاهش آسیب‌پذیری سازه‌های انتقال و توزیع، با افزایش استحکام در زمان ساخت، کنترل‌های منظم و در صورت نیاز انجام عملیات تعمیر و نگهداری آن‌ها می‌تواند در مدیریت سیلاب مفید باشد. باید گفت آنچه در معرض سیل باشد، چه به زعم ما مقاوم باشد و یا خیر، در واقع در معرض خطر است. سیل زمانی زیان‌بار می‌شود که آنچه در خطر تهدید است، آسیب‌پذیر باشد.

ناصری گفت: ضمن ابراز همدردی با آسیب‌دیدگان سیل، باید گفت که با توجه به کمبودها و وجود کاستی‌های فراوان در ابزار مدیریتی سیلاب منطقه خوزستان، تلاش مسولان اجرایی استان و شخص استاندار قابل ستایش و تقدیر است. ان‌شاءالله برای جبران ضرر و زیان آسیب‌دیدگان سیل و پیگیری تکمیل ابزارهای مدیریت سیلاب به همین گونه که سیلاب جاری مدیریت شد، اقدامات جدی انجام شود.

دکتر سید محمود کاشفی‌پور، استاد گروه سازه‌های آبی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این مورد به خبرنگار ایسنا گفت: فرآیند مدیریت سدهای استان در برخورد با مساله سیلاب بسیار خوب بوده است، با اینکه حقیقتاً این بارندگی در سال‌های آماری ما بی‌نظیر نبود، ولی قطعاً کم‌نظیر است. وجود سدها باعث شده تا تأثیر سیلاب پایین دست به خصوص در حوضه کارون، کمتر شود. در حوضه دز اگر ما سد بختیاری را داشتیم، قطعاً اثرات پر شدن سد دز و رهاسازی آب به پایین دست کمتر بود.

وی افزود: در حوضه کرخه چون روی رودخانه کشکان سد مخزنی بزرگی نداریم، چنین مساله بزرگی برای پلدختر و معمولان ایجاد شد. دبی رودخانه کشکان بدون کنترل بود و به مقادیر بالا رسید. از نکات دیگر، مساله آبخیزداری بالادست است که متأسفانه هزینه و توجه بالایی به آن اختصاص نیافته است. وجود پوشش‌های سبز می‌تواند کمک زیادی در کاهش دبی و افزایش زمان تمرکز حوضه داشته باشد که موجب کاهش پیک سیلاب می‌شود.

دکتر آخوندعلی، عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز به خبرنگار ایسنا، گفت: اگر چه بسیاری از پدیده‌ها در هستی و اطراف ما از نظم خاصی در تکرار برخوردارند، به طوری که وقوع و تکرار آن‌ها را می‌توان پیش‌بینی کرد، مثل حرکت زمین به دور خود و خورشید که تکرار شبانه‌روز و سال را می‌توان پیش‌بینی کرد، اما این موضوع در مورد بسیاری پدیده‌های دیگر به راحتی میسر نیست.

وی افزود: پدیده‌های جوی نظیر ریزش‌های جوی و به تبع از آن تولید روان‌آب و سیلاب رفتار تکراری و سینوسی ندارند و چه در زمان، چه در مکان و چه در مقدار، به صورت سینوسی و تکرارپذیر نیستند و اصطلاحاً از دید ما انسان‌ها تصادفی هستند. نه اینکه بی‌نظمی حاکم باشد، بلکه نظم آن‌ها در بی‌نظمی آن‌ها است. رفتار این گونه پدیده‌ها بی‌مانند به رفتار ما انسان‌ها نیست. انسان‌ها با ایده‌ها و اهدافی که دارند تحت تأثیر رفتار همدیگر کارهایی می‌کنند که از توابع سینوسی و تکراری برخوردار نیستند و در مواردی هم کارهای تکراری و قابل پیش‌بینی انجام می‌دهند.

آخوندعلی تصریح کرد: ممکن است بعضی از محققان به دنبال این باشند که از رفتار نامنظم پدیده‌های طبیعی یک روند منظم کشف و استخراج کنند، اما در مورد پدیده‌های جوی نظیر بارندگی و سیلاب و بر عکس خشکسالی، موضوعی ساده نیست و حداکثر نتایج مطالعات به صورت احتمالاتی بیان می‌شود که در بسیاری موارد نتیجه معکوس دارد. مثلاً پیش‌بینی ترسالی می‌شود و حال آنکه خشکسالی رخ می‌دهد. البته پیش‌بینی‌های کوتاه مدت چند روزه که معمولاً بعد از شکل‌گیری پدیده است و رفتار بعدی آن تا حدودی میسر است، با موضوع تشخیص تکرار پذیری بلند مدت فرق می‌کند. اینجا بحث این است که ممکن است عده‌ای از محققان به استناد قرائنی بخواهند بگویند ترسالی یا خشکسالی شروع شده است.

ادعای این موضوع نه به استناد آمار و نه به استناد بررسی علمی پدیده، برای دوره‌ای که بشر از آمار وقوع و ثبت این پدیده اطلاع دارد، به راحتی میسر نیست. در کشور خودمان حدود ۱۰ سال پیش مدیر ارشد آب کشور اعلام کرد ترسالی شروع شده است.

عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: حالا ممکن است این باران‌ها و سیلاب‌های سال آبی ۹۷-۹۸ بعضی را تشویق به بیان آغاز ترسالی کند. خوب معلوم است که احتمال و امکان قابل انکار نیست ما هم امیدواریم ترسالی‌های خوب و بدون خسراتی در پیش داشته باشیم، اما هیچکس به ضرس قاطع نمی‌تواند چنین ادعایی داشته باشد و اگر چنین اتفاقی افتاد، دلیل قانع‌کننده‌ای برای آن موجود نیست.

وی ادامه داد: وقوع ترسالی و یا خشکسالی در بعضی مناطق تحت اثر پدیده النینو نیز یک پدیده احتمالاتی فصلی است و نمی‌تواند توجیه‌گر آغاز یک دوره ترسالی و یا خشکسالی درازمدت باشد.

ISNA PHOTO
Mahnaz Dezhban

تاریخ انتشار: ۱۸ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۲:۰۹ - کد خبر: ۱۸۱۲۰۲

دانشگاهیان در مورد بارندگی و سیلاب خوزستان چه می‌گویند؟

بارندگی‌های اخیر و وقوع سیلاب در چند استان کشور و از جمله خوزستان، حرف و حدیث‌های فراوانی را در جامعه به راه انداخته و موارد متعددی، از مدیریت سدها تا موضوع ورود به دوره ترسالی، در جامعه مطرح می‌شود.

خبرنگار ایسنا خوزستان به این بهانه با چند نفر از استادان دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز به گفت‌وگو نشست است.

دکتر جواد احدیان، دانشیار دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در اظهار کرد: در کارنامه کلی، مدیریت سدها، نمره قبولی گرفته است؛ البته جاهایی هم می‌شد که شرایط بهتر باشد، ولی دلیل بر کوتاهی نیست. مدیریت این حجم سیلاب با دبی حدود هشت هزار مترمکعب بر ثانیه، به‌ویژه اینکه در حوضه دز و کارون هم‌زمانی رخ داد، کار دشواری است.

وی افزود: تعداد سد در حوضه دز، کم است و یکی از عوامل تشدید سیلاب‌ها، همین موضوع است. امسال یک جت استریم هوایی رخ داد و سیلاب با دوره بازگشت بیش از یکصد سال موجب این خسارت‌ها شد. جت استریم، یک جبهه هوایی کم فشار با سرعت حرکتی زیاد در برخورد با جبهه مدیترانه‌ای و شکل‌گیری هسته روی رشته کوه زاگرس و البرز است.

همچنین دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص مدیریت سدها به خبرنگار ایسنا، گفت: وضعیت سیلاب در خوزستان بسیار متفاوت از لرستان است و در خوزستان وضعیت سیل، تابع طغیان رودخانه‌ها است که آب خروجی آن‌ها توسط سدها مدیریت می‌شود. پس در این شرایط هر بحرانی در خوزستان ناشی از مدیریت سدها است که باید ثابت شود صحیح انجام شده است.

وی افزود: مدیریت صحیح مقدار خروجی تابع پیچیده‌ای از مقدار ورودی به مخزن، مقدار بارش در حوضه و عدم قطعیت آن، مقدار حجم خالی مخزن، مقدار کشش آبراهه پایین دست و یا مقدار خسارت احتمالی، مقدار بارش و آورد میان حوضه‌ای است، به همین دلیل تصمیم در مقدار خروجی از مخزن، تصمیم بسیار سخت و حساسی است .

قمشی تصریح کرد: در مورد پایداری سدها نیز هر چند که از نظر متخصصان این موضوع مبرهن است و جای نگرانی ندارد، اما اخبار منتشره در میان مردم در خصوص عدم پایداری سدها نیز وجود دارد و من به شخصه بسیار مورد سوال قرار گرفته‌ام، در نتیجه توضیح واضح‌تر برای مردم نیز قابل درک است .

دکتر عبدعلی ناصری، مدیر گروه آبیاری و زهکشی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در گفت‌وگو با ایسنا خوزستان اظهار کرد: اینگونه تصور می‌شود که با احداث سد می‌توان خطر سیلاب را کنترل کرد؛ در حالی که تجربه نشان داده که نمی‌توان طبیعت را کنترل کرد و با این انگیزه هر چه بیشتر تلاش شود، شکست بزرگ‌تری متوجه جامعه بشری خواهد بود. بنابراین سیلاب نباید کنترل شود، بلکه باید مدیریت شود .

وی افزود: ابزارهای مدیریت سیلاب چند مورد است که از آن جمله، عملیات آبخیزداری در حوضه‌های آبخیز سدها است. تهدید سیلاب، ناشی از عمق و سرعت جریان سیلابی است. بارندگی را نمی‌توان کنترل کرد، اما با حفاظت از پوشش گیاهی، رعایت حریم مسیل‌های منتهی به رودخانه و لایروبی منظم آن‌ها، ایجاد سدهای گابیونی و یا به عبارتی دیگر عملیات آبخیزداری، می‌توان عمق و سرعت جریان سیلابی در حوضه‌های بالادست سدها را مدیریت کرد تا فجایعی نظیر آنچه در سیلاب فروردین ۹۸ در لرستان و سایر مناطق اتفاق افتاد، تکرار نشود .

ناصری تصریح کرد: احداث سدها مورد بعدی است. یکی از اهداف احداث سدهای مخزنی، ایجاد تعادل بین ظرفیت قابل تحمل رودخانه و دبی خروجی از سد جهت حفاظت اراضی پایین دست سد از سیلاب‌های اراضی بالا دست سد است. پس وظیفه سد، کنترل دبی رودخانه برای حفاظت از اراضی پایین دست سد است و با احداث سد، توان تخریب سیل را می‌توان کاهش داد و سیل را مدیریت کرد. اما گاهی اوقات یک سد به تنهایی از کنترل سیلاب یک رودخانه بزرگ بر نمی‌آید و لازم است چند سد ایجاد شود تا بتوان سیلاب‌های بزرگ را مدیریت کرد .

وی افزود: متأسفانه روی رودخانه دز و رودخانه کرخه سدهای برنامه‌ریزی شده کامل به اجرا در نیامده‌اند و به ناچار شرایط مدیریتی سیلاب‌های این دو رودخانه علی‌رغم موفقیت‌آمیز بودن مدیریت آن‌ها، برای مناطق پایین دست مشکلاتی ایجاد شده است. در صورتی که آسیب ناشی از پخش سیلاب در حاشیه رودخانه دز و کرخه، در صورت وجود این سدها، می‌توانست خیلی کم و ناچیز باشد. بنابراین ضرورت دارد وزارت نیرو در احداث سدهای لازم روی این رودخانه‌ها، اقدامات جدی انجام دهد. اما رودخانه کارون علی‌رغم داشتن سدهای ناکافی، با وجود پنج سد بزرگ، سیلاب در این رودخانه به بهترین حالت مدیریت شد.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: رعایت حریم رودخانه، مورد مهم دیگری است که باید به آن توجه شود. توهم امنیت در مقابل سیلاب، خطرناک‌تر از احساس نا امنی در مقابل سیلاب است. اولی به توسعه و ساخت و ساز در حریم رودخانه و مسیرهای سیلاب تشویق می‌کند، اما دومی حداقل موجب می‌شود که خودمان را در معرض سیلاب قرار ندهیم. با علم مهندسی رودخانه ضمن رعایت حریم واقعی رودخانه، ظرفیت‌سازی برای عبور سیلاب کنترل شده را باید ایجاد کرد و آسیب پذیری آنچه که در معرض تهدید است را با فیوزهای تخلیه سیلاب و سیل‌بند به حداقل ممکن رساند.

وی ادامه داد: کنترل و تعمیر و نگهداری منظم مسیر رودخانه نیز بسیار مهم است. لایروبی منظم مسیر رودخانه، کاهش آسیب‌پذیری سازه‌های انتقال و توزیع، با افزایش استحکام در زمان ساخت، کنترل‌های منظم و در صورت نیاز انجام عملیات تعمیر و نگهداری آن‌ها می‌تواند در مدیریت سیلاب مفید باشد. باید گفت آنچه در معرض سیل باشد، چه به زعم ما مقاوم باشد و یا خیر، در واقع در معرض خطر است. سیل زمانی زیان‌بار می‌شود که آنچه در خطر تهدید است، آسیب‌پذیر باشد.

ناصری گفت: ضمن ابراز همدردی با آسیب‌دیدگان سیل، باید گفت که با توجه به کمبودها و وجود کاستی‌های فراوان در ابزار مدیریتی سیلاب منطقه خوزستان، تلاش مسولان اجرایی استان و شخص استاندار قابل ستایش و تقدیر است. ان‌شاءالله برای جبران ضرر و زیان آسیب‌دیدگان سیل و پیگیری تکمیل ابزارهای مدیریت سیلاب به همین گونه که سیلاب جاری مدیریت شد، اقدامات جدی انجام شود.

دکتر سید محمود کاشفی پور، استاد گروه سازه‌های آبی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این مورد به خبرنگار ایسنا گفت: فرآیند مدیریت سدهای استان در برخورد با مساله سیلاب بسیار خوب بوده است، با اینکه حقیقتاً این بارندگی در سال‌های آماری ما بی‌نظیر نبود، ولی قطعاً کم‌نظیر است. وجود سدها باعث شده تا تأثیر سیلاب پایین دست به خصوص در حوضه کارون، کمتر شود. در حوضه دز اگر ما سد بختیاری را داشتیم، قطعاً اثرات پر شدن سد دز و رهاسازی آب به پایین دست کمتر بود.

وی افزود: در حوضه کرخه چون روی رودخانه کشکان سد مخزنی بزرگی نداریم، چنین مساله بزرگی برای پلدختر و معمولان ایجاد شد. دبی رودخانه کشکان بدون کنترل بود و به مقادیر بالا رسید. از نکات دیگر، مساله آبخیزداری بالادست است که متأسفانه هزینه و توجه بالایی به آن اختصاص نیافته است. وجود پوشش‌های سبز می‌تواند کمک زیادی در کاهش دبی و افزایش زمان تمرکز حوضه داشته باشد که موجب کاهش پیک سیلاب می‌شود.

دکتر آخوندعلی، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز به خبرنگار ایسنا خوزستان گفت: اگر چه بسیاری از پدیده‌ها در هستی و اطراف ما از نظم خاصی در تکرار برخوردارند، به طوری که وقوع و تکرار آن‌ها را می‌توان پیش‌بینی کرد، مثل حرکت زمین به دور خود و خورشید که تکرار شبانه‌روز و سال را می‌توان پیش‌بینی کرد، اما این موضوع در مورد بسیاری پدیده‌های دیگر به راحتی میسر نیست.

وی افزود: پدیده‌های جوی نظیر ریزش‌های جوی و به تبع از آن تولید روان‌آب و سیلاب رفتار تکراری و سینوسی ندارند و چه در زمان، چه در مکان و چه در مقدار، به صورت سینوسی و تکرارپذیر نیستند و اصطلاحاً از دید ما انسان‌ها تصادفی هستند. نه اینکه بی‌نظمی حاکم باشد، بلکه نظم آن‌ها در بی‌نظمی آن‌ها است. رفتار این گونه پدیده‌ها بی‌مانند به رفتار ما انسان‌ها نیست. انسان‌ها با ایده‌ها و اهدافی که دارند تحت تأثیر رفتار هم‌دیگر کارهایی می‌کنند که از توابع سینوسی و تکراری برخوردار نیستند و در مواردی هم کارهای تکراری و قابل پیش‌بینی انجام می‌دهند.

آخوندعلی تصریح کرد: ممکن است بعضی از محققان به دنبال این باشند که از رفتار نامنظم پدیده‌های طبیعی یک روند منظم کشف و استخراج کنند، اما در مورد پدیده‌های جوی نظیر بارندگی و سیلاب و بر عکس خشکسالی، موضوعی ساده نیست و حداکثر نتایج مطالعات به صورت احتمالاتی بیان می‌شود که در بسیاری موارد نتیجه معکوس دارد. مثلاً پیش‌بینی ترسالی

می‌شود و حال آنکه خشکسالی رخ می‌دهد. البته پیش‌بینی‌های کوتاه مدت چند روزه که معمولاً بعد از شکل‌گیری پدیده است و رفتار بعدی آن تا حدودی میسر است، با موضوع تشخیص تکرار پذیری بلند مدت فرق می‌کند. اینجا بحث این است که ممکن است عده‌ای از محققان به استناد قرائنی بخواهند بگویند ترسالی یا خشکسالی شروع شده است. ادعای این موضوع نه به استناد آمار و نه به استناد بررسی علمی پدیده، برای دوره‌ای که بشر از آمار وقوع و ثبت این پدیده اطلاع دارد، به راحتی میسر نیست. در کشور خودمان حدود ۱۰ سال پیش مدیر ارشد آب کشور اعلام کرد ترسالی شروع شده است.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: حالا ممکن است این باران‌ها و سیلاب‌های سال آبی ۹۷-۹۸ بعضی را تشویق به بیان آغاز ترسالی کند. خوب معلوم است که احتمال و امکان قابل انکار نیست ما هم امیدواریم ترسالی‌های خوب و بدون خسروانی در پیش داشته باشیم، اما هیچ‌کس به ضرس قاطع نمی‌تواند چنین ادعایی داشته باشد و اگر چنین اتفاقی افتاد، دلیل قانع‌کننده‌ای برای آن موجود نیست.

وی ادامه داد: وقوع ترسالی و یا خشکسالی در بعضی مناطق تحت اثر پدیده النینو نیز یک پدیده احتمالاتی فصلی است و نمی‌تواند توجیه‌گر آغاز یک دوره ترسالی و یا خشکسالی درازمدت باشد.

دوشنبه / ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۳:۲۱ - کدخبر: ۹۸۰۱۱۹۰۶۶۶۵

در نشست شبکه ملی «جامعه و دانشگاه استان خوزستان» مطرح شد؛

ضرورت تدوین "طرح جامع مدیریت بحران" در خوزستان/ لزوم استفاده از ظرفیت دانشگاهها

در نشست "شبکه ملی جامعه و دانشگاه" که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد بر ضرورت تدوین طرح جامع مدیریت بحران در استان خوزستان و لزوم همکاری و استفاده از ظرفیت دانشگاهها در حوزه مدیریت بحران تأکید شد.

به گزارش ایسنا، در این نشست دکتر سید ضیا هاشمی عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و مدیرعامل سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا) بر لزوم همکاری و استفاده از ظرفیت‌های علمی، آموزشی و پژوهشی دانشگاهها در حوزه مدیریت بحران و برنامه‌ریزی برای کاهش خطرات و بلایای طبیعی، تأکید کرد. وی اظهار کرد: بروز حوادث اخیر و سیل‌هایی که از ابتدای امسال خسارت‌هایی به برخی استانها وارد کرده، می‌تواند فرصتی برای دانشگاهها باشد تا با استفاده از ظرفیت‌های جامعه علمی راهکارهای اساسی برای برون‌رفت از مشکلات، اندیشید.

دکتر هاشمی بیان کرد: در استان خوزستان، دانشگاه شهید چمران اهواز از جایگاه والایی در حوزه‌های مختلف برخوردار است؛ همچنین عملکرد اتاق فکر این دانشگاه نشان‌دهنده این است که عملکرد مثبتی داشته و نتایج حاصل از نشست‌های این دفتر توانسته است به تصمیم‌گیری‌های کلان در کشور، کمک کند.

وی درباره مسائل مرتبط با مدیریت بحران، خاطرنشان کرد: در حادثه زلزله بم نیز مسئله نبود مدیریت بحران مطرح شد اما پس از مدتی فراموش گردید؛ درباره این رویداد اما این امیدواری وجود دارد که بتوان با همکاری دانشگاهها در زمینه مدیریت بحران برنامه‌ریزی و برای رویدادهای غیرمترقبه از پیش برنامه‌هایی را ارائه کرد.

دکتر هاشمی تصریح کرد: مسائل مرتبط با سیل‌های اخیر از دو منظر قابل تأمل است؛ مسئله نخست عوارضی که در کوتاه‌مدت برای مردم ایجاد می‌کند و خرابی‌هایی که ایجاد می‌کند و مسئله دیگر عوارض اجتماعی سیل‌های اخیر است که از الان به واسطه سنگ‌اندازی‌های رسانه‌های خارجی فارسی زبان و استفاده بیگانگان آغاز گردیده است.

وی، ادامه داد: این رسانه‌ها تا پیش از این سدهای ساخته‌شده در کشور را عامل نابودی محیط‌زیست اعلام می‌کردند و امروز بیان می‌کنند که چرا سدهای بیشتری برای جلوگیری از این بحران در کشور ساخته نشده است. بی‌شک در روزهای آینده این هجمه‌ها از سوی رسانه‌های خارجی بیشتر خواهد شد.

این عضو هیئت علمی دانشگاه تهران گفت: اگر دانشگاهها خود را در شرایط بحران نشان ندهند، فلسفه وجودی آنها به چالش کشیده خواهد شد! بحران فرصتی است که دانشگاهها کارکرد اثرگذار خود را نشان دهند.

دکتر هاشمی با اشاره به اینکه مدیریت بحران در شرایط مختلف، متفاوت است، اظهار کرد: همچنان که بحران اخیر در استان‌های لرستان و ایلام با خوزستان متفاوت بود؛ خوشبختانه مدیریت‌های رسمی ما انگیزه بیشتری برای همکاری با دانشگاه‌ها دارند و میزان رجوع به دانشگاه‌ها از سوی مسئولان ارشد کشور افزایش یافته است.

وی، افزود: در حال حاضر به دلیل باور به دانشگاه‌ها داده‌های رسمی موثق تری در اختیار آن‌ها قرار داده می‌شود؛ از سوی دیگر نیز مسئولان فعلی دانشگاه‌ها با بخش مدیریتی کشور و استان‌ها ارتباط بهتری دارند.

دکتر هاشمی ادامه داد: مجموعه خبرگزاری ایرنا در استان خوزستان خوشبختانه ارتباط بسیار خوبی با دانشگاه شهید چمران اهواز دارد و به خوبی از ظرفیت‌های استادان دانشگاهی استفاده می‌شود. اینکه ما داده‌های قابل اعتماد علمی در حوزه‌های مختلف داشته باشیم از اهمیت بسیاری برخوردار است.

وی با تأکید بر اینکه دانشگاه‌ها در تولید ایده و تحلیل نیز از جایگاه مهمی برخوردارند، بیان کرد: به‌عنوان مثال پس از بروز سیل اخیر در شیراز یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز ایده‌ای را ارائه نمود که بسیار مورد توجه قرار گرفت و به آرام کردن وضعیت کمک کرد و این مسئله به دلیل قابل موثق بودن جامعه علمی است.

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران خاطرنشان کرد: ارائه مشورت‌های علمی مورد توجه هیئت وزیران و استانداران است و مدیرانی در کشور داریم که به این مشورت‌ها اهمیت می‌دهند و احساس نیاز به دانشگاه‌ها و دانشگاهیان بیشتر شده است.

مدیرعامل سازمان خبرگزاری ایرنا، گفت: القای مطالبه و فشار مثبت و سازنده برای تغییر مسیر نیز مهم است؛ دانشگاه کانون قدرتی است که در این فرآیند مورد توجه قرار می‌گیرد و به‌عنوان یک مطالبه‌کننده جایگاه ویژه‌ای دارد. دانشگاه‌ها همچنین می‌توانند مشارکت‌کننده باشند و در حوزه‌های مختلف ورود نموده و الگوسازی نمایند.

وی تأکید کرد: در بحث تولید داده، مشورت و تحلیل زمینه‌های لازم در دولت وجود دارد و باید دانشگاه در این حوزه‌ها آمادگی‌های خود را اعلام نماید و خوشبختانه مدیریت دولتی این ضرورت‌ها را احساس کرده است.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، در ادامه دکتر غلامحسین خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز درباره شبکه ملی جامعه و دانشگاه بیان کرد: این شبکه به بررسی مسائلی که در استان‌ها وجود دارد می‌پردازد تا با استفاده از نتایج آن به کاهش آسیب‌ها کمک کند.

وی، افزود: طبیعی است مسائلی که امروز به‌عنوان سیل و... با آن مواجه هستیم در این شبکه قابل بررسی است تا با بررسی آن شاهد کمتر شدن خسارت‌های این رویدادها باشیم.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، ادامه داد: دانشگاه‌ها با وظایفی که امروز به آن‌ها سپرده شده است می‌توانند با بررسی این مسائل به حل این مشکلات کمک کنند.

در ادامه دکتر مسعود صفایی عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز و دبیر شبکه ملی جامعه و دانشگاه استان خوزستان خواستار تدوین طرح جامع مدیریت بحران استان خوزستان شد.

وی با بیان اینکه در کشور و استان خوزستان با بحران‌های بسیاری مواجه هستیم که در برخی، رخداد آن در اختیار ما نیست و طبیعی هستند و برخی دیگر بر اثر رفتار ما روی می‌دهد، افزود: در هر دو مورد نوع مدیریت بحران بسیار مهم است؛ در حوزه مدیریت بحران با مشکلاتی مواجه هستیم و اگر قرار باشد نهادی در این زمینه به مسئولان کمک کند، آن نهاد دانشگاه است.

دبیر شبکه ملی جامعه و دانشگاه استان خوزستان، خاطرنشان کرد: در حال حاضر ستاد مقابله با بحران و کمک‌رسانی به سیل‌زدگان استان خوزستان در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل و کارگروه‌های آن نیز فعال هستند و باید بتوانیم به این مسئله بیندیشیم که چگونه در این شرایط به حل مشکلات کمک کنیم.

وی تصریح کرد: باید بدانیم در بحران‌ها و مشکلات بعدی چگونه با رخدادهای طبیعی مواجه شویم و مردم، مسئولان و دستگاه‌های اجرایی به وظایف خود آگاه باشند و آموزش‌های لازم نیز به اقشار مختلف داده شود.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری قطره منعکس شده است.

دوشنبه ۱۹ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۱۵:۳۸ - کد خبر: ۰-۲۴۷۶-۹۸۱

اعزام گروهی از دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز به مناطق سیل زده

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه در فراخوان اعلام شده از سوی دانشگاه ۴۰۰ نفر از دانشجویان برای امدادرسانی اعلام آمادگی کردند، گفت: صبح امروز، نوزدهم فروردین ماه ۹۸ گروهی از دانشجویان پسر عضو کانون‌های فرهنگی، انجمن‌های علمی دانشجویی، تشکل‌های اسلامی و دیگر علاقه‌مندان برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان، به شهرستان حمیدیه عزیمت کردند.

عبدالرحیم هوشمند در گفت‌وگو با ایسنا - منطقه خوزستان اظهار کرد: در فراخوانی که دانشگاه اعلام کرده بود، در مدت کوتاهی حدود ۴۰۰ نفر از دانشجویان برای امداد و کمک کردن به حل مشکلات سیل‌زدگان ثبت‌نام کردند. صبح امروز، نوزدهم فروردین ماه ۹۸ گروهی از دانشجویان پسر عضو کانون‌های فرهنگی، انجمن‌های علمی دانشجویی، تشکل‌های اسلامی و دیگر علاقه‌مندان برای کمک‌رسانی به سیل‌زدگان، به شهرستان حمیدیه عزیمت کردند.

وی افزود: تلاش کردیم بیشتر از اهوازی‌ها با توجه به توانایی‌هایی که در کمک به سیل‌زدگان دارند برای کار دعوت کنیم. با هلال‌احمر نیز تماس‌هایی داشته‌ایم تا در صورت نیاز این نیروها را در اختیار هلال‌احمر قرار دهیم. این دانشجویان به منظور کمک به ستاد پشتیبانی هلال‌احمر برای تخلیه، بسته‌بندی، بارگیری و توزیع کمک‌های غیر نقدی در بین سیل‌زدگان که بخشی از آن‌ها از سوی دانشگاهیان این دانشگاه جمع‌آوری شده بود، اعزام شدند.

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: از افراد اعزام شده یک گروه به حمیدیه اعزام شدند تا در اختیار هلال‌احمر باشند. یک گروه نیز به اطراف اهواز اعزام شده‌اند. کمک‌های غیر نقدی نیز از سوی دانشگاهیان جمع‌آوری شده است.

هوشمند افزود: اطلاعات مربوط به منطقه را به وزارت علوم و دانشگاه‌های دیگر ارسال کرده‌ایم. پویش‌هایی برای حمایت از سیل‌زدگان در خوزستان بوجود آمده است. در دانشگاه سیستان و بلوچستان و مراغه حرکت‌هایی برای جمع‌آوری کمک به سیل‌زدگان شروع شده است.

تاریخ ۹۸/۰۱/۱۹ - کد خبر: ۶۹۶۶۱۸

دانشگاه چمران برای بررسی علت وقوع سیل اعلام آمادگی کرد

اهواز- ایرنا- دانشگاه شهید چمران اهواز با تشکیل ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان آمادگی خود را جهت کمک به این افراد اعلام کرد.

به گزارش دوشنبه ایرنا در اطلاعیه ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان دانشگاه شهید چمران آمده است: خوزستان سال هاست که با مصائب متعدد و مستمر روبروست هنوز زخم‌های ناشی از دوران جنگ تحمیلی التیام نیافته بود، که از اواسط دهه ۸۰ تاکنون گرفتار ریزگردهای داخلی و خارجی شد.

سپس سیل فروردین ۹۵ همه‌داری کشاورزان شمال و غربش را به تاراج برد و به وعده‌ی جبران خسارت‌ها هم عمل نشد.

در تمام تابستان گرم و طولانی ۹۷ نیز در اثر آتش‌سوزی در نزارهای هورالعظیم، مردم تنفس دود را با ریه‌های پر از گرد و غبار نیز امتحان کردند.

با بارش رحمت الهی در پاییز و زمستان ۹۷ امید می‌رفت شرایط این استان و شرایط کشاورزان و دامدارانش بهبود یابد، اما سیلاب سهمگین و بی‌سابقه‌ی فروردین ۹۸ استان لرستان، شمال و غرب خوزستان را در امواج سهمگین خود غرق نمود و ویرانی بسیاری برجای گذاشت.

این تراژدی غمناک که هنوز در آغاز آن هستیم تا کنون دارای یک عمر و دسترنج سالانه بیش از نیم میلیون کشاورز و دامدار لرستانی و خوزستانی را نابود کرده و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند.

حجم خسارت‌ها به حدی است که کمک‌های مردمی و بودجه‌های ناچیز دولتی به هیچ وجه نمی‌تواند پاسخگوی آن باشد و صحبت از پنج میلیون تومان کمک بلاعوض و ۵۰ میلیون تسهیلات کم بهره برای جبران این حجم ویرانی، با واقعیت زندگی مردم در شرایط اقتصادی حاضر فاصله‌ها دارد.

لازم به ذکر است خوزستان با تولید بیش از ۱۶ میلیون تن محصولات کشاورزی رتبه اول تولید محصولات کشاورزی را دارد. تقریباً نیمی از محصولات کشاورزی در مناطقی تولید می‌شود که هم‌اکنون سیلابی به ارتفاع یک تا دو متر در آنها جریان دارد و بیم آن می‌رود که بدقولی (مانند آنچه در سیل سال ۹۵ اتفاق افتاد) و عدم جبران خسارت کشاورزان، علاوه بر ایجاد مسایل حاد اجتماعی و امنیتی در استان، امنیت غذایی ایران اسلامی را نیز با خطر جدی مواجه کند.

انتظار داریم مسئولان ارشد نظام و دولت با تخصیص فوری اعتبارات لازم از محل منابع قابل حصول (به خصوص صندوق توسعه ملی) خسارت های کشاورزان و دامداران سیل زده به صورت بلاعوض به گونه ای تامین کنند که این عزیزان بتوانند حداقل به سطح معیشت قبل از وقوع سیل برسند.

ما دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز با برگزاری نشست به منظور مشارکت دانشگاهیان در کاهش مشکلات این بحران، ستاد ویژه دانشگاهیان را جهت هماهنگی با مسئولین ذیربط انتخاب نموده و آماده هستیم ضمن همراهی همه جانبه با هم استانی های سیل زده پس از پایان بحران سیل، برای بررسی «علت وقوع سیل»، «تبعات آن» و «چگونگی مدیریت این بحران» به جهت پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش آمده در آینده در شاخه های مختلف علمی تحقیقات لازم را انجام دهیم.

کد خبر ۱۵۹۵۸۲-۱۳۹۸/۰۱/۱۹:۰۱:۲۳

دانشگاه چمران برای بررسی علت وقوع سیل اعلام آمادگی کرد

جماران - به گزارش دوشنبه ایرنا در اطلاعیه ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان دانشگاه شهید چمران آمده است: خوزستان سال هاست که با مصائب متعدد و مستمر روبروست هنوز زخم های ناشی از دوران جنگ تحمیلی التیام نیافته بود، که از اواسط دهه ی ۸۰ تاکنون گرفتار ریزگردهای داخلی و خارجی شد .

سپس سیل فروردین ۹۵ همه دارایی کشاورزان شمال و غربش را به تاراج برد و به وعده ی جبران خسارت ها هم عمل نشد .

در تمام تابستان گرم و طولانی ۹۷ نیز در اثر آتش سوزی در نزارهای هورالعظیم، مردم تنفس دود را با ریه های پر از گرد و غبار نیز امتحان کردند .

با بارش رحمت الهی در پاییز و زمستان ۹۷ امید می رفت شرایط این استان و شرایط کشاورزان و دامدارانش بهبود یابد، اما سیلاب سهمگین و بی سابقه ی فروردین ۹۸ استان لرستان، شمال و غرب خوزستان را در امواج سهمگین خود غرق نمود و ویرانی بسیاری برجای گذاشت.

این تراژدی غمناک که هنوز در آغاز آن هستیم تا کنون دارایی یک عمر و دسترنج سالانه بیش از نیم میلیون کشاورز و دامدار لرستانی و خوزستانی را نابود کرده و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجبور به ترک خانه های خود شده اند .

حجم خسارت ها به حدی است که کمک های مردمی و بودجه های ناچیز دولتی به هیچ وجه نمی تواند پاسخگوی آن باشد و صحبت از پنج میلیون تومان کمک بلاعوض و ۵۰ میلیون تسهیلات کم بهره برای جبران این حجم ویرانی، با واقعیت زندگی مردم در شرایط اقتصادی حاضر فاصله ها دارد.

لازم به ذکر است خوزستان با تولید بیش از ۱۶ میلیون تن محصولات کشاورزی رتبه اول تولید محصولات کشاورزی را دارد.

تقریباً نیمی از محصولات کشاورزی در مناطقی تولید می شود که هم اکنون سیلابی به ارتفاع یک تا دو متر در آنها جریان دارد و بیم آن می رود که بدقولی (مانند آنچه در سیل سال ۹۵ اتفاق افتاد) و عدم جبران خسارت کشاورزان، علاوه بر ایجاد مسایل حاد اجتماعی و امنیتی در استان، امنیت غذایی ایران اسلامی را نیز با خطر جدی مواجه کند.

انتظار داریم مسئولان ارشد نظام و دولت با تخصیص فوری اعتبارات لازم از محل منابع قابل حصول (به خصوص صندوق توسعه ی ملی) خسارت های کشاورزان و دامداران سیل زده به صورت بلاعوض به گونه ای تامین کنند که این عزیزان بتوانند حداقل به سطح معیشت قبل از وقوع سیل برسند.

ما دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز با برگزاری نشست به منظور مشارکت دانشگاهیان در کاهش مشکلات این بحران، ستاد ویژه دانشگاهیان را جهت هماهنگی با مسئولین ذیربط انتخاب نموده و آماده هستیم ضمن همراهی همه جانبه با هم استانی های سیل زده پس از پایان بحران سیل، برای بررسی «علت وقوع سیل»، «تبعات آن» و «چگونگی مدیریت این بحران» به جهت پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش آمده در آینده در شاخه های مختلف علمی تحقیقات لازم را انجام دهیم.

سه شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۸:۱۹:۳۶

دانشگاه چمران برای بررسی علت وقوع سیل اعلام آمادگی کرد

پیام خوزستان - اهواز - دانشگاه شهید چمران اهواز با تشکیل ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان آمادگی خود را جهت کمک به این افراد اعلام کرد.

به گزارش دوشنبه ایرنا در اطلاعیه ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان دانشگاه شهید چمران آمده است: خوزستان سال هاست که با مصائب متعدد و مستمر روبروست هنوز زخم های ناشی از دوران جنگ تحمیلی التیام نیافته بود، که از اواسط دهه ی ۸۰ تاکنون گرفتار ریزگردهای داخلی و خارجی شد .

سپس سیل فروردین ۹۵ همه دارایی کشاورزان شمال و غربش را به تاراج برد و به وعده ی جبران خسارت ها هم عمل نشد .

در تمام تابستان گرم و طولانی ۹۷ نیز در اثر آتش سوزی در نزارهای هورالعظیم، مردم تنفس دود را با ریه های پر از گرد و غبار نیز امتحان کردند .با بارش رحمت الهی در پاییز و زمستان ۹۷ امید می رفت شرایط این استان و شرایط کشاورزان و دامدارانش بهبود یابد، اما سیلاب سهمگین و بی سابقه ی فروردین ۹۸ استان لرستان، شمال و غرب خوزستان را در امواج سهمگین خود غرق نمود و ویرانی بسیاری برجای گذاشت.

این تراژدی غمناک که هنوز در آغاز آن هستیم تا کنون دارایی یک عمر و دسترنج سالانه بیش از نیم میلیون کشاورز و دامدار لرستانی و خوزستانی را نابود کرده و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجبور به ترک خانه های خود شده اند .

حجم خسارت ها به حدی است که کمک های مردمی و بودجه های ناچیز دولتی به هیچ وجه نمی تواند پاسخگوی آن باشد و صحبت از پنج میلیون تومان کمک بلاعوض و ۵۰ میلیون تسهیلات کم بهره برای جبران این حجم ویرانی، با واقعیت زندگی مردم در شرایط اقتصادی حاضر فاصله ها دارد.

لازم به ذکر است خوزستان با تولید بیش از ۱۶ میلیون تن محصولات کشاورزی رتبه اول تولید محصولات کشاورزی را دارد. تقریباً نیمی از محصولات کشاورزی در مناطقی تولید می شود که هم اکنون سیلابی به ارتفاع یک تا دو متر در آنها جریان دارد و بیم آن می رود که بدقولی (مانند آنچه در سیل سال ۹۵ اتفاق افتاد) و عدم جبران خسارت کشاورزان، علاوه بر ایجاد مسایل حاد اجتماعی و امنیتی در استان، امنیت غذایی ایران اسلامی را نیز با خطر جدی مواجه کند.

انتظار داریم مسئولان ارشد نظام و دولت با تخصیص فوری اعتبارات لازم از محل منابع قابل حصول (به خصوص صندوق توسعه ی ملی) خسارت های کشاورزان و دامداران سیل زده به صورت بلاعوض به گونه ای تامین کنند که این عزیزان بتوانند حداقل به سطح معیشت قبل از وقوع سیل برسند.

ما دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز با برگزاری نشست به منظور مشارکت دانشگاهیان در کاهش مشکلات این بحران، ستاد ویژه دانشگاهیان را جهت هماهنگی با مسئولین ذیربط انتخاب نموده و آماده هستیم ضمن همراهی همه جانبه با هم استانی های سیل زده پس از پایان بحران سیل، برای بررسی «علت وقوع سیل»، «تبعات آن» و «چگونگی مدیریت این بحران» به جهت پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش آمده در آینده در شاخه های مختلف علمی تحقیقات لازم را انجام دهیم.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری های طلوع خوزستان، خبربان، خبر ۲۴ منعکس شده است .

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران

دوشنبه ۱۹ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۱۵:۲۸ - کد خبر: ۹۸۱-۲۳۷۶-۵

ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان خوزستانی

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران، خدمات مشاوره به سیل‌زدگان ارائه می‌دهد.

عباس امان‌اللهی در گفت‌وگو با ایسنا - منطقه خوزستان، اظهار کرد: ۱۰۰ روانشناس و مشاور با تحصیلات کارشناسی ارشد و دکترا از امروز (۱۹ فروردین‌ماه) در قالب گروه‌های خدمات روانشناختی با کمک ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران به مناطق سیل‌زده اعزام می‌شوند. این گروه‌ها با همکاری مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران و انجمن مشاوره ایران تشکیل شده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: با هماهنگی هلال احمر و استانداری خوزستان گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان می‌روند تا بتوانند کمک‌رسانی کنند.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: هدف اصلی تشکیل گروه مشاوران و روانشناسان، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی به قشر آسیب‌پذیرتر یعنی کودکان و زنان است. تا جایی که امکان دارد، خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان ارائه می‌شود.

کد خبر: ۶۰۵۹۸ - تاریخ انتشار: ۲۰/۱/۱۳۹۸

تشکیل ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان در دانشگاه شهید چمران اهواز

دانشگاه شهید چمران اهواز با تشکیل ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان آمادگی خود را جهت کمک به این افراد اعلام کرد.

به گزارش تابانویز؛ در اطلاعیه ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان دانشگاه شهید چمران آمده است: خوزستان سال‌هاست که با مصائب متعدد و مستمر روبروست هنوز زخم‌های ناشی از دوران جنگ تحمیلی التیام نیافته بود، که از اواسط دهه ۸۰ تاکنون گرفتار ریزگردهای داخلی و خارجی شد.

سیس سیل فروردین ۹۵ همه دارایی کشاورزان شمال و غربش را به تاراج برد و به وعده‌ی جبران خسارت‌ها هم عمل نشد.

در تمام تابستان گرم و طولانی ۹۷ نیز در اثر آتش‌سوزی در نيزارهای هورالعظیم، مردم تنفس دود را با ریه‌های پر از گرد و غبار نیز امتحان کردند.

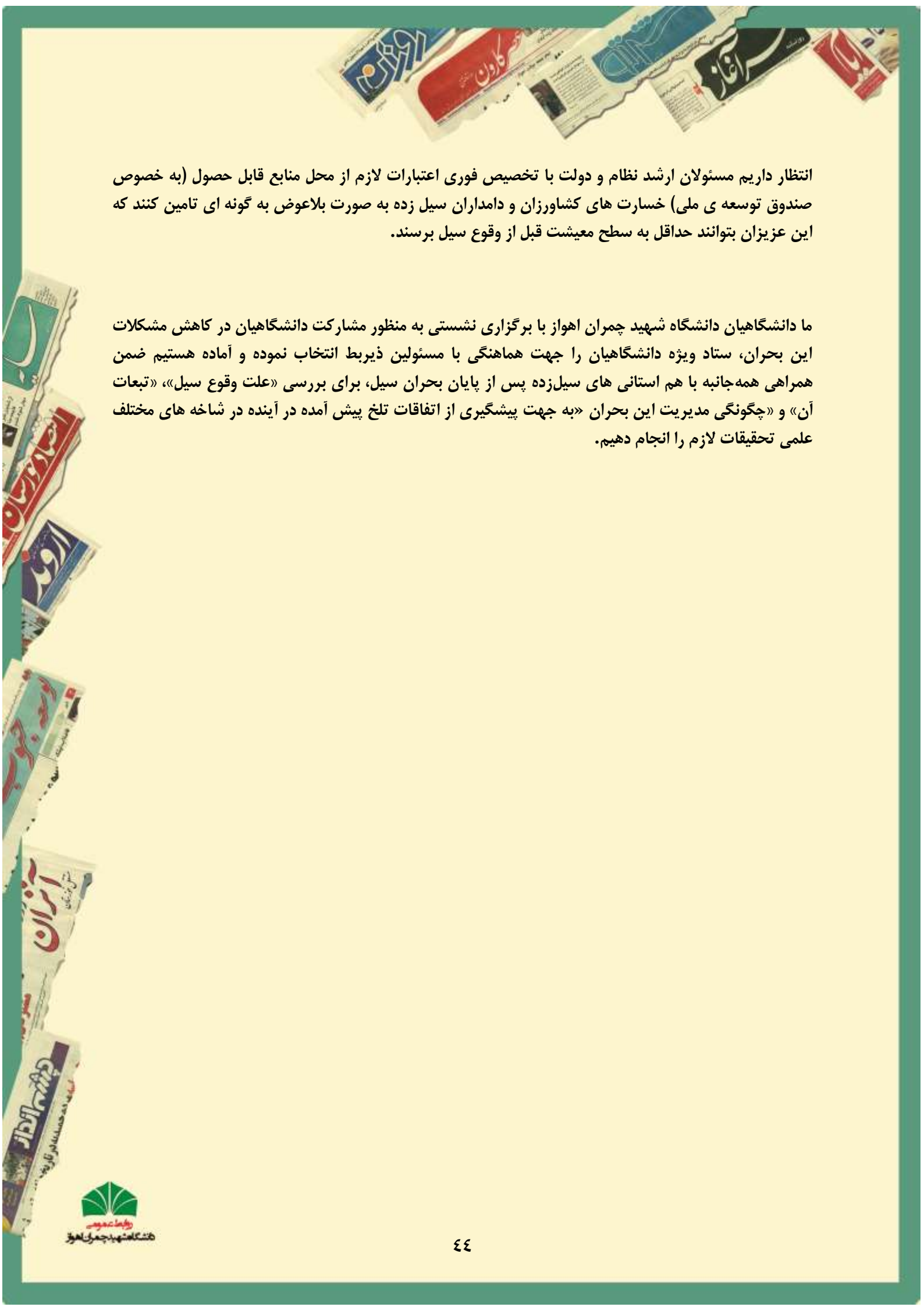
با بارش رحمت الهی در پاییز و زمستان ۹۷ امید می‌رفت شرایط این استان و شرایط کشاورزان و دامدارانش بهبود یابد، اما سیلاب سهمگین و بی‌سابقه‌ی فروردین ۹۸ استان لرستان، شمال و غرب خوزستان را در امواج سهمگین خود غرق نمود و ویرانی بسیاری برجای گذاشت.

این تراژدی غمناک که هنوز در آغاز آن هستیم تا کنون دارایی یک عمر و دسترنج سالانه بیش از نیم میلیون کشاورز و دامدار لرستانی و خوزستانی را نابود کرده و بیش از ۳۰۰ هزار نفر مجبور به ترک خانه‌های خود شده‌اند.

حجم خسارت‌ها به حدی است که کمک‌های مردمی و بودجه‌های ناچیز دولتی به هیچ وجه نمی‌تواند پاسخگوی آن باشد و صحبت از پنج میلیون تومان کمک بلاعوض و ۵۰ میلیون تسهیلات کم بهره برای جبران این حجم ویرانی، با واقعیت زندگی مردم در شرایط اقتصادی حاضر فاصله‌ها دارد.

لازم به ذکر است خوزستان با تولید بیش از ۱۶ میلیون تن محصولات کشاورزی رتبه اول تولید محصولات کشاورزی را دارد. تقریباً نیمی از محصولات کشاورزی در مناطقی تولید می‌شود که هم‌اکنون سیلابی به ارتفاع یک تا دو متر در آنها جریان دارد و بیم آن می‌رود که بدقولی (مانند آنچه در سیل سال ۹۵ اتفاق افتاد) و عدم جبران خسارت کشاورزان، علاوه بر ایجاد مسایل حاد اجتماعی و امنیتی در استان، امنیت غذایی ایران اسلامی را نیز با خطر جدی مواجه کند.

انتظار داریم مسئولان ارشد نظام و دولت با تخصیص فوری اعتبارات لازم از محل منابع قابل حصول (به خصوص صندوق توسعه ملی) خسارت های کشاورزان و دامداران سیل زده به صورت بلاعوض به گونه ای تامین کنند که این عزیزان بتوانند حداقل به سطح معیشت قبل از وقوع سیل برسند.

ما دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز با برگزاری نشست به منظور مشارکت دانشگاهیان در کاهش مشکلات این بحران، ستاد ویژه دانشگاهیان را جهت هماهنگی با مسئولین ذیربط انتخاب نموده و آماده هستیم ضمن همراهی همه جانبه با هم استانی های سیل زده پس از پایان بحران سیل، برای بررسی «علت وقوع سیل»، «تبعات آن» و «چگونگی مدیریت این بحران» به جهت پیشگیری از اتفاقات تلخ پیش آمده در آینده در شاخه های مختلف علمی تحقیقات لازم را انجام دهیم.

کد خبر: ۷۳۲۷۶۸- تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۵:۰۲

ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان خوزستانی

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران، خدمات مشاوره به سیل‌زدگان ارائه می‌دهد.

عباس امان‌اللهی اظهار کرد: ۱۰۰ روانشناس و مشاور با تحصیلات کارشناسی ارشد و دکترا از امروز در قالب گروه‌های خدمات روانشناختی با کمک ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران به مناطق سیل‌زده اعزام می‌شوند. این گروه‌ها با همکاری مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران و انجمن مشاوره ایران تشکیل شده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: با هماهنگی هلال احمر و استانداری خوزستان گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان می‌رود تا بتوانند کمک‌رسانی کنند.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: هدف اصلی تشکیل گروه مشاوران و روانشناسان، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی به قشر آسیب‌پذیرتر یعنی کودکان و زنان است. تا جایی که امکان دارد، خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان ارائه می‌شود.

کد خبر: ۹۶۱۹۴- تاریخ انتشار: ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ - ۲۳:۵۴

ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان خوزستانی

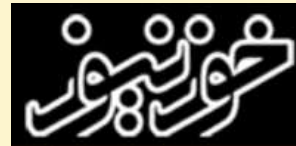
مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران، خدمات مشاوره به سیل‌زدگان ارائه می‌دهد.

عباس امان‌اللهی اظهار کرد: ۱۰۰ روانشناس و مشاور با تحصیلات کارشناسی ارشد و دکترا از امروز (۱۹ فروردین‌ماه) در قالب گروه‌های خدمات روانشناختی با کمک ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران به مناطق سیل‌زده اعزام می‌شوند. این گروه‌ها با همکاری مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران و انجمن مشاوره ایران تشکیل شده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: با هماهنگی هلال احمر و استانداری خوزستان گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان می‌رود تا بتوانند کمک‌رسانی کنند.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: هدف اصلی تشکیل گروه مشاوران و روانشناسان، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی به قشر آسیب‌پذیرتر یعنی کودکان و زنان است. تا جایی که امکان دارد، خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان ارائه می‌شود.

تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۹:۵۸ - کد خبر: ۱۸۱۲۷۴

ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان خوزستانی

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران، خدمات مشاوره به سیل‌زدگان ارائه می‌دهد.

عباس امان‌اللهی اظهار کرد: ۱۰۰ روانشناس و مشاور با تحصیلات کارشناسی ارشد و دکترا از امروز (۱۹ فروردین‌ماه) در قالب گروه‌های خدمات روانشناختی با کمک ستاد کمک‌رسانی به سیل‌زدگان دانشگاه شهید چمران به مناطق سیل‌زده اعزام می‌شوند. این گروه‌ها با همکاری مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران و انجمن مشاوره ایران تشکیل شده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: با هماهنگی هلال احمر و استانداری خوزستان گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان می‌رود تا بتوانند کمک‌رسانی کنند.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: هدف اصلی تشکیل گروه مشاوران و روانشناسان، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی به قشر آسیب‌پذیرتر یعنی کودکان و زنان است. تا جایی که امکان دارد، خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان ارائه می‌شود.

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۷:۱۶:۴۶

ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان خوزستانی علمی

پيام خوزستان - مدير مركز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن روانشناسی ایران، خدمات مشاوره به سیل‌زدگان ارائه می‌دهد.

عباس امان‌اللهی در گفت‌وگو با ایسنا - منطقه خوزستان، اظهار کرد: ۵۰ روانشناس و مشاور با تحصیلات کارشناسی ارشد از دانشگاه شهید چمران اهواز، امروز (۱۹ فروردین‌ماه) در قالب گروه‌هایی به مناطق سیل‌زده اعزام می‌شوند. این گروه‌ها با همکاری انجمن روانشناسی ایران و مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شده‌اند.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: با هماهنگی هلال احمر و استانداری خوزستان گروه مشاوره دانشگاه شهید چمران اهواز به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان می‌روند تا بتوانند کمک‌رسانی کنند.

مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: هدف اصلی تشکیل گروه مشاوران و روانشناسان، ارائه خدمات مشاوره‌ای و روانشناختی به قشر آسیب‌پذیرتر یعنی کودکان و زنان است. تا جایی که امکان دارد، خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان ارائه می‌شود.

کد خبر: ۷۵۵۸۲۶ - تاریخ انتشار: ۰۵:۰۰ - ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

گزارشی از آخرین وضعیت مناطق سیل زده

مناطق حاشیه‌ای اهواز در خطرند / عدم اطمینان خوزستانی‌ها به پرداخت خسارات سیل از سوی دولت

فعال دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: بدقولی مسئولان در پرداخت خسارات سیل ۹۵ باعث شده از اعتماد مردم کاسته شود و در مقابل تخلیه منازلشان مقاومت کنند.

گروه دانشگاه خبرگزاری دانشجویان اهواز، هانا چراغی؛* سیل زدگان خوزستانی ۷ روز است که در مقابل سیلاب مقاومت می‌کنند. طبق آخرین بررسی‌های انجام شده، بخش‌هایی این استان در محاصره سیل قرار گرفته و ۳ لایه سیل بند آن شکسته شده و روستاهای اطراف کارون نیز گرفتار سیلاب شده‌اند و اوضاع خوبی ندارند. البته چندین شهر این استان تخلیه شده و سیل زدگان در اماکن مختلف خوزستان اسکان داده شده‌اند.

سیلاب در حال ورود به بخش‌های دیگر این استان است و حتی به دلیل بالا رفتن حجم آب، جاده ترانزیتی اهواز - اندیمشک بسته شده و محله‌های بسیاری از شهر اهواز دچار فاضلاب گرفتگی شده‌اند؛ چرا که فاضلاب‌ها توسط سیلاب رودخانه پس زده شده و شرایط آزار دهنده‌ای در این شهر حاکم است.

برای اطلاع از آخرین وضعیت سیلاب خوزستان به گفتگو با مهدی طرفی، فعال دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز پرداختیم. طرفی می‌گوید: در حال حاضر خطر خاصی از نظر وقوع سیلاب، شهر اهواز را تهدید نمی‌کند و مشکل اصلی مربوط به مناطق حاشیه‌ای این شهر است که در نزدیکی رودخانه واقع شده‌اند.

طرفی با بیان اینکه نگاه رسانه‌ای مناسبی به سیل خوزستان وجود ندارد، می‌افزاید: سیلاب به به آرامی در حال فراگیری خوزستان است و در برخی مناطق حجم آب به شدت زیاد است؛ به گونه‌ای که آب به منازل اهالی نفوذ کرده و زمین‌های کشاورزی به طور کلی زیرآب رفته و نابود شده‌اند.

فعال دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه می‌دهد: یکی از اصلی‌ترین مشکلاتی که در مناطق سیل زده با آن مواجه هستیم مربوط به مسائل روحی مردم مناطق سیل زده است و اهالی این مناطق به شدت از نظر روحی در شرایط نامساعدی به سر می‌برند و نگران آینده خود هستند؛ چرا که بعد از اتمام جریان سیلاب خوزستان و بازگشت مسئولین و نیروهای امدادی، اهالی این مناطق با خساراتی که به اموالشان وارد شده تنها می‌مانند و دیگر کسی جویای حالشان نمی‌شود.

وی می‌گوید: به مسئولین توصیه می‌کنیم که رفع مشکلات سیل زدگان را در اولویت فعالیت‌های خود قرار دهند؛ چرا که بیشترین خسارات سیلاب، گریبان این قشر را می‌گیرد.

مسئول سابق بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار می‌کند: استان خوزستان در سال ۹۵ نیز وقوع سیلاب را تجربه کرده و خسارات آن به تازگی به سیل زدگان پرداخت شده و قطعاً اگر سیل اخیر اتفاق نمی‌افتد، پرداخت خسارات سیل ۹۵ همچنان به تعویق می‌افتاد. بدقولی مسئولین در پرداخت خسارات سیل باعث شده از اعتماد مردم کاسته شود و در مقابل تخلیه منازلشان مقاومت کنند و علت اصلی آن عدم اطمینان به پرداخت به موقع خساراتشان از سوی دولت است؛ بنابراین پیشنهاد می‌کنیم در مناطقی که میزان خسارات سیل زدگان تخمین زده شده، بخشی از مبلغ این خسارت پرداخت شود تا مردم اعتماد کنند و اهالی سایر مناطق راغب به همکاری با نیروهای امدادی شوند.

برخی رسانه‌های معاند از شرایط سیلاب سوء استفاده می‌کنند

وی اضافه می‌کند: البته در این بین برخی رسانه‌های معاند از شرایط سیلاب سوء استفاده می‌کنند و با به رخ کشیدن ناکارآمدی برخی مدیران روی زخم مردم نمک می‌پاشند و همین موضوع باعث بی‌اعتمادتر شدن سیل زدگان شده، اما با این وجود همدلی خوبی بین مردم و نیروهای امدادی و جهادگران حاکم است.

طرفی می‌افزاید: مسئله دیگر، احتمال ورود سیلاب به شهرهای پایین دست استان است که به دلیل افزایش حجم آب ورودی، شهرهای بستان و سوسنگرد و حمیدیه تخلیه شده‌اند و وضعیت خوبی ندارند و فقط جهادگران و نیروهای امدادی و مردان منطقه در آن محل حضور دارند و مشغول ایجاد و ترمیم سیل بند و ساماندهی اوضاع هستند، اما خطر بروز سیل به این مناطق وجود دارد.

فعال دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز ابراز می‌کند: خوشبختانه سیل زدگان در حال اسکان در اماکن مختلف هستند و گروه‌های جهادی همه نهادها پای کار هستند و غذای گرم برای آنان پخت می‌شود. فعلاً نیازی به اعزام نیروی انسانی برای کمک به سیل زدگان خوزستانی نیست و فقط نیازمند تامین تجهیزات و کمک‌های نقدی و غیر نقدی هستیم تا با استفاده از این ظرفیت‌ها، از مشکلات و دغدغه‌های سیل زدگان کاسته شود.

وی خاطر نشان می کند: جاده ترانزیتی اهواز - اندیمشک به دلیل بالا رفتن حجم آب، مسدود شده و علت اصلی آن عدم انجام به موقع لایروبی این محدوده بوده است و امیدواریم با همکاری مردم و مسئولین و گروه های مختلف این مشکل رفع شود.

طرفی یادآور می شود: برخلاف آنچه که شب گذشته در رسانه ها مطرح شده، سیلاب به اهواز ورود نکرده و مشکل اصلی این شهر در حال حاضر فاضلاب گرفتگی است و هنوز هم شهرداری برای رفع آن اقدام خاصی انجام نداده است و دغدغه اصلی اهوازی ها سیل زدگان مناطق تخلیه شده است که در شرایط نامساعدی به سر می برند و امیدواریم با همکاری و همدلی مردم و نهادهای مختلف این مشکل حل شود.

پيام خوزستان - سه شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ -

آمادگی دانشگاه شهید چمران برای کمک به مدیریت بحران خوزستان

پيام خوزستان - اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه در دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت شرایط بحرانی حاکم بر خوزستان اعلام آمادگی کردند.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه امروز در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد. در این نشست با تشریح شرایط بحرانی حاکم بر استان خوزستان، ناشی از سیل، اعضای این کمیته برای هرگونه کمک فکری و انسانی به مجموعه مدیریتی استان، برای کنترل شرایط حاکم، اعلام آمادگی کردند.

دکتر مسعود صفایی مقدم، عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست با تأکید بر ضرورت حضور همه اقدشار جامعه در فرآیند خدمت‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان، تأکید کرد: ایرانی‌ها و خوزستانی‌ها در شرایط سخت و دشوار همیشه به خوبی با یکدیگر متحد شده‌اند و امروز نیز همه ما وظیفه داریم که با اتحاد، به هم‌وطنان سیل‌زده خود در استان خوزستان خدمت‌رسانی کنیم.

وی افزود: همه ما ایرانی هستیم و هر کدام از هم‌وطنان ما دچار مشکل شود، متاثر می‌شویم و تمام تلاش خود را برای یاری رساندن به هم‌استانی‌های خود انجام خواهیم داد. اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، کارکنان و دانشجویان این دانشگاه نیز آماده خدمت‌رسانی به هم‌وطنان هستند.

بر اساس این گزارش، در ادامه اعضای این کمیته با حضور در مرکز مدیریت عملیات جمعیت هلال احمر خوزستان، در جریان آخرین اقدامات انجام شده در راستای ارائه خدمات به روستاهای درگیر سیلاب قرار گرفتند.

دکتر عباس امان‌اللهی، مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست در زمینه ارائه خدمات مشاوره روان‌شناسی به هم‌استانی‌های مستقر در کمپ‌های هلال احمر، با همکاری انجمن روان‌شناسی ایران، اعلام آمادگی کرد.

وی افزود: این آمادگی وجود دارد که با هماهنگی جمعیت هلال احمر، گروه مشاوره روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت روزانه به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان سرکشی کرده و به آنها خدمات مشاوره‌ای ارائه دهند.

دکتر عبدالرحیم هوشمند، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست از آمادگی این دانشگاه برای اعزام دانشجویان داوطلب به مجموعه هلال احمر برای یاری رساندن به سیل‌زدگان خبر داد.

به گزارش ایسنا، صادق سلامت، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر خوزستان نیز در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان، گفت: در حال حاضر ۴۵ کمپ در مناطق مختلف استان ایجاد شده و افراد در این محل‌ها مستقر شده‌اند. امکاناتی مانند ارائه غذای گرم و اقلام بهداشتی به این افراد فراهم شده است. برای دریافت خدمات دانشگاه نیز اعلام آمادگی می‌کنیم و موضوع ارائه خدمات مشاوره‌ای به افراد مستقر در کمپ‌ها با مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز انجام خواهد شد.

تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۰:۰۰ - کد خبر: ۱۸۱۲۷۷

آمادگی دانشگاه شهید چمران برای کمک به مدیریت بحران خوزستان

اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه در دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت شرایط بحرانی حاکم بر خوزستان اعلام آمادگی کردند.

کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه روز دوشنبه در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد. در این نشست با تشریح شرایط بحرانی حاکم بر استان خوزستان، ناشی از سیل، اعضای این کمیته برای هرگونه کمک فکری و انسانی به مجموعه مدیریتی استان، برای کنترل شرایط حاکم، اعلام آمادگی کردند.

دکتر مسعود صفایی مقدم، عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست با تاکید بر ضرورت حضور همه اقشار جامعه در فرآیند خدمت‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان، تاکید کرد: ایرانی‌ها و خوزستانی‌ها در شرایط سخت و دشوار همیشه به‌خوبی با یکدیگر متحد شده‌اند و امروز نیز همه ما وظیفه داریم که با اتحاد، به هم‌وطنان سیل‌زده خود در استان خوزستان خدمت‌رسانی کنیم.

وی افزود: همه ما ایرانی هستیم و هر کدام از هم‌وطنان ما دچار مشکل شود، متاثر می‌شویم و تمام تلاش خود را برای یاری رساندن به هم‌استانی‌های خود انجام خواهیم داد. اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، کارکنان و دانشجویان این دانشگاه نیز آماده خدمت‌رسانی به هم‌وطنان هستند.

بر اساس این گزارش، در ادامه اعضای این کمیته با حضور در مرکز مدیریت عملیات جمعیت هلال احمر خوزستان، در جریان آخرین اقدامات انجام شده در راستای ارائه خدمات به روستاهای درگیر سیلاب قرار گرفتند.

دکتر عباس امان‌اللهی، مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست در زمینه ارائه خدمات مشاوره روان‌شناسی به هم‌استانی‌های مستقر در کمپ‌های هلال احمر، با همکاری انجمن روانشناسی ایران، اعلام آمادگی کرد.

وی افزود: این آمادگی وجود دارد که با هماهنگی جمعیت هلال احمر، گروه مشاوره روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت روزانه به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زده‌گان سرکشی کرده و به آنها خدمات مشاوره‌ای ارائه دهند.

دکتر عبدالرحیم هوشمند، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست از آمادگی این دانشگاه برای اعزام دانشجویان داوطلب به مجموعه هلال احمر برای یاری رساندن به سیل‌زده‌گان خبر داد.

صادق سلامت، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر خوزستان نیز در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کمپ‌های محل استقرار سیل‌زده‌گان، گفت: در حال حاضر ۴۵ کمپ در مناطق مختلف استان ایجاد شده و افراد در این محل‌ها مستقر شده‌اند. امکاناتی مانند ارائه غذای گرم و اقلام بهداشتی به این افراد فراهم شده است. برای دریافت خدمات دانشگاه نیز اعلام آمادگی می‌کنیم و موضوع ارائه خدمات مشاوره‌ای به افراد مستقر در کمپ‌ها با مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز انجام خواهد شد.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران

دوشنبه ۱۹ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۲۱:۰۷ - کد خبر 981-2776-5

آمادگی دانشگاه شهید چمران برای کمک به مدیریت بحران خوزستان

اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه در دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت شرایط بحرانی حاکم بر خوزستان اعلام آمادگی کردند.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه امروز در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد. در این نشست با تشریح شرایط بحرانی حاکم بر استان خوزستان، ناشی از سیل، اعضای این کمیته برای هرگونه کمک فکری و انسانی به مجموعه مدیریتی استان، برای کنترل شرایط حاکم، اعلام آمادگی کردند. دکتر مسعود صفایی مقدم، عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست با تأکید بر ضرورت حضور همه اقشار جامعه در فرآیند خدمت‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان، تأکید کرد: ایرانی‌ها و خوزستانی‌ها در شرایط سخت و دشوار همیشه به‌خوبی با یکدیگر متحد شده‌اند و امروز نیز همه ما وظیفه داریم که با اتحاد، به هم‌وطنان سیل‌زده خود در استان خوزستان خدمت‌رسانی کنیم.

وی افزود: همه ما ایرانی هستیم و هر کدام از هم‌وطنان ما دچار مشکل شود، متاثر می‌شویم و تمام تلاش خود را برای یاری رساندن به هم‌استانی‌های خود انجام خواهیم داد. اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، کارکنان و دانشجویان این دانشگاه نیز آماده خدمت‌رسانی به هم‌وطنان هستند.

بر اساس این گزارش، در ادامه اعضای این کمیته با حضور در مرکز مدیریت عملیات جمعیت هلال احمر خوزستان، در جریان آخرین اقدامات انجام شده در راستای ارائه خدمات به روستاهای درگیر سیلاب قرار گرفتند.

دکتر عباس امان‌اللهی، مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست در زمینه ارائه خدمات مشاوره روان‌شناسی به هم‌استانی‌های مستقر در کمپ‌های هلال احمر، با همکاری انجمن روانشناسی ایران، اعلام آمادگی کرد.

وی افزود: این آمادگی وجود دارد که با هماهنگی جمعیت هلال احمر، گروه مشاوره روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت روزانه به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان سرکشی کرده و به آنها خدمات مشاوره‌ای ارائه دهند.

دکتر عبدالرحیم هوشمند، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست از آمادگی این دانشگاه برای اعزام دانشجویان داوطلب به مجموعه هلال احمر برای یاری رساندن به سیل‌زدگان خبر داد.

به گزارش ایسنا، صادق سلامت، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر خوزستان نیز در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان، گفت: در حال حاضر ۴۵ کمپ در مناطق مختلف استان ایجاد شده و افراد در این محل‌ها مستقر شده‌اند. امکاناتی مانند ارائه غذای گرم و اقلام بهداشتی به این افراد فراهم شده است. برای دریافت خدمات دانشگاه نیز اعلام آمادگی می‌کنیم و موضوع ارائه خدمات مشاوره‌ای به افراد مستقر در کمپ‌ها با مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز انجام خواهد شد.

سه‌شنبه / ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۱:۰۶ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۰۰۲۲۷۰

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده خوزستان

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

به گزارش ایسنا، دکتر حسین حمیدی‌نجات در این‌باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشست با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیات علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین‌ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

سایت تحلیلی خبری
عصر ایران

کد خبر ۶۶۱۸۳۱ - تاریخ انتشار: ۱۱:۱۰ - ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده خوزستان

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

به گزارش ایسنا، دکتر حسین حمیدی‌نجات در این‌باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشستی با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به‌صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیات‌علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین‌ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است

کد خبر: ۹۶۲۰۹- تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۱:۲۸

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده در بیمارستان دامپزشکی دانشگاه چمران

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

حسین حمیدی‌نجات در این باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشست با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیات علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین‌ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

کد خبر: ۲۳۹۶۴۷۴ - تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۲:۲۲

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده در بیمارستان دامپزشکی

دانشگاه شهید چمران اهواز

دام‌هایی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز منتقل شوند، بصورت رایگان ویزیت می‌شوند.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما مرکز خوزستان، رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: طرح رایگان بودن ویزیت دام‌های مناطق سیل‌زده در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است، اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

حسین حمیدی نجات افزود: همچنین در نشست با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

وی خاطرنشان کرد: اعضای هیات‌علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

از ابتدای فروردین ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

کد خبر: ۷۳۳۱۱۴ - تاریخ انتشار: ۲۳ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۶:۵۱

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده در بیمارستان دامپزشکی دانشگاه چمران

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

دکتر حسین حمیدی نجات در این باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشست با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیات علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

دانشجو خبری

کد خبر: ۷۵۶۰۵۱ - تاریخ انتشار: ۱۱:۳۲ - ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

حیدری در گفتگو با دانشجو:

خوزستان در بحران / سرعت ورود سیلاب به حمیدیه و سوسنگرد افزایش قابل توجهی داشته!

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: با وجود اینکه سرعت ورود سیلاب به داخل شهرهای حمیدیه و سوسنگرد افزایش قابل توجهی داشته، ولی مردم همچنان مقاومت می‌کنند.

مصطفی حیدری، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، در خصوص آخرین وضعیت سیلاب خوزستان گفت: به علت بالا آمدن حجم آب، دستور تخلیه شهر حمیدیه صادر شده، ولی با این وجود مردم و جهادگران در حال ساخت سیل بندهایی برای جلوگیری از ورود آب به شهر و کنترل سیلاب هستند.

حیدری افزود: مسئولین به خواسته ساکنان حمیدیه مبنی بر تامین امکانات لازم برای ساخت سیل بند و مقاومت در برابر ورود سیلاب به شهر توجهی نداشته اند و در پاسخ به آنان گفته اند که تنها راه نجات از سیلاب، تخلیه شهر است. این در حالی است که مردم و جهادگران بسیج دانشجویی استان با حداقل امکانات و با استفاده از بیل و گونی اقدام به ساخت سیل بند کرده اند و فعلا در حال مقاومت هستند.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: البته برای ساخت این سیل بند خاک مورد نیاز توسط خیرین تامین شده و هیچکدام از نهادهای دولتی در این زمینه کمکی به اهالی حمیدیه نکرده اند.

وی با بیان اینکه حجم آب حمیدیه و سوسنگرد به سرعت رو به افزایش است، اضافه کرد: با وجود اینکه سرعت ورود سیلاب به داخل شهرهای حمیدیه و سوسنگرد افزایش قابل توجهی داشته، ولی مردم همچنان مقاومت می‌کنند و سعی دارند تا جای ممکن از میزان خسارات سیلاب بکاهند.

حیدری با بیان اینکه گروه‌های جهادی حاضر در مناطق سیل زده تا آخرین لحظات در کنار مردم فعالیت خواهند داشت، خاطرنشان کرد: بی اعتمادی مردم به دولت یکی از اصلی‌ترین دلایل مقاومت سیل زدگان در برابر تخلیه منازلشان است. خوزستانی‌ها در سال ۹۵ شاهد وقوع سیلاب بوده اند و دولت وعده داده بود که خسارات آنان پرداخت می‌شود، اما پرداخت این خسارت‌ها ۳ سال به طول انجامید و همین موضوع باعث شده اینبار مردم به راحتی به دولت اعتماد نکنند و از تخلیه منازل خود سر باز زنند و در تلاشند با ساخت سیل بندها تا حد امکان از میزان خساراتشان کم کنند.

وی تصریح کرد: اوضاع خوزستان بحرانی‌تر شده و سطح آب اهواز بالاتر رفته و به همین دلیل دستور تخلیه مناطق اطراف کارون صادر شده است. البته اهوازی‌ها با مشکل فاضلاب گرفتگی نیز مواجه شده اند و وضعیت خوبی بر این شهر حاکم نیست.

حیدری یادآور شد: خوشبختانه نیروی دریایی سپاه در منطقه هویزه اقدام به برپایی بیمارستان صحرائی مجهزی کرده و فضای یادمان شهدای هویزه برای اسکان سیل زدگان آماده سازی شده و در این محل پذیرای چند هزار نفر از سیل زدگان خواهیم بود.

سه شنبه / ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۶:۲۸ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۰۰۷۷۱۰

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی معنی است / کارون ثابت می ماند

اعضای هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

به گزارش ایسنا، نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه شنبه، ۲۰ فروردین ماه) با حضور اعضای هیأت علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می ماند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش بینی وقوع بارندگی در حوزه های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی متر بارندگی در این حوزه های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش بینی ها تا چه حد به وقوع می پیوندد. پیش بینی ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک تر شویم تا بتوان دقیق تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

به گزارش ایسنا، دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یابد، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

کد خبر: ۹۶۲۱۱- تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۷:۳۲

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه) با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

تاریخ انتشار: ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۰:۱۲ - کد خبر: ۱۸۱۳۳۷

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه روز سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقیبر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

کد خبر: ۷۳۳۱۸۶- تاریخ انتشار: ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۶:۱۴

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقیبر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار

متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

پایگاه خبری تخصصی امید خوزستان

شناسه خبر: ۲۶۹۸ | تاریخ انتشار: ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۱:۴۸ |

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

امید خوزستان: اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم [...].

امید خوزستان: اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه) با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد. وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد. کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرفتگی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه) با حضور اعضای هیأت علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تأکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی معنی است.

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکستن شدن سد کرخه، بی مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

ایسنا: نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه شنبه، ۲۰ فروردین ماه) با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلا پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار

متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود. عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبگرفتگی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال

وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

کد خبر: ۷۳۳۱۸۶- تاریخ انتشار: ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۶:۱۴

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تاثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرگرفتی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

عصر ایران کد خبر ۶۶۱۸۸۷ - تاریخ انتشار: ۱۶:۳۷ - ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی‌معنی است / کارون ثابت می‌ماند

اعضای هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکستن شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

به گزارش ایسنا، نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه امروز (سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه) با حضور اعضای هیأت علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۳۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعیبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقییر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش‌بینی وقوع بارندگی در حوزه‌های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش‌بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی‌متر بارندگی در این حوزه‌های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش‌بینی‌ها تا چه حد به وقوع می‌پیوندد. پیش‌بینی‌ها بسیار

متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک‌تر شویم تا بتوان دقیق‌تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شعیبیه مجدد تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی‌متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تاکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

به گزارش ایسنا، دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یابد، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن‌که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرفتگی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

حیدری در گفتگو با دانشجو:

اسکان سیل‌زدگان ۵ شهر خوزستان در یادمان شهدای هویزه / برای ایجاد دو کمپ اسکان اضطراری تلاش می‌کنیم

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: سوله‌های یادمان شهدای هویزه از ظرفیت اسکان ۲۰۰۰ نفر برخوردارند و اکنون بیش از ۵۰۰ نفر از سیل‌زدگان در این مکان استقرار یافته‌اند.

مصطفی حیدری، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو در خصوص اسکان سیل‌زدگان در یادمان شهدای هویزه گفت: جهادگران بسیج دانشجویی استان خوزستان علاوه بر فعالیت در زمینه ساخت سیل‌بند و امدادرسانی به سیل‌زدگان در حال ایجاد فضاهایی برای اسکان اضطراری سیل‌زدگان استان است.

حیدری افزود: با توجه به اینکه یادمان شهدای هویزه از امکانات خوبی برخوردار است، بسیج دانشجویی این مکان را برای پذیرش سیل‌زدگان تدارک دیده است.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز با تاکید بر اینکه یادمان شهدای هویزه از نظر امکانات بهداشتی در وضعیت مطلوبی قرار دارد، اضافه کرد: نیروی دریایی سپاه نیز در راستای تجهیز این یادمان اقدام به برپایی بیمارستان درمانی مجهزی کرده که روز گذشته با حضور سردار سلامی و سردار تنگسیری این مرکز درمانی رسماً راه اندازی شد و فعالیت خود را آغاز کرد.

وی ادامه داد: این بیمارستان صحرایی دارای ۴۰ تخت بستری، اتاق عمل، رادیولوژی، آزمایشگاه، اتاق احیا و اورژانس با ۱۰ پزشک در قالب تخصص‌های عمومی، طب اورژانس، اورتوپدی، جراحی عمومی، اطفال، زنان، داخلی، بیهوشی و پرستار و ماما است. البته این بیمارستان به چهار آمبولانس سواری و یک اتوبوس آمبولانس به همراه داروخانه مجهز شده است. با توجه به اینکه استان فارس، به عنوان معین خوزستان شناخته شده تعداد ۵ آمبولانس از این استان به یادمان شهدای هویزه اعزام شده تا مشغول خدمت‌رسانی به سیل‌زدگان شوند.

حیدری با بیان اینکه هلال احمر و سپاه همکاری خوبی با بسیج دانشجویی برای استقرار سیل‌زدگان در یادمان شهدای هویزه دارند، یادآور شد: تیم‌های استقرار یافته هلال احمر در یادمان شهدای هویزه مشغول پذیرش و اسکان سیل‌زدگان هستند و موکب‌های مردمی در این محل برپا شده‌اند و قرارگاه خاتم الانبیا نیز در یادمان شهدای هویزه مستقر شده و تمامی این گروه‌ها در کنار بسیج دانشجویی استان و سپاه مشغول خدمت‌رسانی به سیل‌زدگان هستند.

۵۰۰ نفر از سیل زدگان در یادمان شهدای هویزه استقرار یافتند

وی ابراز کرد: سوله‌های یادمان شهدای هویزه از ظرفیت اسکان ۲۰۰۰ نفر برخوردارند و اکنون بیش از ۵۰۰ نفر از سیل زدگان در این مکان استقرار یافته‌اند که اکثر آنان بانوان و کودکان هستند. البته طبق اعلام هلال احمر در صورت نیاز در این محل اسکان اضطراری نیز صورت می‌گیرد و سیل زدگان بیشتری اسکان داده خواهند شد.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در یادمان شهدای هویزه سیل زدگان ۵ شهرستان، هویزه، حمیدیه، سوسنگرد و رفیع اسکان داده می‌شوند البته روستاهای اطراف این یادمان نیز تحت پوشش ما قرار گرفته‌اند.

وی ابراز کرد: در قرارگاه یادمان شهدای هویزه، کمیته‌های مطالبه‌گری، بهداشت و درمان، خادمین، تغذیه، جمع‌آوری کمک‌های مردمی و کمیته رسانه در حال فعالیت هستند.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز خاطرنشان کرد: طبق بررسی‌هایی که جهادگران ما در شهرها و روستاهای سیل زده استان انجام داده‌اند اغلب مردم برای حفاظت از دام‌هایشان که تنها سرمایه آنان است حاضر به ترک منازلشان نیستند و به همین دلیل در برابر تخلیه مقاومت می‌کنند. برای رفع این معضل در دیداری که روز گذشته با سردار سلامی، جانشین فرمانده کل سپاه پاسداران داشتیم از ایشان تقاضا کردیم که با فراهم‌سازی امکانات لازم، زمینه را برای انتقال دام‌ها به مکان‌های امن ایجاد کنند تا از دغدغه خوزستانی‌ها برای کاهش خسارات کاسته شود.

وی اظهار کرد: البته جهادگران ما در حال فراهم‌سازی زمینه‌ای برای ایجاد دو کمپ اسکان اضطراری در دو منطقه شوش و شعیبیه شوشتر هستند تا سیل زدگان این مناطق را در آنجا اسکان دهیم.

تاریخ ۹۸/۱/۲۲ - کد خبر: ۸۳۲۲۴۵۶۸ - ساعت: ۲۲:۵۱

جمعی از اساتید دانشگاه چمران خواستار شدند

آبگیری دائمی تالاب هورالعظیم راه کنترل سیلاب خوزستان است

اهواز - ایرنا - جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

به گزارش ایرنا در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب در اختیار ایرنا قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعده‌ی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. این اساتید افزودند: هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده اند.

سیلابی چند روز اخیر در استان خوزستان خسارات زیادی در بخش کشاورزی، صنعتی، راه‌ها، ابنیه، ساختمانهای مسکونی روستایی و شهری در خوزستان به همراه داشته است.

کد خبر: ۱۱۶۲۱۹۴-تاریخ ۹۸/۰۱/۲۲

آبگیری دائمی تالاب هورالعظیم راه کنترل سیلاب خوزستان است

به گزارش ایرنا در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب در اختیار ایرنا قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعده‌ی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه‌آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد.

این اساتید افزودند: هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده اند.

سیلابی چند روز اخیر در استان خوزستان خسارات زیادی در بخش کشاورزی، صنعتی، راه‌ها، ابنیه، ساختمانهای مسکونی روستایی و شهری در خوزستان به همراه داشته است.

22 روردين ۱۳۹۸ - ۲۲:۵۷ - كد خبر: ۱۸۱۴۵۳

آبگیری دائمی تالاب هورالعظیم راه کنترل سیلاب خوزستان است

جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رئیس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب در اختیار ایرنا قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعده‌ی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست‌محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد.

این اساتید افزودند: هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرتعالی به آن کاملاً واقف هستید.

۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده‌اند.

سیلابی چند روز اخیر در استان خوزستان خسارات زیادی در بخش کشاورزی، صنعتی، راه‌ها، ابنیه، ساختمانهای مسکونی روستایی و شهری در خوزستان به همراه داشته است.

کد خبر: ۳۴۶۳۰۱-۳۳/۰۱/۱۳۹۸-۱۰:۱۶

آبگیری دائمی تالاب هورالعظیم تنه‌راه کنترل سیلاب خوزستان است

جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

به گزارش اقتصادآنلاین به نقل از ایرنا، در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعده‌ی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه‌آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست‌محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد.

این اساتید افزودند: هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده‌اند.

سیلابی چند روز اخیر در استان خوزستان خسارات زیادی در بخش کشاورزی، صنعتی، راه‌ها، ابنیه، ساختمانهای مسکونی روستایی و شهری در خوزستان به همراه داشته است.

تاریخ ۹۸/۰۱/۲۳ - کد خبر ۸۳۲۷۴۹۲۵

در میزگرد علمی ایرنا بررسی شد

سیلاب خوزستان؛ از پیوند رودها تا امنیت روانی سیل زدگان و ایمن بودن سدها

اهواز - ایرنا - میزگرد علمی درباره بزرگ ترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر و جنبه های مختلف آن با حضور تعدادی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

حدود ۲۰ روز از سیل خوزستان در سال جدید می گذرد. کارون، کرخه و دز طغیان کرده و با غرقاب کردن دشت های خوزستان، حالا در اطراف اهواز به هم پیوسته اند.

آنطور که کارشناسان می گویند در این مدت ۱۰ میلیارد مترمکعب سیلاب وارد خوزستان شده، این در حالیست که کل آورد پارسال این استان ۱۳ میلیارد مترمکعب بوده است.

ستاد بحران خوزستان از زیر آب رفتن ۱۰۵ روستا و هشدار تخلیه به ۲۵۰ روستا و هفت شهر تا کنون خبر داده است. غرب اهواز نیز در معرض سیلاب است.

ایرنا درباره بزرگ ترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر، و پرسش های مختلف پیرامون آن میزگرد علمی با حضور تعدادی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در سالن جلسات این دانشگاه، برگزار کرده است که مشروح آن در پی می آید:

*سیل و دستکاری بشری

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری های انسانی وسیع در مسیر رودخانه ها دانست و گفت: بارش های امسال بی سابقه نبوده، اما سیلاب امسال استثنایی و از نوع مصنوعی است.

علی محمد آخوندعلی با اشاره به نظریاتی که درباره رخداد بارندگی و سیلاب مطرح شده است توضیح داد: دیدگاه های مختلفی وجود دارد درباره اینکه این اتفاقات برای نخستین بار رخ داده و بسیار نادر است، آنچه مسلم است بارش هایی که رخ داده تکرار پذیر بوده، اما طغیان رودخانه ها است که استثنایی و نتیجه دستکاری است، به این معنی که سیلاب ها از نوع مصنوعی است.

وی افزود: قرائنی داریم که در ۱۰۰ سال گذشته این رویدادها اتفاق افتاده، به طور مثال شواهدی داریم که نشان می دهد تراز رودخانه دز از شرایط فعلی (سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه) بالاتر رفته و این مساله در عکسی قدیمی از پل باستانی دزفول که ۱۰۰ سال پیش توسط یک عکاس دزفولی گرفته شده مشخص است، در ایستگاه تله زنگ نیز تا ۶ هزار مترمکعب برثانیه ثبت شده است.

به گفته وی بر اساس آمار ۶۰ تا ۷۰ ساله ای که وجود دارد، دوره بازگشت یک هزار ساله قابل اعتماد نیست زیرا به دلیل تطویل شدن آمار، دوره های برگشت معنی دار نیستند.

آخوندعلی اظهار داشت: در سال های گذشته با تغییر شرایط حوضه ها، از طبیعی به حوضه های شهری مواجه بودیم، که به دلیل دستکاری های شدیدی است که در حوضه ها صورت گرفته، شهرهای کوچکی که اکنون زیر آب می روند در اصل در دره ها، مسیرها و مسیل های سیلاب ساخت و ساز کرده اند یا تحت تاثیر جریانی هستند که از بالادست سرازیر می شود.

وی افزود: در گذشته بدون اینکه سدی ساخته شده باشد، روان آب ها وارد دشت می شد، مثلا در کرخه به هورالعظیم که ۱۳۰ هزار هکتار وسعت داشت می ریخت، اما اکنون هور به وسیله دایک مرزی جداسازی شده و یک سوم آن برای ایران است، این در حالیست که این دایک نباید ساخته می شد و برای داشتن جاده در مرز باید پل می ساختند.

عضو گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشکده علوم آب، اضافه کرد: هورالعظیم یک ظرفیت و مخزن طبیعی بود که قبل از ساختن سد بر روی رودخانه کرخه، رواناب ها و جریان های سیلابی را می توانست کنترل کند، در حالی که اکنون ده ها شهر کوچک و بزرگ در پایین دست کرخه ساخته شده که هر کدام برای حفاظت از خود سیل بند ساخته و در نتیجه باعث تغییر مسیر سیلاب شده اند.

وی پارک «جزیره شادی» در اهواز را نمونه ای از دستکاری انسانی در رودخانه های استان دانست و گفت:

کارشناسان آب از ۳۵ سال پیش با وجود این جزیره مخالف بوده و اصرار بر لایروبی و برداشتن آن داشتند، اما مساله این است که امثال این دستکاری ها در رودخانه ها، سواحل و سیلاب دشت های استان را بسیار مشاهده می کنیم.

آخوندعلی افزود: رودخانه کارون در اهواز در سال ۱۳۴۷ سیلاب ۶ هزار و ۷۰۰ مترمکعب برثانیه را عبور داد، اگر چه شهر دچار آبگرفتگی شد.

* پیوند بی سابقه رودها

آخوندعلی همچنین اتصال رودخانه های استان به یکدیگر را اتفاقی بی سابقه دانست و اظهار داشت: کرخه در حال سرریز کردن به رودخانه های کارون و دز است که در ۴۰ سال اخیر تا کنون چنین اتفاقی رخ نداده که سیلاب کرخه جاده شوش به اهواز را در سه چهار نقطه قطع کند.

وی با اشاره به وقوع سیلاب در محله عین ۲ اهواز به دلیل سرریز کانال سلمان اظهار داشت: کانال های موسوم به چمران و سلمان که در زمان جنگ برای رهاسازی آب زیر پای دشمن ساخته شده بودند، باید بعد از جنگ برچیده می شدند.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه پخش سیلاب به دلیل دستکاری های انسانی در مسیر رودخانه ها تغییر کرده، تاکید کرد: بعد از سرریز رودخانه کرخه در کارون، همه بندها، سیل بندها و شبکه های آبیاری و زهکشی باید مدیریت بیشتری شود.

به گفته وی در پایین دست کرخه دستکاری های زیادی صورت گرفته است که آثار آن قابل مطالعه است، یک راه برای کنترل سیلاب ایجاد حوضچه های تاخیری است برای نگهداشت آب است که می تواند مصارف متعدد داشته باشد، نمونه های آن را در هایدپارک سیدنی، دریاچه هامون و الگوی چاه نیمه ها در زابل نام برد.

سیل و فاضلاب

آخوندعلی با اشاره به مکاتبه اساتید دانشگاه شهید چمران با رئیس سازمان بحران کشور و مدیرکل بحران خوزستان در هفته گذشته، گفت: در این نامه اعلام کردیم که در صورت تداوم دبی سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه کارون در مقطع شهری، مهمترین مشکل نه سیلاب، بلکه عدم تخلیه فاضلاب است که علاوه بر آلودگی عوارض جبران ناپذیری ایجاد می کند.

وی با اشاره به پیشنهاد تخلیه شهر اهواز در صورت ادامه بارندگی ها و تداوم افزایش دبی کارون، افزود: از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است، بنابراین اگر جمعیت کمتری در شهر باشد و مصرف آب و برق و در نهایت تولید فاضلاب کمتر شود، مشکلات کاهش می یابد، البته این پیشنهاد مربوط به پیش بینی هفته گذشته مبنی بر بارندگی شدید در روزهای آتی است و در شرایط فعلی که پیش بینی بارش های ضعیف شده، نگرانی نخواهیم داشت.

این عضو هیات علمی دانشکده شهید چمران اهواز، افزود: شهر اهواز مهاجرپذیر است و ساکنان آن می توانند برای مدتی شهر را ترک کنند تا جمعیت کمتر شود، همچنین پیشنهاد کردیم که دانشگاه یک هفته تعطیل شود تا ضمن کاهش جمعیت ۵۰ هزار نفری دانشجو، بتوانیم آشپزخانه دانشگاه را به پخت غذا برای سیل زدگان اختصاص دهیم.

آخوندعلی همچنین با انتقاد از بی توجهی به نظرات علمی و دانشگاهی تصریح کرد: من آدم سیاسی نیستم اما معتقدم نمایندگان خوزستان در مجلس و جریان های سیاسی باید عقب نشینی کنند و اجازه دهند چند متخصص به مجلس راه یابند و مسائل آب خوزستان را حل کنند، تا رئیس مجلس نگوید که هیچکدام از نمایندگان خوزستان تاکنون طرح ساماندهی و لایروبی رودخانه ها را مطرح نکرده اند.

ماهگیری طرفداران انتقال آب از سیل خوزستان

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز همچنین درباره طرح دوباره پروژه های انتقال آب کارون به فلات مرکزی در پی سیلاب های اخیر خوزستان، گفت: هیچ کشور و هیچ نقطه ای از جهان بر اساس یک سال ترسالی مفرط و یا خشکسالی شدید برنامه ریزی منابع آب را انجام نمی دهد.

مهدی قمشی افزود: برنامه ریزی منابع آب هر کشور بر اساس متوسط ۳۰ تا ۵۰ ساله منابع آب است و ۶۰ درصد متوسط آورد را مبنای برنامه ریزی و امور توسعه ای (شرب و بهداشت صنعت و کشاورزی) قرار می گیرد و بقیه آن باید در بستر خود جریان داشته باشد.

وی تاکید کرد: بنابراین نه سال آبی ۹۷-۹۶ که خشکسالی مفرط بوده و نه سال ۹۷-۹۸ که ترسالی شدید است برای برنامه ریزی منابع آب مناسب نیست.

قمشی اظهار داشت: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی رفت و حتی آبزیان راه خود را پیدا نمی کردند اما اکنون شرایط بازیابی شده و آب شیرین وارد دریا می شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است که این دوره سیلابی را هر چند سال یک بار باید داشته باشیم تا محیط زیست رودخانه را حفظ کنیم.

احیای سیلاب بره های طبیعی

قمشی درباره تاثیر لایروبی کارون را در عبور سیلاب توضیح داد: در روزهای اخیر برخی ها تاثیر لایروبی کارون را بسیار پررنگ جلوه می دهند، در حالی که تاثیر لایروبی در کارون برخلاف انتظارات، بسیار کم است و باید به دنبال راهکارهای دیگری برای زمان سیلاب باشیم.

این عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: بازگشایی معابر طبیعی (سیلاب بر طبیعی) کارون همانند نهرهای «بحره» و «مالح» که در سال های گذشته از بین رفته، بسیار اهمیت دارد.

قمشی اضافه کرد: در سال های گذشته در مسیر بحره که از آبراهه های مهم کارون به تالاب شادگان است، ساخت و سازهای زیادی صورت گرفته از جمله ساخت کوی طلاب در مسیر آن، به طوری که سازمان آب و برق چون نتوانسته از نظر قضایی مشکلات بحره قدیم (سیلاب بر طبیعی) را مرتفع کند، به ناچار بحره جدید را ساخته است، اما در سیلاب اخیر هم معبر قدیم و هم جدید بحره پر از آب شده زیرا سیل راه خود را پیدا کرده است.

وی با بیان اینکه لایروبی نخستین اولویت برای کارون نیست، گفت: لایروبی به صورتی که اکنون در اهواز انجام می شود، نه تنها اثر مثبت در سیلاب ندارد، بلکه اثر منفی دارد یعنی سطح آب بالاتر می آید .

این استاد دانشگاه ادامه داد: لایروبی اصول و اهدافی دارد که اگر به منظور دفع سیلاب باشد با شیوه ای که در اهواز انجام می شود متفاوت است.

*بحران فاضلاب در اهواز

قمشی همچنین با انتقاد از وضعیت فاضلاب شهر اهواز گفت: شبکه فاضلاب اهواز در روزهای عادی که بارندگی نیست، هم مشکل و پس زدگی دارد، یک باران معمولی نیز سبب آبگرفتگی در شهر می شود، این در حالیست که اولین مساله در توسعه شهری، فاضلاب است.

وی تصریح کرد: دفع فاضلاب نه مساله سیل، بلکه مساله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله ها این مشکل وجود دارد که نمی دانیم چرا بعد از سال ها تا کنون حل نشده است .

قمشی با اشاره به طرح مساله فاضلاب اهواز در شورای عالی آب، افزود: مقرر شده بود که ۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای فاضلاب اختصاص یابد تا در مدت چهار سال این مشکل حل شود، اکنون باید مدیران آبفا پاسخ دهند که تکلیف این اعتبار و طرح چه شده است.

*اطمینان از استحکام سدهای خوزستان

عضو دیگر هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز شایعات شکستگی در سدهای خوزستان را رد کرد و گفت: سدها معمولاً با ضریب اطمینان بالا ساخته می شوند و ضریب اطمینان بالایی دارند و از بابت سدهای خوزستان نیز در سیلاب اخیر نگرانی وجود ندارد.

سید محمود کاشفی پور افزود: سد دز به صورت بتنی دوقوسه و سد کرخه خاکی با هسته رسی است که ضریب اطمینان بسیاری بالایی دارد، علاوه بر این دیوار آب بند سد که معمولاً با مخلوطی از خاک رس و سیمان است که اجازه عبور آب را نمی دهد و نشتی را کم می کند، بنابراین نگرانی از بابت پرده آب بند هم وجود ندارد و افکار عمومی نگرانی در این باره نداشته باشند.

وی با بیان اینکه در شهرهای مسیر رودخانه کارون (در اهواز آبادان و خرمشهر) نگرانی از طغیان رودخانه وجود ندارد، خاطرنشان کرد: معتمد تا یکی دو هفته آینده، اگر اتفاق خاصی نیفتد رودخانه کارون در اهواز به شرایط پایدار می رسد، اگر چه آبگرفتگی و سرریز فاضلاب در برخی مناطق مشکل ساز شده است. این عضو گروه سازه های آبی دانشکده علوم آب، با اشاره به بارندگی های بهاره اضافه کرد: این بارندگی از نظر واقعه هیدرولوژی اگر بی نظیر نباشد اما کم نظیر است به طور نمونه در ۲۴ ساعت شاهد ۱۳۵ میلیمتر بودیم، بنابراین این رخداد از نظر سیلاب کم نظیر است.

وی مدیریت سدها را در سیلاب اخیر «خوب» ارزیابی کرد و گفت: در مدیریت سدها سهل انگاری اتفاق نیفتاده است.

کاشفی پور با اشاره به بارش های هفته آینده، نسبت به احتمال وقوع مجدد سیلاب هشدار داد و افزود: بزرگ ترین مشکل ما در حوضه کرخه است نه در دز و کارون، اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده، و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند.

وی درباره علت عدم تخلیه سد کرخه از ۶ ماه قبل، توضیح داد: یک مساله در مدیریت سدها و سیلاب، مسائل هیدرولوژیکی و تبدیل باران به رواناب، عدم قطعیت در پیش بینی هاست، برخی معتقد هستند که چرا سد کرخه از ۶ ماه قبل تخلیه نشد، در حالی که سه چهار سال پیش که سدها تخلیه شده بودند در تابستان با چالش آب روبه رو شده بودیم.

کاشفی پور درباره انتقادات کارشناسان و فعالان محیط زیست نسبت به سدسازی در کشور اظهار داشت: سدها در کنترل سیلاب ها نقش مهمی داشتند، چنانکه بیشترین مشکل سیلاب های اخیر در حوضه کرخه و دز بوده و در کارون که سدهای زنجیره ای زیادی ساخته شده مشکلی تا کنون نداشتیم.

وی با بیان اینکه در حوضه رودخانه دز، سد بختیاری هنوز ساخته نشده، اضافه کرد: عملیات اجرایی این سد باید آغاز شود.

کاشفی پور همچنین با بیان اینکه در کشور به آبخیزداری توجهی نمی شود، گفت: پوشش گیاهی حرکت سیلاب و تولید رواناب را کاهش می دهد، از سوی دیگر آب همراه با گل و لای، دبی بالاتر و مخرب تر دارد که نمونه آن در لرستان اتفاق افتاد.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: جو روانی حاکم به گونه ای است که توضیحات و اطمینان بخشی های مسئولان نتوانسته التیام بخش نگرانی ها باشد و بنابر این لازم است از دیدگاه کارشناسی این مساله برای مردم تشریح شود.

دکتر حمید رضا غفوری افزود: مهندسی علوم آب علمی است مبتنی بر آمار و احتمالات و در این علم هیچ چیز را با قطعیت نمی توانیم بیان کنیم که البته تقریبا در تمام حوزه ها به این گونه است بنابراین هیچ کس نمی تواند به یقین بگوید این نگرانی هایی که وجود دارد رخ می دهد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از نظر علمی اگر احتمال رخداد یک واقعه آن چنان ضعیف یعنی نزدیک به صفر باشد هیچ کس خود را نگران آن نمی کند گفت: در حال حاضر دغدغه های جامعه به ۲ شاخه تقسیم می شود که یکی ناشی از افزایش خروجی سدها است که مردم دغدغه دارند که آیا آب بالاخره در اهواز و یا نقاط دیگر به حدی می رسد که زندگی مردم را به شدت تحت تاثیر قرار دهد.

غفوری بیان کرد: به نظر می رسد با توجه به وضعیت موجود و آنچه در سطح جامعه وجود دارد، در حال حاضر پذیرش نسبی وجود دارد که احتمال آن چنان زیاد نیست و اگر هم دبی تغییری کند تاثیر ویرانگری نخواهد داشت و شهرها را دگرگون نمی کند.

معاون طرح و توسعه دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: دغدغه دوم که بیشتر این روزها در فضای مجازی و بین مردم هم مطرح می شود مساله شکستن سدها است که آیا احتمال شکسته شدن سد وجود دارد و در صورت بروز این حادثه تبعات آن برای خوزستان چیست؟

وی اظهار داشت: با توجه به توضیحات یاد شده هیچ کس به یقین نمی تواند بگوید که هیچ اتفاقی برای سدها نخواهد افتاد اما این احتمال آن چنان ضعیف و دور از ذهن است که به نظر نمی رسد که لازم باشد مردم و یا خود را نگران کنیم و برای این کار برنامه ریزی کنیم.

غفوری ادامه داد: چون اگر این اتفاق رخ دهد شبیه سازی نشان می دهد آن چنان حادثه مهیب است که از عامل انسانی کاری بر نمی آید ولی این به معنای نگران کردن مردم نیست چون احتمال بسیار ضعیف است و مردم نباید دغدغه ای به خود راه دهند.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز در مورد امکان تداوم سیلاب های عادی در روزهای اخیر و احتمال بروز مشکلات جدی تر گفت: قرائن و شواهد نشان می دهد که اوضاع رو به آرامش است البته مردم باید آمادگی های لازم را برای مقابله داشته باشند و بدون هراس و با حفظ آرامش و اقدامات اولیه را در نظر بگیرند.

**بارندگی های شدید در خوزستان جدید نیست؛ هر ۱۰ تا ۱۵ سال اتفاق می افتد

رئیس دانشکده مهندسی علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: اگر به تاریخ بارندگی های خوزستان توجه کنید هر ۱۰ تا ۱۵ سال بارندگی های شدید در خوزستان رخ داده بنابراین اتفاق تازه ای نیست. دکتر نصرالله کلاتری افزود: از آنجایی که یخ ها در قطب شمال در حال ذوب شدن است ۲ جریان مدیرانه ای و اقیانوس اطلس اتفاق می افتد؛ جریان اطلس وقتی از مناطق آبی عبور میکند رطوبت را جذب و بارندگی پرباری ایجاد می کند اما جریان اطلس اگر با مدیترانه تلاقی پیدا کند بارندگی بسیار شدید ایجاد می شود. وی بر مطالبه گری در خوزستان تاکید کرد و گفت: حق ما نیست مشکلات گرد و خاک، آلودگی هوا و سیلاب را داشته باشیم.

**اعزام تیم های روانشناسی به مناطق سیل زده

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: یکی از آثار مهم رخدادهای طبیعی مانند سیل و جنگ آثار فرهنگی و روانی است که گاهی ماندگار هستند که دانشگاهها می توانند در کاهش این آثار خدمات خوبی را ارائه کنند.

دکتر مسعود صفایی مقدم افزود: مدیریت بخش مشاوره دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تیم های روانشناسی و مشاوره برای ارائه خدمات به سیل زدگان به مناطق سیل زده اعزام شدند. وی بیان کرد: دانشگاه ستاد کمک رسانی به سیل زدگان را نیز تشکیل داده و شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز نشست هایی را برگزار کرده است .

صفایی مقدم با اشاره به نقش دانشگاهیان در کمک و مدیریت این حادثه گفت: از آنجایی که دانشگاهیان تجربه زیادی دارند و در امور اجرایی استان نقش هایی را ایفا کرده اند، حضور آنها در ستادها و کنار مسئولان ستاد بحران استان تا حدی موثر است و باید تقویت شود.

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه داد: همچنین ستادهای مردمی که به طور خود انگیخته فعال شده بسیار موثر عمل کرده اند.

وی در خصوص وضعیت سیلاب گفت: در مجموع در استان آمادگی موثری برای این واقعه نداشته و ما باید از این مسائل درس بگیریم و چون یک در استان بحران خیز زندگی می کنیم در این راستا لازم است طرح جامع علمی برای مدیریت بحران در خوزستان زیر نظر دانشگاه تدوین شود.

صفایی مقدم اضافه کرد: البته با این عنوان اقداماتی صورت گرفته اما باید کتابچه اصول راهنمای کار در مدیریت بحران بر اساس وضعیت خوزستان تدوین شود که در صورت بروز بحران با مشکلات کمتری روبرو شویم

یکی دیگر از اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: از مولفه های مورد توجه روانشناسی در زمان بحران، احساس امنیت روانشناختی انسان ها است و مبنایی ترین منبع احساس امنیت در انسان ها مادر و خانه است .

دکتر عباس امان الهی بیان کرد: دل کندن از منبع امنیت حتی در مواقع خطر و بروز حوادث مانند سیل به راحتی امکان پذیر نیست و از جمله درس های اساسی روانشناسی این است که خانه نماد عشق و امنیت و سایر پایه های اساسی روانشناختی انسان ها است و فاصله گرفتن از خانواده حتی در شرایط عادی نیز سخت است.

وی ادامه داد: از ابتدای وقوع سیل تا کنون کارگروه روانشناختی دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شد تا حداقل کمک های اولیه روانشناختی را به سیل زدگان ارائه کند و نشست هایی با کودکان و زنان نیز به صورت ویژه برگزار می شود و ستاد کمک دانشگاه به سیل زدگان نیز برقرار شده است که در حال حاضر در ۱۰ اردوگاه تیم های روانشناسی مستقر شده است .

امان الهی افزود: برای ارائه خدمات بهتر به سیل زدگان باید مدیریت یکپارچه برقرار شود.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۱۰:۳۰

نامه ۱۱۵ استاد دانشگاه به روحانی برای نجات خوزستان و "هورالعظیم"

ایلنا نوشت: ۱۱۵ عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهور خواستار آنگیری فوری هورالعظیم شدند.

۱۱۵ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهور بر لزوم آنگیری تالاب هورالعظیم «در اسرع وقت» و «به صورت دائمی» جهت نجات شهرها و روستاهای خوزستان تاکید کردند.

متن نامه به شرح زیر است:

با سلام علی‌رغم وعده‌ی مسوولان محترم در مورد آنگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه‌ی احاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آنگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است؛ بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آنگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت‌تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

امضاکنندگان نامه: ۱. عباس امام ۲. حمید ماجانی ۳. منوچهر تشکری ۴. حسن مزارعی ۵. مهرزاد اشرف پور ۶. قاسم بستانی ۷. افراسیاب رهنما ۸. رحیم پیغان ۹. پیمان حسیبی ۱۰. علی اصغر سراج ۱۱. یعقوب اندایش ۱۲. رضا رنجبر ۱۳. محمدعلی سیاوشی ۱۴. مهرداد نامداری ۱۵. مهناز کسمتی ۱۶. تکاور محمدیان ۱۷. حسن دادخواه ۱۸. نورمحمد نوروزی ۱۹. محمد آیتی‌مهر ۲۰. بابک مختاری ۲۱. محمدحسین راضی جلالی ۲۲. مرتضی نعمتی ۲۳. مهدی صیفوریان ۲۴. ادريس محمودی ۲۵. سیدجواد آقاجری ۲۶. محمدحسین گنجی ۲۷. عسگر آتش‌افروز ۲۸. حسین الهامپور ۲۹. صالح اسماعیل‌زاده ۳۰. مهدی اسفندیاری ۳۱. محسن آل سیدغفور ۳۲. غلامحسین رحیمی ۳۳. سید عزیز آرمن ۳۴. اسفندیار فاتح ۳۵. امین یاقوتیان ۳۶. مصطفی کیانی ده کیانی ۳۷. محمود ولیدی ۳۸. کامران رضایی ۳۹. روح اله رنجبر ۴۰. ذبیح اله مهدوی ۴۱. میثم مکی ۴۲. خدیجه شیرالی نیا ۴۳. سعید امان پور ۴۴. مهرانگیز چهارازی ۴۵. بهروز زرگر ۴۶. محسن سلیمانی ۴۷. فروغ طلازاده ۴۸. لایلا قلعه تکی ۴۹. مرتضی بهبهانی نژاد ۵۰. عادل خنیاب نژاد ۵۱. حسین حمادی ۵۲. سیدجلال هاشمی ۵۳. سیداسماعیل هاشمی ۵۴. مهدی قمشی ۵۵. منصور میاحی ۵۶. عباس امان الهی ۵۷. محمد جواد رشتی ۵۸. رضا خجسته مهر ۵۹. یزدان مظاهری ۶۰. نجفعلی رضایی ۶۱. الهام توفیقی ۶۲. مرتضی مرادی ۶۳. محمود فرخیان ۶۴. مریم کلاهی ۶۵. ذبیح اله عباس پور ۶۶. سیدمنصور مرعشی ۶۷. موسی مسکریاشی ۶۸. کریم انصاری ۶۹. مسعود قربانپور ۷۰. اسلام فاخر ۷۱. سکینه شاهی ۷۲. خالد اصلانی ۷۳. سید رضا فاطمی ۷۴. اشرف جزایری ۷۵. عبدالواحد معربی ۷۶. زهرا برومند ۷۷.

سیداسماعیل حسینی ۷۸. علیرضا جلیلی فر ۷۹. محمد ابراهیم مظہری ۸۰. بابک محمدیان ۸۱. سیدمحسن قریشی ۸۲. سیدرضا کاظمی نژاد ۸۳. احمد کاظمی فرد ۸۴. سیدحسین آل طہ ۸۵. امیرمحمد احدی ۸۶. مہدی جلالوند ۸۷. سیدعباس رضوی ۸۸. مجید گودرزی ۸۹. محمدرضا علم ۹۰. زہرا سلطانی ۹۱. سجدہ کمالی ۹۲. سمیہ بہرامی ۹۳. ایران داوودی ۹۴. علی رونق ۹۵. مسعود رضا صیفی ۹۶. علیرضا کیاست ۹۷. نعیم عرفانی مجد ۹۸. علی حقیقی ۹۹. مہدی زارعی ۱۰۰. جواد جمشیدیان ۱۰۱. ایرج ورفی نژاد ۱۰۲. علیرضا قدردان مشہدی ۱۰۳. علیرضا افتخار ۱۰۴. منصور سراج ۱۰۵. عبدعلی ناصری ۱۰۶. فاطمہ پودات ۱۰۷. محمدرضا صفاریان ۱۰۸. مہدی پورمہدی ۱۰۹. عبدالرحیم ہوشمند ۱۱۰. مہرزاد مصباح ۱۱۱. نوید علایی شینی ۱۱۲. یدالله زرگر ۱۱۳. افشین قنبرزادہ ۱۱۴. محمدرضا آخوند ۱۱۵. محسن زیوری.

در نامه جمعی از دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز به رئیس جمهور بیان شد:

ترکیب هیات بررسی سیل، تمامی ظرفیت علمی و پژوهشی کشور و به خصوص توانمندی علمی مناطق سیل زده را نمایندگی نمی کند

خورنا | سرویس اجتماعی: جمعی از دانشگاهیان دانشگاه شهید چمران اهواز در مورد تشکیل هیات ملی بررسی سیل کشور نامه ای به رئیس جمهور فرستادند که نسخه ای از آن به دفتر خورنا ارسال شده است. متن کامل نامه به شرح زیر است:

به نام خدا

ترکیب هیات بررسی سیل، تمامی ظرفیت علمی و پژوهشی کشور و به خصوص توانمندی علمی مناطق سیل زده را نمایندگی نمی کند.

جناب آقای دکتر حسن روحانی
ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران
سلام علیکم

احتراما، اقدام شایسته ی حضرت عالی در تعیین هیاتی برای بررسی همه جانبه ی سیلاب های اخیر در چندین استان کشور، با استقبال همگان روبه رو شده و امید است، نتایج حاصل از تحقیقات آن هیات محترم، گره گشای چالش های گسترده و نگران کننده ی ناشی از سیل های اخیر باشد؛ ولی ما اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، در راستای وظایف حرفه ای خود و در ارتباط با هیات مذکور، نکاتی را به استحضار می رسانیم:

۱- امیدواریم، اقدام مناسب جناب عالی در اعتماد به دانشگاه و دانشگاهیان، محدود به ارزیابی رخدادهای این چنینی، پس از وقوع آن ها نگردد؛ لذا انتظار آن است که باور به ضرورت حضور دانشگاهیان در پیش، حین و پس از اجرای تمامی فعالیت ها تسری یابد و تنها در این صورت است که زمینه ی لازم برای رشد و بالندگی دانشگاه از سویی و ارتقای کیفی امور اجرایی از سوی دیگر، تامین می شود.

۲- یکی از اشکالاتی که در مدیریت کشور مشاهده می شود، اتکا به رویکرد تمرکزگرایی یا مرکزگرایی است که متأسفانه همواره کشور را از بسیاری از سرمایه های انسانی خود، محروم کرده است و با تأسف، ترکیب انتخاب هیات بررسی سیل نیز همین نکته را به اذهان متبادر می کند.

۳- مرکزگرایی مفرط در حوزه ی علم هرگز قابل تحمل نیست؛ بنابراین خواهشمند است، دانایی و علم را - که ذاتا امری همگانی و جهانی است - مقید به مرکزنشینی نکنید. این امری است که متأسفانه نحوه ی چینش کارگروه محققان منتصب، شائبه ی آن را ایجاد کرده است؛ لذا درخواست می شود، کاری نکنید که استادان دانشگاه به این نتیجه برسند که برای آن که بخواهند، دانش و تجربه ی علمی خود را در معرض استفاده عموم قرار دهند، باید حتماً مفتخر به زیست در مرکز و تهران باشند.

از سوی، بایسته است به اطلاع برسانیم که ما اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز - که از بدو شروع این سیل ویرانگر در کنار مسوولان استانی و مردم شریف رنج دیده ی استان بوده و در حد توان خود به کاهش آلام و مشکلات مردم کمک کرده ایم- اعلام می داریم که کماکان با میل و رغبت، همکاری مان را ادامه خواهیم داد؛ ولی در اینجا اعتراض خود را به ترکیب هیات مذکور که اکثریت قریب به اتفاق آن بجز یک نفر از دانشگاه های مستقر در تهران انتخاب شده اند اعلام می داریم.

- ۱- قاسم بستانی
- ۲- پیمان حسینی
- ۳- بابک مختاری
- ۴- مسعود صفایی مقدم
- ۵- حسین الهامپور
- ۶- سیدجواد اقاجری
- ۷- یدالله زرگر
- ۸- یدالله مهرعلی زاده
- ۹- منوچهر جوکار
- ۱۰- حمید ماجانی
- ۱۱- عبدالزهره نعامی
- ۱۲- عبدالله پارسا
- ۱۳- مریم کلاهی
- ۱۴- محمود ولیدی
- ۱۵- ادریس محمودی
- ۱۶- حسن مزارعی
- ۱۷- اسلام فاخر
- ۱۸- محسن صنیعی
- ۱۹- تکاور محمدیان
- ۲۰- سید منصور مرعشی
- ۲۱- عبدعلی ناصری
- ۲۲- نجفعلی رضایی
- ۲۳- سعید امانپور
- ۲۴- عباس امان الهی
- ۲۵- مرتضی امیدیان
- ۲۶- منصور کوهی رستمی
- ۲۷- ذبیح الله عباسپور
- ۲۸- مهدی قمشی
- ۲۹- ایران داوودی
- ۳۰- عبدالحسین فرج پهلوی
- ۳۱- یعقوب اندایش
- ۳۲- منوچهر چیت سازان
- ۳۳- فریده عصاره
- ۳۴- احمد کاظمی فرد
- ۳۵- پروانه ولوی
- ۳۶- ابراهیم حاجی دولو

- ۳۷- حسین آقایی جنت مکان
 ۳۸- عسکر آتش افروز
 ۳۹- افراسیاب راهنما
 ۴۰- حسن دادخواه
 ۴۱- سید عزیز آرمن
 ۴۲- سهراب قائدی
 ۴۳- سید اسماعیل هاشمی
 ۴۴- محمد حسین راضی جلالی
 ۴۵- سید محمود کاشفی پور
 ۴۶- شهناز خادمی زاده
 ۴۷- علی رضایی علی آباد
 ۴۸- زهره گونی بند شوشتری
 ۴۹- علیزضا زراسوندی
 ۵۰- ولی الله شجاعپوریان
 ۵۱- محمود شفاعی بجستان
 ۵۲- محمد خسروی
 ۵۳- مجید گودرزی
 ۵۴- قدرت الله محمدی
 ۵۵- محمد صبیان
 ۵۶- علی مهربانی
 ۵۷- یزدان مظاهری
 ۵۸- منصور کلاه کج
 ۵۹- احمد لندی
 ۶۰- سکینه شاهی
 ۶۱- علی محمد آخوند علی
 ۶۲- سودابه بساک نژاد
 ۶۳- مهرزاد اشرفپور
 ۶۴- مهرانگیز چهارزی
 ۶۵- زهرا سلطانی
 ۶۶- رحیم قاسمیه
 ۶۷- فریبا حیدری زاده
 ۶۸- مهدی دریایی
 ۶۹- یزدان طاهری نسب
 ۷۰- مهناز کسمتی
 ۷۱- بهروز زرگر
 ۷۲- علی امیری
 ۷۳- رضا رنجبر
 ۷۴- مهدی جالوند
 ۷۵- سارا محمدی
 ۷۶- نسرین ارشدی
 ۷۷- سید محسن آل غفور

- ۷۸- رحیم چینی پرداز
 ۷۹- علیرضا افتخار
 ۸۰- علی محمد فروغ مند
 ۸۱- محمدرضا سوداگر
 ۸۲- خدیجه شیرالی نیا
 ۸۳- مرتضی مرادی
 ۸۴- سید امین منصوری
 ۸۵- آسیبه مهدی پور
 ۸۶- حمید فرهادی راد
 ۸۷- علی بیرمی پور
 ۸۸- عباس امام
 ۸۹- عادل خنیاب نژاد
 ۹۰- کامران جعفری رضایی
 ۹۱- محمدرضا علم
 ۹۲- ایرج ورفی نژاد
 ۹۳- منوچهر تشکری
 ۹۴- علی اصغر سراج
 ۹۵- محمد جواد شیخ داوودی
 ۹۶- فاطمه فخارزاده
 ۹۷- رضا خجسته مهر
 ۹۸- حسن فراز مند
 ۹۹- مهدی اسفندیاری
 ۱۰۰- موسی مسکرباشی
 ۱۰۱- حسین ملتفت
 ۱۰۲- منا گلابی
 ۱۰۳- احمد علی معاضدی
 ۱۰۴- حبیب الله روشنفکر
 ۱۰۵- علی شهیریاری
 ۱۰۶- محمد تقی رونق
 ۱۰۷- داوود پورمظفری
 ۱۰۸- قدرت قاسمی پور
 ۱۰۹- محسن قنبرزاده
 ۱۱۰- بابک محمدیان
 ۱۱۱- پروانه تیشه زن
 ۱۱۲- کریم لویمی مطلق
 ۱۱۳- محمد رضا شریفی
 ۱۱۴- مهدی احمدی
 ۱۱۵- نعیم عرفانی مجد

۱۱۶- محمد حسین گنجی لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری ایسنا-آفتاب-عصر ایران-شوشان - هنا - ایلنا نواندیش و تیترا برتر تابناک-انرژی امروز منعکس شده است.

بهار آنلاین - کد مطلب : ۱۷۵۷۲۴ - تاریخ انتشار : ۱۳۹۸/۰۱/۲۴ ساعت ۲۱:۱۲

نامه دانشگاهیان اهواز برای نجات هورالعظیم

گروه جامعه: ۱۱۵ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهور بر لزوم آبرگیری تالاب هورالعظیم «در اسرع وقت» و «به صورت دائمی» جهت نجات شهرها و روستاهای خوزستان تاکید کردند. متن نامه به شرح زیر است :

با سلام علی‌رغم وعده‌ی مسوولان محترم در مورد آبرگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه‌ی احاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبرگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبرگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت‌تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

امضاکنندگان نامه:

۱. عباس امام ۲. حمید ماجانی ۳. منوچهر تشکری ۴. حسن مزارعی ۵. مهرزاد اشرف‌پور ۶. قاسم بستانی ۷. افراسیاب رهنما ۸. رحیم پیغان ۹. پیمان حسینی ۱۰. علی اصغر سراج ۱۱. یعقوب اندایش ۱۲. رضا رنجبر ۱۳. محمدعلی سیاوشی ۱۴. مهرداد نامداری ۱۵. مهناز کسمتی ۱۶. تکاور محمدیان ۱۷. حسن دادخواه ۱۸. نورمحمد نوروزی ۱۹. محمد آیتی‌مهر ۲۰. بابک مختاری ۲۱. محمدحسین راضی جلالی ۲۲. مرتضی نعمتی ۲۳. مهدی صیغوریان ۲۴. ادریس محمودی ۲۵. سیدجواد آقاجری ۲۶. محمدحسین گنجی ۲۷. عسگر آتش‌افروز ۲۸. حسین الهامپور ۲۹. صالح اسماعیل‌زاده ۳۰. مهدی اسفندیاری ۳۱. محسن آل سیدغفور ۳۲. غلامحسین رحیمی ۳۳. سید عزیز آرم ۳۴. اسفندیار فاتح ۳۵. امین یاقوتیان ۳۶. مصطفی کیانی ده کیانی ۳۷. محمود ولیدی ۳۸. کامران رضایی ۳۹. روح اله رنجبر ۴۰. ذبیح اله مهدوی ۴۱. میثم مکی ۴۲. خدیجه شیرالی نیا ۴۳. سعید امان‌پور ۴۴. مهرانگیز چهارزی ۴۵. بهروز زرگر ۴۶. محسن سلیمانی ۴۷. فروغ طلازاده ۴۸. لیلا قلعه تکی ۴۹. مرتضی بهبهانی نژاد ۵۰. عادل خنیاب‌نژاد ۵۱. حسین حمادی ۵۲. سیدجلال هاشمی ۵۳. سیداسماعیل هاشمی ۵۴. مهدی قمشی

۵۵. منصور میاحی ۵۶. عباس امان الهی ۵۷. محمد جواد رشتی ۵۸. رضا خجسته مهر ۵۹. یزدان مظاهری ۶۰. نجفعلی رضایی ۶۱. الهام توفیقی ۶۲. مرتضی مرادی ۶۳. محمود فرخیان ۶۴. مریم کلاهی ۶۵. ذبیح اله عباس پور ۶۶. سید منصور مرعشی ۶۷. موسی مسکرباشی ۶۸. کریم انصاری ۶۹. مسعود قربانپور ۷۰. اسلام فاخر ۷۱. سکینه شاهی ۷۲. خالد اصلانی ۷۳. سید رضا فاطمی ۷۴. اشرف جزایری ۷۵. عبدالواحد معربی ۷۶. زهرا برومند ۷۷. سید اسماعیل حسینی ۷۸. علیرضا جلیلی فر ۷۹. محمد ابراهیم مظهری ۸۰. بابک محمدیان ۸۱. سید محسن قریشی ۸۲. سید رضا کاظمی نژاد ۸۳. احمد کاظمی فرد ۸۴. سید حسین آل طه ۸۵. امیر محمد احدی ۸۶. مهدی جلالوند ۸۷. سید عباس رضوی ۸۸. مجید گودرزی ۸۹. محمدرضا علم ۹۰. زهرا سلطانی ۹۱. سجده کمالی ۹۲. سمیه بهرامی ۹۳. ایران داوودی ۹۴. علی رونق ۹۵. مسعود رضا صیفی ۹۶. علیرضا کیاست ۹۷. نعیم عرفانی مجد ۹۸. علی حقیقی ۹۹. مهدی زارعی ۱۰۰. جواد جمشیدیان ۱۰۱. ایرج ورفی نژاد ۱۰۲. علیرضا قدردان مشهدی ۱۰۳. علیرضا افتخار ۱۰۴. منصور سراج ۱۰۵. عبدعلی ناصری ۱۰۶. فاطمه پودات ۱۰۷. محمدرضا صفاریان ۱۰۸. مهدی پورمهدی ۱۰۹. عبدالرحیم هوشمند ۱۱۰. مهرزاد مصباح ۱۱۱. نوید علایی شینی ۱۱۲. یدالله زرگر ۱۱۳. افشین قنبرزاده ۱۱۴. محمدرضا آخوند ۱۱۵. محسن زیوری.

در ۲۰ روز اخیر، ۱۰ میلیارد مترمکعب آب وارد خوزستان شده است

میزگرد علمی درباره بزرگ‌ترین سیلاب خوزستان طی دهه‌های اخیر و جنبه‌های مختلف آن با حضور تعدادی از استادان دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

حدود ۲۰ روز از سیل خوزستان در سال جدید می‌گذرد. کارون، کرخه و دز طغیان کرده و با غرقاب کردن دشت‌های خوزستان، حالا در اطراف اهواز به هم پیوسته‌اند. آنطور که کارشناسان می‌گویند در این مدت ۱۰ میلیارد مترمکعب سیلاب وارد خوزستان شده، این در حالی است که کل آورد پارسال این استان ۱۳ میلیارد مترمکعب بوده است. ستاد بحران خوزستان از زیر آب رفتن ۱۰۵ روستا و هشدار تخلیه به ۲۵۰ روستا و هفت شهر تاکنون خبر داده است. غرب اهواز نیز در معرض سیلاب است.

ایرنا درباره بزرگ‌ترین سیلاب خوزستان طی دهه‌های اخیر و پرسش‌های مختلف پیرامون آن، میزگرد علمی با حضور تعدادی از استادان دانشگاه شهید چمران اهواز در سالن جلسات این دانشگاه، برگزار کرده است که مشروح آن در پی می‌آید:

سیل و دستکاری بشری

عضو هیأت علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری‌های انسانی وسیع در مسیر رودخانه‌ها دانست و گفت: بارش‌های امسال بی‌سابقه نبوده، اما سیلاب امسال استثنایی و از نوع مصنوعی است.

علی محمد آخوندعلی با اشاره به نظریاتی که درباره رخداد بارندگی و سیلاب مطرح شده است توضیح داد: دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد درباره اینکه این اتفاقات برای نخستین بار رخ داده و بسیار نادر است، آنچه مسلم است بارش‌هایی که رخ داده تکرار پذیر بوده، اما طغیان رودخانه‌ها است که استثنایی و نتیجه دستکاری است، به این معنی که سیلاب‌ها از نوع مصنوعی است.

وی افزود: قرائنی داریم که در ۱۰۰ سال گذشته این رویدادها اتفاق افتاده، به طور مثال شواهدی داریم که نشان می‌دهد تراز رودخانه دز از شرایط فعلی (سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه) بالاتر رفته و این مسأله در عکس قدیمی از پل باستانی دزفول که ۱۰۰ سال پیش توسط یک عکاس دزفولی گرفته شده مشخص است، در ایستگاه تله زنگ نیز تا ۶ هزار مترمکعب برثانیه ثبت شده است.

به گفته وی بر اساس آمار ۶۰ تا ۷۰ ساله‌ای که وجود دارد، دوره بازگشت یک هزار ساله قابل اعتماد نیست زیرا به دلیل تطویل آمار، دوره‌های برگشت معنی دار نیستند. آخوندعلی اظهار داشت: در سال‌های گذشته با تغییر شرایط حوضه‌ها از طبیعی به حوضه‌های شهری مواجه بودیم، که به دلیل دستکاری‌های شدیدی است که در حوضه‌ها صورت گرفته، شهرهای کوچکی که اکنون زیر آب می‌روند در اصل در دره‌ها، مسیرها و مسیل‌های سیلاب ساخت و ساز کرده‌اند یا تحت تأثیر جریانی هستند که از بالادست سرازیر می‌شود.

وی افزود: در گذشته بدون اینکه سدی ساخته شده باشد، رواناب‌ها وارد دشت می‌شد، مثلاً در کرخه به هورالعظیم که ۱۳۰ هزار هکتار وسعت داشت می‌ریخت، اما اکنون هور به وسیله دایک مرزی جداسازی شده و یک سوم آن برای ایران است، این در حالی است که این دایک نباید ساخته می‌شد و برای داشتن جاده در مرز باید پل می‌ساختند.

عضو گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشکده علوم آب، اضافه کرد: هورالعظیم یک ظرفیت و مخزن طبیعی بود که قبل از ساختن سد روی رودخانه کرخه، رواناب‌ها و جریان‌های سیلابی را می‌توانست کنترل کند، در حالی که اکنون ده‌ها شهر کوچک و بزرگ در پایین دست کرخه ساخته شده که هر کدام برای حفاظت از خود سیل بند ساخته و در نتیجه باعث تغییر مسیر سیلاب شده‌اند.

وی پارک «جزیره شادی» در اهواز را نمونه‌ای از دستکاری انسانی در رودخانه‌های استان دانست و گفت: کارشناسان آب از ۳۵ سال پیش با وجود این جزیره مخالف بوده و اصرار بر لایروبی و برداشتن آن داشتند، اما

مسأله این است که امثال این دستکاری‌ها در رودخانه‌ها، سواحل و سیلاب دشت‌های استان را بسیار مشاهده می‌کنیم.

آخوندعلی افزود: رودخانه کارون در اهواز در سال ۱۳۴۷ سیلاب ۶ هزار و ۷۰۰ مترمکعب برثانیه را عبور داد، اگر چه شهر دچار آبگرفتگی شد.

پیوند بی‌سابقه رودها

آخوندعلی همچنین اتصال رودخانه‌های استان به یکدیگر را اتفاقی بی‌سابقه دانست و اظهار داشت: کرخه در حال سرریز کردن به رودخانه‌های کارون و دز است که در ۴۰ سال اخیر تاکنون چنین اتفاقی رخ نداده که سیلاب کرخه جاده شوش به اهواز را در سه چهار نقطه قطع کند. وی با اشاره به وقوع سیلاب در محله عین ۲ اهواز به دلیل سرریز کانال سلمان اظهار داشت: کانال‌های موسوم به چمران و سلمان که در زمان جنگ برای رهاسازی آب زیر پای دشمن ساخته شده بودند، باید بعد از جنگ برچیده می‌شدند. این استاد دانشگاه با بیان اینکه پخش سیلاب به دلیل دستکاری‌های انسانی در مسیر رودخانه‌ها تغییر کرده، تأکید کرد: بعد از سرریز رودخانه کرخه در کارون، همه بندها، سیل بندها و شبکه‌های آبیاری و زهکشی باید مدیریت بیشتری شود. به گفته وی در پایین دست کرخه دستکاری‌های زیادی صورت گرفته است که آثار آن قابل مطالعه است، یک راه برای کنترل سیلاب ایجاد حوضچه‌های تأخیری است برای نگهداشت آب است که می‌تواند مصارف متعدد داشته باشد، نمونه‌های آن را در هایدپارک سیدنی، دریاچه هامون و الگوی چاه نیمه‌ها در زابل نام برد.

سیل و فاضلاب

آخوندعلی با اشاره به مکاتبه اساتید دانشگاه شهید چمران با رئیس سازمان بحران کشور و مدیرکل بحران خوزستان در هفته گذشته، گفت: در این نامه اعلام کردیم که در صورت تداوم دبی سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه کارون در مقطع شهری، مهمترین مشکل نه سیلاب، بلکه عدم تخلیه فاضلاب است که علاوه بر آلودگی عوارض جبران ناپذیری ایجاد می‌کند.

وی با اشاره به پیشنهاد تخلیه شهر اهواز در صورت ادامه بارندگی‌ها و تداوم افزایش دبی کارون، افزود: از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است، بنابراین اگر جمعیت کمتری در شهر باشد و مصرف آب و برق و در نهایت تولید فاضلاب کمتر شود، مشکلات کاهش می‌یابد، البته این پیشنهاد مربوط به پیش‌بینی هفته گذشته مبنی بر بارندگی شدید در روزهای آتی است.

این عضو هیأت علمی دانشکده شهید چمران اهواز، افزود: شهر اهواز مهاجرپذیر است و ساکنان آن می‌توانند برای مدتی شهر را ترک کنند تا جمعیت کمتر شود، همچنین پیشنهاد کردیم که دانشگاه یک هفته تعطیل شود تا ضمن کاهش جمعیت ۵۰ هزار نفری دانشجو، بتوانیم آسپزخانه دانشگاه را به پخت غذا برای سیل زدگان اختصاص دهیم.

ماهگیری طرفداران انتقال آب از سیل خوزستان

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز همچنین درباره طرح دوباره پروژه‌های انتقال آب کارون به فلات مرکزی در پی سیلاب‌های اخیر خوزستان، گفت: هیچ کشور و هیچ نقطه‌ای از جهان بر اساس یک سال ترسالی مفرط یا خشکسالی شدید برنامه‌ریزی منابع آب را انجام نمی‌دهد. مهدی قمشی افزود: برنامه‌ریزی منابع آب هر کشور بر اساس متوسط ۳۰ تا ۵۰ ساله منابع آب است و ۶۰ درصد متوسط آورد را مبنای برنامه‌ریزی و امور توسعه‌ای (شرب و بهداشت صنعت و کشاورزی) قرار می‌گیرد و بقیه آن باید در بستر خود جریان داشته باشد. وی تأکید کرد: بنابراین نه سال آبی ۹۶-۹۷ که خشکسالی مفرط بوده و نه سال ۹۸-۹۷ که ترسالی شدید است برای برنامه‌ریزی منابع آب مناسب نیست.

قمشی اظهار داشت: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی‌رفت و حتی آبریزان راه خود را پیدا نمی‌کردند اما اکنون شرایط بازیابی شده و آب شیرین وارد دریا می‌شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است که این دوره سیلابی را هر چند سال یک بار باید داشته باشیم تا محیط زیست رودخانه را حفظ کنیم.

احیای سیلاب بره‌های طبیعی

قمشی درباره تأثیر لایروبی کارون در عبور سیلاب توضیح داد: در روزهای اخیر برخی‌ها تأثیر لایروبی کارون را بسیار پررنگ جلوه می‌دهند، در حالی که تأثیر لایروبی در کارون برخلاف انتظارات، بسیار کم است و باید به دنبال راهکارهای دیگری برای زمان سیلاب باشیم.

این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: بازگشایی معابر طبیعی (سیلاب بر طبیعی) کارون همانند نهرهای «بحره» و «مالح» که در سال‌های گذشته از بین رفته، بسیار اهمیت دارد.

قمشی اضافه کرد: در سال‌های گذشته در مسیر بحره که از آبراهه‌های مهم کارون به تالاب شادگان است، ساخت و سازهای زیادی صورت گرفته از جمله ساخت کوی طلاب در مسیر آن، به طوری که سازمان آب و برق چون نتوانسته از نظر قضایی مشکلات بحره قدیم (سیلاب بر طبیعی) را مرتفع کند، به ناچار بحره جدید را ساخته است، اما در سیلاب اخیر هم معبر قدیم و هم جدید بحره پر از آب شده زیرا سیل راه خود را پیدا کرده است.

وی با بیان اینکه لایروبی نخستین اولویت برای کارون نیست، گفت: لایروبی به صورتی که اکنون در اهواز انجام می‌شود، نه تنها اثر مثبت در سیلاب ندارد، بلکه اثر منفی دارد یعنی سطح آب بالاتر می‌آید. این استاد دانشگاه ادامه داد: لایروبی اصول و اهدافی دارد که اگر به منظور دفع سیلاب باشد با شیوه‌ای که در اهواز انجام می‌شود متفاوت است.

بحران فاضلاب در اهواز

قمشی همچنین با انتقاد از وضعیت فاضلاب شهر اهواز گفت: شبکه فاضلاب اهواز در روزهای عادی که بارندگی نیست، هم مشکل و پس زدگی دارد، یک باران معمولی نیز سبب آبگرفتگی در شهر می‌شود، این در حالی است که اولین مسأله در توسعه شهری، فاضلاب است.

وی تصریح کرد: دفع فاضلاب نه مسأله سیل، بلکه مسأله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله‌ها این مشکل وجود دارد که نمی‌دانیم چرا بعد از سال‌ها تاکنون حل نشده است.

قمشی با اشاره به طرح مسأله فاضلاب اهواز در شورای عالی آب، افزود: مقرر شده بود که ۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای فاضلاب اختصاص یابد تا در مدت چهار سال این مشکل حل شود، اکنون باید مدیران آبفا پاسخ دهند که تکلیف این اعتبار و طرح چه شده است.

اطمینان از استحکام سدهای خوزستان

عضو دیگر هیأت علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز شایعات شکستگی در سدهای خوزستان را رد کرد و گفت: سدها معمولاً با ضریب اطمینان بالا ساخته می‌شوند و ضریب اطمینان بالایی دارند و از بابت سدهای خوزستان نیز در سیلاب اخیر نگرانی وجود ندارد.

سید محمود کاشفی پور افزود: سد دز به صورت بتنی دوقوسه و سد کرخه خاکی با هسته رسی است که ضریب اطمینان بسیار بالایی دارد، علاوه بر این دیوار آب بند سد که معمولاً با مخلوطی از خاک رس و سیمان است که اجازه عبور آب را نمی‌دهد و نشستی را کم می‌کند، بنابراین نگرانی از بابت پرده آب بند هم وجود ندارد و افکار عمومی نگرانی در این باره نداشته باشند. وی با بیان اینکه در شهرهای مسیر رودخانه کارون (اهواز، آبادان و خرمشهر) نگرانی از طغیان رودخانه وجود ندارد، خاطر نشان کرد: معتقدم تا یکی دو هفته آینده، اگر اتفاق خاصی نیفتد رودخانه کارون در اهواز به شرایط پایدار می‌رسد، اگر چه آبگرفتگی و سرریز فاضلاب در برخی مناطق مشکل ساز شده است. این عضو گروه سازه‌های آبی دانشکده علوم آب، با اشاره به بارندگی‌های بهاره اضافه کرد: این بارندگی از نظر واقعه هیدرولوژی اگر بی‌نظیر نباشد اما کم‌نظیر است به طور نمونه در ۲۴ ساعت شاهد ۱۳۵ میلیمتر بودیم، بنابراین، این رخداد از نظر سیلاب کم‌نظیر است. وی مدیریت سدها را در سیلاب اخیر «خوب» ارزیابی کرد و گفت: در مدیریت سدها سه‌ل انگاری اتفاق نیفتاده است. کاشفی پور با اشاره به بارش‌های هفته آینده، نسبت به احتمال وقوع مجدد سیلاب هشدار داد و افزود: بزرگ‌ترین مشکل ما در حوضه کرخه است نه در دز و کارون، اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می‌آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند.

وی درباره علت عدم تخلیه سد کرخه از ۶ ماه قبل، توضیح داد: یک مسأله در مدیریت سدها و سیلاب، مسائل هیدرولوژیکی و تبدیل باران به رواناب، عدم قطعیت در پیش‌بینی‌هاست. برخی معتقد هستند که چرا سد کرخه از ۶ ماه قبل تخلیه نشد، در حالی که سه چهار سال پیش که سدها تخلیه شده بودند در تابستان با چالش آب روبه‌رو شده بودیم.

کاشفی پور درباره انتقادات کارشناسان و فعالان محیط زیست نسبت به سدسازی در کشور اظهار داشت: سدها در کنترل سیلاب‌ها نقش مهمی داشتند، چنانکه بیشترین مشکل سیلاب‌های اخیر در حوضه کرخه و دز بوده و در کارون که سدهای زنجیره‌ای زیادی ساخته شده مشکلی تاکنون نداشتیم. وی با بیان اینکه در حوضه رودخانه دز، سد بختیاری هنوز ساخته نشده، اضافه کرد: عملیات اجرایی این سد باید آغاز شود.

کاشفی پور همچنین با بیان اینکه در کشور به آبخیزداری توجهی نمی‌شود، گفت: پوشش گیاهی حرکت سیلاب و تولید رواناب را کاهش می‌دهد، از سوی دیگر آب همراه با گل و لای، دبی بالاتر و مخرب‌تر دارد که نمونه آن در لرستان اتفاق افتاد. عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: جو روانی حاکم به گونه‌ای است که توضیحات و اطمینان بخشی‌های مسئولان نتوانسته التیام بخش نگرانی‌ها باشد و بنابر این لازم است از دیدگاه کارشناسی این مسأله برای مردم تشریح شود.

دکتر حمید رضا غفوری افزود: مهندسی علوم آب علمی است مبتنی بر آمار و احتمالات و در این علم هیچ چیز را با قطعیت نمی‌توانیم بیان کنیم که البته تقریباً در تمام حوزه‌ها به این گونه است بنابراین هیچ کس نمی‌تواند به یقین بگوید این نگرانی‌هایی که وجود دارد رخ می‌دهد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از نظر علمی اگر احتمال رخداد یک واقعه آن چنان ضعیف یعنی نزدیک به صفر باشد هیچ کس خود را نگران آن نمی‌کند گفت: در حال حاضر دغدغه‌های جامعه به ۲ شاخه تقسیم می‌شود که یکی ناشی از افزایش خروجی سدها است که مردم دغدغه دارند که آیا آب بالاخره در اهواز یا نقاط دیگر به حدی می‌رسد که زندگی مردم را بشدت تحت تأثیر قرار دهد.

غفوری بیان کرد: به نظر می‌رسد با توجه به وضعیت موجود و آنچه در سطح جامعه وجود دارد، در حال حاضر پذیرش نسبی وجود دارد که احتمال آن چندان زیاد نیست و اگر هم دبی تغییری کند تأثیر ویرانگری نخواهد داشت و شهرها را دگرگون نمی‌کند.

معاون طرح و توسعه دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: دغدغه دوم که بیشتر این روزها در فضای مجازی و بین مردم هم مطرح می‌شود مسأله شکستن سدها است که آیا احتمال شکسته شدن سد وجود دارد و در صورت بروز این حادثه تبعات آن برای خوزستان چیست؟

وی اظهار داشت: با توجه به توضیحات یاد شده هیچ کس به یقین نمی‌تواند بگوید که هیچ اتفاقی برای سدها نخواهد افتاد اما این احتمال چنان ضعیف و دور از ذهن است که به نظر نمی‌رسد که لازم باشد مردم یا خود را نگران کنیم و برای این کار برنامه‌ریزی کنیم. غفوری ادامه داد: چون این اتفاق رخ دهد شبیه‌سازی نشان می‌دهد آنچنان حادثه مهیب است که از عامل انسانی کاری بر نمی‌آید ولی این به معنای نگران کردن مردم نیست چون احتمال بسیار ضعیف است و مردم نباید دغدغه‌ای به خود راه دهند.

بارندگی‌های شدید در خوزستان جدید نیست؛ هر ۱۰ تا ۱۵ سال اتفاق می‌افتد

رئیس دانشکده مهندسی علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: اگر به تاریخ بارندگی‌های خوزستان توجه کنید هر ۱۰ تا ۱۵ سال بارندگی‌های شدید در خوزستان رخ داده بنابراین اتفاق تازه‌ای نیست.

دکتر نصرالله کلانتری افزود: از آنجایی که یخ‌ها در قطب شمال در حال ذوب شدن است ۲ جریان مدیترانه‌ای و اقیانوس اطلس اتفاق می‌افتد؛ جریان اطلس وقتی از مناطق آبی عبور می‌کند رطوبت را جذب و بارندگی پرباری ایجاد می‌کند اما جریان اطلس اگر با مدیترانه تلاقی پیدا کند بارندگی بسیار شدید ایجاد می‌شود. وی بر مطالبه گری در خوزستان تأکید کرد و گفت: حق ما نیست مشکلات گرد و خاک، آلودگی هوا و سیلاب را داشته باشیم.

کدخبر: ۱۱۶۲۴۶۱-۱۱/۱۳۹۸/۰۳ ۲۳:۰۳:۲۹

سیل خوزستان؛ از پیوند رودها تا امنیت روانی سیل زدگان و ایمن بودن سدها

حدود ۲۰ روز از سیل خوزستان در سال جدید می گذرد. کارون، کرخه و دز طغیان کرده و با غرقاب کردن دشت های خوزستان، حالا در اطراف اهواز به هم پیوسته اند.

آنطور که کارشناسان می گویند در این مدت 10 میلیارد مترمکعب سیلاب وارد خوزستان شده، این در حالیست که کل آورد بارسال این استان ۱۳ میلیارد مترمکعب بوده است.

ستاد بحران خوزستان از زیر آب رفتن ۱۰۵ روستا و هشدار تخلیه به ۲۵۰ روستا و هفت شهر تا کنون خبر داده است. غرب اهواز نیز در معرض سیلاب است.

ایرنا درباره بزرگ ترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر، و پرسش های مختلف پیرامون آن میزگرد علمی با حضور تعدادی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در سالن جلسات این دانشگاه، برگزار کرده است که مشروح آن در پی می آید:

*سیل و دستکاری بشری

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری های انسانی وسیع در مسیر رودخانه ها دانست و گفت: بارش های امسال بی سابقه نبوده، اما سیلاب امسال استثنایی و از نوع مصنوعی است.

علی محمد آخوندعلی با اشاره به نظریاتی که درباره رخداد بارندگی و سیلاب مطرح شده است توضیح داد: دیدگاه های مختلفی وجود دارد درباره اینکه این اتفاقات برای نخستین بار رخ داده و بسیار نادر است، آنچه مسلم است بارش هایی که رخ داده تکرار پذیر بوده، اما طغیان رودخانه ها است که استثنایی و نتیجه دستکاری است، به این معنی که سیلاب ها از نوع مصنوعی است.

وی افزود: قرائنی داریم که در ۱۰۰ سال گذشته این رویدادها اتفاق افتاده، به طور مثال شواهدی داریم که نشان می دهد تراز رودخانه دز از شرایط فعلی (سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه) بالاتر رفته و این مساله در عکسی قدیمی از پل باستانی دزفول که ۱۰۰ سال پیش توسط یک عکاس دزفولی گرفته شده مشخص است، در ایستگاه تله زنگ نیز تا هشت هزار مترمکعب برثانیه ثبت شده است.

به گفته وی بر اساس آمار ۶۰ تا ۷۰ ساله ای که وجود دارد، دوره بازگشت یک هزار ساله قابل اعتماد نیست زیرا به دلیل تطویل شدن آمار، دوره های برگشت معنی دار نیستند.

آخوندعلی اظهار داشت: در سال های گذشته با تغییر شرایط حوضه ها، از طبیعی به حوضه های شهری مواجه بودیم، که به دلیل دستکاری های شدیدی است که در حوضه ها صورت گرفته، شهرهای کوچکی که اکنون زیر آب می روند در اصل در دره ها، مسیرها و مسیل های سیلاب ساخت و ساز کرده اند یا تحت تاثیر جریانی هستند که از بالادست سرازیر می شود.

وی افزود: در گذشته بدون اینکه سدی ساخته شده باشد، روان آب ها وارد دشت می شد، مثلا در کرخه به هورالعظیم که ۱۵۰ کیلومتر مربع وسعت داشت می ریخت، اما اکنون هور به وسیله دایک مرزی جداسازی شده و یک سوم آن برای ایران است، این در حالیست که این دایک نباید ساخته می شد و برای داشتن جاده در مرز باید پل می ساختند.

عضو گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشکده علوم آب، اضافه کرد: هورالعظیم یک ظرفیت و مخزن طبیعی بود که قبل از ساختن سد بر روی رودخانه کرخه، رواناب ها و جریان های سیلابی را می توانست کنترل کند، در حالی که اکنون ده ها شهر کوچک و بزرگ در پایین دست کرخه ساخته شده که هر کدام برای حفاظت از خود سیل بند ساخته و در نتیجه باعث تغییر مسیر سیلاب شده اند.

وی پارک «جزیره شادی» در اهواز را نمونه ای از دستکاری انسانی در رودخانه های استان دانست و گفت: کارشناسان آب از ۳۵ سال پیش با وجود این جزیره مخالف بوده و اصرار بر لایروبی و برداشتن آن داشتند، اما مساله این است که امثال این دستکاری ها در رودخانه ها، سواحل و سیلاب دشت های استان را بسیار مشاهده می کنیم.

آخوندعلی افزود: رودخانه کارون در اهواز در سال ۱۳۴۷ سیلاب ۶ هزار و ۷۰۰ مترمکعب برتانیه را عبور داد، اگر چه شهر دچار آبگرفتگی شد.

*پیوند بی سابقه رودها

آخوندعلی همچنین اتصال رودخانه های استان به یکدیگر را اتفاقی بی سابقه دانست و اظهار داشت: کرخه در حال سرریز کردن به رودخانه های کارون و دز است که در ۴۰ سال اخیر تا کنون چنین اتفاقی رخ نداده که سیلاب کرخه جاده شوش به اهواز را در سه چهار نقطه قطع کند.

وی با اشاره به وقوع سیلاب در محله عین ۲ اهواز به دلیل سرریز کانال سلمان اظهار داشت: کانال های موسوم به چمران و سلمان که در زمان جنگ برای رهاسازی آب زیر پای دشمن ساخته شده بودند، باید بعد از جنگ برجیده می شدند.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه پخش سیلاب به دلیل دستکاری های انسانی در مسیر رودخانه ها تغییر کرده، مدیریت بیشتری شود.

به گفته وی در پایین دست کرخه دستکاری های زیادی صورت گرفته است که آثار آن قابل مطالعه است، یک راه برای کنترل سیلاب ایجاد حوضچه های تبخیری است برای نگهداشت آب است که می تواند مصارف متعدد داشته باشد، نمونه های آن را در هایدپارک سیدنی، دریاچه هامون و الگوی چاه نیمه ها در زابل نام برد.

*سیل و فاضلاب

آخوندعلی با اشاره به مکاتبه اساتید دانشگاه شهید چمران با رئیس سازمان بحران کشور و مدیرکل بحران خوزستان در هفته گذشته، گفت: در این نامه اعلام کردیم که در صورت تداوم دبی سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه کارون در مقطع شهری، مهمترین مشکل نه سیلاب، بلکه عدم تخلیه فاضلاب است که علاوه بر آلودگی عوارض جبران ناپذیری ایجاد می کند.

وی با اشاره به پیشنهاد تخلیه شهر اهواز در صورت ادامه بارندگی ها و تداوم افزایش دبی کارون، افزود: از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است، بنابراین اگر جمعیت کمتری در شهر باشد و مصرف آب و برق و در نهایت تولید فاضلاب کمتر شود، مشکلات کاهش می یابد، البته این پیشنهاد مربوط به پیش بینی هفته گذشته مبنی بر بارندگی شدید در روزهای آتی است و در شرایط فعلی که پیش بینی بارش های ضعیف شده، نگرانی نخواهیم داشت.

این عضو هیات علمی دانشکده شهید چمران اهواز، افزود: شهر اهواز مهاجرپذیر است و ساکنان آن می توانند برای مدتی شهر را ترک کنند تا جمعیت کمتر شود، همچنین پیشنهاد کردیم که دانشگاه یک هفته تعطیل شود تا ضمن کاهش جمعیت ۵۰ هزار نفری دانشجو، بتوانیم آتشیخانه دانشگاه را به پخت غذا برای سیل زدگان اختصاص دهیم.

آخوندعلی همچنین با انتقاد از بی توجهی به نظرات علمی و دانشگاهی تصریح کرد: من آدم سیاسی نیستم اما معتقدم نمایندگان خوزستان در مجلس و جریان های سیاسی باید عقب نشینی کنند و اجازه دهند چند متخصص به مجلس راه یابند و مسائل آب خوزستان را حل کنند، تا رئیس مجلس نکوید که هیچکدام از نمایندگان خوزستان تاکنون طرح ساماندهی و لایروبی رودخانه ها را مطرح نکرده اند.

*ماهیهگیری طرفداران انتقال آب از سیل خوزستان

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز همچنین درباره طرح دوباره پروژه های انتقال آب کارون به فلات مرکزی در پی سیلاب های اخیر خوزستان، گفت: هیچ کشور و هیچ نقطه ای از جهان بر اساس یک سال ترسالی مفرط و یا خشکسالی شدید برنامه ریزی منابع آب را انجام نمی دهد.

مهدی قمشی افزود: برنامه ریزی منابع آب هر کشور بر اساس متوسط ۳۰ تا ۵۰ ساله منابع آب است و ۶۰ درصد متوسط آورد را مبنای برنامه ریزی و امور توسعه ای (شرب و بهداشت صنعت و کشاورزی) قرار می گیرد و بقیه آن باید در بستر خود جریان داشته باشد.

وی تاکید کرد: بنابراین نه سال آبی ۹۷-۹۶ که خشکسالی مفرط بوده و نه سال ۹۷-۹۸ که ترسالی شدید است برای برنامه ریزی منابع آب مناسب نیست.

قمشی اظهار داشت: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی رفت و حتی آبیان راه خود را پیدا نمی کردند اما اکنون شرایط بازبایی شده و آب شیرین وارد دریا می شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است که این دوره سیلابی را هر چند سال یک بار باید داشته باشیم تا محیط زیست رودخانه را حفظ کنیم.

*احیای سیلاب بره‌های طبیعی

قمشی درباره تاثیر لایروبی کارون را در عبور سیلاب توضیح داد: در روزهای اخیر برخی ها تاثیر لایروبی کارون را بسیار پررنگ جلوه می دهند، در حالی که تاثیر لایروبی در کارون برخلاف انتظارات، بسیار کم است و باید به دنبال راهکارهای دیگری برای زمان سیلاب باشیم.

این عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: بازگشایی معابر طبیعی (سیلاب بر طبیعی) کارون همانند نهرهای «بحره» و «مالح» که در سال های گذشته از بین رفته، بسیار اهمیت دارد.

قمشی اضافه کرد: در سال های گذشته در مسیر بحره که از آبراهه های مهم کارون به تالاب شادگان است، ساخت و سازهای زیادی صورت گرفته از جمله ساخت کوی طلاب در مسیر آن، به طوری که سازمان آب و برق چون نتوانسته از نظر قضایی مشکلات بحره قدیم (سیلاب بر طبیعی) را مرتفع کند، به ناچار بحره جدید را ساخته است، اما در سیلاب اخیر هم معبر قدیم و هم جدید بحره پر از آب شده زیرا سیل راه خود را پیدا کرده است.

وی با بیان اینکه لایروبی نخستین اولویت برای کارون نیست، گفت: لایروبی به صورتی که اکنون در اهواز انجام می شود، نه تنها اثر مثبت در سیلاب ندارد، بلکه اثر منفی دارد یعنی سطح آب بالاتر می آید.

این استاد دانشگاه ادامه داد: لایروبی اصول و اهدافی دارد که اگر به منظور دفع سیلاب باشد با شیوه ای که در اهواز انجام می شود متفاوت است.

*بحران فاضلاب در اهواز

قمشی همچنین با انتقاد از وضعیت فاضلاب شهر اهواز گفت: شبکه فاضلاب اهواز در روزهای عادی که بارندگی نیست، هم مشکل و پس زدگی دارد، یک باران معمولی نیز سبب آبگرفتگی در شهر می شود، این در حالیست که اولین مساله در توسعه شهری، فاضلاب است.

وی تصریح کرد: دفع فاضلاب نه مساله سیل، بلکه مساله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله ها این مشکل وجود دارد که نمی دانیم چرا بعد از سال ها تا کنون حل نشده است.

قمشی با اشاره به طرح مساله فاضلاب اهواز در شورای عالی آب، افزود: مقرر شده بود که ۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای فاضلاب اختصاص یابد تا در مدت چهار سال این مشکل حل شود، اکنون باید مدیران آبفا پاسخ دهند که تکلیف این اعتبار و طرح چه شده است.

*اطمینان از استحکام سدهای خوزستان

عضو دیگر هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز شایعات شکستگی در سدهای خوزستان را رد کرد و گفت: سدها معمولا با ضریب اطمینان بالا ساخته می شوند و ضریب اطمینان بالایی دارند و از بابت سدهای خوزستان نیز در سیلاب اخیر نگرانی وجود ندارد.

سید محمود کاشفی پور افزود: سد دز به صورت بتنی دوقوسه و سد کرخه خاکی با هسته رسی است که ضریب اطمینان بسیاری بالایی دارد، علاوه بر این دیوار آب بند سد که معمولا با مخلوطی از خاک رس و سیمان است که اجازه عبور آب را نمی دهد و نشستی را کم می کند، بنابراین نگرانی از بابت پرده آب بند هم وجود ندارد و افکار عمومی نگرانی در این باره نداشته باشند.

وی با بیان اینکه در شهرهای مسیر رودخانه کارون (در اهواز آبادان و خرمشهر) نگرانی از طغیان رودخانه وجود ندارد، خاطر نشان کرد: معتقدم تا یکی دو هفته آینده، اگر اتفاق خاصی نیفتد رودخانه کارون در اهواز به شرایط پایدار می رسد، اگر چه آبگرفتگی و سرریز فاضلاب در برخی مناطق مشکل ساز شده است.

این عضو گروه سازه های آبی دانشکده علوم آب، با اشاره به بارندگی های بهاره اضافه کرد: این بارندگی از نظر واقعه هیدرولوژی اگر بی نظیر نباشد اما کم نظیر است به طور نمونه در ۲۴ ساعت شاهد ۱۳۵ میلیمتر بودیم، بنابراین این رخداد از نظر سیلاب کم نظیر است.

وی مدیریت سدها را در سیلاب اخیر «خوب» ارزیابی کرد و گفت: در مدیریت سدها سهل انگاری اتفاق نیفتاده است.

کاشفی پور با اشاره به بارش های هفته آینده، نسبت به احتمال وقوع مجدد سیلاب هشدار داد و افزود: بزرگ ترین مشکل ما در حوضه کرخه است نه در دز و کارون، اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده، و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند.

وی درباره علت عدم تخلیه سد کرخه از ۶ ماه قبل، توضیح داد: یک مساله در مدیریت سدها و سیلاب، مسائل هیدرولوژیکی و تبدیل باران به رواناب، عدم قطعیت در پیش بینی هاست، برخی معتقد هستند که چرا سد کرخه از ۶ ماه قبل تخلیه نشد، در حالی که سه چهار سال پیش که سدها تخلیه شده بودند در تابستان با چالش آب روبه رو شده بودیم.

کاشفی پور درباره انتقادات کارشناسان و فعالان محیط زیست نسبت به سدسازی در کشور اظهار داشت: سدها در کنترل سیلاب ها نقش مهمی داشتند، چنانکه بیشترین مشکل سیلاب های اخیر در حوضه کرخه و دز بوده و در کارون که سدهای زنجیره ای زیادی ساخته شده مشکلی تا کنون نداشتیم.

وی با بیان اینکه در حوضه رودخانه دز، سد بختیاری هنوز ساخته نشده، اضافه کرد: عملیات اجرایی این سد باید آغاز شود.

کاشفی پور همچنین با بیان اینکه در کشور به آبخیزداری توجهی نمی شود، گفت: پوشش گیاهی حرکت سیلاب و تولید رواناب را کاهش می دهد، از سوی دیگر آب همراه با گل و لای، دبی بالاتر و مخرب تر دارد که نمونه آن در لرستان اتفاق افتاد.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: جو روانی حاکم به گونه ای است که توضیحات و اطمینان بخشی های مسئولان نتوانسته التیام بخش نگرانی ها باشد و بنابر این لازم است از دیدگاه کارشناسی این مساله برای مردم تشریح شود.

دکتر حمید رضا غفوری افزود: مهندسی علوم آب علمی است مبتنی بر آمار و احتمالات و در این علم هیچ چیز را با قطعیت نمی توانیم بیان کنیم که البته تقریباً در تمام حوزه ها به این گونه است بنابراین هیچ کس نمی تواند به یقین بگوید این نگرانی هایی که وجود دارد رخ می دهد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از نظر علمی اگر احتمال رخداد یک واقعه آن چنان ضعیف یعنی نزدیک به صفر باشد هیچ کس خود را نگران آن نمی کند گفت: در حال حاضر دغدغه های جامعه به ۲ شاخه تقسیم می شود که یکی ناشی از افزایش خروجی سدها است که مردم دغدغه دارند که آیا آب بالاخره در اهواز و یا نقاط دیگر به حدی می رسد که زندگی مردم را به شدت تحت تاثیر قرار دهد.

غفوری بیان کرد: به نظر می رسد با توجه به وضعیت موجود و آنچه در سطح جامعه وجود دارد، در حال حاضر پذیرش نسبی وجود دارد که احتمال آن چنان زیاد نیست و اگر هم دبی تغییری کند تاثیر ویرانگری نخواهد داشت و شهرها را دگرگون نمی کند.

معاون طرح و توسعه دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: دغدغه دوم که بیشتر این روزها در فضای مجازی و بین مردم هم مطرح می شود مساله شکستن سدها است که آیا احتمال شکسته شدن سد وجود دارد و در صورت بروز این حادثه تبعات آن برای خوزستان چیست؟

وی اظهار داشت: با توجه به توضیحات یاد شده هیچ کس به یقین نمی تواند بگوید که هیچ اتفاقی برای سدها نخواهد افتاد اما این احتمال آن چنان ضعیف و دور از ذهن است که به نظر نمی رسد که لازم باشد مردم و یا خود را نگران کنیم و برای این کار برنامه ریزی کنیم.

غفوری ادامه داد: چون اگر این اتفاق رخ دهد شبیه سازی نشان می دهد آن چنان حادثه مهیب است که از عامل انسانی کاری بر نمی آید ولی این به معنای نگران کردن مردم نیست چون احتمال بسیار ضعیف است و مردم نباید دغدغه ای به خود راه دهند.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز در مورد امکان تداوم سیلاب های عادی در روزهای اخیر و احتمال بروز مشکلات جدی تر گفت: قرائن و شواهد نشان می دهد که اوضاع رو به آرامش است البته مردم باید آمادگی های لازم را برای مقابله داشته باشند و بدون هراس و با حفظ آرامش و اقدامات اولیه را در نظر بگیرند.

****بارندگی های شدید در خوزستان جدید نیست؛ هر ۱۰ تا ۱۵ سال اتفاق می افتد**

رییس دانشکده مهندسی علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: اگر به تاریخ بارندگی های خوزستان توجه کنید هر ۱۰ تا ۱۵ سال بارندگی های شدید رخ داده بنابراین اتفاق تازه ای نیست.

دکتر نصرالله کلانتری افزود: از آنجایی که یخ ها در قطب شمال در حال ذوب شدن است ۲ جریان مدیرانه ای و اقیانوس اطلس اتفاق می افتد؛ جریان اطلس وقتی از مناطق آبی عبور میکند رطوبت را جذب و بارندگی پرباری ایجاد می کند اما جریان اطلس اگر با مدیترانه تلاقی پیدا کند بارندگی بسیار شدید ایجاد می شود. وی بر مطالبه گری در خوزستان تاکید کرد و گفت: حق ما نیست مشکلات گرد و خاک، آلودگی هوا و سیلاب را داشته باشیم.

****اعزام تیم های روانشناسی به مناطق سیل زده**

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: یکی از آثار مهم رخدادهای طبیعی مانند سیل و جنگ آثار فرهنگی و روانی است که گاهی ماندگار هستند که دانشگاهها می توانند در کاهش این آثار خدمات خوبی را ارائه کنند.

دکتر مسعود صفایی مقدم افزود: مدیریت بخش مشاوره دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تیم های روانشناسی و مشاوره برای ارائه خدمات به سیل زدگان به مناطق سیل زده اعزام شدند. وی بیان کرد: دانشگاه ستاد کمک رسانی به سیل زدگان را نیز تشکیل داده و شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز نشست هایی را برگزار کرده است .

صفایی مقدم با اشاره به نقش دانشگاهیان در کمک و مدیریت این حادثه گفت: از آنجایی که دانشگاهیان تجربه زیادی دارند و در امور اجرایی استان نقش هایی را ایفا کرده اند، حضور آنها در ستادها و کنار مسئولان ستاد بحران استان تا حدی موثر است و باید تقویت شود.

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه داد: همچنین ستادهای مردمی که به طور خود انگیخته فعال شده بسیار موثر عمل کرده اند.

وی در خصوص وضعیت سیلاب گفت: در مجموع در استان آمادگی موثری برای این واقعه نداشته و ما باید از این مسائل درس بگیریم و چون یک در استان بحران خیز زندگی می کنیم در این راستا لازم است طرح جامع علمی برای مدیریت بحران در خوزستان زیر نظر دانشگاه تدوین شود.

صفایی مقدم اضافه کرد: البته با این عنوان اقداماتی صورت گرفته اما باید کتابچه اصول راهنمای کار در مدیریت بحران بر اساس وضعیت خوزستان تدوین شود که در صورت بروز بحران با مشکلات کمتری روبرو شویم .

یکی دیگر از اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: از مولفه های مورد توجه روانشناسی در زمان بحران، احساس امنیت روانشناختی انسان ها است و مبنایی ترین منبع احساس امنیت در انسان ها مادر و خانه است .

دکتر عباس امان الهی بیان کرد: دل‌کندن از منبع امنیت حتی در مواقع خطر و بروز حوادث مانند سیل به راحتی امکان پذیر نیست و از جمله درس‌های اساسی روانشناسی این است که خانه نماد عشق و امنیت و سایر پایه‌های اساسی روانشناختی انسان‌ها است و فاصله گرفتن از خانواده حتی در شرایط عادی نیز سخت است. وی ادامه داد: از ابتدای وقوع سیل تا کنون کارگروه روانشناختی دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شد تا حداقل کمک‌های اولیه روانشناختی را به سیل‌زدگان ارائه کند و نشست‌هایی با کودکان و زنان نیز به صورت ویژه برگزار می‌شود و ستاد کمک دانشگاه به سیل‌زدگان نیز برقرار شده است که در حال حاضر در ۱۰ اردوگاه تیم‌های روانشناسی مستقر شده است.

امان الهی افزود: برای ارائه خدمات بهتر به سیل‌زدگان باید مدیریت یکپارچه برقرار شود.

کد خبر: ۶۹۲۰۷۴-۸۳۲۷۴۹۲۸- تاریخ ۹۸/۰۱/۲۳- ساعت: ۱۴:۳۰

در میزگرد علمی ایرنا بررسی شد

سیل خوزستان؛ از پیوند رودها تا امنیت روانی سیل زدگان و ایمن بودن سدها

اهواز - ایرنا - میزگرد علمی درباره بزرگ ترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر و جنبه های مختلف آن با حضور تعدادی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

حدود ۲۰ روز از سیل خوزستان در سال جدید می گذرد. کارون، کرخه و دز طغیان کرده و با غرقاب کردن دشت های خوزستان، حالا در اطراف اهواز به هم پیوسته اند .

آنطور که کارشناسان می گویند در این مدت ۱۰ میلیارد مترمکعب سیلاب وارد خوزستان شده، این در حالیست که کل آورد پارسال این استان ۱۳ میلیارد مترمکعب بوده است.

ستاد بحران خوزستان از زیر آب رفتن ۱۰۵ روستا و هشدار تخلیه به ۲۵۰ روستا و هفت شهر تا کنون خبر داده است. غرب اهواز نیز در معرض سیلاب است .

ایرنا درباره بزرگ ترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر، و پرسش های مختلف پیرامون آن میزگرد علمی با حضور تعدادی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در سالن جلسات این دانشگاه، برگزار کرده است که مشروح آن در پی می آید :

*سیل و دستکاری بشری

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری های انسانی وسیع در مسیر رودخانه ها دانست و گفت: بارش های امسال بی سابقه نبوده، اما سیلاب امسال استثنایی و از نوع مصنوعی است.

علی محمد آخوندعلی با اشاره به نظریاتی که درباره رخداد بارندگی و سیلاب مطرح شده است توضیح داد: دیدگاه های مختلفی وجود دارد درباره اینکه این اتفاقات برای نخستین بار رخ داده و بسیار نادر است، آنچه مسلم است بارش هایی که رخ داده تکرار پذیر بوده، اما طغیان رودخانه ها است که استثنایی و نتیجه دستکاری است، به این معنی که سیلاب ها از نوع مصنوعی است.

وی افزود: قرائنی داریم که در ۱۰۰ سال گذشته این رویدادها اتفاق افتاده، به طور مثال شواهدی داریم که نشان می دهد تراز رودخانه دز از شرایط فعلی (سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه) بالاتر رفته و این مساله در عکسی قدیمی از پل باستانی دزفول که ۱۰۰ سال پیش توسط یک عکاس دزفولی گرفته شده مشخص است، در ایستگاه تله زنگ نیز تا ۶ هزار مترمکعب برثانیه ثبت شده است.

به گفته وی بر اساس آمار ۶۰ تا ۷۰ ساله ای که وجود دارد، دوره بازگشت یک هزار ساله قابل اعتماد نیست زیرا به دلیل تطویل شدن آمار، دوره های برگشت معنی دار نیستند.

آخوندعلی اظهار داشت: در سال های گذشته با تغییر شرایط حوضه ها، از طبیعی به حوضه های شهری مواجه بودیم، که به دلیل دستکاری های شدیدی است که در حوضه ها صورت گرفته، شهرهای کوچکی که اکنون زیر آب می روند در اصل در دره ها، مسیرها و مسیل های سیلاب ساخت و ساز کرده اند یا تحت تاثیر جریانی هستند که از بالادست سرازیر می شود.

وی افزود: در گذشته بدون اینکه سدی ساخته شده باشد، روان آب ها وارد دشت می شد، مثلا در کرخه به هورالعظیم که ۱۳۰ هزار هکتار وسعت داشت می ریخت، اما اکنون هور به وسیله دایک مرزی جداسازی شده و یک سوم آن برای ایران است، این در حالیست که این دایک نباید ساخته می شد و برای داشتن جاده در مرز باید پل می ساختند.

عضو گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشکده علوم آب، اضافه کرد: هورالعظیم یک ظرفیت و مخزن طبیعی بود که قبل از ساختن سد بر روی رودخانه کرخه، رواناب ها و جریان های سیلابی را می توانست کنترل کند، در حالی که اکنون ده ها شهر کوچک و بزرگ در پایین دست کرخه ساخته شده که هر کدام برای حفاظت از خود سیل بند ساخته و در نتیجه باعث تغییر مسیر سیلاب شده اند.

وی پارک 'جزیره شادی' در اهواز را نمونه ای از دستکاری انسانی در رودخانه های استان دانست و گفت:

کارشناسان آب از ۳۵ سال پیش با وجود این جزیره مخالف بوده و اصرار بر لایروبی و برداشتن آن داشتند، اما مساله این است که امثال این دستکاری ها در رودخانه ها، سواحل و سیلاب دشت های استان را بسیار مشاهده می کنیم.

آخوندعلی افزود: رودخانه کارون در اهواز در سال ۱۳۴۷ سیلاب ۶ هزار و ۷۰۰ مترمکعب برثانیه را عبور داد، اگر چه شهر دچار آبگرفتگی شد.

پیوند بی سابقه رودها

آخوندعلی همچنین اتصال رودخانه های استان به یکدیگر را اتفاقی بی سابقه دانست و اظهار داشت: کرخه در حال سرریز کردن به رودخانه های کارون و دز است که در ۴۰ سال اخیر تا کنون چنین اتفاقی رخ نداده که سیلاب کرخه جاده شوش به اهواز را در سه چهار نقطه قطع کند.

وی با اشاره به وقوع سیلاب در محله عین ۲ اهواز به دلیل سرریز کانال سلمان اظهار داشت: کانال های موسوم به چمران و سلمان که در زمان جنگ برای رهاسازی آب زیر پای دشمن ساخته شده بودند، باید بعد از جنگ برچیده می شدند.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه پخش سیلاب به دلیل دستکاری های انسانی در مسیر رودخانه ها تغییر کرده، تاکید کرد: بعد از سرریز رودخانه کرخه در کارون، همه بندها، سیل بندها و شبکه های آبیاری و زهکشی باید مدیریت بیشتری شود.

به گفته وی در پایین دست کرخه دستکاری های زیادی صورت گرفته است که آثار آن قابل مطالعه است، یک راه برای کنترل سیلاب ایجاد حوضچه های تاخیری است برای نگهداشت آب است که می تواند مصارف متعدد داشته باشد، نمونه های آن را در هایدپارک سیدنی، دریاچه هامون و الگوی چاه نیمه ها در زابل نام برد.

**سیل و فاضلاب

آخوندعلی با اشاره به مکاتبه اساتید دانشگاه شهید چمران با رئیس سازمان بحران کشور و مدیرکل بحران خوزستان در هفته گذشته، گفت: در این نامه اعلام کردیم که در صورت تداوم دبی سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب برثانیه کارون در مقطع شهری، مهمترین مشکل نه سیلاب، بلکه عدم تخلیه فاضلاب است که علاوه بر آلودگی عوارض جبران ناپذیری ایجاد می کند.

وی با اشاره به پیشنهاد تخلیه شهر اهواز در صورت ادامه بارندگی ها و تداوم افزایش دبی کارون، افزود: از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است، بنابراین اگر جمعیت کمتری در شهر باشد و مصرف آب و برق و در نهایت تولید فاضلاب کمتر شود، مشکلات کاهش می یابد، البته این پیشنهاد مربوط به پیش بینی هفته گذشته مبنی بر بارندگی شدید در روزهای آتی است و در شرایط فعلی که پیش بینی بارش های ضعیف شده، نگرانی نخواهیم داشت.

این عضو هیات علمی دانشکده شهید چمران اهواز، افزود: شهر اهواز مهاجرپذیر است و ساکنان آن می توانند برای مدتی شهر را ترک کنند تا جمعیت کمتر شود، همچنین پیشنهاد کردیم که دانشگاه یک هفته تعطیل شود تا ضمن کاهش جمعیت ۵۰ هزار نفری دانشجو، بتوانیم آسپزخانه دانشگاه را به پخت غذا برای سیل زدگان اختصاص دهیم.

آخوندعلی همچنین با انتقاد از بی توجهی به نظرات علمی و دانشگاهی تصریح کرد: من آدم سیاسی نیستم اما معتقدم نمایندگان خوزستان در مجلس و جریان های سیاسی باید عقب نشینی کنند و اجازه دهند چند متخصص به مجلس راه یابند و مسائل آب خوزستان را حل کنند، تا رئیس مجلس نکوید که هیچکدام از نمایندگان خوزستان تاکنون طرح ساماندهی و لایروبی رودخانه ها را مطرح نکرده اند.

****ماهگیری طرفداران انتقال آب از سیل خوزستان**

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز همچنین درباره طرح دوباره پروژه های انتقال آب کارون به فلات مرکزی در پی سیلاب های اخیر خوزستان، گفت: هیچ کشور و هیچ نقطه ای از جهان بر اساس یک سال ترسالی مفرط و یا خشکسالی شدید برنامه ریزی منابع آب را انجام نمی دهد.

مهدی قمشی افزود: برنامه ریزی منابع آب هر کشور بر اساس متوسط ۳۰ تا ۵۰ ساله منابع آب است و ۶۰ درصد متوسط آورد را مبنای برنامه ریزی و امور توسعه ای (شرب و بهداشت صنعت و کشاورزی) قرار می گیرد و بقیه آن باید در بستر خود جریان داشته باشد.

وی تاکید کرد: بنابراین نه سال آبی ۹۷-۹۶ که خشکسالی مفرط بوده و نه سال ۹۷-۹۸ که ترسالی شدید است برای برنامه ریزی منابع آب مناسب نیست.

قمشی اظهار داشت: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی رفت و حتی آبیان راه خود را پیدا نمی کردند اما اکنون شرایط بازیابی شده و آب شیرین وارد دریا می شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است که این دوره سیلابی را هر چند سال یک بار باید داشته باشیم تا محیط زیست رودخانه را حفظ کنیم.

***احیای سیلاب بره های طبیعی**

قمشی درباره تاثیر لایروبی کارون را در عبور سیلاب توضیح داد: در روزهای اخیر برخی ها تاثیر لایروبی کارون را بسیار پررنگ جلوه می دهند، در حالی که تاثیر لایروبی در کارون برخلاف انتظارات، بسیار کم است و باید به دنبال راهکارهای دیگری برای زمان سیلاب باشیم.

این عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: بازگشایی معابر طبیعی (سیلاب بر طبیعی) کارون همانند نهرهای «بحره» و «مالح» که در سال های گذشته از بین رفته، بسیار اهمیت دارد.

قمشی اضافه کرد: در سال های گذشته در مسیر بحره که از آبراهه های مهم کارون به تالاب شادگان است، ساخت و سازهای زیادی صورت گرفته از جمله ساخت کوی طلاب در مسیر آن، به طوری که سازمان آب و برق چون نتوانسته از نظر قضایی مشکلات بحره قدیم (سیلاب بر طبیعی) را مرتفع کند، به ناچار بحره جدید را ساخته است، اما در سیلاب اخیر هم معبر قدیم و هم جدید بحره پر از آب شده زیرا سیل راه خود را پیدا کرده است.

وی با بیان اینکه لایروبی نخستین اولویت برای کارون نیست، گفت: لایروبی به صورتی که اکنون در اهواز انجام می شود، نه تنها اثر مثبت در سیلاب ندارد، بلکه اثر منفی دارد یعنی سطح آب بالاتر می آید .

این استاد دانشگاه ادامه داد: لایروبی اصول و اهدافی دارد که اگر به منظور دفع سیلاب باشد با شیوه ای که در اهواز انجام می شود متفاوت است.

*بحران فاضلاب در اهواز

قمشی همچنین با انتقاد از وضعیت فاضلاب شهر اهواز گفت: شبکه فاضلاب اهواز در روزهای عادی که بارندگی نیست، هم مشکل و پس زدگی دارد، یک باران معمولی نیز سبب آبگرفتگی در شهر می شود، این در حالیست که اولین مساله در توسعه شهری، فاضلاب است.

وی تصریح کرد: دفع فاضلاب نه مساله سیل، بلکه مساله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله ها این مشکل وجود دارد که نمی دانیم چرا بعد از سال ها تا کنون حل نشده است .

قمشی با اشاره به طرح مساله فاضلاب اهواز در شورای عالی آب، افزود: مقرر شده بود که ۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای فاضلاب اختصاص یابد تا در مدت چهار سال این مشکل حل شود، اکنون باید مدیران آبفا پاسخ دهند که تکلیف این اعتبار و طرح چه شده است.

*اطمینان از استحکام سدهای خوزستان

عضو دیگر هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز شایعات شکستگی در سدهای خوزستان را رد کرد و گفت: سدها معمولاً با ضریب اطمینان بالا ساخته می شوند و ضریب اطمینان بالایی دارند و از بابت سدهای خوزستان نیز در سیلاب اخیر نگرانی وجود ندارد.

سید محمود کاشفی پور افزود: سد دز به صورت بتنی دوقوسه و سد کرخه خاکی با هسته رسی است که ضریب اطمینان بسیاری بالایی دارد، علاوه بر این دیوار آب بند سد که معمولاً با مخلوطی از خاک رس و سیمان است که اجازه عبور آب را نمی دهد و نشستی را کم می کند، بنابراین نگرانی از بابت پرده آب بند هم وجود ندارد و افکار عمومی نگرانی در این باره نداشته باشند.

وی با بیان اینکه در شهرهای مسیر رودخانه کارون (در اهواز آبادان و خرمشهر) نگرانی از طغیان رودخانه وجود ندارد، خاطرنشان کرد: معتمد تا یکی دو هفته آینده، اگر اتفاق خاصی نیفتد رودخانه کارون در اهواز به شرایط پایدار می رسد، اگر چه آبگرفتگی و سرریز فاضلاب در برخی مناطق مشکل ساز شده است.

این عضو گروه سازه های آبی دانشکده علوم آب، با اشاره به بارندگی های بهاره اضافه کرد: این بارندگی از نظر واقعه هیدرولوژی اگر بی نظیر نباشد اما کم نظیر است به طور نمونه در ۲۴ ساعت شاهد ۱۳۵ میلیمتر بودیم، بنابراین این رخداد از نظر سیلاب کم نظیر است.

وی مدیریت سدها را در سیلاب اخیر «خوب» ارزیابی کرد و گفت: در مدیریت سدها سهل انگاری اتفاق نیفتاده است.

کاشفی پور با اشاره به بارش های هفته آینده، نسبت به احتمال وقوع مجدد سیلاب هشدار داد و افزود: بزرگ ترین مشکل ما در حوضه کرخه است نه در دز و کارون، اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده، و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند.

وی درباره علت عدم تخلیه سد کرخه از ۶ ماه قبل، توضیح داد: یک مساله در مدیریت سدها و سیلاب، مسائل هیدرولوژیکی و تبدیل باران به رواناب، عدم قعطیت در پیش بینی هاست، برخی معتقد هستند که چرا سد کرخه از ۶ ماه قبل تخلیه نشد، در حالی که سه چهار سال پیش که سدها تخلیه شده بودند در تابستان با چالش آب روبه رو شده بودیم.

کاشفی پور درباره انتقادات کارشناسان و فعالان محیط زیست نسبت به سدسازی در کشور اظهار داشت: سدها در کنترل سیلاب ها نقش مهمی داشتند، چنانکه بیشترین مشکل سیلاب های اخیر در حوضه کرخه و دز بوده و در کارون که سدهای زنجیره ای زیادی ساخته شده مشکلی تا کنون نداشتیم.

وی با بیان اینکه در حوضه رودخانه دز، سد بختیاری هنوز ساخته نشده، اضافه کرد: عملیات اجرایی این سد باید آغاز شود.

کاشفی پور همچنین با بیان اینکه در کشور به آبخیزداری توجهی نمی شود، گفت: پوشش گیاهی حرکت سیلاب و تولید رواناب را کاهش می دهد، از سوی دیگر آب همراه با گل و لای، دبی بالاتر و مخرب تر دارد که نمونه آن در لرستان اتفاق افتاد.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: جو روانی حاکم به گونه ای است که توضیحات و اطمینان بخشی های مسئولان نتوانسته التیام بخش نگرانی ها باشد و بنابر این لازم است از دیدگاه کارشناسی این مساله برای مردم تشریح شود.

دکتر حمید رضا غفوری افزود: مهندسی علوم آب علمی است مبتنی بر آمار و احتمالات و در این علم هیچ چیز را با قطعیت نمی توانیم بیان کنیم که البته تقریبا در تمام حوزه ها به این گونه است بنابراین هیچ کس نمی تواند به یقین بگوید این نگرانی هایی که وجود دارد رخ می دهد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از نظر علمی اگر احتمال رخداد یک واقعه آن چنان ضعیف یعنی نزدیک به صفر باشد هیچ کس خود را نگران آن نمی کند گفت: در حال حاضر دغدغه های جامعه به ۲ شاخه تقسیم می شود که یکی ناشی از افزایش خروجی سدها است که مردم دغدغه دارند که آیا آب بالاخره در اهواز و یا نقاط دیگر به حدی می رسد که زندگی مردم را به شدت تحت تاثیر قرار دهد.

غفوری بیان کرد: به نظر می‌رسد با توجه به وضعیت موجود و آنچه در سطح جامعه وجود دارد، در حال حاضر پذیرش نسبی وجود دارد که احتمال آن چنان زیاد نیست و اگر هم دبی تغییری کند تاثیر ویرانگری نخواهد داشت و شهرها را دگرگون نمی‌کند.

معاون طرح و توسعه دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: دغدغه دوم که بیشتر این روزها در فضای مجازی و بین مردم هم مطرح می‌شود مساله شکستن سدها است که آیا احتمال شکسته شدن سد وجود دارد و در صورت بروز این حادثه تبعات آن برای خوزستان چیست؟

وی اظهار داشت: با توجه به توضیحات یاد شده هیچ کس به یقین نمی‌تواند بگوید که هیچ اتفاقی برای سدها نخواهد افتاد اما این احتمال آن چنان ضعیف و دور از ذهن است که به نظر نمی‌رسد که لازم باشد مردم و یا خود را نگران کنیم و برای این کار برنامه ریزی کنیم.

غفوری ادامه داد: چون اگر این اتفاق رخ دهد شبیه سازی نشان می‌دهد آن چنان حادثه مهیب است که از عامل انسانی کاری بر نمی‌آید ولی این به معنای نگران کردن مردم نیست چون احتمال بسیار ضعیف است و مردم نباید دغدغه ای به خود راه دهند.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز در مورد امکان تداوم سیلاب های عادی در روزهای اخیر و احتمال بروز مشکلات جدی تر گفت: قرائن و شواهد نشان می‌دهد که اوضاع رو به آرامش است البته مردم باید آمادگی های لازم را برای مقابله داشته باشند و بدون هراس و با حفظ آرامش و اقدامات اولیه را در نظر بگیرند.

****بارندگی های شدید در خوزستان جدید نیست؛ هر ۱۰ تا ۱۵ سال اتفاق می افتد**

رییس دانشکده مهندسی علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: اگر به تاریخ بارندگی های خوزستان توجه کنید هر ۱۰ تا ۱۵ سال بارندگی های شدید در خوزستان رخ داده بنابراین اتفاق تازه ای نیست.

دکتر نصرالله کلانتری افزود: از آنجایی که یخ ها در قطب شمال در حال ذوب شدن است ۲ جریان مدیرانه ای و اقیانوس اطلس اتفاق می افتد؛ جریان اطلس وقتی از مناطق آبی عبور میکند رطوبت را جذب و بارندگی پرباری ایجاد می کند اما جریان اطلس اگر با مدیترانه تلاقی پیدا کند بارندگی بسیار شدید ایجاد می شود. وی بر مطالبه گری در خوزستان تاکید کرد و گفت: حق ما نیست مشکلات گرد و خاک، آلودگی هوا و سیلاب را داشته باشیم.

****اعزام تیم های روانشناسی به مناطق سیل زده**

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: یکی از آثار مهم رخدادهای طبیعی مانند سیل و جنگ آثار فرهنگی و روانی است که گاهی ماندگار هستند که دانشگاهها می توانند در کاهش این آثار خدمات خوبی را ارائه کنند.

دکتر مسعود صفایی مقدم افزود: مدیریت بخش مشاوره دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه تیم های روانشناسی و مشاوره برای ارائه خدمات به سیل زدگان به مناطق سیل زده اعزام شدند. وی بیان کرد: دانشگاه ستاد کمک رسانی به سیل زدگان را نیز تشکیل داده و شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز نشست هایی را برگزار کرده است .

صفایی مقدم با اشاره به نقش دانشگاهیان در کمک و مدیریت این حادثه گفت: از آنجایی که دانشگاهیان تجربه زیادی دارند و در امور اجرایی استان نقش هایی را ایفا کرده اند، حضور آنها در ستادها و کنار مسئولان ستاد بحران استان تا حدی موثر است و باید تقویت شود.

عضو هیات علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه داد: همچنین ستادهای مردمی که به طور خود انگیخته فعال شده بسیار موثر عمل کرده اند.

وی در خصوص وضعیت سیلاب گفت: در مجموع در استان آمادگی موثری برای این واقعه نداشته و ما باید از این مسائل درس بگیریم و چون یک در استان بحران خیز زندگی می کنیم در این راستا لازم است طرح جامع علمی برای مدیریت بحران در خوزستان زیر نظر دانشگاه تدوین شود.

صفایی مقدم اضافه کرد: البته با این عنوان اقداماتی صورت گرفته اما باید کتابچه اصول راهنمای کار در مدیریت بحران بر اساس وضعیت خوزستان تدوین شود که در صورت بروز بحران با مشکلات کمتری روبرو شویم .

یکی دیگر از اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: از مولفه های مورد توجه روانشناسی در زمان بحران، احساس امنیت روانشناختی انسان ها است و مبنایی ترین منبع احساس امنیت در انسان ها مادر و خانه است .

دکتر عباس امان الهی بیان کرد: دل کندن از منبع امنیت حتی در مواقع خطر و بروز حوادث مانند سیل به راحتی امکان پذیر نیست و از جمله درس های اساسی روانشناسی این است که خانه نماد عشق و امنیت و سایر پایه های اساسی روانشناختی انسان ها است و فاصله گرفتن از خانواده حتی در شرایط عادی نیز سخت است. وی ادامه داد: از ابتدای وقوع سیل تا کنون کارگروه روانشناختی دانشگاه شهید چمران اهواز با همکاری انجمن مشاوره ایران تشکیل شد تا حداقل کمک های اولیه روانشناختی را به سیل زدگان ارائه کند و نشست هایی با کودکان و زنان نیز به صورت ویژه برگزار می شود و ستاد کمک دانشگاه به سیل زدگان نیز برقرار شده است که در حال حاضر در ۱۰ اردوگاه تیم های روانشناسی مستقر شده است .

امان الهی افزود: برای ارائه خدمات بهتر به سیل زدگان باید مدیریت یکپارچه برقرار شود.

حیدری در گفتگو با دانشجو:

مشکل سیلاب خوزستان با آبرگیری هورالعظیم حل نمی‌شود

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: رهاسازی آب در تالاب هورالعظیم و آبرگیری این منطقه، مشکل سیلاب خوزستان را حل نمی‌کند؛ چرا که اختلاف سطحی این منطقه مشهود است.

مصطفی حیدری، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، با اشاره به بازدید اعضای این تشکل دانشجویی از تالاب هورالعظیم گفت: روز گذشته برای بررسی میدانی واقعیت ماجرای آبرگیری تالاب هورالعظیم عازم این منطقه شدیم.

حیدری افزود: طبق صحبتی که با کارگران شرکت نفت حاضر در تالاب هورالعظیم داشتیم، مشخص شد که با شکافته شدن برخی جاده‌های این منطقه، آب در برخی از مناطق تالاب جریان پیدا کرده است.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: پس از انجام این آبرگیری و به دلیل اختلاف سطح، عمق آب در برخی مناطق تالاب بسیار کم و در برخی مناطق زیاد است؛ البته بخش‌هایی از تالاب کاملاً خشک است. برخی رسانه‌ها از این موقعیت استفاده کرده و با به تصویر کشیدن بخش‌هایی از تالاب، شروع به راه انداختن بازی رسانه‌ای کرده‌اند و واقعیت وضعیت تالاب را به تصویر نمی‌کشند.

وی ادامه داد: آبرگیری تالاب هورالعظیم در حال انجام است و برای مشخص شدن وضعیت کلی آبرگیری این تالاب با متخصصین بخش علوم آب نیز صحبت‌هایی داشته‌ایم و یک تیم متخصص اکنون در حال بررسی شاخص‌های علمی این تالاب هستند تا وضعیت آبرگیری منطقه مشخص شود، اما همه این موارد بستگی به ارتفاع و شیب زمین و سایر شاخص‌های زمین شناسی دارد و نمی‌توان بدون ارائه دلایل علمی به قضاوت در مورد وضعیت کنونی این تالاب پرداخت و شرکت نفت را مقصر تغییر مسیر آب دانست.

حیدری اظهار کرد: آبرگیری تالاب هورالعظیم براساس نظر متخصصین منابع طبیعی و وضعیت محیط زیست منطقه صورت می‌گیرد و نمی‌توان تصمیم‌گیری درباره این مسئله را مربوط به شرکت نفت دانست.

وی خاطرنشان کرد: آنچه که مسلم است، رهاسازی آب در تالاب هورالعظیم و آبرگیری در این منطقه، مشکل سیلاب خوزستان را حل نمی‌کند چرا که اختلاف سطحی این منطقه مشهود است و برخی مناطق نی‌زار هستند و آنطور که برخی رسانه‌ها مدعی هستند، آبرگیری هورالعظیم نتیجه ساز نیست. البته انجام این پروژه تا حدی تاثیرگذار است، اما به طور اساسی مشکل سیلاب را حل نمی‌کند.

مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز یادآور شد: مسائلی که اکنون در مورد وضعیت تالاب هورالعظیم در برخی رسانه‌ها مطرح می‌شود را نمی‌توان ملاک قضاوت قرار داد چرا که این رسانه‌ها، مسلماً حقیقت ماجرا را به طور کامل بیان نکرده‌اند.

تاریخ ۹۸/۱/۲۴ کد خبر: ۸۳۲۷۶۲۴۹

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم؛

وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

تهران-ایرنا- رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشت.

به گزارش روز شنبه ایرنا، با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳.۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است. وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

**همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

شنبه / ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۰:۴۵ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۴۰۹۴۴۸

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم / آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است.

وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

به گزارش ایسنا، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امدادسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آگیری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانال‌ها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی بیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

کد خبر: ۲۶۸۴۲۱-۲۴/۰۱/۱۳۹۸ - ۱۵:۱۴ -

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم / آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

سلامت نیوز: در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است. وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از ایسنا، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امدادرسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آگیری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانالها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانالها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدالی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع

گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

ایرنا : رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشته است .

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبرگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبرگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبرگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

کد خبر ۶۶۲۵۱۵ - تاریخ انتشار: ۱۵:۲۸ - ۲۴ فروردین ۱۳۹۸

دانشگاه چمران: وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشته است.

به گزارش ایرنا، با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

**همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

زمان انتشار: ۲۴ فروردین، ۱۳۹۸ | ساعت: ۱۵:۳۱ | کد خبر: ۷۳۵۱۲۵

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم: وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

شفقنا- رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشته است.

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳۰۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است. وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴۰۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴۰۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

**همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

کد خبر: ۳۳۲۴۷ - تاریخ: ۲۴/۰۱/۱۳۹۸ - ۲۳:۴۷

پس از بازدید اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران مطرح شد

نفت مانع پیشروی آب در هورالعظیم نیست

می متالز - جمعی از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم و تاسیسات نفتی مستقر در این تالاب بازدید و در جمع‌بندی این بازدید اعلام کردند: نفت مانع پیشروی آب در هورالعظیم نبوده است.

به گزارش می متالز، در گزارشی به بازدید جمعی از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم پرداخته و جمع‌بندی این بازدید را به نقل از مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اعلام کرده است که بخشی از آن به این شرح است: «اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم هورالعظیم جاری نشود و نفت جلو پیشروی آب را گرفته بود، بی‌شک در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل روبه‌رو می‌شدیم و این شهرها زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.»

بر اساس این گزارش، اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

سبزینه - کارگروه شبکه ملی جامعه و دانشگاه: نفت از آبیگری تالاب هورالعظیم ممانعت نمی کند

کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه، با انتشار گزارش خود از بازدید هورالعظیم اعلام کرد: نفت در آبیگری مخازن ۳، ۴ و ۵ تالاب هورالعظیم با وجود تأخیر در اقدامات لازم هم‌اکنون ممانعتی ایجاد نمی کند، اما هنوز آب به مخزن شماره ۵ هور وارد نشده است.

به گزارش «سبزینه» به نقل از ایرنا، به دنبال انتشار نظرات متفاوت در خصوص وضعیت آبیگری هورالعظیم و نگرانی‌هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در ۲۳ فروردین ۹۸ با دعوت از تعدادی از اعضای هیئت علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدیدی از قسمت‌های مختلف هور انجام داد. در بیانیه‌ای که این کارگروه از نتیجه بازدید خود منتشر کرد، آمده است: بازدید ابتدا از تأسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص شد متأسفانه در دولت قبل از دولت کنونی ارتفاع تمام تأسیسات نفتی و جاده‌های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده‌اند و آبیگری هور در فعالیت‌ها دیده نشده است.

در بازدید از دایک حد فاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به «شط علی» مشخص شد که آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل‌بند واقع در بخشی از این دایک انجام می‌شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه‌ای است که از کف مخزن دو بالاتر است و آب باید در مخزن دو ارتفاع بگیرد تا به مخزن سه سرریز شود، ضمن این‌که دهانه‌های آن با دریچه‌هایی (استاپ‌لاگ) قابل باز و بستن هستند. در ادامه آمده است: براساس مشاهدات تمام دهانه‌های پل‌بند باز هستند و آب از همه قسمت‌های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است، اما اختلاف ارتفاع بین دو مخزن زیاد (در حدود یک‌متر) است و این نشان می‌داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست؛ از این رو دایک مربوطه به تازگی در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از مخزن ۲ به ۳ منتقل می‌کردند، به نظر می‌رسید با این بازشدگی‌های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده؛ اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیش تری ایجاد می‌کند.

براساس گزارش این گروه از اساتید دانشگاه، مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت (زیر آب‌گذر) به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت، اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتی‌متر از مخزن ۳ پایین‌تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود. در این گزارش با اشاره به این‌که مخزن ۵ آب بسیار کمی دارد و پیداست آب سیلاب کلاً به این مخزن تاکنون وارد نشده، آمده است: تأسیسات نفتی در مخازن ۳، ۴ و ۵ بسیار کم‌ارتفاع بودند به طوری که در مخزن ۳ اگر نیم‌متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تأسیسات نفت خواهد شد و خسارت‌وارده جدی خواهد بود. این گزارش می‌افزاید: توافقی‌نامه‌ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط‌زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن یک و ۲ باید حداکثر پنج متر و در مخازن ۳، ۴ و ۵ باید ۳/۵ متر نگهداری شود؛ لذا شرکت نفت نیز تأسیسات و جاده‌های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده‌اند.

ارتفاع آب در مخازن یک و ۲ هم‌اکنون ۴/۵ متر است. در این بیانیه آمده است: با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴/۵ متر نیز در نظر بگیریم که در این صورت همه تأسیسات نفت در این مخازن زیر آب می‌روند، حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون مترمکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب‌گوی مشکل فعلی سیلاب رودخانه کرخه خواهد بود. طبق گزارش اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، هیچ تحرکی در تأسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳، ۴ و ۵ مشاهده نشد.

اگرچه به نظر نمی‌رسد هم‌اکنون وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳، ۴ و ۵ داشته باشد؛ اما نبود تحرک برای تنظیم شرایط تأسیسات نفتی و جاده‌های دسترسی برای ارتفاع بیش‌تر آب در مخازن ۳، ۴ و ۵ کمی قابل تأمل است، نبود

اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می‌کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد کند. در ادامه آمده است: به ظاهر بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده، بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است.

این بیانیه می‌افزاید: طبق توضیحات مسئولان نفتی، یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه‌ای از کرخه) به دلیل فعالیت آبی‌پروری و کشاورزی در دهانه آن به هورالعظیم امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می‌تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود.

این کارگروه پیشنهاد کرده است که شرکت نفت به سرعت اقدامات حفاظتی موقتی برای تأسیسات خود را شروع کند و بعد از فروکش کردن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقر تأسیسات و جاده‌های خود اقدام دائمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نشود. براساس این گزارش دو روز پیش جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهوری خواستار آبیگری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند. در روزهای اخیر فعالان محیط‌زیست با انتشار ویدیوهایی از تالاب هورالعظیم اعلام کرده بودند که بخش‌هایی از این تالاب به دلیل استقرار تأسیسات نفتی هنوز آبیگری نشده و وزارت نفت مانع آبیگری این بخش‌ها شده است.

وزیر نفت پنج‌شنبه در سفر به خوزستان ممانعت از آبیگری هورالعظیم را تکذیب کرد. هورالعظیم یکی از بزرگ‌ترین تالاب‌های کشور است که در جنوب غرب (خوزستان) و در مرز ایران و عراق قرار دارد. یک‌سوم آن جزو ایران و دو سوم سهم عراق است. از سال ۱۳۸۷ وزارت نفت برای اکتشاف و استخراج نفت در بخش‌های وسیعی از هورالعظیم مشغول فعالیت است.

شبکه اطلاع رسانی
نفت و انرژی **تتانا**

فروردین ۱۳۹۸ - ۱۴:۳۴ - کد خبر ۲۸۸۴۰۱

پس از بازدید اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران مطرح شد

نفت مانع پیشروی آب در هورالعظیم نیست

جمعی از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم و تاسیسات نفتی مستقر در این تالاب بازدید و در جمع بندی این بازدید اعلام کردند: نفت مانع پیشروی آب در هورالعظیم نبوده است.

به گزارش خبرنگار شانا، ایسنا منطقه خوزستان در گزارشی به بازدید جمعی از استادان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم پرداخته و جمع بندی این بازدید را به نقل از مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اعلام کرده است که بخشی از آن به این شرح است: «اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم هورالعظیم جاری نشود و نفت جلو پیشروی آب را گرفته بود، بی شک در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل روبه رو می شدیم و این شهرها زیر آب می رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.»

بر اساس این گزارش، اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

نیرونیوز

کد خبر: ۲۲۴۷۴۴- زمان انتشار: ۱۰:۰۲:۱۷ - ۲۵/۰۱/۱۳۹۸

جریان آب هورالعظیم به سمت ایران معکوس شد

هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی نیرو نیوز، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشت و وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد.

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳.۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

**همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

کد خبر: ۳۱۰۰۲۰- تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۲۳:۵۱

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم: وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

خرداد: رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشته است.

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تاکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳،۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴۰۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴۰۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

****همه دریچه‌های هورالعظیم باز است**

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم / تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدید علمی هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشت.

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تاکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهمتر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

**تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳.۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدیلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

**جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

****همه دریچه‌های هورالعظیم باز است**

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

تاریخ ۹۷/۰۱/۲۴ - کدخبر: ۶۹۷۵۱۹۰

کارگروه شبکه ملی جامعه و دانشگاه:

نفت از آبگیری تالاب هورالعظیم ممانعت نمی کند

اهواز - ایرنا - کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه، با انتشار گزارش خود از بازدید هورالعظیم، اعلام کرد: نفت در آبگیری مخازن ۳ و ۴ و ۵ تالاب هورالعظیم با وجود تاخیر در اقدامات لازم هم اکنون ممانعتی ایجاد نمی کند، اما هنوز آب به مخزن شماره ۵ هور وارد نشده است.

به گزارش ایرنا به دنبال انتشار نظرهای متفاوت در خصوص وضعیت آبگیری هورالعظیم و نگرانی هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در ۲۳ فروردین ۹۸ با دعوت از تعدادی از اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدیدی از قسمت های مختلف هور انجام داد.

در بیانیه ای که این کارگروه از نتیجه بازدید خود منتشر کرد، آمده است: بازدید ابتدا از تاسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص شد متأسفانه در دولت قبل از دولت دکتر روحانی، ارتفاع تمام تاسیسات نفتی و جاده های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده اند و آبگیری هور در فعالیت ها دیده نشده است. در بازدید از دایک حد فاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به «شط علی» مشخص شد که آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ ارتفاع بگیرد تا به مخزن ۳ سرریز شود، ضمن اینکه دهانه های آن با دریچه هایی (استاپ لاگ) قابل باز و بستن هستند.

در ادامه آمده است: بر اساس مشاهدات تمام دهانه های پل بند باز هستند و آب از همه قسمت های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است، اما اختلاف ارتفاع بین ۲ مخزن زیاد (در حدود یک متر) است و این نشان می داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست، از این رو دایک مربوطه به تازگی (بعضی از قسمت ها ۲ روز پیش باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از مخزن ۲ به ۳ منتقل می کردند، به نظر می رسید با این بازشدگی های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می کند.

بر اساس گزارش این گروه از اساتید دانشگاه، مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت (زیر آبگذر) به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت، اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتیمتر از مخزن ۳ پایین تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود.

در این گزارش با اشاره به اینکه مخزن ۵ آب بسیار کمی دارد و پیداست آب سیلاب کلا به این مخزن تاکنون وارد نشده، آمده است: تاسیسات نفتی در مخازن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند به طوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تاسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود.

این گزارش می افزاید: توافقتنامه ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳.۵ متر نگهداری شود لذا شرکت نفت نیز تاسیسات و جاده های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده اند. ارتفاع آب در مخازن ۱ و ۲ هم اکنون ۴.۵ متر است.

در این بیانیه آمده است: با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴,۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تاسیسات نفت در این مخازن زیر آب می روند) حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی سیلاب رودخانه کرخه خواهد بود .

طبق گزارش اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، هیچ تحرکی در تاسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد. اگر چه به نظر نمی رسد هم اکنون وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد اما نبود تحرک برای تنظیم شرایط تاسیسات نفتی و جاده های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل است، نبود اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد کند .

در ادامه آمده است: به ظاهر بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است .

این بیانیه می افزاید: طبق توضیحات مسئولان نفتی، یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه ای از کرخه) به دلیل فعالیت آبی پروری و کشاورزی در دهانه آن به هورالعظیم امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود .

این کارگروه پیشنهاد کرده است که شرکت نفت به سرعت اقدامات حفاظتی موقتی برای تاسیسات خود را شروع کند و بعد از فروکش کردن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقر تاسیسات و جاده های خود اقدام دایمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نشود .

بر اساس این گزارش ۲ روز پیش جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبیگری دایم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند .

در روزهای اخیر فعالان محیط زیست با انتشار ویدیوهایی از تالاب هورالعظیم، اعلام کرده بودند که بخش هایی از این تالاب به دلیل استقرار تاسیسات نفتی هنوز آبیگری نشده و وزارت نفت مانع آبیگری این بخش ها شده است .

وزیر نفت پنجشنبه در سفر به خوزستان ممانعت از آبیگری هورالعظیم را تکذیب کرد .

هورالعظیم یکی از بزرگ ترین تالاب های کشور است که در جنوب غرب (خوزستان) و در مرز ایران و عراق قرار دارد. یک سوم آن جزو ایران و دو سوم سهم عراق است. از سال ۱۳۸۷ وزارت نفت برای اکتشاف و استخراج نفت در بخش های وسیعی از هورالعظیم مشغول فعالیت است .

کد خبر: ۳۱۰۰۱۵- تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۲۲:۵۱

نفت در آبگیری تالاب هورالعظیم ممانعت ایجاد نمی کند

خرداد: کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه، با انتشار گزارش خود از بازدید هورالعظیم، بیانیه ای اعلام کرد: نفت در آبگیری مخازن ۳ و ۴ و ۵ تالاب هورالعظیم با وجود تاخیر در اقدامات لازم هم اکنون ممانعتی ایجاد نمی کند، اما هنوز آب به مخزن شماره ۵ هور وارد نشده است.

به گزارش ایرنا به دنبال انتشار نظرهای متفاوت در خصوص وضعیت آبگیری هورالعظیم و نگرانی هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در ۲۳ فروردین ۹۸ با دعوت از تعدادی از اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدیدی از قسمت های مختلف هور انجام داد.

در بیانیه ای که این کارگروه از نتیجه بازدید خود منتشر کرد، آمده است: بازدید ابتدا از تاسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص شد متاسفانه در دولت قبل از دولت دکتر روحانی، ارتفاع تمام تاسیسات نفتی و جاده های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده اند و آبگیری هور در فعالیت ها دیده نشده است. در بازدید از دایک حد فاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به «شط علی» مشخص شد که آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ ارتفاع بگیرد تا به مخزن ۳ سرریز شود، ضمن اینکه دهانه های آن با دریچه هایی (استاپ لاگ) قابل باز و بستن هستند.

در ادامه آمده است: بر اساس مشاهدات تمام دهانه های پل بند باز هستند و آب از همه قسمت های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است، اما اختلاف ارتفاع بین ۲ مخزن زیاد (در حدود یک متر) است و این نشان می داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست، از این رو دایک مربوطه به تازگی (بعضی از قسمت ها ۲ روز پیش باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از مخزن ۲ به ۳ منتقل می کردند، به نظر می رسید با این بازشدگی های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می کند.

بر اساس گزارش این گروه از اساتید دانشگاه، مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت (زیر آبگذر) به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت، اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتیمتر از مخزن ۳ پایین تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود.

در این گزارش با اشاره به اینکه مخزن ۵ آب بسیار کمی دارد و پیداست آب سیلاب کلا به این مخزن تاکنون وارد نشده، آمده است: تاسیسات نفتی در مخازن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند به طوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تاسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود.

این گزارش می افزاید: توافقنامه ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳٫۵ متر نگهداری شود لذا شرکت نفت نیز تاسیسات و جاده های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده اند. ارتفاع آب در مخازن ۱ و ۲ هم اکنون ۴٫۵ متر است.

در این بیانیه آمده است: با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴,۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تاسیسات نفت در این مخازن زیر آب می روند) حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی سیلاب رودخانه کرخه خواهد بود.

طبق گزارش اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، هیچ تحرکی در تاسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد. اگر چه به نظر نمی رسد هم اکنون وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد اما نبود تحرک برای تنظیم شرایط تاسیسات نفتی و جاده های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل است، نبود اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد کند.

در ادامه آمده است: به ظاهر بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است.

این بیانیه می افزاید: طبق توضیحات مسئولان نفتی، یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه ای از کرخه) به دلیل فعالیت آبرزی پروری و کشاورزی در دهانه آن به هورالعظیم امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود.

این کارگروه پیشنهاد کرده است که شرکت نفت به سرعت اقدامات حفاظتی موقتی برای تاسیسات خود را شروع کند و بعد از فروکش کردن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقر تاسیسات و جاده های خود اقدام دایمی انجام دهد تا مشکل آبرگیری هور در آینده دچار اختلال نشود.

بر اساس این گزارش ۲ روز پیش جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبرگیری دایم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

در روزهای اخیر فعالان محیط زیست با انتشار ویدیوهایی از تالاب هورالعظیم، اعلام کرده بودند که بخش هایی از این تالاب به دلیل استقرار تاسیسات نفتی هنوز آبرگیری نشده و وزارت نفت مانع آبرگیری این بخش ها شده است.

وزیر نفت پنجشنبه در سفر به خوزستان ممانعت از آبرگیری هورالعظیم را تکذیب کرد. هورالعظیم یکی از بزرگ ترین تالاب های کشور است که در جنوب غرب (خوزستان) و در مرز ایران و عراق قرار دارد. یک سوم آن جزو ایران و دو سوم سهم عراق است. از سال ۱۳۸۷ وزارت نفت برای اکتشاف و استخراج نفت در بخش های وسیعی از هورالعظیم مشغول فعالیت است.

سه شنبه , ۲۷ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۰۳:۴۵

برومند :

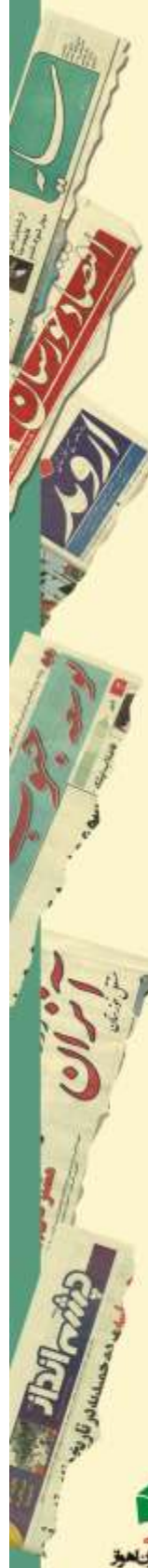
۵۰۰ دانشجوی دانشگاه شهید چمران در حال بررسی سیل هستند

معاون پژوهشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از مشارکت دانشجویان و هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز خبر داد و گفت: ۵۰۰ نفر دانشجو در حال بررسی سیل هستند .

مسعود برومند در گفتگو با خبرنگار حوزه آموزشی و پژوهشی گروه دانشگاه خبرگزاری آنا با اشاره به بازدید از دانشگاه شهید چمران اهواز در ابتدای هفته جاری اظهار کرد این دانشگاه به خوبی در بحث سهیل ورود کرده است و بالغ بر ۵۰۰ نفر دانشجو در این حوزه مشغول هستند.

وی افزود: بر اساس گزارشی که دانشگاه شهید چمران اهواز ارائه کرده است اعضای هیئت علمی این دانشگاه در مباحث مختلف سیل از جمله آسیب های اجتماعی، مشکلات امور دام و کشاورزی همچنین طرح های مقابله با سیلاب مشارکت خوبی داشتند.

معاون پژوهشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری اذعان کرد: در این بازدید جلسه با استاندار خوزستان نیز داشتیم که در آن جلسه مطرح شد از اعضای هیئت علمی این دانشگاه به عنوان مشاور استفاده می کنند که این باعث خرسندی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲۵ فروردین ۱۳۹۸ | ۲۹:۲۰ کد: ۴۶۷۷۷

از سوی معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم مطرح شد؛

دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین فعالیت‌های تحقیقاتی در حوزه سیل‌های اخیر استان

دکتر محمدتقی نظریور، معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: قرار است دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین در حوزه تحقیقاتی سیل‌های اخیر استان خوزستان معرفی شود و تمامی دانشگاه‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه کارهای علمی و پژوهشی داشته باشند، با هماهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز فعالیت خواهند کرد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر نظریور امروز (یکشنبه) در نشست هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار داشت: دانشگاه باید در چند حوزه به صورت فعال کار کند و نظرات مجموعه استادان در این نشست مؤید این موضوع است؛ مسئله اصلی نقش آموزش عالی در سیل‌های اخیر در استان خوزستان است و دکتر غلامی وزیر علوم به معاونان پژوهشی، فرهنگی و اداری و مالی مأموریت داده است که درباره نقش دانشگاه‌ها در حوادث مترقبه خصوصاً در حادثه سیل، روان‌شناسی اجتماعی در حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث اقدامات لازم را انجام دهند.

وی افزود: گزارش‌های ارائه‌شده در این نشست درباره نقش دانشگاه در سیل‌های اخیر، نشان‌دهنده تلاش دانشگاهیان است اما به نظر می‌رسد نقش آن‌ها در مدیریت استان کم‌رنگ است و توانایی دانشگاهیان می‌تواند در راستای کمک به مسئولان استانی به کار گرفته شود.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، ادامه داد: امکاناتی که دانشگاه در اختیار سیل‌زدگان قرار داده است و جایگاه شبکه ملی جامعه و دانشگاه در این رویداد بسیار مؤثر بوده و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام داده‌اند می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

دکتر نظریور تصریح کرد: داشتن پروتکل برای بلایای طبیعی امری ضروری است؛ همچنین مسئله انسجام در بلایا مهم است و هماهنگی با تمامی حوزه‌ها کار دشواری است. اعتقاد داریم کارهای پژوهشی باید از مجرای دانشگاه صورت گیرد؛ در حوزه ارتباط با صنعت نیز باید تلاش کرد اتفاقات خوبی رخ دهد.

وی اضافه کرد: تشکیل کنفرانس‌های علمی می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند که در بحث‌های آینده با رویکردی علمی به مسائل پرداخته شود؛ از سوی دیگر تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل مهم است و دانشگاه می‌تواند گام‌های مؤثری در این بخش بردارد و نیاز است این اقدامات به مسئولان استانی منعکس شود.

دکتر نظریور گفت: حضور فعال اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در دستگاه‌های اجرایی باید انعکاس بیرونی داشته باشد و همچنین دانشگاهیان در ثبت تجربیات این دوره، کوشا باشند.

وی اظهار کرد: کارگروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه می‌تواند نقش مؤثری در تصمیم‌گیری‌های پس از فروکش کردن سیلاب‌ها داشته باشد. شایعات در فضای مجازی درباره سیل‌های اخیر بسیار زیاد شده است و دانشگاهیان می‌توانند به‌عنوان جامعه علمی به‌موقع و صحیح اطلاع‌رسانی‌های لازم را انجام دهند تا بتوان از انتشار اخبار کذب جلوگیری کرد.

وی بیان کرد: معتقدم در سیل‌های اخیر آن دستگاهی که مظلوم واقع شد دولت بوده و باوجود تمامی خدماتی که ارائه داده، اخبار آن شاید به‌خوبی منعکس نشده است.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، خاطرنشان کرد: کمک به سیل‌زدگان پس از فروکش کردن سیل‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است و در وزارت علوم نیز ستادی برای ساماندهی کمک‌ها ایجاد شده است.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر مسعود برومند معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر عبدالساده نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت علوم، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و معاونان و اعضای هیئت علمی این دانشگاه برگزار شد.

از سوی وزارت علوم؛ یکشنبه، ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۱۳:۴۹

شهید چمران اهواز دانشگاه معین فعالیت‌های تحقیقاتی حوزه سیل شد

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم گفت: قرار است دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین در حوزه تحقیقاتی سیل‌های اخیر استان خوزستان معرفی شود.

به گزارش گروه دانشگاه خبرگزاری آنا از اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، نظریه‌پرداز امروز (یکشنبه) در نشست هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار داشت: دانشگاه باید در چند حوزه به صورت فعال کار کند و نظرات مجموعه استادان در این نشست مؤید این موضوع است؛ مسئله اصلی نقش آموزش عالی در سیل اخیر در استان خوزستان است و غلامی وزیر علوم به معاونان پژوهشی، فرهنگی و اداری و مالی مأموریت داده است که درباره نقش دانشگاه‌ها در حوادث متروقه خصوصاً در حادثه سیل، روان‌شناسی اجتماعی در حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث اقدامات لازم را انجام دهند.

وی افزود: گزارش‌های ارائه‌شده در این نشست درباره نقش دانشگاه در سیل‌های اخیر، نشان‌دهنده تلاش دانشگاهیان است اما به نظر می‌رسد نقش آن‌ها در مدیریت استان کم‌رنگ است و توانایی دانشگاهیان می‌تواند در راستای کمک به مسئولان استانی به کار گرفته شود.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، ادامه داد: امکاناتی که دانشگاه در اختیار سیل‌زدگان قرار داده است و جایگاه شبکه ملی جامعه و دانشگاه در این رویداد بسیار مؤثر بوده و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام داده‌اند می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

نظریه‌پرداز تصریح کرد: داشتن پروتکل برای بلایای طبیعی امری ضروری است؛ همچنین مسئله انسجام در بلایا مهم است و هماهنگی با تمامی حوزه‌ها کار دشواری است. اعتقاد داریم کارهای پژوهشی باید از مجرای دانشگاه صورت گیرد؛ در حوزه ارتباط با صنعت نیز باید تلاش کرد اتفاقات خوبی رخ دهد.

وی اضافه کرد: تشکیل کنفرانس‌های علمی می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند که در بحث‌های آینده با رویکردی علمی به مسائل پرداخته شود؛ از سوی دیگر تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل مهم است و دانشگاه می‌تواند گام‌های مؤثری در این بخش بردارد و نیاز است این اقدامات به مسئولان استانی منعکس شود.

نظریه‌پرداز گفت: حضور فعال اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در دستگاه‌های اجرایی باید انعکاس بیرونی داشته باشد و همچنین دانشگاهیان در ثبت تجربیات این دوره، کوشا باشند.

وی اظهار کرد: کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه می تواند نقش مؤثری در تصمیم گیری های پس از فروکش کردن سیلابها داشته باشد. شایعات در فضای مجازی درباره سیل های اخیر بسیار زیاد شده است و دانشگاهیان می توانند به عنوان جامعه علمی به موقع و صحیح اطلاع رسانی های لازم را انجام دهند تا بتوان از انتشار اخبار کذب جلوگیری کرد.

وی بیان کرد: معتقدم در سیل های اخیر آن دستگاهی که مظلوم واقع شد دولت بوده و با وجود تمامی خدماتی که ارائه داده، اخبار آن شاید به خوبی منعکس نشده است.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، خاطرنشان کرد: کمک به سیل زدگان پس از فروکش کردن سیل ها از اهمیت بسیاری برخوردار است و در وزارت علوم نیز ستادی برای ساماندهی کمک ها ایجاد شده است.

گفتنی است این نشست با حضور مسعود پرومند معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، عبدالساده نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت علوم، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و معاونان و اعضای هیئت علمی این دانشگاه برگزار شد.

خبرگزاری پانا

یکشنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ - ۲۱:۳۵

از سوی معاون وزارت علوم مطرح شد

دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین فعالیتهای تحقیقاتی در حوزه سیل‌های اخیر استان

تهران (پانا) - (معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت قرار است دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه معین در حوزه تحقیقاتی سیل‌های اخیر استان خوزستان معرفی شود و تمامی دانشگاه‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه کارهای علمی و پژوهشی داشته باشند، با هماهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز فعالیت خواهند کرد.

به گزارش روابط عمومی وزارت علوم، محمدتقی نظریور امروز (یکشنبه) در نشست هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار داشت:

دانشگاه باید در چند حوزه به صورت فعال کار کند و نظرات مجموعه استادان در این نشست مؤید این موضوع است؛ مسئله اصلی نقش آموزش عالی در سیل اخیر در استان خوزستان است و دکتر غلامی وزیر علوم به معاونان پژوهشی، فرهنگی و اداری و مالی مأموریت داده است که درباره نقش دانشگاه‌ها در حوادث مترقبه خصوصاً در حادثه سیل، روان‌شناسی اجتماعی در حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث اقدامات لازم را انجام دهند.

وی افزود: گزارش‌های ارائه‌شده در این نشست درباره نقش دانشگاه در سیل‌های اخیر، نشان‌دهنده تلاش دانشگاهیان است اما به نظر می‌رسد نقش آن‌ها در مدیریت استان کم‌رنگ است و توانایی دانشگاهیان می‌تواند در راستای کمک به مسئولان استانی به کار گرفته شود.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، ادامه داد: امکاناتی که دانشگاه در اختیار سیل‌زدگان قرار داده است و جایگاه شبکه ملی جامعه و دانشگاه در این رویداد بسیار مؤثر بوده و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام داده‌اند می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

دکتر نظریور تصریح کرد: داشتن پروتکل برای بلایای طبیعی امری ضروری است؛ همچنین مسئله انسجام در بلایا مهم است و هماهنگی با تمامی حوزه‌ها کار دشواری است. اعتقاد داریم کارهای پژوهشی باید از مجرای دانشگاه صورت گیرد؛ در حوزه ارتباط با صنعت نیز باید تلاش کرد اتفاقات خوبی رخ دهد.

وی اضافه کرد: تشکیل کنفرانس‌های علمی می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند که در بحث‌های آینده با رویکردی علمی به مسائل پرداخته شود؛ از سوی دیگر تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل مهم است و دانشگاه می‌تواند گام‌های مؤثری در این بخش بردارد و نیاز است این اقدامات به مسئولان استانی منعکس شود.

دکتر نظریور گفت: حضور فعال اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در دستگاه‌های اجرایی باید انعکاس بیرونی داشته باشد و همچنین دانشگاهیان در ثبت تجربیات این دوره، کوشا باشند.

وی اظهار کرد: کارگروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه می‌تواند نقش مؤثری در تصمیم‌گیری‌های پس از فروکش کردن سیلاب‌ها داشته باشد. شایعات در فضای مجازی درباره سیل‌های اخیر بسیار زیاد شده است و دانشگاهیان می‌توانند به‌عنوان جامعه علمی به‌موقع و صحیح اطلاع‌رسانی‌های لازم را انجام دهند تا بتوان از انتشار اخبار کذب جلوگیری کرد.

وی بیان کرد: معتقدم در سیل‌های اخیر آن دستگاهی که مظلوم واقع شد دولت بوده و باوجود تمامی خدماتی که ارائه داده، اخبار آن شاید به‌خوبی منعکس نشده است.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، خاطرنشان کرد: کمک به سیل‌زدگان پس از فروکش کردن سیل‌ها از اهمیت بسیاری برخوردار است و در وزارت علوم نیز ستادی برای ساماندهی کمک‌ها ایجاد شده است.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر مسعود برومند معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر عبدالساده نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت علوم، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و معاونان و اعضای هیئت علمی این دانشگاه برگزار شد.

مستندات سیل برای انجام کارهای علمی، جمع آوری و ثبت شوند

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت علوم نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد.

به گزارش ایسنا، محمدتقی نظریور در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤلیت اجتماعی دانشگاه که امروز، ۲۵ فروردین ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: بحث اصلی مطرح شده نقش آموزش عالی در سیل اخیر در خوزستان است. مقام عالی وزارت به معاون پژوهشی، معاون اداری مالی و معاون فرهنگی مأموریت داده است که در سه حوزه اقداماتی در این زمینه انجام دهد.

وی افزود: در حوزه پژوهش در زمینه سیل، در بحث روانشناسی اجتماعی حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث باید اقداماتی انجام شود. دانشگاه شهید چمران اهواز قرار است به عنوان دانشگاه معین در این حوزه انتخاب شود و همه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه فعالیت داشته باشند حتماً باید با هماهنگی دانشگاه چمران باشد.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: من فکر می‌کنم نقش دانشگاهیان در مدیریت استان سیل زده تا حدی کم‌رنگ است و توانمندی علمی دانشگاهیان می‌توانست کمک زیادی در این حوزه کند. اگر بتوانیم در مستندسازی سیل اخیر قدم‌های مناسبی برداریم، مطمئناً اقدامات مناسبی در این زمینه می‌تواند انجام شود. حضور دانشگاه در فضای مجازی و حقیقی و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام دادند، می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

وی تصریح کرد: گفته شد در دانشگاه پروتکل مشخصی باید برای بلایای طبیعی داشته باشیم از دانشگاهیان انتظار می‌رود که بتوانند این کار را انجام دهند. در بحث انسجام در خدمات‌دهی در زمان بحران نیز باید گفت هماهنگی با همه حوزه‌ها در این زمان کار سختی است. نظریور افزود: باید تحقیقات علمی در دانشگاه‌ها صورت گیرد. تشکیل کنفرانس‌های علمی نیز می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند تا از منظر علمی به بحث‌ها توجه کنند. تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل بسیار مهم است، به خصوص در خوزستان که در حوزه کشاورزی فعال است. در حوزه کشاورزی هم می‌توان قدم‌های خوبی برداشت.

وی خاطرنشان کرد: انجام شدن این کارها باید انعکاس بیرونی نیز داشته باشد و باید بتوانیم با مدیریت عالی استان همکاری داشته باشیم. گفته شد شکل بارش‌ها در حال تغییر است. این مساله باید به صورت علمی ثابت شود و باید منابعی برای آن داشته باشیم. ما اطلاعات قطعی نداشتیم و اگر چنین اطلاعاتی را در اختیار داشتیم مطمئناً مدیریت آب‌ها در پشت سد بهتر انجام می‌شد.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع‌آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت‌خانه نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد. آنچه اهمیت دارد، این است که این ارتباط علمی باید برقرار شود.

به طور مثال در دانشکده علوم زمین باید بتوانیم این همکاری را داشته باشیم. نظرپور تصریح کرد: باید دقت کنیم که بیان برخی موضوعات تا چه حد می‌تواند به مجموعه مدیریت استان سیل‌زده کمک کند.

شاید نقدهایی به مدیریت استان داشته باشیم اما الان زمان مطرح کردن این نقدها نیست، بلکه باید همه ما در این وضعیت کمک کنیم تا بتوانیم از این شرایط بحرانی خارج شویم. وی افزود: گفته شد که اعتماد عمومی مردم در حال کم‌رنگ شدن است ولی ما دانشگاهیان چه کاری انجام داده‌ایم تا این اعتماد را افزایش دهیم؟ ما در مسیر تقویت یا تضعیف این اعتماد حرکت کرده‌ایم؟

دانشگاه چمران می‌تواند در تقویت این اعتماد کمک کند و با اطلاع‌رسانی دقیق شاید بتوانیم بخشی از اعتماد عمومی را جذب کنیم. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: شبکه‌های صدا و سیما باید خدمات دولت را انعکاس دهند.

در جریان سیل، دولت با وجود همه خدماتی که انجام داده است، دستگاهی است که مظلوم واقع شده است. شاید دلیل این مساله این باشد که این اقدامات چندان خوب انعکاس داده نمی‌شود.

کد خبر: ۸۳۲۷۷۹۹۶ (۶۹۷۶۸۷۹) - ۱۷:۴۱ - ۹۸/۰۱/۲۵

معاون وزیر علوم:

دانشگاه در جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات نقش مهمی دارد

اهواز - ایرنا - معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: دانشگاهیان نقش مهمی در جمع آوری اطلاعات حادثه سیل و ثبت مستندات دارند که با حضور دانشجویان و دانشکده های مختلف این امر به خوبی محقق می شود.

به گزارش ایرنا دکتر محمدتقی نظر پور روز یکشنبه در نشست هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه در دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: وزارت علوم نیز در این حوزه در حمایت از دانشگاهیان دریغ نمی کند.

وی در خصوص نقش آموزش عالی در مدیریت سیل اخیر در خوزستان گفت: مقام عالی وزارت به معاونان خود ماموریت دادند که در حوزه هایی از جمله پژوهشی و روانشناسی اجتماعی و چگونگی همکاری دانشگاهیان در این حوادث فعالیت کنند.

**دانشگاه چمران، معین خوزستان

نظر پور ادامه داد: قرار شده دانشگاه شهید چمران اهواز به عنوان دانشگاه معین شناخته شود و تمام دانشکده های استان و کشور در این خصوص با هماهنگی این دانشگاه فعالیت کنند .

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به نقش مدیریت اجتماعی دانشگاه در سیل اخیر گفت: نقش دانشگاهیان در مدیریت خوزستان کمی کم رنگ است و توانمندی علمی دانشگاهیان به ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز می تواند کمک خوبی به مجموعه مدیریت این استان باشد تا بتوانیم با مستند سازی سیل اخیر، قدم های موثری برداریم.

وی در خصوص فضای مجازی نیز بیان کرد: حضور دانشگاه در فضای مجازی و حقیقی و فعالیت دانشگاهیان در این حوادث باید پررنگ تر باشد.

نظر پور با اشاره به اینکه اکنون فرصت مناسبی برای نقد کردن مدیریت استان نیست گفت: باید همگی کمک کنیم تا از این وضعیت بحرانی خارج ، و مشکلات را حل کنیم .

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در ادامه با اشاره به اینکه اعتماد عمومی مردم در حال کمرنگ شدن است اضافه کرد: دانشگاه در این برهه از زمان می تواند به اعتماد عمومی مردم کمک کند و در اطلاع رسانی دقیق نقش داشته باشد .

وی ادامه داد: در جریان سیل دولت با تمام خدمات مظلوم واقع شده است چون یا به خوبی دیده نمی شود یا انعکاس خوبی صورت نمی گیرد.

نظریور در ادامه بر ایجاد پروتکل مشخص برای بلایای طبیعی، ایجاد انسجام در خدمات دهی و برپایی همایش های علمی در این راستا تاکید کرد.

وی با بیان اینکه برگزاری این همایش های علمی به دانشگاهیان کمک می کند که موضوعات آینده از منظر علمی مورد توجه قرار گیرد ادامه داد: تهیه دستورالعمل راهنما پس از سیل اهمیت دارد.

حادثه سیل آسیب شناسی شود

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز گفت: حادثه سیل و پیامدهای پس از آن باید مورد آسیب شناسی دقیق صورت گیرد تا بر اساس آن طرح های دقیق تدوین شود و مانع از بروز مشکلات در آینده شود که البته حضور در منطقه و داشتن اطلاعات دقیق مهم است.

مسعود برومند افزود: دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند و طرح های مناسبی را تهیه کنند.

وی ادامه داد: اگر برای تهیه برخی طرح ها به نیروهای متخصص دانشگاه های دیگر نیاز باشد، اعلام شود تا هماهنگی لازم صورت گیرد.

برومند بیان کرد: برگزاری همایش تخصصی با حضور افراد متخصص و ارایه اطلاعات دقیق در این زمینه نیز مفید است.

وی گفت: باید تلاش کنیم در بودجه ۹۸ اگر بازنگری صورت گرفت در مورد استان های خوزستان ، لرستان و گلستان اعتبارات مشخص برای طرح های مشخص ارایه شود.

در پی طغیان رودخانه های دز، کرخه و کارون، دستور تخلیه هفت شهر و ۲۵۰ روستای خوزستان صادر شده است؛

به گفته وزیر کشور ۴۰۰ هزار نفر در خوزستان در معرض سیلاب هستند.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران - ایسنا

یکشنبه / ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۵:۵۱ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۵۱۰۵۴۲

در جلسه هم اندیشی مدیریت سیل و مسؤلیت اجتماعی دانشگاه عنوان شد؛

مستندات سیل برای انجام کارهای علمی، جمع آوری و ثبت شوند

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت علوم نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد.

به گزارش ایسنا، محمدتقی نظریور در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤلیت اجتماعی دانشگاه که امروز، ۲۵ فروردین ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: بحث اصلی مطرح شده نقش آموزش عالی در سیل اخیر در خوزستان است. مقام عالی وزارت به معاون پژوهشی، معاون اداری مالی و معاون فرهنگی مأموریت داده است که در سه حوزه اقداماتی در این زمینه انجام دهد.

وی افزود: در حوزه پژوهش در زمینه سیل، در بحث روانشناسی اجتماعی حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث باید اقداماتی انجام شود. دانشگاه شهید چمران اهواز قرار است به عنوان دانشگاه معین در این حوزه انتخاب شود و همه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه فعالیتی داشته باشند حتماً باید با هماهنگی دانشگاه چمران باشد.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: من فکر می‌کنم نقش دانشگاهیان در مدیریت استان سیل زده تا حدی کم‌رنگ است و توانمندی علمی دانشگاهیان می‌توانست کمک زیادی در این حوزه کند. اگر بتوانیم در مستندسازی سیل اخیر قدم‌های مناسبی برداریم، مطمئناً اقدامات مناسبی در این زمینه می‌تواند انجام شود. حضور دانشگاه در فضای مجازی و حقیقی و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام دادند، می‌تواند پررنگ‌تر باشد.

وی تصریح کرد: گفته شد در دانشگاه پروتکل مشخصی باید برای بلایای طبیعی داشته باشیم از دانشگاهیان انتظار می‌رود که بتوانند این کار را انجام دهند. در بحث انسجام در خدمات‌دهی در زمان بحران نیز باید گفت هماهنگی با همه حوزه‌ها در این زمان کار سختی است.

نظریور افزود: باید تحقیقات علمی در دانشگاه‌ها صورت گیرد. تشکیل کنفرانس‌های علمی نیز می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند تا از منظر علمی به بحث‌ها توجه کنند. تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل بسیار مهم است، به خصوص در خوزستان که در حوزه کشاورزی فعال است. در حوزه کشاورزی هم می‌توان قدم‌های خوبی برداشت.

وی خاطرنشان کرد: انجام شدن این کارها باید انعکاس بیرونی نیز داشته باشد و باید بتوانیم با مدیریت عالی استان همکاری داشته باشیم. گفته شد شکل بارش‌ها در حال تغییر است. این مساله باید به صورت علمی ثابت شود و باید منابعی برای آن داشته باشیم. ما اطلاعات قطعی نداشتیم و اگر چنین اطلاعاتی را در اختیار داشتیم مطمئناً مدیریت آب‌ها در پشت سد بهتر انجام می‌شد.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع‌آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت‌خانه نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد. آنچه اهمیت دارد، این است که این ارتباط علمی باید برقرار شود. به طور مثال در دانشکده علوم زمین باید بتوانیم این همکاری را داشته باشیم.

نظریور تصریح کرد: باید دقت کنیم که بیان برخی موضوعات تا چه حد می‌تواند به مجموعه مدیریت استان سیل‌زده کمک کند. شاید نقدهایی به مدیریت استان داشته باشیم اما الان زمان مطرح کردن این نقدها نیست، بلکه باید همه ما در این وضعیت کمک کنیم تا بتوانیم از این شرایط بحرانی خارج شویم.

وی افزود: گفته شد که اعتماد عمومی مردم در حال کمرنگ شدن است ولی ما دانشگاهیان چه کاری انجام داده‌ایم تا این اعتماد را افزایش دهیم؟ ما در مسیر تقویت یا تضعیف این اعتماد حرکت کرده‌ایم؟ دانشگاه چمران می‌تواند در تقویت این اعتماد کمک کند و با اطلاع‌رسانی دقیق شاید بتوانیم بخشی از اعتماد عمومی را جذب کنیم.

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: شبکه‌های صدا و سیما باید خدمات دولت را انعکاس دهند. در جریان سیل، دولت با وجود همه خدماتی که انجام داده است، دستگاهی است که مظلوم واقع شده است. شاید دلیل این مساله این باشد که این اقدامات چندان خوب انعکاس داده نمی‌شود.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری همراهان خبر منعکس شده است.

کد خبر: ۶۲۱۹۷-۰۱/۲۰-۹۸-۰۹:۵۷

سیلاب کرخه در هزار سال اخیر بی سابقه بود/ نابودی جنگل های بلوط زاگرس مهم ترین تاثیر را در وقوع سیلاب لرستان و خوزستان داشت

مهدی قمشی (رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) دبی ورودی معادل هشت هزار متر مکعب در ثانیه در رود کرخه را بی سابقه می داند و می گوید که این چرخه بازگشت هزارساله سیل در محدوده کرخه است .

به گزارش پایگاه خبری و تحلیلی دیده بان ایران ؛ بهار در ایران چشم اندازی نه چندان سبز و پر گل از خود برجای گذاشت. با در گل نشاندن زندگانی مردمان گلستان، فارس، کرمانشاه، ایلام و از همه وحشتناک تر، لرستان و خوزستان، جلوه ای دیگر از تغییر فصل نمایان شد. در این میان خوزستان پذیرای سیلاب های سرازیر شده از تمامی استان های همجوار و بالادستی خود بود و مردمان ساحل غربی کرخه و کارون پنجه در پنجه موج های سیل بنیان افکنی انداخته اند که لحظه به لحظه بلندتر و پر قدرت تر به دیواره کاشانه شان می کوبید و دار و ندارشان را در کام خود فرو می بلعید. دکتر مهدی قمشی (استاد تمام و رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) در گفتگوی پیش رو در رابطه با علت جاری شدن سیلاب و همچنین خطرات جاری آن گفتگو کرده است.

به عنوان یک متخصص در حوزه آب، دلایل اصلی بروز سیل اخیر را در چه می بینید و تبعات و خساراتش را چه میزان ارزیابی می کنید؟

علت اصلی سیل بارش های غیرمنتظره و منحصر به فردی است که اتفاق افتاده است. ما در روزهای اخیر، در حوضه کرخه بارش هایی را که داشته ایم که طی هفتاد سال گذشته در این حوزه بی سابقه بوده است و بعضی ها معتقدند که این آورد رودخانه یا این ریزش ها مطابق با سیل هزارساله این رودخانه است! البته در محدوده رود دز این طور نیست و شرایط نسبتا بهتر است و زمان هایی داشته ایم که شرایط مشابه را تجربه کرده بود و اکنون در این شرایط نیستند.

یعنی در چرخه هزارساله تاریخ کرخه این اتفاق نیفتاده است؟ مبنای محاسبه دوره بازگشت سیل هزارساله چیست؟

ما آمار هزارساله نداریم اما آنالیزی داریم و آمار هیدرولوژیکی در کشور ما حداکثر ۷۰ سال است و بر همین اساس تحلیل های هیدرولوژیکی که انجام می شود، بارش ها و سیل های محتمل را می شناسند. مثلا می گویند اگر در هفتاد سال اینقدر بارش داشته ایم، در دوره دویست ساله چه میزان خواهد بود یا در پانصد سال فلان مقدار خواهد بود. طی همین پیش بینی های آماری است که می گوئیم چنین چیزی مطابق با سیل هزارساله کرخه است و البته ما هم چنین تجربه ای را هرگز نداشته ایم که هشت هزار متر مکعب در ثانیه از کرخه آب عبور کند.

در دز، شرایط به این حادی نبوده است. در آمار این رود دوبار چنین تجربه ای وجود دارد اما آنچه که از نظر من

کاملاً محرز است این است که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار تخریب کرده‌ایم و آبی که آمده است و ریزش‌هایی که داشته‌ایم، نشان می‌دهد که فرسایش زیادی ایجاد شده است. مقدار رسوبی که همین الان رودخانه‌ها حمل می‌کنند و در پل دختر و معمولان و خرم‌آباد شاهد آن هستیم که درخانه‌های مردم فرونشسته است، در حقیقت فریاد می‌زند که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار دستکاری کرده‌ایم و جنگل‌ها و منابع را از بین برده‌ایم و تبدیل به زمین کشاورزی یا راه و ساختمان و ... کرده‌ایم.

کاهش تراکم جنگل‌های بلوط چه اثری بر فرسایش خاک و جاری شدن سیلاب داشته است؟

صد درصد اثر دارد! هم در آورده‌های ورودی به سدها و هم در فرسایش خاک اثر داشته است که من از جنبه فرسایش خاک آن را توضیح دادم. اما اگر سوال این است که اگر جنگل‌های بلوط دستکاری نمی‌شد آیا روان‌آب اتفاق نمی‌افتاد؟ باید بگویم که این اتفاق می‌افتاد اما اگر این جنگل‌ها بودند، این فشار را تخفیف می‌دادند و مقداری از این آب به زیر زمین منتقل می‌شد.

آمارهای مختلفی از فرسایش خاک در ایران منتشر می‌شود از هشت برابر استاندارد جهانی تا دو و نیم برابر یا سه برابر؛ اما مشخصاً گفته می‌شود که هر ساله دوونیم میلیارد تن خاک در آنجا فرسوده می‌شود. آیا رقم دقیقی از فرسایش خاک وجود دارد؟

بله. این یک نرم جهانی دارد و از نظر نرم‌های جهانی کاملاً مشخص است که چقدر فرسایش خاک‌مان قابل قبول و چقدر مازاد است. در کشور ما در هر هکتار تا سه تن فرسایش خاک قابل قبول است ولی الان متوسطش در ایران، پانزده تن در هر هکتار است!

پس آمار دقیق ۵ برابر میانگین جهانی است؟ معنای دیگرش این است که ایران پنج برابر مستعدتر از سایر نقاط جهان در برابر سیل است؟

بله متأسفانه همینطور است.

سدهایی که در استان خوزستان وجود داشت تا چه میزان از افزایش خسارت جلوگیری کرد؟

من فکر می‌کنم این سدها بسیار موثر بودند. الان بحث‌هایی هست مبنی بر اینکه اگر سدها نبودند آبراهه‌ها هم می‌توانستند مقداری از سیلاب را حمل کنند و البته این حرف‌های غلط‌های رایج در فضای مجازی است.

ببینید که حداکثر میزان سیلابی که در طول تاریخ رود کرخه، از آن عبور کرده است هزار متر مکعب در ثانیه بوده است و بیشتر از آن تبدیل به سیل شده است! بنابراین بستر طبیعی رودخانه کرخه بیشتر از هزارمتر مکعب را تا به حال عبور نداده است و اگر این هشت هزار متر مکعب در ثانیه که در یک مقطع زمانی وارد سد کرخه شده است، وارد پایین دست می‌شد، ما باید حداقل توقع دبی هزار متر مکعب در ثانیه را در دشت آزادگان می‌داشتیم.

این به این معناست که اگر سد کرخه نبود مقدار خسارت هشت برابر می‌شد؟

بله. این حتی اگر تا هفت هزار مترمکعب هم می‌بود، حتی تا اهواز را هم متاثر می‌کرد.

در حال حاضر دبی آب ورودی به کارون در اهواز چقدر است؟ اعدادی نظیر شش هزار و چهارصد را نیز مطرح می‌کنند؟

خیر؛ در حال حاضر سه هزار و پنجاه متر مکعب در ثانیه، دبی آب ورودی به کارون در اهواز است.

در سیل معروف در سال ۴۷ تا ۱۱۴۰۰ متر مکعب آب دبی هم مطرح شده بود؛ آیا این رقم صحیح است؟

خیر؛ آنها جمع دز و کارون که همزمان مطابقت داشتند را گفته‌اند و این اشتباه است. سیلی که محتمل بود در اهواز در این واقعه اخیر حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود.

یعنی به آن شدت نمی‌شد؟ پس دوره بازگشت این سیل محل تردید قرار می‌گیرد؟

خیر؛ بیشتر از این ممکن نبود. آن عدد ۱۱۰۰۰ کاملاً اشتباه است و در آن زمان هم، همین حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود. در واقع ۶۷۰۰ متر مکعب در ثانیه، رقم واقعی دبی کارون در اهواز در سیل سال ۱۳۴۷ بوده است.

کاهش محدوده حریم رودخانه‌ها با ساختن جاده‌های ساحلی و پارک‌ها و پل‌ها چه اثری در حجم آب داشته است؟

در مقاطع شهری ما می‌توانیم از سیلاب دشت رودخانه‌ها به منظور ایجاد جاده‌ها و پارک‌های ساحلی استفاده کنیم و این اشکالی ندارد اما به شرطی که سایر مسائلی که باعث سیل می‌شود را ایجاد نکنیم. اما در حال حاضر جاده‌سازی در حریم رودخانه به مقداری مقطع رودخانه را در اهواز کاهش داده است. این برای زمان خشکسالی خوب بوده است و اشکالی در طراحی آنها وجود ندارد چون بیشتر اوقات یعنی در حدود دوازده یا سیزده سال گذشته خشکسالی داشته‌ایم بنابراین چون این خشکسالی وضعیت زیست‌آبی رودخانه را تخریب می‌کند پس بستر اصلی رودخانه را بیش از مقادیر مشخصی کاهش دادن؛ باعث شرایط زیست‌آبی رودخانه می‌شود اما باید مقطع به گونه‌ای باشد که در سیلاب دشتش بتواند مقدار دبی مورد نظر طراحی سیلاب را عبور بدهد و در حال حاضر می‌بینیم که مقدار عبور سیلاب در آبراهه اهواز اگر زمانی چهار تا پنج هزار تا را عبور می‌داده است الان برای عبور سه هزار متر مکعب در ثانیه، دچار مشکل شده است.

در احیای تالاب‌ها چه اثری داشته است؟ آیا بامدژ و هورالعظیم و میانگران آبیگری شده‌اند؟

بله؛ این‌ها همه آبیگری شده‌اند.

دارخوین شادگان چطور؟ آن را گفته‌اند که بیش از ده درصد آب ندارد؟

ما تالاب بامدژ را داریم که کاملاً پر آب شده است. تالاب هورالعظیم که بیش از هفتاد درصدش پر شده بود و معبرهایش دیروز باز شده که احتمالاً آنها نیز آبیگری می‌شود. تالاب شادگان کاملاً وضعیتش خوب است و گنجایش دارد و در حال تغذیه است و بسیار بهبود پیدا کرده است. تالاب میانگران را داریم که قبل از این سیلاب‌ها پر شده بود. تالاب بندون هم پر است و تالاب شیمبار هم قبل از این سیلاب‌ها احیا شده بود. اما از حالا به بعد باید گفت که ظرفیت‌شان کامل است و اگر بیش از این آب وارد آنها شود ممکن است به محدوده‌های اطرافشان تجاوز کنند و بعضی از روستاها را تهدید کنند.

پر شدن این تالاب‌ها و هورها چه تاثیری در کاهش گردوخاک خواهد داشت؟

صد در صد ارتباط دارد. ما می‌توانیم بگوییم که از جهت کانون‌های داخلی خوزستان امسال قطعا مشکل نخواهد داشت و کانون‌های داخلی کاملا تغذیه و تثبیت شده‌اند اما از وضعیت کانون‌های خارجی چندان اطلاعی ندارم. هرچند در کشور عراق هم بارش‌ها بد نبوده است و بخشی از کانون‌ها را پوشش داده و به میزان کمتری رسانده است.

شایعات مرتبط با ترسالی تا چه حد صحت دارد؟

این شایعه نیست. اختلاف بین علمای اقلیم‌شناس است! در مسائل اقلیمی، اقلیم‌شناسان تحلیل‌های متفاوتی از تشعشعات خورشیدی، جریانات اقیانوسی و وضعیت تبادل حرارتی در کره زمین دارند و براساس آن وضعیت اقلیمی آینده بعضی از مکان‌های کره زمین را تحلیل می‌کنند. غالب اقلیم‌شناسان ورود به دوره ترسالی را نمی‌پذیرند اما ممکن است این حرف درست هم باشد! معمولا پنج یا شش ماه قبل از زمان مورد نظر می‌شود میزان بالاتری از اطمینان را به دست آورد و ما باید تا اردیبهشت ماه صبر کنیم تا بتوانیم تحلیل‌های مرتبط به سال آینده آبی را ببینیم که از مهرماه شروع می‌شود.

آیا می‌شود رقم دقیقی از خسارات وارده به خوزستان ارائه کرد؟

هنوز نمی‌شود جمع‌بندی کرد و هنوز در میان واقعه هستیم و مردم در حال جابه‌جایی هستند. باید منتظر باشیم که خسارات را که احتمالا بیشتر از این خواهد بود بتوانیم ارزیابی کنیم که این احتمالا بیست تا سی روز آینده قابل برآورد باشد و زودتر از آن نمی‌شود تخمینی نزدیک به واقعیت از ماجرا عرضه کرد.

به عنوان متخصص این حوزه به مدیریت بحران در کشور و استان خوزستان چه نمره‌ای می‌دهید؟

من در استان خوزستان رویهم رفته می‌توانم نمره خوب بدهم و از یک تا بیست شاید ۱۵ را در نظر بگیرم اما در سایر استان‌های دیگر مثل فارس، لرستان و گلستان با توجه به این نابسامانی‌ها و بحران‌ها نمره خوبی نمی‌دهم. در شیراز و گلستان چون تلفات انسانی زیاد بود، من به عملکرد مسئولان زیر ده می‌دانم.

تاریخ انتشار: شنبه ۱۷ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۰:۵۰ - کد خبر: ۳۰۷۴۱۵

گزارش تصویری؛

دانشجویانی که سیل بند زدند

دانشجویان جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور در مناطق سیل زده به مردم برای احداث سیل بند کمک کردند.

به گزارش «خبرنامه دانشجویان ایران»؛ دانشجویان جهادی دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور در مناطق سیل زده به مردم برای احداث سیل بند کمک کردند.

۲۵ فروردین ۱۳۹۸ | کد : ۲۰:۳۵ : ۴۶۷۷۸

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم تأکید کرد:

لزوم انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه سیل‌های اخیر

دکتر مسعود برومند، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تأکید بر لزوم انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی در زمینه سیل‌های اخیر، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، دکتر برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که امروز (یکشنبه) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، با اشاره به جایگاه دانشگاه‌های نسل سه و دانشگاه کارآفرین گفت: اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد و همه تلاش ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

وی در خصوص اقدامات انجام شده در دانشگاه شهید چمران اهواز در پی حوادث اخیر، عنوان کرد: در وزارت علوم تلاش خواهیم کرد با دانشکده‌هایی مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که به‌طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند همکاری‌های لازم را داشته باشیم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، افزود: دانشگاه شهید چمران اهواز این ظرفیت را دارد که در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، آب و... با مسئولان استانی تعامل داشته باشد.

دکتر برومند تصریح کرد: دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند و در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشد.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر نظریور معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم و دکتر نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه برگزار شد.

دیر یا زود با سیل مواجه می‌شویم

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می‌شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده‌ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

آفتاب‌نیوز:

مسعود برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤلیت اجتماعی دانشگاه که امروز، (یکشنبه ۲۵ فروردین) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

برومند با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده‌هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می‌توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه ما ارتباطات زیادی با انجمن‌های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم و درگیر نامه‌نگاری‌ها شویم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می‌توانیم در زمینه‌هایی مانند احیا زمین‌های کشاورزی و در حوزه سیستم‌های انتقال آب فعالیت‌هایی داشته باشیم.

برومند تصریح کرد: ما این همه درس می‌خوانیم و درباره علم و پژوهش صحبت می‌شود اما از آن استفاده نمی‌کنند. به دستگاه‌های پژوهشی گفته می‌شود، نیاز پژوهشی آن دستگاه چیست و می‌گویند که هیچ نیازی نداریم. دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند. در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز باید طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشند.

وی افزود: در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸ نیز برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

دیر یا زود با سیل مواجه می‌شویم

در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد.

هورنیوز - دکتر مسعود برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤولیت اجتماعی دانشگاه که امروز، (یکشنبه ۲۵ فروردین) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

برومند با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده‌هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می‌توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه ما ارتباطات زیادی با انجمن‌های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم و درگیر نامه‌نگاری‌ها شویم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می‌توانیم در زمینه‌هایی مانند احیا زمین‌های کشاورزی و در حوزه سیستم‌های انتقال آب فعالیت‌هایی داشته باشیم.

برومند تصریح کرد: ما این همه درس می‌خوانیم و درباره علم و پژوهش صحبت می‌شود اما از آن استفاده نمی‌کنند. به دستگاه‌های پژوهشی گفته می‌شود، نیاز پژوهشی آن دستگاه چیست و می‌گویند که هیچ نیازی نداریم. دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند. در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز باید طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشند.

وی افزود: در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد. معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸ نیز برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

یکشنبه / ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۷:۱۴ - کدخبر: ۹۸۰۱۲۵۱۰۶۰۲

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم مطرح کرد

دیر یا زود با سیل مواجه می‌شویم / جای خالی نگاه علمی

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می‌شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده‌ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

به گزارش ایسنا، دکتر مسعود برومند در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤلیت اجتماعی دانشگاه که امروز، (یکشنبه ۲۵ فروردین) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

برومند با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده‌هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می‌توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه ما ارتباطات زیادی با انجمن‌های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم و درگیر نامه‌نگاری‌ها شویم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می‌توانیم در زمینه‌هایی مانند احیا زمین‌های کشاورزی و در حوزه سیستم‌های انتقال آب فعالیت‌هایی داشته باشیم.

برومند تصریح کرد: ما این همه درس می‌خوانیم و درباره علم و پژوهش صحبت می‌شود اما از آن استفاده نمی‌کنند. به دستگاه‌های پژوهشی گفته می‌شود، نیاز پژوهشی آن دستگاه چیست و می‌گویند که هیچ نیازی نداریم.

دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند. در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز باید طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشند.

وی افزود: در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸ نیز برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

یکشنبه ، ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۲۳:۵۴

معاون وزارت علوم تأکید کرد :

لزوم انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه سیل‌های اخیر

معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود .

به گزارش گروه دانشگاه خبرگزاری آنا از دانشگاه شهید چمران اهواز، برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که امروز (یکشنبه) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، با اشاره به جایگاه دانشگاه‌های نسل سه و دانشگاه کارآفرین گفت: اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد و همه تلاش ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

وی درخصوص اقدامات انجام شده در دانشگاه شهید چمران اهواز در پی حوادث اخیر، عنوان کرد: در وزارت علوم تلاش خواهیم کرد با دانشکده‌هایی مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که به‌طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند همکاری‌های لازم را داشته باشیم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، افزود: دانشگاه شهید چمران اهواز این ظرفیت را دارد که در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، آب و... با مسئولان استانی تعامل داشته باشد.

برومند تصریح کرد: دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند و در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشد.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر نظریور معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم و نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت، خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه برگزار شد.

کد خبر: ۸۳۴۵۴۴- تاریخ خبر: ۱۳۹۸/۰۱/۲۶ ۱۴:۳۸:۱۵

دکتر برومند :

لزوم انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه سیل‌های اخیر

دکتر مسعود برومند، معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تأکید بر لزوم انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی در زمینه سیل‌های اخیر، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

به گزارش گروه آموزش خبرگزاری برنا، دکتر برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسئولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، با اشاره به جایگاه دانشگاه‌های نسل سه و دانشگاه کارآفرین گفت: اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد و همه تلاش ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

وی در خصوص اقدامات انجام‌شده در دانشگاه شهید چمران اهواز در پی حوادث اخیر، عنوان کرد: در وزارت علوم تلاش خواهیم کرد با دانشکده‌هایی مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که به‌طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند همکاری‌های لازم را داشته باشیم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، افزود: دانشگاه شهید چمران اهواز این ظرفیت را دارد که در حوزه‌های مختلف از جمله کشاورزی، آب و... با مسئولان استانی تعامل داشته باشد.

دکتر برومند تصریح کرد: دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند و در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشد.

گفتنی است این نشست با حضور دکتر نظریور معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم و دکتر نیسی مدیرکل دفتر حمایت و پشتیبانی امور پژوهش و فناوری وزارت، دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه برگزار شد.

کد خبر: ۷۳۴۷۵۸- تاریخ انتشار: ۲۶ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۷:۱۸

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم تاکید کرد:

لزوم انجام اقدامات پژوهشی در حوزه سیل

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

دکتر مسعود برومند در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که امروز، ۲۵ فروردین‌ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن‌ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده‌هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می‌توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه ما ارتباطات زیادی با انجمن‌های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم و درگیر نامه‌نگاری‌ها شویم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می‌توانیم در زمینه‌هایی مانند احیا زمین‌های کشاورزی و در حوزه سیستم‌های انتقال آب فعالیت‌هایی داشته باشیم. ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می‌شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده‌ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

برومند تصریح کرد: ما این همه درس می‌خوانیم و درباره علم و پژوهش صحبت می‌شود اما از آن استفاده نمی‌کنند. به دستگاه‌های پژوهشی گفته می‌شود، نیاز پژوهشی آن دستگاه چیست و می‌گویند که هیچ نیازی نداریم. دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند. در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز باید طرح‌هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه‌های علمی و تخصصی سایر دانشگاه‌ها باشند.

وی افزود: در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸ نیز برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

ساعت: ۱۶:۱۳ - مورخ: ۲۵/۰۱/۱۳۹۸ شناسه خبر: ۱۴۷۵۶۳۱

گتوند و کرخه، زیر ساختهای خوزستان را نجات دادند

چرا پل های قدیمی تخریب نشدند

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

به گزارش شبکه اطلاع رسانی راه دانا؛ به نقل از تسنیم؛ محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست که البته حجم سد در مقابل سیلاب خیلی بیشتر بود، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان دورود شد.

بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییز و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد.

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند.

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفا جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولا نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش

است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پل دختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متاسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجنستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستایی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش حفظ ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلما در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند.

وی افزود: تازه اگر فرضاً پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلماً نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتماً لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتماً لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتماً ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلاً برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبایی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

کد خبر: ۵۸۴۰۴۶ - تاریخ انتشار: ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۴:۴۵

مقصران سیل نوروز چه کسانی بودند؟

«مگر چگونه ما در بخش هسته‌ای و صنایع دیگر با قدرت جلو رفته و همتراز کشورهای مترقی شده‌ایم؟ مگر نه این که به متخصصان کشورمان اعتماد کردیم. خوب یک بار هم که شده در بخش سیل امتحان کنید.»

آفتاب‌نیوز:

محمود شفاعی بجستان، عضو هیأت علمی و استاد گروه سازه‌های آبی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در خبرآنلاین نوشت: «پس از بیش از یک دهه خشکسالی از اوایل فصل پاییز و یا سال آبی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ مسیر حرکت ابرها راهی ایران عزیز شدند و بارش نزولات جوی نوید سال خوبی را داد.»

پیش‌بینی‌های سازمان هواشناسی نیز مؤید پاییز مرطوب و زمستان و بهار نرمال بود. بهره‌برداران سدها نیز به دلیل مشکلات سخت سال‌های خشک و بر اساس برنامه منظم، مخازن سدها را سیراب کردند تا این که در اوایل بهمن پیش‌بینی‌ها از زمستان و بهار پر باران خبر می‌داد. در نتیجه در مناطقی مثل خوزستان سعی شد ذخیره‌سازی سدها با احتیاط بیشتری انجام شود. پیش‌بینی بارش نسبتاً سنگین در اوایل فروردین به وقوع پیوست و مناطق بسیاری از ایران را گرفتار کرد.

در منطقه «گلستان» رواناب ناشی از بارندگی به همراه ذوب برف، آن قدر زیاد و سریع بود که فرصت هرگونه چاره اندیشی برای کاهش خطرات ناشی از آن در شهرهای پایین دست را گرفت. سیل به وجود آمده با دوره بازگشت ۲۰۰ ساله برآورد شد و به دلیل زمان تمرکز نسبتاً کم در این منطقه (شاید یک روز) و نداشتن ظرفیت خالی در سدهای بالادست نظیر «وشمگیر» (که اگر خالی هم بود حجم رواناب بسیار بیشتر از ظرفیت سد بود) آب به شهر «آق‌قلا» و هزاران هکتار از مزارع حاصلخیز روانه شد. در همین ایام بارش تنها ۱۴ دقیقه‌ای در شیراز رواناب نزدیک به ۲۰۰ ساله‌ای را در «خشکه‌رود» شیراز به وجود آورد که با توجه به شیب حوضه و شیب رودخانه تنها در عرض کمتر از نیم ساعت جریان به انتهای نیمه بن‌بست خشکه‌رود رسید و وارد خیابان‌های پر ترافیک و پر شیبی چون «دروازه قرآن» شد و جان بیش از ۲۰ نفر از هموطنان عزیز را گرفت و خسارات هنگفتی به بار آورد.

در همین ایام بارش‌های با شدت بالا در مناطق مختلف زاگرس از غرب تا شرق آن شروع به باریدن کرد که در روستاها و شهرهای بزرگی همچون «پلدختر» خسارات عدیده‌ای به وجود آورد. آورد رودخانه «سزار» به بیش از ۲ هزار و ۸۰۰ متر مکعب رسید و رودخانه «کرخه» به بیش از ۸ هزار و ۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه (با احتمال وقوع هر هزار سال). این اعداد آن قدر بزرگ هستند که تصورشان هم بسیار دشوار است. رهاسازی مدبرانه، هوشمندانه و تدریجی این حجم عظیم سیل از سدها در دشت خوزستان هرچند مشکلات عدیده‌ای برای کشاورزان و مردم ایجاد کرد ولی خوشبختانه تلفات جانی آن ناچیز بود.

حال در چنین شرایطی که هنوز مردم گرفتار سیل و عواقب ناشی از آن هستند، گروهی از سیاستمداران اعلام مقصر شرایط پیش آمده‌اند. ریاست محترم قوه مقننه عدم لایروبی رودخانه‌ها را دلیل سیل برشمردند و وزیر و نمایندگان را برای این که درخواست اعتبار نکردند، مقصر قلمداد کردند. ریاست محترم قوه قضائیه نیز از عدم لایروبی رودخانه‌ها به عنوان دلیل سیل نام بردند. نماینده‌ای هم افاضاتی فرمودند و کلاً انشای حکم تقصیر دانشگاهیان و دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها را توییت کردند ولی غافل از این که رخداد بسیار بزرگ و غیر قابل پیش‌بینی اتفاق افتاده ولی باید اذعان کرد که همه مقصر این شرایط هستیم.

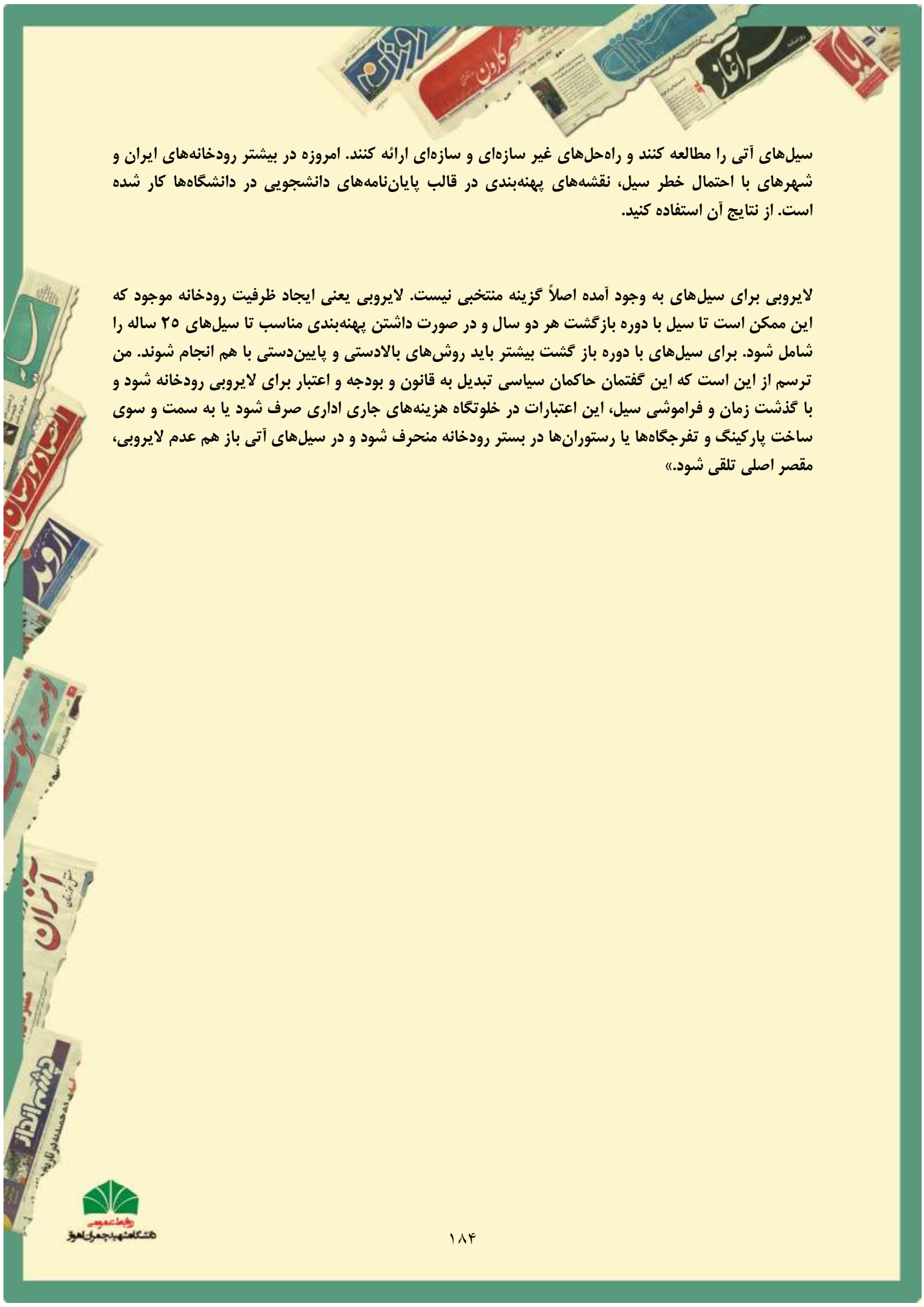
سیل یک پدیده احتمالاتی است و پیش‌بینی آن همراه با «اگر» است. از این رو سازمان‌های جهانی سیل را یکی از بلایای طبیعی قلمداد کرده‌اند که ممکن است در هر کشوری با هر سطح دانشی اتفاق بیفتد و منجر به تلفات جانی و خسارات مالی زیادی شود.

به خصوص سیل‌های اخیر که بعضاً با دوره بازگشت دویست ساله و هزار ساله اتفاق افتاده است. من به عنوان یک دانشگاهی که چهل سال است در زمینه‌های مختلف مهندسی رودخانه آموزش داده یا تحقیق کرده‌ام و با شناختی که از وضعیت علمی شاغلان (اعضای هیأت علمی، کارشناسان ارگان‌های دولتی و بخش خصوصی) صنعت آب و منابع طبیعی کشور دارم این اطمینان را به حاکمان می‌دهم که ما از نظر علمی به خصوص در امر پیش‌بینی، مدیریت، روش‌های مقابله و ساماندهی سیل از متخصصان هیچ کشوری کمتر نیستیم که در مواردی هم بالاتریم. شاید در بخش‌های فناوری تعدادی از کشورها از ما بالاتر باشند ولی اشکال اینجا است که این خیل عظیم متخصص گله دارند که چند سالی است مورد بی‌مهری شدیدی قرار گرفته‌اند.

در سال‌های اخیر اعتبارات داده شده به دفاتر مهندسی رودخانه وابسته به وزارت نیرو (مسئول تعیین حریم و بستر و نیز ساماندهی رودخانه‌ها) شاید کمتر از یک صد هزارم خساراتی است که امروز کشور با آن روبه‌رو است. بخش منابع طبیعی کشور و حفاظت از جنگل‌ها با بی‌مهری شدیدی مواجه شده است. مهندسان مشاوره که در زمینه آب فعالیت دارند در سال‌های اخیر یا تعطیل شده‌اند و یا با حداقل ظرفیت و پتانسیل علمی مشغول به کارند. همچنین سوالات بیشماری از سیاستگذاران هست.

آیا توانسته‌اید جلوی ساخت و سازهایی را که در بستر و حریم رودخانه و حریم سدها با مجوز شهرداری‌ها انجام شده است، بگیرید؟ آیا از قوانین بسیار خوبی که در زمینه حفظ مراتع و جنگل‌ها تصویب کرده‌اید مطلع هستید؟ آیا با تدوین قوانین، مقررات و سیاست‌هایی (که کم‌هزینه هم هستند) برای مقابله با سیل وقت گذاشته‌اید؟ آیا از این خیل عظیم متخصص در ستادهای بحران کشور و شهرستان‌ها بهره برده‌اید؟ امروزه بیش از ۱۰ انجمن علمی در زمینه آب در کشور وجود دارند که با آمادگی و داوطلبانه قادرند مشاوران خوبی برای مسائل مختلف سیل باشند. آیا با هیچ انجمنی تماس گرفته‌اید؟

مگر چگونه ما در بخش هسته‌ای و صنایع دیگر با قدرت جلو رفته و هم‌تراز کشورهای مترقی شده‌ایم؟ مگر نه این که به متخصصان کشورمان اعتماد کردیم. خوب یک بار هم که شده در بخش سیل امتحان کنید. از حاکمان سیاسی عاجزانه درخواست دارم در بحث سیل‌های اخیر اگر هم به دنبال مقصردار لاقبل به جمعی از متخصصان آب و منابع طبیعی کشور اعتماد کنید. برای مناطقی که سیل‌خیزند طرح‌های مطالعات جامع سیل و روش‌های مقابله با سیل تعریف کنید و آن را به متخصصان و مشاوران ایرانی بسپارید تا دقیقاً دلایل سیل اخیر و روش‌های مقابله با

سیل‌های آتی را مطالعه کنند و راه‌حل‌های غیر سازه‌ای و سازه‌ای ارائه کنند. امروزه در بیشتر رودخانه‌های ایران و شهرهای با احتمال خطر سیل، نقشه‌های پهنه‌بندی در قالب پایان‌نامه‌های دانشجویی در دانشگاه‌ها کار شده است. از نتایج آن استفاده کنید.

لایروبی برای سیل‌های به وجود آمده اصلاً گزینه منتخبی نیست. لایروبی یعنی ایجاد ظرفیت رودخانه موجود که این ممکن است تا سیل با دوره بازگشت هر دو سال و در صورت داشتن پهنه‌بندی مناسب تا سیل‌های ۲۵ ساله را شامل شود. برای سیل‌های با دوره بازگشت بیشتر باید روش‌های بالادستی و پایین‌دستی با هم انجام شوند. من ترسم از این است که این گفتمان حاکمان سیاسی تبدیل به قانون و بودجه و اعتبار برای لایروبی رودخانه شود و با گذشت زمان و فراموشی سیل، این اعتبارات در خلوتگاه هزینه‌های جاری اداری صرف شود یا به سمت و سوی ساخت پارکینگ و تفرجگاه‌ها یا رستوران‌ها در بستر رودخانه منحرف شود و در سیل‌های آتی باز هم عدم لایروبی، مقصر اصلی تلقی شود.»

چهارشنبه / ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۶:۲۲ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۱۰۸۴۸۳

معاون وزیر علوم تاکید کرد:

ضرورت نقش آفرینی دانشگاه در استقرار نگاه سیستمی در مدیریت بحران

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر ضرورت نقش آفرینی دانشگاه در استقرار نگاه سیستمی در بحث مدیریت بحران تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، دکتر غلامرضا غفاری امروز، ۲۱ فروردین ماه در جلسه کارگروه ملی جامعه و دانشگاه که با موضوع سیل در خوزستان در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد، اظهار کرد: نقطه نظرات ارزشمند و کارشناسی اعضای گروه در خصوص وضعیت فعلی در استان و شرایط حاکم بر استان نشان از اهتمام و ورود دانشگاهیان به مساله بحران سیل در خوزستان است که جای تقدیر دارد. شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز از روز نخست تشکیل، این دغدغه را داشت که دانشگاهها هرچه بیشتر به مسائل اجتماعی ورود کنند و در زمینه مسؤلیت اجتماعی که بر عهده دارند، بهتر عمل کنند و اکنون این مساله در دانشگاه شهید چمران در حال تحقق است.

وی افزود: اکنون در زمانه عدم قطعیت قرار داریم و استادان علوم اجتماعی این نکته را مطرح می کنند که با ورود تکنولوژی های جدید و تحولات در عرصه های مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و تغییرات اقلیمی، همه کشورها با شرایط ریسکی مواجه هستند. به عنوان مثال در طوفان آمریکا نیز مصاحبه هایی با مردم درگیر در آن بحران شده بود و آنها نیز مانند مردم درگیر در سیلاب در خوزستان و لرستان، مسائل مشابهی را مطرح می کردند و از رسیدگی نامناسب شکایت داشتند و این نشان می دهد مسائل و بحرانها در کشورهای مختلف شبیه به هم شده است و جوامع با شرایط ریسکی مواجه هستند.

غفاری تصریح کرد: استان خوزستان از میان ۳۱ بحران موجود در دنیا، ۲۱ بحران را ممکن است تجربه کند و با توجه به شرایط اقلیمی استان و وجود صنایع و کشاورزی و مسائل دیگری که از مناطق خارج از استان به خوزستان سرریز می کنند، گاه شرایطی پیش می آید که این مشکلات روی هم جمع می شوند و وضعیت پیچیده تر می شود. طبیعی است که در چنین شرایطی، سامان بخشیدن به موضوعات، کار آسانی نخواهد بود.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم اظهار کرد: در شرایط بحرانی اگر جامعه درگیر در بحران این ذهنیت را داشته باشد که هزینه های ناشی از حادثه زیاد نیست و دغدغه این موضوع را نداشته باشد، نگرانی کمتری خواهد داشت. خلاءهای فرهنگی در مواجهه با بحران در کشور، ناشی از حافظه جمعی مردم است و وعده هایی که گاهی در گذشته داده شده و عمل نشده و این مسائل انباشته می شود و نگرانی مردم را تقویت می کند.

وی ادامه داد: نکته دیگر تأثیر فضای مجازی در این شرایط است. در دهه اخیر، فضای مجازی به شدت در کشور وسعت پیدا کرده و همه مردم از آن استفاده می‌کنند. پیش از این، مخاطبان رسانه تنها شنونده بودند، این در حالی است که اکنون مردم فاعل شده‌اند و خود خبرسازی می‌کنند، آن را تحلیل کرده و انتشار می‌دهند و در این شرایط علی‌رغم استعدادهای فضای مجازی، امکان سوءاستفاده هم بیشتر می‌شود.

غفاری گفت: ضرورت استقرار نگاه سیستمی در عملکردهای مرتبط با بحران بسیار به چشم می‌آید. این نگاه خود به خود ایجاد نمی‌شود و در این زمینه، دانشگاه رسالت بزرگی بر عهده دارد. لازم است پیش از آنکه سیلی واقیعت‌ها نواخته شود، هوشیاری لازم را در عملکردها پیدا کنیم. اکنون و در شرایط فعلی فرصتی برای دانشگاه ایجاد شده که بیاید و حرف‌هایش را بزند و وارد عمل شود و به استقرار این سیستم کمک کند. سال گذشته اگر از مردم خوزستان نظرسنجی می‌شد، می‌گفتند که کمبود آب، مساله اصلی استان است و اکنون اگر این سوال پرسیده شود، با وفور آب مواجه خواهیم بود. این نشان می‌دهد که باید عالمانه‌تر و واقع‌بینانه‌تر به مسائل ورود کنیم.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم گفت: در بحث بحران باید نگاه استانی به مسائل داشته باشیم و معضلات هر استان و شرایط اجتماعی آن را هم ببینیم. در مقاطع تحصیلی ارشد و دکتری باید در خصوص مطالعات ریسک، کارهای بیشتری در دانشگاه‌ها انجام شود.

غفاری گفت: از تلاش خبرگزاری‌های ایسنا و ایرنا در خوزستان نیز تشکر می‌کنیم که با وجود رسالت سنگینی که در زمینه اطلاع‌رسانی اخبار سیل بر عهده دارند، در دانشگاه نیز حضور یافته‌اند و نظرات اعضای گارگروه ملی جامعه و دانشگاه را منتشر می‌کنند.

کد خبر: ۷۳۳۸۵۲- تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۳:۳۲

معاون وزیر علوم تاکید کرد:

ضرورت نقش آفرینی دانشگاه در استقرار نگاه سیستمی در مدیریت بحران

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بر ضرورت نقش آفرینی دانشگاه در استقرار نگاه سیستمی در بحث مدیریت بحران تاکید کرد.

دکتر غلامرضا غفاری در جلسه کارگروه ملی جامعه و دانشگاه که با موضوع سیل در خوزستان در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد، اظهار کرد: نقطه نظرات ارزشمند و کارشناسی اعضای گروه در خصوص وضعیت فعلی در استان و شرایط حاکم بر استان نشان از اهتمام و ورود دانشگاهیان به مساله بحران سیل در خوزستان است که جای تقدیر دارد. شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز از روز نخست تشکیل، این دغدغه را داشت که دانشگاهها هرچه بیشتر به مسایل اجتماعی ورود کنند و در زمینه مسئولیت اجتماعی که بر عهده دارند، بهتر عمل کنند و اکنون این مساله در دانشگاه شهید چمران در حال تحقق است.

وی افزود: اکنون در زمانه عدم قطعیت قرار داریم و استادان علوم اجتماعی این نکته را مطرح می کنند که با ورود تکنولوژی های جدید و تحولات در عرصه های مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و تغییرات اقلیمی، همه کشورها با شرایط ریسکی مواجه هستند. به عنوان مثال در طوفان آمریکا نیز مصاحبه هایی با مردم درگیر در آن بحران شده بود و آن ها نیز مانند مردم درگیر در سیلاب در خوزستان و لرستان، مسایل مشابهی را مطرح می کردند و از رسیدگی نامناسب شکایت داشتند و این نشان می دهد مسایل و بحرانها در کشورهای مختلف شبیه به هم شده است و جوامع با شرایط ریسکی مواجه هستند.

غفاری تصریح کرد: استان خوزستان از میان ۳۱ بحران موجود در دنیا، ۲۱ بحران را ممکن است تجربه کند و با توجه به شرایط اقلیمی استان و وجود صنایع و کشاورزی و مسایل دیگری که از مناطق خارج از استان به خوزستان سرریز می کنند، گاه شرایطی پیش می آید که این مشکلات روی هم جمع می شوند و وضعیت پیچیده تر می شود. طبیعی است که در چنین شرایطی، سامان بخشیدن به موضوعات، کار آسانی نخواهد بود.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم اظهار کرد: در شرایط بحرانی اگر جامعه درگیر در بحران این ذهنیت را داشته باشد که هزینه های ناشی از حادثه زیاد نیست و دغدغه این موضوع را نداشته باشد، نگرانی کمتری خواهد داشت. خلاءهای فرهنگی در مواجهه با بحران در کشور، ناشی از حافظه جمعی مردم است و وعده هایی که گاهی در گذشته داده شده و عمل نشده و این مسایل انباشته می شود و نگرانی مردم را تقویت می کند.

وی ادامه داد: نکته دیگر تاثیر فضای مجازی در این شرایط است. در دهه اخیر، فضای مجازی به شدت در کشور وسعت پیدا کرده و همه مردم از آن استفاده می کنند. پیش از این، مخاطبان رسانه تنها شنونده بودند، این در حالی است که اکنون مردم فاعل شده اند و خود خبرسازی می کنند، آن را تحلیل کرده و انتشار می دهند و در این شرایط علی رغم استعداد های فضای مجازی، امکان سوء استفاده هم بیشتر می شود.

غفاری گفت: ضرورت استقرار نگاه سیستمی در عملکردهای مرتبط با بحران بسیار به چشم می‌آید. این نگاه خود به خود ایجاد نمی‌شود و در این زمینه، دانشگاه رسالت بزرگی بر عهده دارد. لازم است پیش از آنکه سیلی واقعیت‌ها نواخته شود، هوشیاری لازم را در عملکردها پیدا کنیم. اکنون و در شرایط فعلی فرصتی برای دانشگاه ایجاد شده که بیاید و حرف‌هایش را بزند و وارد عمل شود و به استقرار این سیستم کمک کند. سال گذشته اگر از مردم خوزستان نظرسنجی می‌شد، می‌گفتند که کمبود آب، مساله اصلی استان است و اکنون اگر این سوال پرسیده شود، با وفور آب مواجه خواهیم بود. این نشان می‌دهد که باید عالمانه‌تر و واقع‌بینانه‌تر به مسایل ورود کنیم.

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم گفت: در بحث بحران باید نگاه استانی به مسایل داشته باشیم و معضلات هر استان و شرایط اجتماعی آن را هم ببینیم. در مقاطع تحصیلی ارشد و دکتری باید در خصوص مطالعات ریسک، کارهای بیشتری در دانشگاه‌ها انجام شود.

انرژی امروز - کد خبر: ۳۸۳۷۲-۳۸۳۷۲-۹۸/۰۱/۲۱ - کد خبر: ۳۸۳۷۲

استاد علوم آب دانشگاه چمران؛

طراحی سد کرخه برای سیل ۲۰ ساله بوده نه سیل هزار ساله

استاد علوم آب دانشگاه چمران با بیان این که در طراحی سد کرخه فقط تا دوره بازگشت بیست ساله طراحی شده است در حالی که الان سیل هزار ساله آمده است، معتقد است که امکان فرار آب از مخزن سد کرخه وجود ندارد همچنین شکستن این سد نیز امکان ندارد ولی سیلاب مازاد بر ظرفیت مخزن را، وارد زمین های فرودست می کند.

رود کرخه در روزهای اخیر، اتفاقی تکراری اما با فاصله وقوع هزار ساله را به خاطر می آورد. بسیاری از متخصصان معتقدند که سیلاب های اخیر از رودخانه های سیمره، کشکان، گاماسیاب، قره سو، زال و الوند، در یک دوره بازگشت هزار ساله به بستر رودخانه کرخه بازگشته اند.

سد کرخه که چند روز قبل توانسته بود سیلابی با دبی ۶۰۰۰ متر مکعب بر ثانیه را مهار کند، این بار پس از عبور آب از تراز ۲۲۰ متری سطح دریا از پشت مخزن آن، سیلاب های خروشان و ویرانگری که در حوضچه های آرامش کنترل نمی شوند را، وارد اراضی پایین دستی خود کرد.

مرتضی زرگر (استاد علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) در رابطه با پایداری سد کرخه و شایعه فرار آب از مخزن سد، امکان تخریب و همچنین امکان گسترش سیلاب، پاسخ هایی دارد.

گفته می شود سیلی که در حریم کرخه اتفاق افتاده در بازه زمانی هزار ساله بی سابقه بوده است. آیا این آمار درست است؟ اگر سد نتواند این سیلاب ها را کنترل کند، پس چه وظیفه ای دارد؟

سیل ورودی به سد کرخه طبق آزمایشی که انجام دادیم چیزی بین سیل پانصد ساله و هزارساله است اما به سیل هزارساله نزدیک تر است چون در هیدرولوژی دوره های بازگشت ما دوساله، پنج ساله، ده ساله، بیست ساله، پنجاه ساله، صد ساله، دویست ساله، پانصد ساله و هزارساله و ده هزارساله است و معمولاً هیدرولوژیست ها بین این ها را آنالیز نمی کنند از نظر اوج، سیلاب هزار ساله است اما حجم سیلاب هم برای ما بسیار مهم است که بین پانصد ساله تا هزار ساله است. طبق آخرین مطالعات انجام شده در مورد سد کرخه که در دهه نود انجام شده است این سیل بین پانصد تا هزار ساله است. در رابطه با نقش سد باید بگوییم که سدها حجم نرمالی دارند و زیر این حجم

سیلابی پایین دست را تهدید نمی‌کند. رقم سد کرخه در این رابطه تراز ۲۲۰ متر نسبت به سطح دریا است که در زمان سیلاب باید تا این سطح، سد پر شود و پس از آن مجدداً خالی شود برای ورود سیلاب بعدی آماده شود. و تا تراز ۲۲۰ هم همین اتفاق افتاد و خروجی کنترل شده بود و خسارتی وارد نشد.

مگر ظرفیت اسمی مخزن سد کرخه ۶ میلیارد متر مکعب نیست؟

این در تراز ۲۲۶ است نه در تراز ۲۲۰. فکر می‌کنم عدد دقیقش در این تراز ۵ میلیارد و دویست و هفتاد میلیون متر مکعب است. تا تراز دویست و بیست آبیگری شده است و بعد از آن سد وارد حجم کنترل سیلابش می‌شود. در تمام استانداردها گفته می‌شود که شما حق ندارید بالاتر از رقم نرمال در مدت زمان طولانی بمانید و حجم سد فقط برای تثبیت سیلاب استفاده می‌شود نه برای آبیگری بلندمدت و علتش این است که ممکن است سیل دیگری بیاید. بین تراز دویست تا ۲۲۶ یک میلیارد متر مکعب هم در نظر گرفته شده است برای کنترل سیلاب و تسکین آن. الان تراز مخزن سد کرخه ۷/۲۲۴ است. واحد شمارش آن هم متر نسبت به سطح دریاست.

یعنی تراز ۲۲۰، معادل ارتفاع از بی تا تاج سد نیست؟

خیر؛ این از نقطه صفر نقشه برداری ایران است. در کنترل سیلاب در مخازن سدها گفته می‌شود که فقط تا سیل صد ساله قابل کنترل است و جالب است که بدانید در طراحی سد کرخه فقط تا دوره بازگشت بیست ساله طراحی شده است در حالی که الان سیل هزار ساله آمده است! شما باید طوری مدیریت کنید که هم به سد خسارت وارد نشود و هم حداقل خسارت ممکن را به پایین دست وارد کنید.

یعنی هیچ کجای دنیا مرسوم نیست که سدی را برای دوره بازگشت سیل‌های پانصد ساله، هزار ساله و ده هزار ساله طراحی کنند؟

خیر؛ هیچ سدی برای سیلاب هزار ساله کارایی ندارد! نهایتاً سدها برای سیلاب صد ساله یا بطور ماکزیمم دویست ساله طراحی می‌شوند. سیل هزار ساله به این معناست که سیلابی که احتمال وقوعش در هر سال، یک هزارم درصد است رخ داده است. ما نمی‌توانیم برای چنین سیلی مخزن بسیار بزرگی بسازیم و هزینه کنیم. حتی در طرح‌های حفاظت از شهرها هم تا سیل دویست ساله را پیش‌بینی می‌کند. چون هرچه مخزن بزرگ‌تری در نظر گرفته شود و سازه ایمن‌تری مورد نظر باشد هزینه‌های بیشتری را به همراه داشته باشد و به جایی می‌رسد که با هزینه‌های وقوع سیل احتمالی برابری می‌کند و آن سازه غیراقتصادی می‌شود!

در حال حاضر ساخت این سد با این مصالح اقتصادی بوده است یا خیر؟ سد کرخه خاکی است و این سد خاکی هم با امکان بروز خطر سیلاب هزارساله مواجه شده است. چرا از ابتدا سد را خاکی ساختند؟ این طور گفته می‌شود که آب اگر از تاج سد خاکی سرریز شود بسیار خطرناک خواهد شد؛ این گزاره منطبق با واقعیات علمی هست؟

انتخاب بدنه یک سد تابع بسیاری از عوامل است. مثلاً اینکه دره یک سد به چه صورت است یا مصالح نزدیک به آن سد به چه شکل هستند. در محدوده‌ای که سد کرخه ساخته شده است امکان احداث سد بتونی وجود ندارد. دره‌ای که در آنجاست بسیار عریض است و شما هیچ سد بتونی را پیدا نمی‌کنید که طولش سه کیلومتر باشد. سد کرخه کمتر از بیست سال پیش آبیگری شده است و در طول این مدت، تمام سیلاب‌های بالادستش را کنترل کرده است و از جمله سیلی که بسیار بزرگ‌تر از این بوده است. از مهر سال گذشته تاکنون سد کرخه چهار سیلاب بسیار بزرگ را کنترل کرده است. به فاصله سه روز قبل ما سیلی داشتیم که بیش از ۶۰۰۰ و تا حدود ۸۰۰۰ متر مکعب بوده است و این در حالی است که مخزن سد کرخه روی ۲۱۶ تا ۲۱۷ بوده است و در حال نزدیک شدن به تراز ۲۲۰ بوده است.

چرا مخزن سد زودتر خالی نشد؟ باز نکردن دریچه‌های سد از ترس خشکسالی بوده است؟

خالی کردن مخزن با دبی‌های بیشتر، منجر به خسارت به پایین دست می‌شود. تا زیر تراز ۲۲۰ شما نمی‌توانید به پایین دست خسارت بزنید. در آن زمان تراز پایین‌تر از ۲۲۰ بود. در سیل پنج فروردین ورودی کرخه به ۶۰۰۰ متر مکعب بر ثانیه رسید و ترازش ۲۲۰ بوده است و خروجی آن حدود ششصد متر مکعب بوده است تا به پایین دست خسارت وارد نکند. مشکل در سد کرخه این بود که به فاصله سه روز بعد مجدداً سیل بزرگی اتفاق افتاد. وگرنه این سد سیل ۶۰۰۰ متر مکعبی را هم کنترل کرده بود. اگر فاصله بین این دو سیلاب ده روز می‌شد این سیلاب هم کنترل می‌شد. ما چنین چیزی را هرگز نداشته‌ایم و این فاصله در بروز سیلاب‌های بزرگ بی‌سابقه است.

آیا شایعه فرار آب از سد کرخه صحت دارد؟

خیر؛ چنین چیزی نیست. البته رشته تخصصی من سازه‌های هیدرولیکی نیست اما تا جایی که در جلسات حضور داشته‌ایم کسی راجع به این موضوع صحبت نکرده است. در حال حاضر مخزن یک متر و سی سانتی متر دیگر جا دارد که اگر بارندگی شدید دیگری در حال حاضر اتفاق بیافتد، دیگر سد کرخه به هیچ وجه توانایی کنترل آن را نخواهد داشت.

امکان بروز خطر برای سد وجود دارد؟ یعنی امکان شکستن و یا شسته شدن بخش‌هایی از سد محتمل است؟

خیر؛ اما مجبور می‌شود هر آنچه واردش می‌شود را به زمین‌ها و شهرها و روستای پایین دستی سد بفرستد و خسارات شدیدی وارد می‌شود.

کد خبر: ۷۴۹۴۰۹-تاریخ ۹۸/۰۱/۲۲-ساعت: ۱۲:۲۷:۲۱

در گفت و گو با ایلا مطرح شد :

میزان تأثیر موج جدید بارندگی بر سیلاب خوزستان / نقش حیاتی سد سیمره در حمایت از سد کرخه / کرخه پایدار و احتمال شکستگی سد، صفر است

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز گفت: با توجه به بارش های آبی و افزایش ریزش در حوزه های آبریز خوزستان، با به کارگیری ظرفیت خالی سد سیمره، سد کرخه نفس راحتی خواهد کشید .

مهدی قمشی در گفت و گو با خبرنگار ایلا در خصوص تأثیرات سامانه ریزشی بر حوزه های آبریز که از جمعه ۲۳ فروردین ماه وارد کشور خواهد شد، اظهار کرد: این سامانه حوزه های رودخانه های خوزستان را متأثر می کند و تا اواخر هفته آینده در کشور باقی خواهد ماند.

وی افزود: این سامانه جوی براساس پیش بینی های صورت گرفته میزان بارش و آورد آب زیادی به همراه خواهد داشت و از آنجا که ظرفیت رودخانه ها و سدها محدود است، بارش های آبی خارج از تحمل ظرفیت سدها بوده و ناچار به افزایش خروجی آب از آنها خواهد شد.

قمشی تصریح کرد: در حوزه سدهای کارون با حجم آزادی از مخازن مواجه هستیم که می توانند آورد حاصل از بارش های اخیر را مهار کنند. در حوزه سد دز نیز حدود ۳۰۰ میلیون متر مکعب ظرفیت آزاد شده و ممکن است به ۴۰۰ میلیون متر مکعب هم برسد که می تواند آورد حاصل از سامانه بارشی جدید را کنترل کند و در صورت افزایش بارش، خروجی سد نیز افزایش خواهد یافت.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز در خصوص تأثیرات سامانه بارشی جدید بر حوزه آبریز سد کرخه، خاطرنشان کرد: در سد کرخه اصلاً ظرفیت خالی برای بارش های جدید وجود ندارد و خوشبختانه شرایطی فراهم شده که با آگیری در سد سیمره با ظرفیتی حدود ۶۰۰ میلیون متر مکعب در کنترل سیلاب آبی به سد کرخه کمک کند.

وی بیان کرد: سد سیمره در ایلام به طور اسمی ظرفیتی حدود ۳ میلیارد متر مکعب دارد ولی تا کنون و در سیلاب اخیر به علت عدم نصب دریچه و برخی اشکالات فنی، تنها از ۲ میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی سد استفاده شده است. طی چند روز اخیر و با دستور وزیر نیرو مشکلات آگیری سد سیمره رفع شده و با بستن دریچه ها، ظرفیت مخزن را تا ۶۰۰ میلیون متر مکعب افزایش دادند.

قمشی ادامه داد: ظرفیت اضافه ایجاد شده در سد سیمره به کمک سد کرخه آمده و نقش حیاتی برای این سد دارد و با این افزایش ظرفیت، در ریزش های سامانه بارشی جدید تنش های شدیدی در سد کرخه رخ نخواهد داد و آورد جدید کنترل خواهد شد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز اظهار امیدواری کرد و گفت: امیدواریم جبهه ریزشی جدید تخفیف پیدا کند، چرا که ظرفیت سدها و رودخانه های استان تکمیل است، البته پیش بینی ها امیدوار کننده است، چرا که در بررسی آخرین مشاهدات وضعیت سامانه ریزشی آتی، میزان بارش از پیش بینی های اولیه (۶۰ میلیمتر) کمتر خواهد بود.

استاد دانشگاه چمران اهواز اشاره کرد: برای ارائه نظر جدید در خصوص میزان ریزش این سامانه تا عصر امروز که وارد استان می شود باید صبر کنیم، ولی در هر صورت با هر میزان ریزشی که داشته باشد باید برای مشاهده تغییرات در خروجی سدهای کرخه و دز تا روز دوشنبه یا سه شنبه هفته آینده منتظر بمانیم.

قمشی با اشاره به اینکه تا کنون خروجی سد کرخه و دز تغییری نکرده است، بیان کرد: احتمال می رود با ورود سامانه جوی پیش رو در سیل بندها و آبراهه ها مشکلاتی ایجاد شود، ولی سطح آب افزایش نخواهد یافت و در اندازه کنونی باقی خواهد ماند.

وی در خصوص احتمال شکستگی در سد کرخه، تاکید کرد: سیلاب ها به هیچ وجه باعث شکستگی سد کرخه نخواهند شد، چرا که سد کرخه از نظر پایداری هیچ مشکلی ندارد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز ادامه داد: سدهای بزرگ به دلیل بکارگیری ابزار دقیق و درجه اطمینان بالا احتمال شکستگی آنها بسیار پایین و در مورد سد کرخه به طور خاص، این احتمال تقریباً صفر است.

استاد تمام دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه در سد کرخه بیش از ۳ هزار دستگاه ابزار دقیق نصب شده است، گفت: روزانه و در شرایط بحرانی ابزار دقیق عیب یابی سد چندین بار بازرسی می شوند که در صورت بروز کوچکترین رفتار غیر عادی در سد، مطلع شده و سریعاً تمهیداتی اندیشیده می شود تا موجب بروز شرایط بحرانی در سد نشود که تا کنون این دستگاهها موردی را نشان نداده و وضعیت سد پایدار است.

وی در پایان یاد آور شد: در طول دوره های گذشته سدهایی وجود داشته اند که در حالت عادی و یا سیلابی دچار خلل شدند، ولی در خصوص سدهای بزرگ به دلیل دقت بالای به کار رفته در ساخت آنها تقریباً غیر ممکن است. در خصوص سد کرخه نیز باید گفت که این سد قبل از بهره برداری و در زمان آبیگری اولیه یک بار دیگر نیز به این تراز رسیده و تا تکمیل گنجایش ۶ میلیارد متر مکعب مشکلی ندارد.

هورخبر

۲۳ فروردین ۱۳۹۰ - ۱۳:۰۱ - شناسه خبر: ۶۷۹۴۵۲

میزان تأثیر موج جدید بارندگی بر سیلاب خوزستان چقدر است؟

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز گفت: با توجه به بارش های آتی و افزایش ریزش در حوزه های آبریز خوزستان، با به کارگیری ظرفیت خالی سد سیمره، سد کرخه نفس راحتی خواهد کشید.

هورنیوز - مهدی قمشی در خصوص تأثیرات سامانه ریزشی بر حوزه های آبریز که از جمعه ۲۳ فروردین ماه وارد کشور خواهد شد، اظهار کرد: این سامانه حوزه های رودخانه های خوزستان را متأثر می کند و تا اواخر هفته آینده در کشور باقی خواهد ماند.

وی افزود: این سامانه ی جوی براساس پیش بینی های صورت گرفته میزان بارش و آورد آب زیادی به همراه خواهد داشت و از آنجا که ظرفیت رودخانه ها و سدها محدود است، بارش های آتی خارج از تحمل ظرفیت سدها بوده و ناچار به افزایش خروجی آب از آنها خواهد شد.

قمشی تصریح کرد: در حوزه سدهای کارون با حجم آزادی از مخازن مواجه هستیم که می توانند آورد حاصل از بارش های اخیر را مهار کنند. در حوزه سد دز نیز حدود ۳۰۰ میلیون متر مکعب ظرفیت آزاد شده و ممکن است به ۴۰۰ میلیون متر مکعب هم برسد که می تواند آورد حاصل از سامانه بارشی جدید را کنترل کند و در صورت افزایش بارش، خروجی سد نیز افزایش خواهد یافت.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز در خصوص تأثیرات سامانه بارشی جدید بر حوزه آبریز سد کرخه، خاطرنشان کرد: در سد کرخه اصلاً ظرفیت خالی برای بارش های جدید وجود ندارد و خوشبختانه شرایطی فراهم شده که با آبرگیری در سد سیمره با ظرفیتی حدود ۶۰۰ میلیون متر مکعب در کنترل سیلاب آتی به سد کرخه کمک کند.

وی بیان کرد: سد سیمره در ایلام به طور اسمی ظرفیتی حدود ۳ میلیارد متر مکعب دارد ولی تا کنون و در سیلاب اخیر به علت عدم نصب دریچه و برخی اشکالات فنی، تنها از ۲ میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی سد استفاده شده است. طی چند روز اخیر و با دستور وزیر نیرو مشکلات آبرگیری سد سیمره رفع شده و با بستن دریچه ها، ظرفیت مخزن را تا ۶۰۰ میلیون متر مکعب افزایش دادند.

قمشی ادامه داد: ظرفیت اضافه ایجاد شده در سد سیمره به کمک سد کرخه آمده و نقش حیاتی برای این سد دارد و با این افزایش ظرفیت، در ریزش های سامانه بارشی جدید تنش های شدیدی در سد کرخه رخ نخواهد داد و آورد جدید کنترل خواهد شد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز اظهار امیدواری کرد و گفت: امیدواریم جبهه ریزشی جدید تخفیف پیدا کند، چرا که ظرفیت سدها و رودخانه های استان تکمیل است، البته پیش بینی ها امیدوار کننده است، چرا که

در بررسی آخرین مشاهدات وضعیت سامانه ریزشی آتی، میزان بارش از پیش بینی های اولیه (۶۰ میلیمتر) کمتر خواهد بود.

استاد دانشگاه چمران اهواز اشاره کرد: برای ارائه نظر جدید در خصوص میزان ریزش این سامانه تا عصر امروز که وارد استان می شود باید صبر کنیم، ولی در هر صورت با هر میزان ریزشی که داشته باشد باید برای مشاهده تغییرات در خروجی سدهای کرخه و دز تا روز دوشنبه یا سه شنبه هفته آینده منتظر بمانیم.

قمشی با اشاره به اینکه تا کنون خروجی سد کرخه و دز تغییری نکرده است، بیان کرد: احتمال می رود با ورود سامانه جوی پیش رو در سیل بندها و آبراهه ها مشکلاتی ایجاد شود، ولی سطح آب افزایش نخواهد یافت و در اندازه کنونی باقی خواهد ماند.

وی در خصوص احتمال شکستگی در سد کرخه، تاکید کرد: سیلاب ها به هیچ وجه باعث شکستگی سد کرخه نخواهند شد، چرا که سد کرخه از نظر پایداری هیچ مشکلی ندارد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز ادامه داد: سدهای بزرگ به دلیل بکارگیری ابزار دقیق و درجه اطمینان بالا احتمال شکستگی آنها بسیار پایین و در مورد سد کرخه به طور خاص، این احتمال تقریبا صفر است.

استاد تمام دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه در سد کرخه بیش از ۳ هزار دستگاه ابزار دقیق نصب شده است، گفت: روزانه و در شرایط بحرانی ابزار دقیق عیب یابی سد چندین بار بازرسی می شوند که در صورت بروز کوچکترین رفتار غیر عادی در سد، مطلع شده و سریعاً تمهیداتی اندیشیده می شود تا موجب بروز شرایط بحرانی در سد نشود که تا کنون این دستگاهها موردی را نشان نداده و وضعیت سد پایدار است.

وی در پایان یاد آور شد: در طول دوره های گذشته سدهایی وجود داشته اند که در حالت عادی و یا سیلابی دچار خلل شدند، ولی در خصوص سدهای بزرگ به دلیل دقت بالای به کار رفته در ساخت آنها تقریبا غیر ممکن است. در خصوص سد کرخه نیز باید گفت که این سد قبل از بهره برداری و در زمان آبگیری اولیه یک بار دیگر نیز به این تراز رسیده و تا تکمیل گنجایش ۶ میلیارد متر مکعب مشکلی ندارد.

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود/ لایروبی در حالت کلی بی فایده است

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان پلدختر شد.

* بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد.

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند.

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفا جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

* بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولا نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پلدختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

* چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است

چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متأسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آبی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

* نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلماً در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند.

وی افزود: تازه اگر فرضاً پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلماً نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

* در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث

کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پرهزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر نوبری و زیبائی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

نیرونیوز

کد خبر : ۷۲۴۷۳۱ - زمان انتشار : ۱۵:۱۱:۳۹ - ۲۳/۰۱/۱۳۹۸

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز

گتوند و کرخه نبودند، تخریب زیرساختهای خوزستان حتمی بود

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند .

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی نیرو نیوز ،محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد :متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان پلدختر شد .

*بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد.

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند.

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفا جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند. استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

*بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولا نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پل دختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

*چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متاسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰+ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

*نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلما در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند. وی افزود: تازه اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

*در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود. این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبائی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

جمعه ۲۳ فروردین ۹۸-۱۲:۲۱- کدخبر: ۲۷۲۴۹۴

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود

اکوفارس: استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با تسنیم، اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست که البته حجم سد در مقابل سیلاب خیلی بیشتر بود، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان دورود شد.

* بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد.

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسیب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند.

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفا جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد.

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

*بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولا نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پل دختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

* چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متاسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

* نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش حفظ ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلما در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند.

وی افزود: تازه اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

* در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبایی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

دیار آفتاب - کدخبر: ۵۴۵۱۶ - تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۸:۱۵

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود / لایروبی در حالت کلی بی فایده است

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیرساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند .

به گزارش دیار آفتاب؛ محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرزاری تسنیم اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیرساخت ها ی خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان پلدختر شد.

* بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد.

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند.

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفاً جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

*بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولاً نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پلدختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

*چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضاً تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند.

یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متأسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

* نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش حفظ ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلماً در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند.

وی افزود: تازه اگر فرضاً پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلماً نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

* در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتماً لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای

مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند. استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبائی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

۲۳ فروردین

جمعه ۲۳ فروردین گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود / لایروبی در حالت کلی بی

فایده است

فصل اقتصاد - استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند .

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قالا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به یر بودن سدهای بالادست که البته حجم سد در مقابل سیلاب خیلی بیشتر بود، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قالا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد .

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان دورود شد .

*بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد .

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متأسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند .

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفاً جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است .

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اثباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد.

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه " بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند .

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند .

*بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولاً نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست .

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پل دختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند .

چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متأسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود . وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است .

نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست .

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلما در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند .

وی افزود: تازه اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید بینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد .

*در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود .

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و دردست ساخت انجام شود .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبائی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد .

۹۸/۰۱/۲۴ - کد خبر: ۸۵۸۵۳۵

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیرساخت های خوزستان تخریب شده و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند .

به گزارش افکارنیوز،

محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضا در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیرساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متاسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان پلدختر شد .

*بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقا بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریبا اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد .

وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و مسبب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متاسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند .

وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که صرفا جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است .

*رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جابجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد.

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه " بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند .

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند .

*بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولا نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست .

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پلدختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه یا تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند .

*چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند.

یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متأسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آبی انجام شود . وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبشستگی پایه ها و تکیه گاه های پل است .

*نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستائی نیست .

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش حفظ ظرفیت انتقال رودخانه است، در آنصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛ درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در آنصورت مسلماً در ترافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند .

وی افزود: تازه اگر فرضاً پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلماً نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد .

*در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجستان با بیان اینکه "در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست"، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود .

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند .

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود .

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است"، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبائی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد .

۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - شماره: ۱۳۷۳۶۲-۴۸:۱۶

مشاهدات میدانی استادان دانشگاه شهید چمران از ابگیری تالاب هورالعظیم

آب سیلاب به مخزن ۵ وارد نشده/ ارتفاع مخزن ۴ نیز بسیار پایین است/وزارت نفت مانع آبگیری هور نیست اما تحرکی برای حفاظت از تاسیسات ندارد

خورنا| سرویس بحران: دکتر حسین الهام پور از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز مشاهدات میدانی استادان دانشگاه شهید چمران از ابگیری تالاب هورالعظیم را برای خورنا ارسال کردند که متن کامل آن در زیر منتشر می شود.

علیرغم تاخیر در اقدامات لازم هم اکنون در ابگیری مخازن ۳ و ۴ و ۵ تالاب هورالعظیم از سوی نفت ممانعتی انجام نمی شود. ولی هنوز مصب رودخانه نیسان به تالاب با مشکلاتی روبروست که بر بررسی و رفع موانع آن تاکید می شود.

به دنبال انتشارات نظرات متفاوت در خصوص وضعیت آبگیری هور الهویزه و نگرانی هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در تاریخ جمعه ۲۳ فروردین ۹۸ با دعوت از تعدادی از اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید از قسمت های مختلف هور انجام داد. نتیجه این بازدید به شرح زیر ارائه می شود.

۱-بازدید ابتدا از تاسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص گردید متاسفانه در دولت قبل از دولتی روحانی ارتفاع تمام تاسیسات نفتی و جاده های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده اند و آبگیری هور در فعالیت ها دیده نشده است. بعد از آن از دایک حد فاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به شط علی بازدید صورت گرفت. آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ هد بگیرد تا به مخزن ۳ سوار شود و ضمناً دهانه های آن با استاپ لاگ هایی قابل باز و بستن هستند. در بازدید مشاهده شد که تمام دهانه های پل بند باز هستند و آب از همه قسمتهای آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است. اما اختلاف ارتفاع بین دو مخزن زیاد (در حدود ۱ متر) است و این نشان می داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست. به همین جهت دایک مربوطه به تازگی (بعضی از قسمت ها همین دیروز باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از قسمت ۲ به ۳ منتقل می کردند. به نظر می رسد با این بازشدگی های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده است اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می نماید.

۲-مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت. اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتی متر از مخزن ۳ پایین تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود.

۳-مخزن ۵ آب بسیار کمی داشت و پیدا بود آب سیلاب کلاً به این مخزن تا کنون وارد نشده است.

۴-تاسیسات نفتی در مخازن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند بطوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تاسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود.

۵-توافقنامه ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده است که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳۰۵ متر نگهداری شود لذا شرکت نفت نیز تاسیسات و جاده های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده اند. ارتفاع آب در مخازن ۱ و ۲ در حال حاضر ۴۰۵ متر است.

۶-با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴۰۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تاسیسات نفت در این مخازن زیر آب می روند) حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی رودخانه کرخه خواهد بود.

۷-هیچ تحرکی در تاسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد.

۸-ظاهراً بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است.

۹-مسئولین نفتی توضیح می دهند که یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه ای از کرخه) به علت فعالیت آبی پروری و کشاورزی در دهانه آن به هور امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود.

۱۰-به نظر نمی رسد در حال حاضر وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد اما عدم تحرک برای تنظیم شرایط تاسیسات نفتی و جاده های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل می باشد. عدم اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد نماید.

۱۱-پیشنهاد می گردد که شرکت نفت سریعاً اقدامات حفاظتی موقتی برای تاسیسات خود را شروع نماید و بعد از فروکش نمودن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقرر تاسیسات و جاده های خود اقدام دائمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نگردد.

شنبه ۲۴ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۱۶:۱۴ - کدخبر: ۰۵-۲۹۸۰-۹۸۱

/یادداشت/

در ضرورت آموزش «خبرنگاری در بحران»

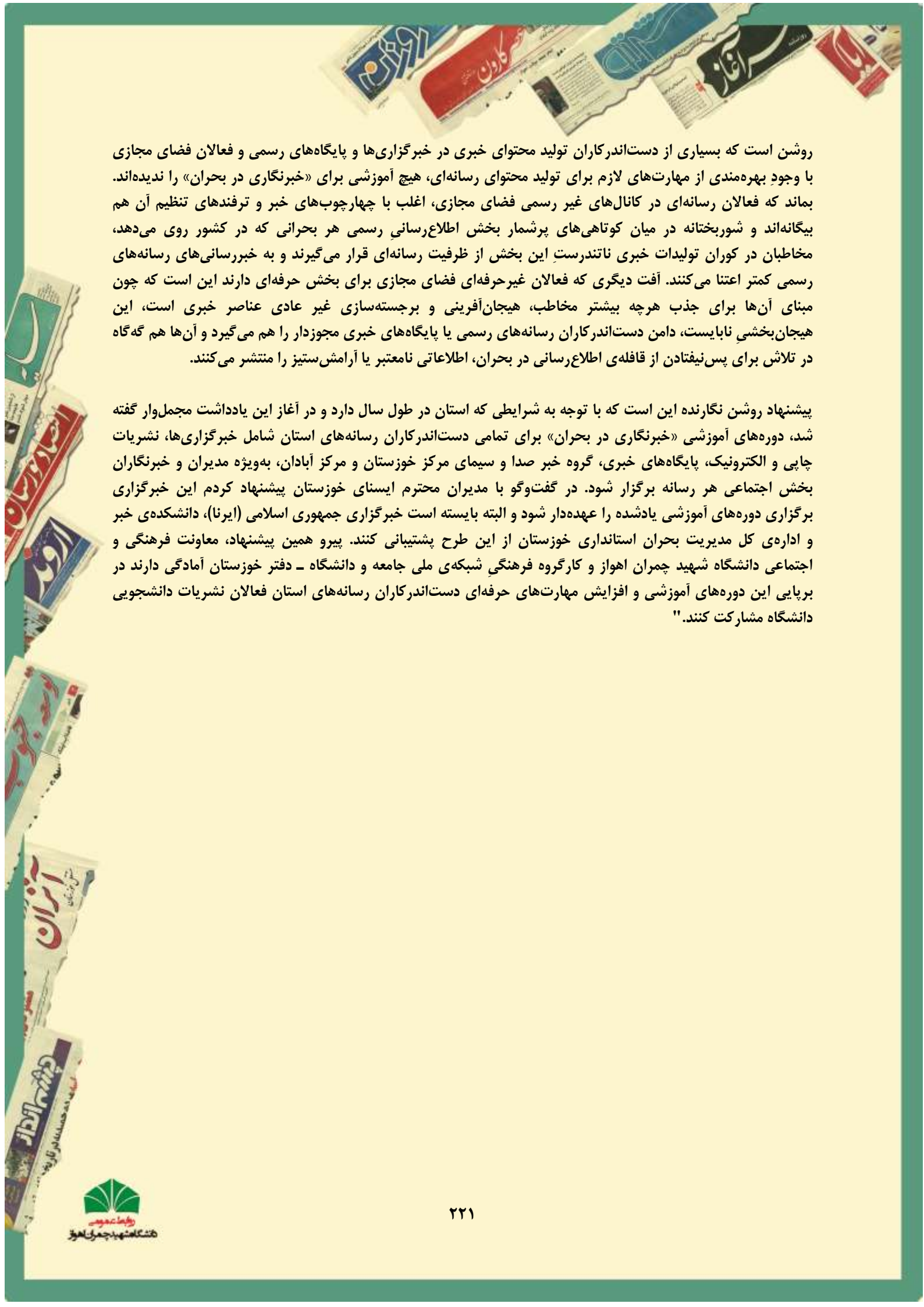
دکتر علی یاری، مدیر امور فرهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز، دکترای زبان و ادبیات فارسی و پیشکسوت رسانه، در یادداشتی که در اختیار ایسنا قرار داده بر ضرورت آموزش خبرنگاری در بحران تاکید کرده است.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، در متن این یادداشت آمده است:

"کشور ما منطقه‌ی حادثه‌خیزی است. در استان خوزستان تعداد چشمگیری از بحران‌های ممکن روی می‌دهد. در طول سال هم شاهد حوادث و رخداد‌های طبیعی مشکل‌آفرین هستیم، هم بحران‌های اجتماعی زیادی هم‌چون مسایل کارگری و تنش‌های و تعارض‌های اجتماعی به‌نسبت پرشماری در خوزستان روی می‌دهد. بحران سیل که این روزها بخش وسیعی از استان را گرفتار کرده است، کاستی‌های بسیاری را در همه‌ی زمینه‌ها آشکار کرده است. یکی از این کاستی‌ها که بر آفتاب افتاده، این است که گویی هیچ کدام از مدیران ریز و درشت استان در تمامی دستگاه‌ها آموزش فعالیت در شرایط بحران را ندیده‌اند؛ موضوعی که اکنون جای پرداختن به آن نیست و در وقت خود، منتقدان و آگاهان به چندوچون مسایل مدیریت اجرایی باید آن بررسی کنند.

روی سخن نگارنده با سامان‌دهندگان به افکار عمومی در رسانه‌های جمعی است. هم به دلیل حساسیت و گستردگی بحران سیل مانند هر شهروند نگران دیگری ناگزیر از رصد لحظه‌به‌لحظه‌ی اتفاقات بوده‌ام، هم به دلیل علاقه‌مندی به حوزه‌ی خبر و فعالیت‌های رسانه‌ای، تولیدات خبری را با دقت از نظر گذرانده‌ام. امروزه، به علت گسترش امکانات فضای مجازی برای فعالیت رسانه‌ای، هم‌چنین ضرورت رعایت اصل سرعت در اطلاع‌رسانی، به‌ویژه در شرایط بحرانی، حجم زیادی از اخبار فوری در پایگاه‌ها و کانال‌های خبری رسمی و غیر رسمی منتشر می‌شود. نمونه‌های زیادی از خبرهای تولیدی این روزها بدون رعایت شرایط حساس استان یا به طور کلی، ضرورت‌های خبررسانی در بحران و مسایل روان‌شناختی مربوط به آن، تنها در فوران احساسات و عواطف تولید و منتشر می‌شود. این تولیدات خبری، گاه بدون آن که سوء نیتی در پس آن باشد، حکایت ضرب‌المثل «اصلاح ابرو و کور کردن چشم» می‌شود.

هر محتوای تولیدی در رسانه، باید در عین بهره‌مندی از ویژگی سرعت در انتقال اخبار، جوانب روان‌شناختی را هم پوشش بدهد و به نگرانی‌های تعارض‌آفرین و تنش‌زا دامن نزند. در چنین اوضاع و احوالی، گاه با دیدن برخی خبرها در پایگاه‌ها یا کانال‌های خبری که جنبه‌ی تنش‌آفرین آن بر جنبه‌ی آگاهی‌بخشی آن چربیده است، وقتی با دست‌اندرکاران رسانه‌ی مورد نظر گفت‌وگو کرده‌ام، دیده‌ام که در موارد بسیاری، کمترین بدخواهی در پس انتشار این خبرها نیست، بلکه احساس مسئولیت و دلسوزی، هم‌چنین رقابت برای انتقال اخبار داغ و دست اول و جذب مخاطب بیشتر کار را به آنجا می‌کشاند که ملاحظات خبررسانی در شرایط غیر طبیعی را فراموش کنیم و دست کم بگیریم.

روشن است که بسیاری از دست‌اندرکاران تولید محتوای خبری در خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های رسمی و فعالان فضای مجازی با وجود بهره‌مندی از مهارت‌های لازم برای تولید محتوای رسانه‌ای، هیچ آموزشی برای «خبرنگاری در بحران» را ندیده‌اند. بماند که فعالان رسانه‌ای در کانال‌های غیر رسمی فضای مجازی، اغلب با چهارچوب‌های خبر و ترفندهای تنظیم آن هم بیگانه‌اند و شوربختانه در میان کوتاهی‌های پرشمار بخش اطلاع‌رسانی رسمی هر بحرانی که در کشور روی می‌دهد، مخاطبان در کوران تولیدات خبری ناتندرست این بخش از ظرفیت رسانه‌ای قرار می‌گیرند و به خبررسانی‌های رسانه‌های رسمی کمتر اعتنا می‌کنند. آفت دیگری که فعالان غیرحرفه‌ای فضای مجازی برای بخش حرفه‌ای دارند این است که چون مبنای آن‌ها برای جذب هرچه بیشتر مخاطب، هیجان‌آفرینی و برجسته‌سازی غیر عادی عناصر خبری است، این هیجان‌بخشی نابایست، دامن دست‌اندرکاران رسانه‌های رسمی یا پایگاه‌های خبری مجوزدار را هم می‌گیرد و آن‌ها هم گه‌گاه در تلاش برای پس‌نیفتادن از قافله‌ی اطلاع‌رسانی در بحران، اطلاعاتی نامعتبر یا آرامش‌ستیز را منتشر می‌کنند.

پیشنهاد روشن نگارنده این است که با توجه به شرایطی که استان در طول سال دارد و در آغاز این یادداشت مجمل‌وار گفته شد، دوره‌های آموزشی «خبرنگاری در بحران» برای تمامی دست‌اندرکاران رسانه‌های استان شامل خبرگزاری‌ها، نشریات چاپی و الکترونیک، پایگاه‌های خبری، گروه خبر صدا و سیما، مرکز خوزستان و مرکز آبادان، به‌ویژه مدیران و خبرنگاران بخش اجتماعی هر رسانه برگزار شود. در گفت‌وگو با مدیران محترم ایستای خوزستان پیشنهاد کردم این خبرگزاری برگزاری دوره‌های آموزشی یادشده را عهده‌دار شود و البته بایسته است خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، دانشکده‌ی خبر و اداره‌ی کل مدیریت بحران استانداری خوزستان از این طرح پشتیبانی کنند. پیرو همین پیشنهاد، معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز و کارگروه فرهنگی شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه - دفتر خوزستان آمادگی دارند در برپایی این دوره‌های آموزشی و افزایش مهارت‌های حرفه‌ای دست‌اندرکاران رسانه‌های استان فعالان نشریات دانشجویی دانشگاه مشارکت کنند."

دانشجو

کد خبر: ۷۵۷۵۱۸ - تاریخ انتشار: ۱۷:۲۹ - ۲۶ فروردین ۱۳۹۸

روز گذشته؛

دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی شهید چمران اهواز در روستای سیل زده بونده برگزار شد

دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز روز گذشته در روستای سیل زده بونده برگزار شد.

به گزارش خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز روز گذشته در روستای سیل زده بونده از توابع سوسنگرد همزمان با خدمت رسانی جهادگران به سیل زدگان اسکان داده شده در یادمان شهدای هویزه برگزار شد.

تاریخ انتشار: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۰:۰۰ - کد خبر: ۱۸۱۲۷۷

آمادگی دانشگاه شهید چمران برای کمک به مدیریت بحران خوزستان

اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه در دانشگاه شهید چمران اهواز برای کمک به مدیریت شرایط بحرانی حاکم بر خوزستان اعلام آمادگی کردند.

کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه روز دوشنبه در دانشگاه شهید چمران اهواز تشکیل شد. در این نشست با تشریح شرایط بحرانی حاکم بر استان خوزستان، ناشی از سیل، اعضای این کمیته برای هرگونه کمک فکری و انسانی به مجموعه مدیریتی استان، برای کنترل شرایط حاکم، اعلام آمادگی کردند.

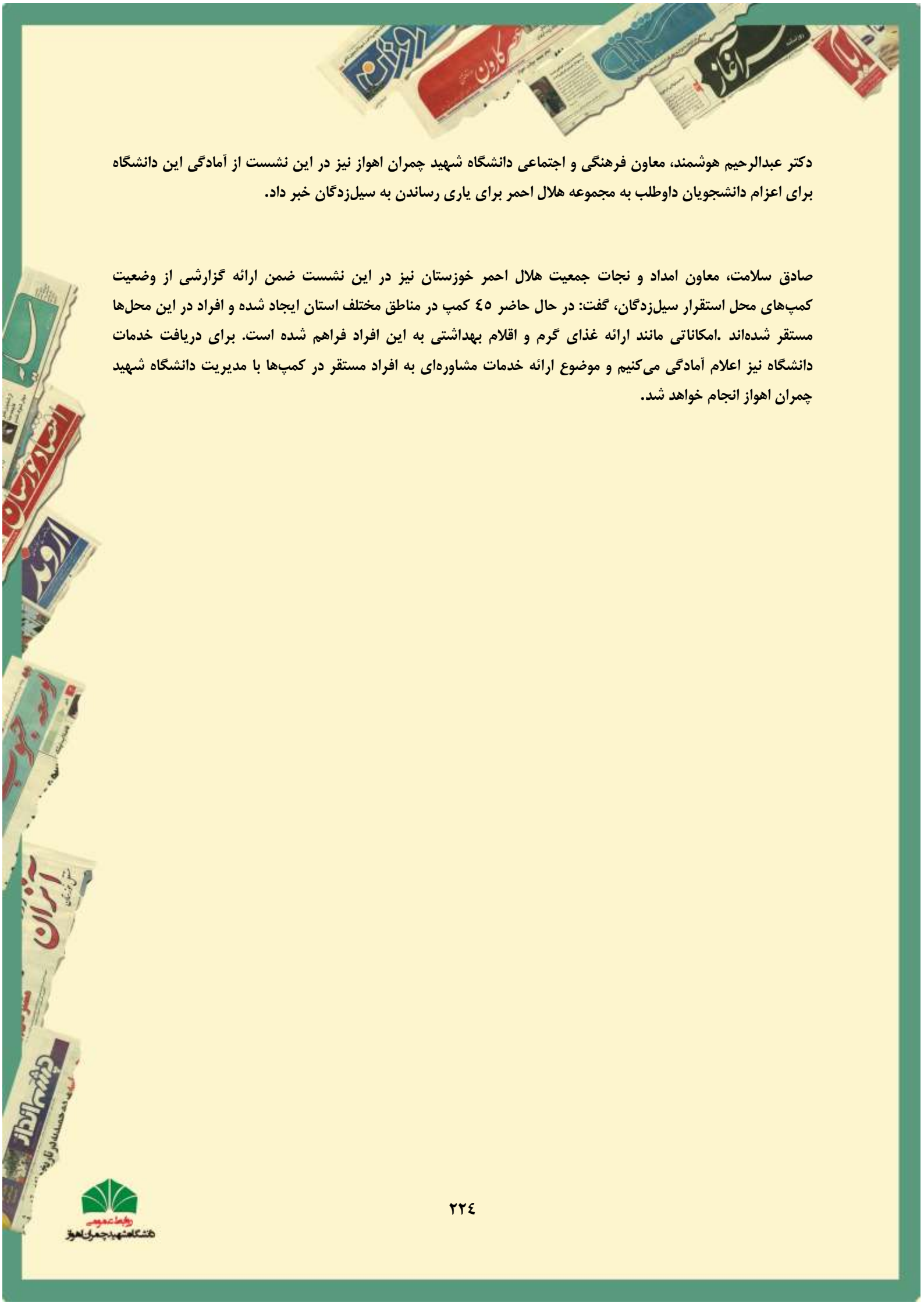
دکتر مسعود صفایی مقدم، عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست با تاکید بر ضرورت حضور همه اقشار جامعه در فرآیند خدمت‌رسانی به مناطق سیل‌زده استان، تاکید کرد: ایرانی‌ها و خوزستانی‌ها در شرایط سخت و دشوار همیشه به‌خوبی با یکدیگر متحد شده‌اند و امروز نیز همه ما وظیفه داریم که با اتحاد، به هم‌وطنان سیل‌زده خود در استان خوزستان خدمت‌رسانی کنیم.

وی افزود: همه ما ایرانی هستیم و هر کدام از هم‌وطنان ما دچار مشکل شود، متاثر می‌شویم و تمام تلاش خود را برای یاری رساندن به هم‌استانی‌های خود انجام خواهیم داد. اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، کارکنان و دانشجویان این دانشگاه نیز آماده خدمت‌رسانی به هم‌وطنان هستند.

بر اساس این گزارش، در ادامه اعضای این کمیته با حضور در مرکز مدیریت عملیات جمعیت هلال احمر خوزستان، در جریان آخرین اقدامات انجام شده در راستای ارائه خدمات به روستاهای درگیر سیلاب قرار گرفتند.

دکتر عباس امان‌اللهی، مدیر مرکز علوم رفتاری دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست در زمینه ارائه خدمات مشاوره روان‌شناسی به هم‌استانی‌های مستقر در کمپ‌های هلال احمر، با همکاری انجمن روانشناسی ایران، اعلام آمادگی کرد.

وی افزود: این آمادگی وجود دارد که با هماهنگی جمعیت هلال احمر، گروه مشاوره روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز به صورت روزانه به کمپ‌ها و اردوگاه‌های سیل‌زدگان سرکشی کرده و به آنها خدمات مشاوره‌ای ارائه دهند.

دکتر عبدالرحیم هوشمند، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست از آمادگی این دانشگاه برای اعزام دانشجویان داوطلب به مجموعه هلال احمر برای یاری رساندن به سیل‌زدگان خبر داد.

صادق سلامت، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر خوزستان نیز در این نشست ضمن ارائه گزارشی از وضعیت کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان، گفت: در حال حاضر ۴۵ کمپ در مناطق مختلف استان ایجاد شده و افراد در این محل‌ها مستقر شده‌اند. امکاناتی مانند ارائه غذای گرم و اقلام بهداشتی به این افراد فراهم شده است. برای دریافت خدمات دانشگاه نیز اعلام آمادگی می‌کنیم و موضوع ارائه خدمات مشاوره‌ای به افراد مستقر در کمپ‌ها با مدیریت دانشگاه شهید چمران اهواز انجام خواهد شد.

۲۰ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۸:۱۷

سیلاب کرخه در هزار سال اخیر بی سابقه بود / شایعات مرتبط با ترسالی چقدر صحت دارد؟

ایلنا نوشت: مهدی قمشی (رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) دبی ورودی معادل هشت هزار متر مکعب در ثانیه در رود کرخه را بی سابقه می داند و می گوید که این چرخه بازگشت هزارساله سیل در محدوده کرخه است.

بهار در ایران چشم اندازی نه چندان سبز و پر گل از خود برجای گذاشت. با در گل نشاندن زندگانی مردمان گلستان، فارس، کرمانشاه، ایلام و از همه وحشتناک تر، لرستان و خوزستان، جلوه ای دیگر از تغییر فصل نمایان شد. در این میان خوزستان پذیرای سیلاب های سرازیر شده از تمامی استان های همجوار و بالادستی خود بود و مردمان ساحل غربی کرخه و کارون پنجه در پنجه موج های سیل بنیان افکنی انداخته اند که لحظه به لحظه بلندتر و پرقدرت تر به دیواره کاشانه شان می کوبید و دار و ندارشان را در کام خود فرو می بلعید. دکتر مهدی قمشی (استاد تمام و رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) (در گفتگوی پیش رو در رابطه با علت جاری شدن سیلاب و همچنین خطرات جاری آن گفتگو کرده است.

به عنوان یک متخصص در حوزه آب، دلایل اصلی بروز سیل اخیر را در چه می بینید و تبعات و خساراتش را چه میزان ارزیابی می کنید؟

علت اصلی سیل بارش های غیرمنتظره و منحصر به فردی است که اتفاق افتاده است. ما در روزهای اخیر، در حوضه کرخه بارش هایی را که داشته ایم که طی هفتاد سال گذشته در این حوزه بی سابقه بوده است و بعضی ها معتقدند که این آورد رودخانه یا این ریزش ها مطابق با سیل هزارساله این رودخانه است! البته در محدوده رود دز این طور نیست و شرایط نسبتاً بهتر است و زمان هایی داشته ایم که شرایط مشابه را تجربه کرده بود و اکنون در این شرایط نیستند.

یعنی در چرخه هزارساله تاریخ کرخه این اتفاق نیفتاده است؟ مبنای محاسبه دوره بازگشت سیل هزارساله چیست؟

ما آمار هزارساله نداریم اما آنالیزی داریم و آمار هیدرولوژیکی در کشور ما حداکثر ۷۰ سال است و بر همین اساس تحلیل های هیدرولوژیکی که انجام می شود، بارش ها و سیل های محتمل را می شناسند. مثلاً می گویند اگر در هفتاد سال اینقدر بارش داشته ایم، در دوره دویست ساله چه میزان خواهد بود یا در پانصد سال فلان مقدار خواهد بود. طی همین پیش بینی های آماری است که می گوئیم چنین چیزی مطابق با سیل هزارساله کرخه است و البته ما هم چنین تجربه ای را هرگز نداشته ایم که هشت هزار متر مکعب در ثانیه از کرخه آب عبور کند.

در دز، شرایط به این حادی نبوده است. در آمار این رود دوبار چنین تجربه ای وجود دارد اما آنچه که از نظر من کاملاً محرز است این است که ما حوضه های آبخیز را بسیار تخریب کرده ایم و آبی که آمده است و ریزش هایی که داشته ایم، نشان می دهد که فرسایش زیادی ایجاد شده است. مقدار رسوبی که همین الان رودخانه ها حمل می کنند و در پل دختر و معمولان و خرم آباد شاهد آن هستیم که درخانه های مردم فرونشسته است، در حقیقت فریاد می زند که ما حوضه های آبخیز را بسیار دستکاری کرده ایم و جنگل ها و منابع را از بین برده ایم و تبدیل به زمین کشاورزی یا راه و ساختمان و ... کرده ایم.

کاهش تراکم جنگل‌های بلوط چه اثری بر فرسایش خاک و جاری شدن سیلاب داشته است؟

صد درصد اثر دارد! هم در آوردهای ورودی به سدها و هم در فرسایش خاک اثر داشته است که من از جنبه فرسایش خاک آن را توضیح دادم. اما اگر سوال این است که اگر جنگل‌های بلوط دستکاری نمی‌شد آیا روان آب اتفاق نمی‌افتاد؟ باید بگویم که این اتفاق می‌افتاد اما اگر این جنگل‌ها بودند، این فشار را تخفیف می‌دادند و مقداری از این آب به زیر زمین منتقل می‌شد.

آمارهای مختلفی از فرسایش خاک در ایران منتشر می‌شود از هشت برابر استاندارد جهانی تا دو و نیم برابر یا سه برابر؛ اما مشخصاً گفته می‌شود که هر ساله دوونیم میلیارد تن خاک در آنجا فرسوده می‌شود. آیا رقم دقیقی از فرسایش خاک وجود دارد؟

بله. این یک نرم جهانی دارد و از نظر نرم‌های جهانی کاملاً مشخص است که چقدر فرسایش خاک مان قابل قبول و چقدر مازاد است. در کشور ما در هر هکتار تا سه تن فرسایش خاک قابل قبول است ولی الان متوسطش در ایران، پانزده تن در هر هکتار است!

پس آمار دقیق ۵ برابر میانگین جهانی است؟ معنای دیگرش این است که ایران پنج برابر مستعدتر از سایر نقاط جهان در برابر سیل است؟

بله متأسفانه همینطور است.

سدهایی که در استان خوزستان وجود داشت تا چه میزان از افزایش خسارت جلوگیری کرد؟

من فکر می‌کنم این سدها بسیار موثر بودند. الان بحث‌هایی هست مبنی بر اینکه اگر سدها نبودند آبراهه‌ها هم می‌توانستند مقداری از سیلاب را حمل کنند و البته این حرف‌های غلط‌های رایج در فضای مجازی است.

ببینید که حداکثر میزان سیلابی که در طول تاریخ رود کرخه، از آن عبور کرده است هزار متر مکعب در ثانیه بوده است و بیشتر از آن تبدیل به سیل شده است! بنابراین بستر طبیعی رودخانه کرخه بیشتر از هزارمتر مکعب را تا به حال عبور نداده است و اگر این هشت هزار متر مکعب در ثانیه که در یک مقطع زمانی وارد سد کرخه شده است، وارد پایین دست می‌شد، ما باید حداقل توقع دبی هزار متر مکعب در ثانیه را در دشت آزادگان می‌داشتیم.

این به این معناست که اگر سد کرخه نبود مقدار خسارت هشت برابر می‌شد؟

بله. این حتی اگر تا هفت هزار مترمکعب هم می‌بود، حتی تا اهواز را هم متاثر می‌کرد.

در حال حاضر دبی آب ورودی به کارون در اهواز چقدر است؟ اعدادی نظیر شش هزار و چهارصد را نیز مطرح می‌کنند؟

خیر؛ در حال حاضر سه هزار و پنجاه متر مکعب در ثانیه، دبی آب ورودی به کارون در اهواز است.

در سیل معروف در سال ۴۷ تا ۱۱۴۰۰ متر مکعب آب دبی هم مطرح شده بود؛ آیا این رقم صحیح است؟

خیر؛ آنها جمع دز و کارون که همزمان مطابقت داشتند را گفته‌اند و این اشتباه است. سیلی که محتمل بود در اهواز در این واقعه اخیر حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود.

یعنی به آن شدت نمی‌شد؟ پس دوره بازگشت این سیل محل تردید قرار می‌گیرد؟

خیر؛ بیشتر از این ممکن نبود. آن عدد ۱۱۰۰۰ کاملاً اشتباه است و در آن زمان هم، همین حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود. در واقع ۶۷۰۰ متر مکعب در ثانیه، رقم واقعی دبی کارون در اهواز در سیل سال ۱۳۴۷ بوده است.

کاهش محدوده حریم رودخانه‌ها با ساختن جاده‌های ساحلی و پارک‌ها و پل‌ها چه اثری در حجم آب داشته است؟

در مقاطع شهری ما می‌توانیم از سیلاب دشت رودخانه‌ها به منظور ایجاد جاده‌ها و پارک‌های ساحلی استفاده کنیم و این اشکالی ندارد اما به شرطی که سایر مسائلی که باعث سیل می‌شود را ایجاد نکنیم. اما در حال حاضر جاده‌سازی در حریم رودخانه به مقداری مقطع رودخانه را در اهواز کاهش داده است. این برای زمان خشکسالی خوب بوده است و اشکالی در طراحی آنها وجود ندارد چون بیشتر اوقات یعنی در حدود دوازده یا سیزده سال گذشته خشکسالی داشته‌ایم بنابراین چون این خشکسالی وضعیت زیست‌آبی رودخانه را تخریب می‌کند پس بستر اصلی رودخانه را بیش از مقادیر مشخصی کاهش دادن؛ باعث شرایط زیست‌آبی رودخانه می‌شود اما باید مقطع به گونه‌ای باشد که در سیلاب دشتش بتواند مقدار دبی مورد نظر طراحی سیلاب را عبور بدهد و در حال حاضر می‌بینیم که مقدار عبور سیلاب در آبراهه اهواز اگر زمانی چهار تا پنج هزارتا را عبور می‌داده است الان برای عبور سه هزار متر مکعب در ثانیه، دچار مشکل شده است.

در احیای تالاب‌ها چه اثری داشته است؟ آیا بامدژ و هورالعظیم و میانگران آبگیری شده‌اند؟

بله؛ این‌ها همه آبگیری شده‌اند.

دارخوین شادگان چطور؟ آن را گفته‌اند که بیش از ده درصد آب ندارد؟

ما تالاب بامدژ را داریم که کاملاً پر آب شده است. تالاب هورالعظیم که بیش از هفتاد درصدش پر شده بود و معبرهایش دیروز باز شده که احتمالاً آنها نیز آبگیری می‌شود. تالاب شادگان کاملاً وضعیتش خوب است و گنجایش دارد و در حال تغذیه است و بسیار بهبود پیدا کرده است. تالاب میانگران را داریم که قبل از این سیلاب‌ها پر شده بود. تالاب بندون هم پر است و تالاب شیمبار هم قبل از این سیلاب‌ها احیا شده بود. اما از حالا به بعد باید گفت که ظرفیت‌شان کامل است و اگر بیش از این آب وارد آنها شود ممکن است به محدوده‌های اطرافشان تجاوز کنند و بعضی از روستاها را تهدید کنند.

پر شدن این تالاب‌ها و هورها چه تاثیری در کاهش گردو خاک خواهد داشت؟

صد در صد ارتباط دارد. ما می‌توانیم بگوییم که از جهت کانون‌های داخلی خوزستان امسال قطعاً مشکل نخواهد داشت و کانون‌های داخلی کاملاً تغذیه و تثبیت شده‌اند اما از وضعیت کانون‌های خارجی چندان اطلاعی ندارم. هرچند در کشور عراق هم بارش‌ها بد نبوده است و بخشی از کانون‌ها را پوشش داده و به میزان کمتری رسانده است.

شایعات مرتبط با ترسالی تا چه حد صحت دارد؟

این شایعه نیست. اختلاف بین علمای اقلیم‌شناس است! در مسائل اقلیمی، اقلیم‌شناسان تحلیل‌های متفاوتی از تشعشعات خورشیدی، جریانات اقیانوسی و وضعیت تبادل حرارتی در کره زمین دارند و براساس آن وضعیت اقلیمی آینده بعضی از مکان‌های کره زمین را تحلیل می‌کنند. غالب اقلیم‌شناسان ورود به دوره ترسالی را نمی‌پذیرند اما ممکن است این حرف درست هم باشد! معمولاً پنج یا شش ماه قبل از زمان مورد نظر می‌شود میزان بالاتری از اطمینان را به دست آورد و ما باید تا اردیبهشت ماه صبر کنیم تا بتوانیم تحلیل‌های مرتبط به سال آینده‌آبی را ببینیم که از مهرماه شروع می‌شود.

آیا می‌شود رقم دقیقی از خسارات وارده به خوزستان ارائه کرد؟

هنوز نمی‌شود جمع‌بندی کرد و هنوز در میان واقعه هستیم و مردم در حال جابه‌جایی هستند. باید منتظر باشیم که خسارات را که احتمالاً بیشتر از این خواهد بود بتوانیم ارزیابی کنیم که این احتمالاً بیست تا سی روز آینده قابل برآورد باشد و زودتر از آن نمی‌شود تخمینی نزدیک به واقعیت از ماجرا عرضه کرد.

به عنوان متخصص این حوزه به مدیریت بحران در کشور و استان خوزستان چه نمره‌ای می‌دهید؟

من در استان خوزستان رویه‌م رفته می‌توانم نمره خوب بدهم و از یک تا بیست شاید ۱۵ را در نظر بگیرم اما در سایر استان‌های دیگر مثل فارس، لرستان و گلستان با توجه به این نابسامانی‌ها و بحران‌ها نمره خوبی نمی‌دهم. در شیراز و گلستان چون تلفات انسانی زیاد بود، من به عملکرد مسئولان زیر ده می‌دانم.

جمعه / ۲۳ فروردین ۱۳۹۸ / ۱۵:۳۴ - کد خبر: ۹۸۰۱۲۳۰۹۱۹۳

سد کرخه متهم تبدیل شهرها به جزیره یا ناجی قهرمان!؟

یادداشت/محمد عزیزی پور - عضو هیئت علمی گروه عمران دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز

بارندگی‌های اخیر و وقوع سیلاب و آبگرفتگی در کشور و مخصوصا در خوزستان، مسائل متعددی از مدیریت سدها تا عبور از دوره خشکسالی را بر سر زبانها انداخته است. به منظور قضاوت در مورد نحوه عملکرد مدیران و بهره برداران در حادثه سیلاب پائین دست سد کرخه، لازم است نکات ذیل در نظر گرفته شود.

مهمترین مسئله ای که بهره برداری از سدها را به یک موضوع پیچیده تبدیل کرده، وجود عدم قطعیت‌های شدید در پیش بینی میزان ورودی آب به مخزن است. این امر ناشی از محدودیت دانش بشر در تخمین حجم دقیق بارندگی و در نتیجه حجم رواناب است. هر چند که تخمین زمان بارندگی از چند روز قبل با دقت مناسب امکان پذیر است، پیش بینی حجم بارندگی در بازه های زمانی چند هفته قبل از وقوع بارش، با خطای زیادی همراه است.

با توجه به تخمین بارش سنگین از اوایل بهمن ماه سال ۱۳۹۷، تخلیه تدریجی مخزن سد کرخه به منظور کنترل سیلاب احتمالی آغاز شد و تا اوایل فروردین ماه ادامه داشت؛ به طوری که در ابتدای فروردین، تراز آب در مخزن سد به حدود 216 رسید که چهار متر پایین تر از تراز در نظر گرفته شده برای کنترل سیلاب در حالت معمول است.

پس از شروع بارش‌ها در هفته اول فروردین ماه، سیلابی با پیک حدود ۷۰۰۰ متر مکعب بر ثانیه وارد مخزن شد که با توجه به ظرفیتی که از قبل در مخزن ایجاد شده بود، به خوبی کنترل شد. پس از فروکش کردن جریان ورودی به مخزن سد، تراز آب در مخزن به ۲۲۰ افزایش یافت.

در اتفاقی نادر، تنها به فاصله سه روز از فروکش کردن سیلاب اول، سیلابی بزرگتر با پیک حدود ۸۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و با حجم آب بیشتر وارد مخزن سد کرخه می شود. با توجه به نزدیک شدن سطح آب در مخزن به تراز ۲۲۶، خروجی از سد کرخه به ناچار باید به بیش از ۲۵۰۰ متر مکعب بر ثانیه افزایش می یافت که متاسفانه باعث ایجاد آبگرفتگی و بروز خسارات زیادی در پائین دست شده است.

به هر حال با توجه به محدودیت علم در پیش بینی میزان دقیق بارش و به تبع آن عدم امکان پیش بینی بزرگی و حجم سیلاب، و همچنین با توجه به شرایط پائین دست سد و زیر ساخت های موجود، این حادثه رقم خورد. تصور اینکه در صورت عدم وجود سد کرخه چه فاجعه ای رخ میداد و علاوه بر خسارات مالی شدیدتر، منجر به تلفات جانی زیادی نیز می شد، اهمیت وجود این سد را بیش از پیش روشن می کند. خوشبختانه با مدیریت صحیح بهره برداران، این سد تا کنون وظیفه کاهش پیک سیلاب و به تاخیر انداختن سیلاب را به خوبی انجام داده و باعث جلوگیری از تلفات جانی و کمینه کردن خسارات مالی شده است.

امید است با تعمق در درسی که طبیعت در این سیل به ما آموخت، آمادگی لازم برای رویارویی با چنین مخاطراتی افزایش یابد که این مهم از طریق بررسی علمی و دقیق راهکارها و استفاده از صاحب نظران و کارشناسان امر میسر خواهد شد.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۱۰:۰۰ - کدخبر: ۱۳۰۴۰۱۲۷۱

برای نجات خوزستان "هورالعظیم" را در اسرع وقت آبگیری کنید

۱۵۰ عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رئیس جمهور خواستار آبگیری فوری هورالعظیم شدند .

به گزارش خبرنگار ایلنا، ۱۵۰ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رئیس جمهور بر لزوم آبگیری تالاب هورالعظیم «در اسرع وقت» و «به صورت دائمی» جهت نجات شهرها و روستاهای خوزستان تاکید کردند.

متن نامه به شرح زیر است:

با سلام علی رغم وعده ی مسوولان محترم در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست ها و تقاضاهای مکرر همه ی احاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است؛ بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرتعالی به آن کاملاً واقف هستید .

امضاکنندگان نامه: ۱. عباس امام ۲. حمید ماجانی ۳. منوچهر تشکری ۴. حسن مزارعی ۵. مهرداد اشرف پوری ۶. قاسم بستانی ۷. افراسیاب رهنما ۸. رحیم پیغان ۹. پیمان حسینی ۱۰. علی اصغر سراج ۱۱. یعقوب اندایش ۱۲. رضا رنجبر ۱۳.

محمدعلی سیاوشی ۱۴. مهرداد نامداری ۱۵. مهناز کسمتی ۱۶. تکاور محمدیان ۱۷. حسن دادخواه ۱۸. نورمحمد نوروزی ۱۹.

محمد آیتی ...

Photo Received

۹۸/۱/۲۱ صید نیوزسد کرخه چهار سیلاب پیاپی را کنترل کرده است / امکان فرار آب از سد وجود ندارد
مرتضی زرگر معتقد است که امکان فرار آب از مخزن سد کرخه وجود ندارد همچنین شکستن این سد نیز امکان ندارد ولی
سیلاب مازاد بر ظرفیت مخزن را، وارد زمین‌های فرودست می‌کند.

رود کرخه در روزهای اخیر، اتفاقی تکراری اما با فاصله وقوع هزار ساله را به خاطر می‌آورد. بسیاری از متخصصان معتقدند که
سیلاب‌های اخیر از رودخانه‌های سیمره، کشکان، گاماسیاب، قره سو، زال و الوند، در یک دوره بازگشت هزار ساله به بستر
رودخانه کرخه بازگشته‌اند. سد کرخه که چند روز قبل توانسته بود سیلابی با دبی ۶۰۰۰ متر مکعب بر ثانیه را مهار کند،
این بار پس از عبور آب از تراز ۲۲۰ متری سطح دریا از پشت مخزن آن، سیلاب‌های خروشان و ویرانگری که در
حوضچه‌های آرامش کنترل نمی‌شوند را، وارد اراضی پایین دستی خود کرد. دکتر مرتضی زرگر (استاد علوم آب دانشگاه
شهید چمران اهواز) در رابطه با پایداری سد کرخه و شایعه فرار آب از مخزن سد، امکان تخریب و همچنین امکان گسترش
سیلاب، به پرسش‌های ایلنا پاسخ داد.

گفته می‌شود سیلی که در حریم کرخه اتفاق افتاده در بازه زمانی هزار ساله بی‌سابقه بوده است. آیا این آمار درست است؟
اگر سد نتواند این سیلاب‌ها را کنترل کند، پس چه وظیفه‌ای دارد؟

سیل ورودی به سد کرخه طبق آزمایشی که انجام دادیم چیزی بین سیل پانصد ساله و هزارساله است اما به سیل هزارساله
نزدیک‌تر است چون در هیدرولوژی دوره‌های بازگشت ما دوساله، پنج ساله، ده ساله، بیست ساله، پنجاه ساله، صد ساله،
دویست ساله، پانصد ساله و هزارساله و ده هزارساله است و معمولاً هیدرولوژیست‌ها بین این‌ها را آنالیز نمی‌کنند از نظر اوج،
سیلاب هزار ساله است اما حجم سیلاب هم برای ما بسیار مهم است که بین پانصد ساله تا هزار ساله است.

طبق آخرین مطالعات انجام شده در مورد سد کرخه که در دهه نود انجام شده است این سیل بین پانصد تا هزار ساله است.
در رابطه با نقش سد باید بگوییم که سدها حجم نرمالی دارند و زیر این حجم سیلابی پایین دست را تهدید نمی‌کند. رقم
سد کرخه در این رابطه تراز ۲۲۰ متر نسبت به سطح دریا است که در زمان سیلاب باید تا این سطح، سد پر شود و پس از
آن مجدداً خالی شود برای ورود سیلاب بعدی آماده شود. و تا تراز ۲۲۰ هم همین اتفاق افتاد و خروجی کنترل شده بود و
خسارتی وارد نشد.

مگر ظرفیت اسمی مخزن سد کرخه ۶ میلیارد متر مکعب نیست؟

این در تراز ۲۲۶ است نه در تراز ۲۲۰. فکر می‌کنم عدد دقیقش در این تراز ۵ میلیارد و دویست و هفتاد میلیون متر مکعب
است. تا تراز دویست و بیست آگیری شده است و بعد از آن سد وارد حجم کنترل سیلابش می‌شود. در تمام استانداردها
گفته می‌شود که شما حق ندارید بالاتر از رقم نرمال در مدت زمان طولانی بمانید و حجم سد فقط برای تثبیت سیلاب
استفاده می‌شود نه برای آگیری بلندمدت و علتش این است که ممکن است سیل دیگری بیاید. بین تراز دویست تا ۲۲۶
یک میلیارد متر مکعب هم در نظر گرفته شده است برای کنترل سیلاب و تسکین آن. الان تراز مخزن سد کرخه ۷/۲۲۴
است. واحد شمارش آن هم متر نسبت به سطح دریاست.

یعنی تراز ۲۲۰، معادل ارتفاع از بی تا تاج سد نیست؟

خیر؛ این از نقطه صفر نقشه‌برداری ایران است. در کنترل سیلاب در مخازن سدها گفته می‌شود که فقط تا سیل صد ساله
قابل کنترل است و جالب است که بدانید در طراحی سد کرخه فقط تا دوره بازگشت بیست ساله طراحی شده است درحالی‌که
الان سیل هزار ساله آمده است! شما باید طوری مدیریت کنید که هم به سد خسارت وارد نشود و هم حداقل خسارت ممکن
را به پایین دست وارد کنید.

یعنی هیچ کجای دنیا مرسوم نیست که سدی را برای دوره بازگشت سیل‌های پانصد ساله، هزار ساله و ده هزار ساله طراحی کنند؟

خیر؛ هیچ سدی برای سیلاب هزار ساله کارایی ندارد! نهایتاً سدها برای سیلاب صد ساله یا بطور ماکزیمم دویست ساله طراحی می‌شوند. سیل هزار ساله به این معناست که سیلابی که احتمال وقوعش در هر سال، یک هزارم درصد است رخ داده است. ما نمی‌توانیم برای چنین سیلی مخزن بسیار بزرگی بسازیم و هزینه کنیم. حتی در طرح‌های حفاظت از شهرها هم تا سیل دویست ساله را پیش‌بینی می‌کند. چون هرچه مخزن بزرگ‌تری در نظر گرفته شود و سازه ایمن‌تری مورد نظر باشد هزینه‌های بیشتری را به همراه داشته باشد و به جایی می‌رسد که با هزینه‌های وقوع سیل احتمالی برابری می‌کند و آن سازه غیراقتصادی می‌شود!

در حال حاضر ساخت این سد با این مصالح اقتصادی بوده است یا خیر؟ سد کرخه خاکی است و این سد خاکی هم با امکان بروز خطر سیلاب هزارساله مواجه شده است. چرا از ابتدا سد را خاکی ساختند؟ این طور گفته می‌شود که آب اگر از تاج سد خاکی سرریز شود بسیار خطرناک خواهد شد؛ این گزاره منطبق با واقعیات علمی هست؟

انتخاب بدنه یک سد تابع بسیاری از عوامل است. مثلاً اینکه دره یک سد به چه صورت است یا مصالح نزدیک به آن سد به چه شکل هستند. در محدوده‌ای که سد کرخه ساخته شده است امکان احداث سد بتونی وجود ندارد. دره‌ای که در آنجاست بسیار عریض است و شما هیچ سد بتونی را پیدا نمی‌کنید که طولش سه کیلومتر باشد. سد کرخه کمتر از بیست سال پیش آگیری شده است و در طول این مدت، تمام سیلاب‌های بالادستش را کنترل کرده است و از جمله سیلی که بسیار بزرگ‌تر از این بوده است. از مهر سال گذشته تاکنون سد کرخه چهار سیلاب بسیار بزرگ را کنترل کرده است. به فاصله سه روز قبل ما سیلی داشتیم که بیش از ۶۰۰۰ و تا حدود ۸۰۰۰ متر مکعب بوده است و این در حالی است که مخزن سد کرخه روی ۲۱۶ تا ۲۱۷ بوده است و در حال نزدیک شدن به تراز ۲۲۰ بوده است.

چرا مخزن سد زودتر خالی نشد؟ باز نکردن دریچه‌های سد از ترس خشکسالی بوده است؟

خالی کردن مخزن با دبی‌های بیشتر، منجر به خسارت به پایین دست می‌شود. تا زیر تراز ۲۲۰ شما نمی‌توانید به پایین دست خسارت بزنید. در آن زمان تراز پایین‌تر از ۲۲۰ بود. در سیل پنج فروردین ورودی کرخه به ۶۰۰۰ متر مکعب بر ثانیه رسید و ترازش ۲۲۰ بوده است و خروجی آن حدود ششصد متر مکعب بوده است تا به پایین دست خسارت وارد نکند. مشکل در سد کرخه این بود که به فاصله سه روز بعد مجدداً سیل بزرگی اتفاق افتاد. وگرنه این سد سیل ۶۰۰۰ متر مکعبی را هم کنترل کرده بود. اگر فاصله بین این دو سیلاب ده روز می‌شد این سیلاب هم کنترل می‌شد. ما چنین چیزی را هرگز نداشته‌ایم و این فاصله در بروز سیلاب‌های بزرگ پیاپی بی‌سابقه است.

آیا شایعه فرار آب از سد کرخه صحت دارد؟

خیر؛ چنین چیزی نیست. البته رشته تخصصی من سازه‌های هیدرولیکی نیست اما تا جایی که در جلسات حضور داشته‌ایم کسی راجع به این موضوع صحبت نکرده است. در حال حاضر مخزن یک متر و سی سانتی متر دیگر جا دارد که اگر بارندگی شدید دیگری در حال حاضر اتفاق بیفتد، دیگر سد کرخه به هیچ وجه توانایی کنترل آن را نخواهد داشت.

امکان بروز خطر برای سد وجود دارد؟ یعنی امکان شکستن و یا شسته شدن بخش‌هایی از سد محتمل است؟

خیر؛ اما مجبور می‌شود هر آنچه واردش می‌شود را به زمین‌ها و شهرها و روستای پایین دستی سد بفرستد و خسارت شدیدی وارد می‌شود.

کد خبر: ۱۲۹۴۴۰ - تاریخ انتشار: ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۵:۵۳

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران مطرح کرد: فرسایش بی سابقه خاک در ایران تا سیلاب هزار ساله کرخه

مهدی قمشی (رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) دبی ورودی معادل هشت هزار متر مکعب در ثانیه در رود کرخه را بی سابقه می داند و می گوید که این چرخه بازگشت هزارساله سیل در محدوده کرخه است.

صبا ایران به نقل از پارسینه:

بهار در ایران چشم اندازی نه چندان سبز و پر گل از خود برجای گذاشت. با در گل نشاندن زندگانی مردمان گلستان، فارس، کرمانشاه، ایلام و از همه وحشتناک تر، لرستان و خوزستان، جلوه ای دیگر از تغییر فصل نمایان شد. در این میان خوزستان پذیرای سیلاب های سرازیر شده از تمامی استان های همجوار و بالادستی خود بود و مردمان ساحل غربی کرخه و کارون پنجه در پنجه موج های سیل بنیان افکنی انداخته اند که لحظه به لحظه بلندتر و پر قدرت تر به دیواره کاشانه شان می کوبید و دار و ندارشان را در کام خود فرو می بلعید. دکتر مهدی قمشی (استاد تمام و رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) در گفتگوی پیش رو با خبرگزاری کار ایران در رابطه با علت جاری شدن سیلاب و همچنین خطرات جاری آن گفتگو کرده است.

به عنوان یک متخصص در حوزه آب، دلایل اصلی بروز سیل اخیر را در چه می بینید و تبعات و خساراتش را چه میزان ارزیابی می کنید؟

علت اصلی سیل بارش های غیرمنتظره و منحصر به فردی است که اتفاق افتاده است. ما در روزهای اخیر، در حوضه کرخه بارش هایی را که داشته ایم که طی هفتاد سال گذشته در این حوزه بی سابقه بوده است و بعضی ها معتقدند که این آورد رودخانه یا این ریزش ها مطابق با سیل هزارساله این رودخانه است! البته در محدوده رود دز این طور نیست و شرایط نسبتاً بهتر است و زمان هایی داشته ایم که شرایط مشابه را تجربه کرده بود و اکنون در این شرایط نیستند.

یعنی در چرخه هزارساله تاریخ کرخه این اتفاق نیفتاده است؟ مبنای محاسبه دوره بازگشت سیل هزارساله چیست؟

ما آمار هزارساله نداریم، اما آنالیزی داریم و آمار هیدرولوژیکی در کشور ما حداکثر ۷۰ سال است و بر همین اساس تحلیل های هیدرولوژیکی که انجام می شود، بارش ها و سیل های محتمل را می شناسند. مثلاً می گویند اگر در هفتاد سال اینقدر بارش داشته ایم، در دوره دویست ساله چه میزان خواهد بود یا در پانصد سال فلان مقدار خواهد بود. طی همین پیش بینی های آماری است که می گوییم چنین چیزی مطابق با سیل هزارساله کرخه است و البته ما هم چنین تجربه ای را هرگز نداشته ایم که هشت هزار متر مکعب در ثانیه از کرخه آب عبور کند.

در دز، شرایط به این حادی نبوده است. در آمار این رود دوبار چنین تجربه‌ای وجود دارد، اما آنچه که از نظر من کاملا محرز است این است که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار تخریب کرده‌ایم و آبی که آمده است و ریزش‌هایی که داشته‌ایم، نشان می‌دهد که فرسایش زیادی ایجاد شده است. مقدار رسوبی که همین الان رودخانه‌ها حمل می‌کنند و در پل دختر و معمولان و خرم‌آباد شاهد آن هستیم که درخانه‌های مردم فرونشسته است، در حقیقت فریاد می‌زند که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار دستکاری کرده‌ایم و جنگل‌ها و منابع را از بین برده‌ایم و تبدیل به زمین کشاورزی یا راه و ساختمان و ... کرده‌ایم.

کاهش تراکم جنگل‌های بلوط چه اثری بر فرسایش خاک و جاری شدن سیلاب داشته است؟

صد درصد اثر دارد! هم در آورده‌های ورودی به سدها و هم در فرسایش خاک اثر داشته است که من از جنبه فرسایش خاک آن را توضیح دادم. اما اگر سوال این است که اگر جنگل‌های بلوط دستکاری نمی‌شد آیا روان‌آب اتفاق نمی‌افتاد؟ باید بگوییم که این اتفاق می‌افتاد، اما اگر این جنگل‌ها بودند، این فشار را تخفیف می‌دادند و مقداری از این آب به زیر زمین منتقل می‌شد.

آمارهای مختلفی از فرسایش خاک در ایران منتشر می‌شود از هشت برابر استاندارد جهانی تا دو و نیم برابر یا سه برابر؛ اما مشخصا گفته می‌شود که هر ساله دوونیم میلیارد تن خاک در آنجا فرسوده می‌شود. آیا رقم دقیقی از فرسایش خاک وجود دارد؟

بله. این یک نرم جهانی دارد و از نظر نرم‌های جهانی کاملا مشخص است که چقدر فرسایش خاک‌مان قابل قبول و چقدر مازاد است. در کشور ما در هر هکتار تا سه تن فرسایش خاک قابل قبول است، ولی الان متوسطش در ایران، پانزده تن در هر هکتار است!

پس آمار دقیق ۵ برابر میانگین جهانی است؟ معنای دیگرش این است که ایران پنج برابر مستعدتر از سایر نقاط جهان در برابر سیل است؟

بله متاسفانه همینطور است.

سدهایی که در استان خوزستان وجود داشت تا چه میزان از افزایش خسارت جلوگیری کرد؟

من فکر می‌کنم این سدها بسیار موثر بودند. الان بحث‌هایی هست مبنی بر اینکه اگر سدها نبودند آبراهه‌ها هم می‌توانستند مقداری از سیلاب را حمل کنند و البته این حرف‌های غلط‌های رایج در فضای مجازی است.

بینید که حداکثر میزان سیلابی که در طول تاریخ رود کرخه، از آن عبور کرده است هزار متر مکعب در ثانیه بوده است و بیشتر از آن تبدیل به سیل شده است! بنابراین بستر طبیعی رودخانه کرخه بیشتر از هزارمتر مکعب را تا به حال عبور نداده

است و اگر این هشت هزار متر مکعب در ثانیه که در یک مقطع زمانی وارد سد کرخه شده است، وارد پایین دست می‌شد، ما باید حداقل توقع دبی هزار متر مکعب در ثانیه را در دشت آزادگان می‌داشتیم.

این به این معناست که اگر سد کرخه نبود مقدار خسارت هشت برابر می‌شد؟

بله. این حتی اگر تا هفت هزار مترمکعب هم می‌بود، حتی تا اهواز را هم متاثر می‌کرد.

در حال حاضر دبی آب ورودی به کارون در اهواز چقدر است؟ اعدادی نظیر شش هزار و چهارصد را نیز مطرح می‌کنند؟

خیر؛ در حال حاضر سه هزار و پنجاه متر مکعب در ثانیه، دبی آب ورودی به کارون در اهواز است.

در سیل معروف در سال ۴۷ تا ۱۱۴۰۰ متر مکعب آب دبی هم مطرح شده بود؛ آیا این رقم صحیح است؟

خیر؛ آن‌ها جمع دز و کارون که همزمان مطابقت داشتند را گفته‌اند و این اشتباه است. سیلی که محتمل بود در اهواز در این واقعه اخیر حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود.

یعنی به آن شدت نمی‌شد؟ پس دوره بازگشت این سیل محل تردید قرار می‌گیرد؟

خیر؛ بیشتر از این ممکن نبود. آن عدد ۱۱۰۰۰ کاملاً اشتباه است و در آن زمان هم، همین حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود. در واقع ۶۷۰۰ متر مکعب در ثانیه، رقم واقعی دبی کارون در اهواز در سیل سال ۱۳۴۷ بوده است.

کاهش محدوده حریم رودخانه‌ها با ساختن جاده‌های ساحلی و پارک‌ها و پل‌ها چه اثری در حجم آب داشته است؟

در مقاطع شهری ما می‌توانیم از سیلاب دشت رودخانه‌ها به منظور ایجاد جاده‌ها و پارک‌های ساحلی استفاده کنیم و این اشکالی ندارد، اما به شرطی که سایر مسائلی که باعث سیل می‌شود را ایجاد نکنیم. اما در حال حاضر جاده‌سازی در حریم رودخانه به مقداری مقطع رودخانه را در اهواز کاهش داده است. این برای زمان خشکسالی خوب بوده است و اشکالی در طراحی آن‌ها وجود ندارد، چون بیشتر اوقات یعنی در حدود دوازده یا سیزده سال گذشته خشکسالی داشته‌ایم بنابراین، چون این خشکسالی وضعیت زیست‌آبی رودخانه را تخریب می‌کند پس بستر اصلی رودخانه را بیش از مقدار مشخصی کاهش دادن؛ باعث شرایط زیست‌آبی رودخانه می‌شود، اما باید مقطع به گونه‌ای باشد که در سیلاب دشتش بتواند مقدار دبی مورد نظر طراحی سیلاب را عبور بدهد و در حال حاضر می‌بینیم که مقدار عبور سیلاب در آبراهه اهواز اگر زمانی چهار تا پنج هزار تا را عبور می‌داده است الان برای عبور سه هزار متر مکعب در ثانیه، دچار مشکل شده است.

در احیای تالاب‌ها چه اثری داشته است؟ آیا بامدژ و هورالعظیم و میانگران آبیگری شده‌اند؟

بله؛ این‌ها همه آبیگری شده‌اند.

دارخوین شادگان چطور؟ آن را گفته‌اند که بیش از ده درصد آب ندارد؟

ما تالاب بامدژ را داریم که کاملاً پر آب شده است. تالاب هورالعظیم که بیش از هفتاد درصدش پر شده بود و معبرهایش دیروز باز شده که احتمالاً آن‌ها نیز آبیگری می‌شود. تالاب شادگان کاملاً وضعیتش خوب است و گنجایش دارد و در حال تغذیه است و بسیار بهبود پیدا کرده است. تالاب میانگران را داریم که قبل از این سیلاب‌ها پر شده بود. تالاب بندون هم پر است و تالاب شیمبار هم قبل از این سیلاب‌ها احیا شده بود. اما از حالا به بعد باید گفت که ظرفیت‌شان کامل است و اگر بیش از این آب وارد آن‌ها شود ممکن است به محدوده‌های اطرافشان تجاوز کنند و بعضی از روستاها را تهدید کنند.

پرسیدن این تالاب‌ها و هورها چه تاثیری در کاهش گردوخاک خواهد داشت؟

صد در صد ارتباط دارد. ما می‌توانیم بگوییم که از جهت کانون‌های داخلی خوزستان امسال قطعا مشکل نخواهد داشت و کانون‌های داخلی کاملا تغذیه و تثبیت شده‌اند، اما از وضعیت کانون‌های خارجی چندان اطلاعی ندارم. هرچند در کشور عراق هم بارش‌ها بد نبوده است و بخشی از کانون‌ها را پوشش داده و به میزان کمتری رسانده است.

شایعات مرتبط با ترسالی تا چه حد صحت دارد؟

این شایعه نیست. اختلاف بین علمای اقلیم‌شناسی است! در مسائل اقلیمی، اقلیم‌شناسان تحلیل‌های متفاوتی از تشعشعات خورشیدی، جریانات اقیانوسی و وضعیت تبادل حرارتی در کره زمین دارند و براساس آن وضعیت اقلیمی آینده بعضی از مکان‌های کره زمین را تحلیل می‌کنند. غالب اقلیم‌شناسان ورود به دوره ترسالی را نمی‌پذیرند، اما ممکن است این حرف درست هم باشد! معمولا پنج یا شش ماه قبل از زمان مورد نظر می‌شود میزان بالاتری از اطمینان را به دست آورد و ما باید تا اردیبهشت ماه صبر کنیم تا بتوانیم تحلیل‌های مرتبط به سال آینده آبی را ببینیم که از مهرماه شروع می‌شود.

آیا می‌شود رقم دقیقی از خسارات وارده به خوزستان ارائه کرد؟

هنوز نمی‌شود جمع‌بندی کرد و هنوز در میان واقعه هستیم و مردم در حال جابه‌جایی هستند. باید منتظر باشیم که خسارات را که احتمالا بیشتر از این خواهد بود بتوانیم ارزیابی کنیم که این احتمالا بیست تا سی روز آینده قابل برآورد باشد و زودتر از آن نمی‌شود تخمینی نزدیک به واقعیت از ماجرا عرضه کرد.

به عنوان متخصص این حوزه به مدیریت بحران در کشور و استان خوزستان چه نمره‌ای می‌دهید؟

من در استان خوزستان رویهم رفته می‌توانم نمره خوب بدهم و از یک تا بیست شاید ۱۵ را در نظر بگیرم، اما در سایر استان‌های دیگر مثل فارس، لرستان و گلستان با توجه به این نابسامانی‌ها و بحران‌ها نمره خوبی نمی‌دهم. در شیراز و گلستان، چون تلفات انسانی زیاد بود، من به عملکرد مسئولان زیر ده می‌دانم.

کد خبر: ۲۵۸۷۹۴ - تاریخ انتشار: ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۶:۰۴

آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است.

وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

به گزارش ایسنا، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امدادسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آگیری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانال‌ها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳،۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدالی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴،۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴،۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

کد خبر: ۷۳۴۷۶۵- تاریخ انتشار: ۲۶ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۸:۰۰

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان:

دانشگاه‌ها در کارهای تحقیقاتی خود به مشکلات بعد از سیل پردازند

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان گفت: دانشگاه‌ها به حوزه مشکلات و مسائل بعد از سیل توجه داشته باشند و پیشنهادات و راهکارهای خود را در این زمینه ارائه دهند.

علی حسین حسین‌زاده در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: اکثر گروه‌های دانشگاهی در حوزه‌های مختلف کم‌کسانی برای مقابله با سیل حضور دارند که باید توجه داشت در حوزه مشاوره، دامپزشکی و... به چه شکلی عمل کنیم.

وی افزود: خوزستان در برداشت گندم کشور، رتبه اول یا دوم را دارد و بخش عمده‌ای از گندم کشور را خوزستان تامین می‌کند. زمین‌های نیشکر خوزستان، ۱۲۰ هزار هکتار هستند که بخش زیادی از آن‌ها زیر آب رفته‌اند. پس از چند سال خشک سالی امسال برای کشاورزان سال خوبی بود و کشت فراوانی انجام دادیم. کشاورزان می‌توانستند برداشت خوبی داشته باشند اما بخش عمده این زمین‌ها در زمان برداشت محصول به زیر آب رفت و کشاورزان با وضعیت سختی بعد از سیل نیز مواجه است.

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان گفت: در دانشگاه باید به مشکلات بعد از سیل توجه داشته باشیم. بحث سیل هنوز اتمام نیافته است. آمار و کارشناسی ما کارشناسی دقیقی نیست. مسائل علمی و کارشناسی خیلی مطرح نبوده است. مشکلات ما نشان می‌دهد که ما چندان رویکرد علمی و کارشناسی نداشته‌ایم و حاکمیت کارشناسی و علمی، چندان وجود ندارد.

حسین‌زاده گفت: از دوستان خواهش می‌کنم به بحث مشکلات بعد از سیل و نحوه برخورد با این مسائل توجه داشته باشند و پیشنهادات و راهکارهای خود را ارائه دهند. این مسائل باید جمع‌بندی شود. مشکلات بسیار وسیع هستند و اعتبارات بسیار فراوانی برای رفع آن‌ها نیاز است. در بحث‌های اجتماعی فرهنگی و نارضایتی‌هایی که در کشور وجود دارد و همچنین بحث فرسایش اعتماد ملی و... همه این‌ها می‌تواند پیامدهای اجتماعی زیادی در بر داشته باشد.

وی تصریح کرد: دولت درخواست داده است تا ۲ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای کمک به سیل زدگان برداشت کند. امیدواریم با این درخواست موافقت شود تا به این ترتیب بخشی از مشکلات مردم حل شود.

یکشنبه ۲۵ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۱۴:۵۵ - کد خبر ۵-۵۳۷۶-۹۸۱

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان:

دانشگاه‌ها در کارهای تحقیقاتی خود به مشکلات بعد از سیل بپردازند

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان گفت: دانشگاه‌ها به حوزه مشکلات و مسائل بعد از سیل توجه داشته باشند و پیشنهادات و راهکارهای خود را در این زمینه ارائه دهند.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، علی حسین حسین‌زاده در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که امروز، ۲۵ فروردین‌ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: اکثر گروه‌های دانشگاهی در حوزه‌های مختلف کمک‌رسانی برای مقابله با سیل حضور دارند که باید توجه داشت در حوزه مشاوره، دامپزشکی و... به چه شکلی عمل کنیم.

وی افزود: خوزستان در برداشت گندم کشور، رتبه اول یا دوم را دارد و بخش عمده‌ای از گندم کشور را خوزستان تامین می‌کند. زمین‌های نیشکر خوزستان، ۱۲۰ هزار هکتار هستند که بخش زیادی از آن‌ها زیر آب رفته‌اند. پس از چند سال خشک سالی امسال برای کشاورزان سال خوبی بود و کشت فراوانی انجام دادیم. کشاورزان می‌توانستند برداشت خوبی داشته باشند اما بخش عمده این زمین‌ها در زمان برداشت محصول به زیر آب رفت و کشاورزان با وضعیت سختی بعد از سیل نیز مواجه است.

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان گفت: در دانشگاه باید به مشکلات بعد از سیل توجه داشته باشیم. بحث سیل هنوز اتمام نیافته است. آمار و کارشناسی ما کارشناسی دقیقی نیست. مسائل علمی و کارشناسی خیلی مطرح نبوده است. مشکلات ما نشان می‌دهد که ما چندان رویکرد علمی و کارشناسی نداشته‌ایم و حاکمیت کارشناسی و علمی، چندان وجود ندارد.

حسین‌زاده گفت: از دوستان خواهش می‌کنم به بحث مشکلات بعد از سیل و نحوه برخورد با این مسائل توجه داشته باشند و پیشنهادات و راهکارهای خود را ارائه دهند. این مسائل باید جمع‌بندی شود. مشکلات بسیار وسیع هستند و اعتبارات بسیار فراوانی برای رفع آن‌ها نیاز است. در بحث‌های اجتماعی فرهنگی و نارضایتی‌هایی که در کشور وجود دارد و همچنین بحث فرسایش اعتماد ملی و... همه این‌ها می‌تواند پیامدهای اجتماعی زیادی در بر داشته باشد.

وی تصریح کرد: دولت درخواست داده است تا ۲ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای کمک به سیل زدگان برداشت کند. امیدواریم با این درخواست موافقت شود تا به این ترتیب بخشی از مشکلات مردم حل شود.

۳۳۶۶۸۴۹ - کد خبر: ۰۰۰۱۵-۲۵/۰۱/۳۹۸

آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است.

وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

به گزارش ایسنا، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امدادسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانالها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانالها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کیفیت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

کد خبر: ۷۵۷۵۱۸ - تاریخ انتشار: ۱۷:۲۹ - ۲۶ فروردین ۱۳۹۸

روز گذشته؛

دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی شهید چمران اهواز در روستای سیل زده بونده برگزار شد+ فیلم

دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز روز گذشته در روستای سیل زده بونده برگزار شد.

به گزارش خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، دهمین اردوی جهادی دامپزشکی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز روز گذشته در روستای سیل زده بونده از توابع سوسنگرد همزمان با خدمت رسانی جهادگران به سیل زدگان اسکان داده شده در یادمان شهدای هویزه برگزار شد.

کد خبر: ۹۶۳۸۰ - تاریخ انتشار: ۲۷ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۹:۵۴

با حکم رییس جمهوری؛ رییس هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها منصوب شد

رییس جمهوری در حکمی به دکتر 'محمود نیلی احمدآبادی' رئیس دانشگاه تهران مأموریت داد تا ریاست «هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به عهده گرفته و ظرف شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارایه کند.

در این حکم آمده است: سیلاب پدیده‌ای طبیعی و اجتناب‌ناپذیر است، اما کاهش خسارات و بهره‌مندی از فواید مترتب بر سیلاب، تابع میزان آمادگی‌های کشور است. تاب‌آوری ایران در مواجهه با حوادث طبیعی باید افزایش یابد، از تکرار اشتباهات و کاستی‌ها جلوگیری شود و ظرفیت مدیریت سیلاب در این اقلیم خشک و نیمه خشک به حداکثر برسد. خساراتی که بر اثر جاری شدن سیلاب در استان‌های مختلف بر مردم عزیز و شریف ایران وارد شده، احساسات و عواطف عمومی را برانگیخته است.

مردم حق دارند پاسخ‌های علمی، معتبر و دقیق درباره ابعاد مختلف این سیلاب‌ها، میزان آمادگی کشور در مقابل سیلاب، شیوه مدیریت بحران، برآورد خسارات و شیوه جبران خسارات و اصلاحات ضروری برای افزایش آمادگی ملی در برابر سیلاب را دریافت کنند. بر این اساس به جناب‌عالی مأموریت می‌دهم تا ریاست «هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به شرح زیر به عهده گرفته و ظرف مدت شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارایه کنید. لازم است این گزارش که به اطلاع عموم نیز خواهد رسید، شامل بررسی محورهای زیر باشد:

- علل و عوامل مرتبط با آمادگی و مدیریت سیلاب در حوزه‌های هواشناسی و اقلیم‌شناسی، محیط‌زیستی، زیرساختی، مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی

- وضعیت مدیریت بحران، امداد و نجات، و ارتباطات بحران پس از وقوع سیلاب

- ابعاد اقتصادی، حقوقی، اجتماعی، فرهنگی، ارتباطی، و مدیریت ریسک و بیمه سیلاب

- اصلاحات ساختاری و قانونی برای افزایش تاب‌آوری و توان ملی در مدیریت سیلاب

تفصیل سوالات مرتبط با محورهای فوق در پیوست این حکم درج شده است.

«هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» موظف است از ظرفیت‌های استادان، پژوهشگران، متخصصان و صاحب‌نظران کشور - بالخصوص دانشگاه‌ها و مراکز علمی مناطق و استان‌های وقوع سیلاب - استفاده کند و تجارب جهانی در بررسی سیلاب و اصلاحات معطوف به افزایش تاب‌آوری در مقابل این پدیده را نیز در جریان بررسی و ارایه گزارش نهایی مورد توجه ویژه قرار دهد. کلیه دستگاه‌ها و مسئولان ذیربط در سطوح ملی، استانی و محلی موظفند با این هیأت همکاری کرده و هرگونه اطلاعات مورد نیاز را فراهم نمایند.

- دکتر علی اکبر آقا کوچک (عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس)

- دکتر حسن احمدی (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

- دکتر علی اردلان (عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران)

- دکتر بهرام ثقفیان (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)

- دکتر هادی خانیکی (عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی)

- دکتر محمدرضا ذوالفقاری (عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی)

- دکتر حسین سراج زاده (عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی)

- دکتر محمود شفاعی بجستان (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران)

- دکتر محمدمهدی عزیزی (عضو هیأت علمی دانشگاه تهران)

- دکتر بهلول علیجانی (عضو هیأت علمی دانشگاه خوارزمی)

- دکتر محمد فاضلی (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

- دکتر سید فرشاد فاطمی (عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف)

- دکتر سیدمصطفی محقق داماد (عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی)

- دکتر سیدباقر مرتضوی (عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس)

- دکتر سعید مرید (عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس)

- دکتر علینقی مشایخی (عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف)

- دکتر سیده فاطمه مقیمی (عضو اتاق بازرگانی ایران)

- دکتر رضا مکنون (عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی امیر کبیر)

- دکتر شروین ملکی (عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شریف)

- دکتر مهدی هداوند (عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبایی)

توفیق جنابعالی و همکاران محترم را در انجام این وظیفه ملی از خداوند بزرگ خواستارم.

حسن روحانی

رئیس جمهوری اسلامی ایران لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری عصر ایران، آفتاب نیوز، جماران، ایرنا، سروش نیوز، موج، آریا نیوز شفقنا، مهر، تابناک، برترین ها، پانا، ایلنا، ایسنا، فارس، خبرداغ، خبرایران، خرداد، رسا، برنا شعار سال، تدبیر و امید، آنا، انتخاب، تیک، اطلاعات نیوز و ملیت منعکس شده است.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران ایسنا

سه شنبه ۲۷ فروردین ماه، ۱۳۹۸ - ۱۱:۰۸ - کد خبر: ۵-۰۹۷۶-۹۸۱

ضرورت فرهنگ‌سازی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در مواجهه با بحران

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه شعبه استان خوزستان، با اشاره به اقدامات انجام شده در زمینه فرهنگ‌سازی مدیریت بحران سیل، بر ضرورت فرهنگ‌سازی مواجهه با بحران و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در شرایط بحرانی، تاکید کرد.

ندا شفیعی در گفت‌وگو با ایسنا - منطقه خوزستان با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد. در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شد.

وی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگ‌سازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفیعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشن‌گری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آشفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آشفته‌گی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشن‌گری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

وی با تاکید بر ضرورت آموزش‌های مقابله با بحران به مردم، گفت: علاوه بر مسئولان، لازم است مردم نیز در زمینه مقابله با شرایط بحرانی و مدیریت آن آموزش ببینند و در این زمینه می‌شود برنامه‌های آموزشی عمومی برای مناطق بحران‌خیز تعریف کرد. این موضوع در کمیته ملی جامعه و دانشگاه در دست بررسی است و خروجی بررسی‌ها به مدیران تصمیم‌گیر ارائه خواهد شد.

ضرورت فرهنگ‌سازی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در مواجهه با بحران

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه شعبه استان خوزستان، با اشاره به اقدامات انجام شده در زمینه فرهنگ‌سازی مدیریت بحران سیل، بر ضرورت فرهنگ‌سازی مواجهه با بحران و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در شرایط بحرانی، تاکید کرد.

ندا شفیعی با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد. در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شد.

وی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگ‌سازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفیعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشنگری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آشفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آشفته‌گی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشنگری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

وی با تاکید بر ضرورت آموزش‌های مقابله با بحران به مردم، گفت: علاوه بر مسئولان، لازم است مردم نیز در زمینه مقابله با شرایط بحرانی و مدیریت آن آموزش ببینند و در این زمینه می‌شود برنامه‌های آموزشی عمومی برای مناطق بحران‌خیز تعریف کرد. این موضوع در کمیته ملی جامعه و دانشگاه در دست بررسی است و خروجی بررسی‌ها به مدیران تصمیم‌گیر ارائه خواهد.

سه شنبه ۲۷ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۱:۴۹:۱۲

ضرورت فرهنگ‌سازی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در مواجهه با بحران

پیام خوزستان - ندا شفيعی با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد.

در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شد.

وی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگ‌سازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفيعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشن‌نگری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آشفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آشفته‌گی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشن‌نگری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

وی با تأکید بر ضرورت آموزش‌های مقابله با بحران به مردم، گفت: علاوه بر مسئولان، لازم است مردم نیز در زمینه مقابله با شرایط بحرانی و مدیریت آن آموزش ببینند و در این زمینه می‌شود برنامه‌های آموزشی عمومی برای مناطق بحران‌خیز تعریف کرد. این موضوع در کمیته ملی جامعه و دانشگاه در دست بررسی است و خروجی بررسی‌ها به مدیران تصمیم‌گیر ارائه خواهد شد.

کد خبر: ۷۳۵۴۹۵- تاریخ انتشار: ۲۹ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۴:۲۷

ضرورت فرهنگ‌سازی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در مواجهه با بحران

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه شعبه استان خوزستان، با اشاره به اقدامات انجام شده در زمینه فرهنگ‌سازی مدیریت بحران سیل، بر ضرورت فرهنگ‌سازی مواجهه با بحران و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در شرایط بحرانی، تاکید کرد.

ندا شفيعی با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد. در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شد.

وی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگ‌سازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفيعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشنگری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آشفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آشفته‌گی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشنگری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

وی با تاکید بر ضرورت آموزش‌های مقابله با بحران به مردم، گفت: علاوه بر مسئولان، لازم است مردم نیز در زمینه مقابله با شرایط بحرانی و مدیریت آن آموزش ببینند و در این زمینه می‌شود برنامه‌های آموزشی عمومی برای مناطق بحران‌خیز تعریف کرد. این موضوع در کمیته ملی جامعه و دانشگاه در دست بررسی است و خروجی بررسی‌ها به مدیران تصمیم‌گیر ارائه خواهد شد.

کد خبر: ۱۸۱۶۲۲- تاریخ انتشار: ۲۷ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۱:۴۶

ضرورت فرهنگ‌سازی و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در مواجهه با بحران

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه شعبه استان خوزستان، با اشاره به اقدامات انجام شده در زمینه فرهنگ‌سازی مدیریت بحران سیل، بر ضرورت فرهنگ‌سازی مواجهه با بحران و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در شرایط بحرانی، تاکید کرد.

ندا شفییعی با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد. در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شد.

وی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگ‌سازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفییعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشن‌نگری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آسفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آسفتگی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشن‌نگری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

وی با تاکید بر ضرورت آموزش‌های مقابله با بحران به مردم، گفت: علاوه بر مسئولان، لازم است مردم نیز در زمینه مقابله با شرایط بحرانی و مدیریت آن آموزش ببینند و در این زمینه می‌شود برنامه‌های آموزشی عمومی برای مناطق بحران‌خیز تعریف کرد. این موضوع در کمیته ملی جامعه و دانشگاه در دست بررسی است و خروجی بررسی‌ها به مدیران تصمیم‌گیر ارائه خواهد شد.

کد خبر: ۸۳۵۴۱۴ - تاریخ خبر: ۱۳۹۸/۰۱/۲۸ - ۱۴:۳۵:۵۰

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز مطرح کرد :

لایروبی رودخانه ها مانع سیلاب نمی شود / محاسن سدهای ذخیره ای تسکین و کنترل سیلاب است / سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیح از سدها رها سازی شدند

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: لایروبی رودخانه در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است و کاربردی برای مهار سیلاب ها ندارد .

محمود شفاعی بجستان استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با خبرنگار برنا در اهواز اظهار کرد: لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است، و اگر رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب.

او گفت: در صورتی که سدهای گتوند و کرخه نبود، امروز تمام شهرها و زیرساخت های خوزستان تخریب و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

استاد تمام گروه آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیح از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری، آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

شفاعی بجستان بیان کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست که البته حجم سد در مقابل سیلاب خیلی کمتر بود، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا شد.

او ادامه داد: شدت بارش ها بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پایین دست کمک کرد.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد مهندسی آب افزود: در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم، قبل از آن این نکته را در نظر بگیرید که رودخانه ها یک سیستم دینامیک است و به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند.

شفاعی بجستان یادآور شد: اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در آن صورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات مجددا در همین مناطق انباشته خواهند شد.

استاد مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: لایروبی رودخانه های دائمی نظیر کارون را بسیار پرهزینه دانست و گفت: اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید بینیم قرار است حجم رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟

او افزود: مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

شفاعی بجنستان تاکید کرد: در هیچ کجای دنیا لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست و اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری است تا بحث کنترل سیلاب.

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز در پایان توضیح داد: لایروبی در حالت کلی راه حل پرهزینه و بی فایده ای است اما اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل، تشخیص داده شد تا بازه هایی، اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد، حتما ضروری است انجام گیرد، یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبایی، رودخانه هایی که از مرکز شهرها عبور می کنند، می توانند لایروبی را مورد توجه قرار دهد.

چرا از اساتید دانشگاه های سیل زده در هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب ها استفاده نشده است؟

دکتر ابراهیم حاجی دولو - استاد دانشگاه شهید چمران اهواز :

تشکیل هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب از طرف ریاست محترم جمهوری در پی وقوع سیلاب های متوالی و کم سابقه اخیر در استانهای مختلف و واگذاری مسولیت تهیه آن به یک نهاد دانشگاهی اقدام مفیدی برای بررسی علمی و تحلیل واقع بینانه پدیده سیلاب در کشور و آماده سازی نهادهای تصمیم سازی و اجرایی برای تهیه برنامه های عملیاتی مناسب در مقاطع کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می باشد.

در کنار ویژگی مثبت این اقدام که حاکی از ایجاد رگه های اعتماد سیستم دولتی به نهادهای دانشگاهی و بروز نشانه های بلوغ فکری دستگاههای دولتی به دانشگاهها بعنوان یک مرجع مشاوره و تصمیم سازی اصلی در کشور می باشد لازمست به جنبه های مختلف این تصمیم و نقاط ضعف موجود در آن هم پرداخته شود.

مهمترین نقدی که به این تصمیم وارد شده به ترکیب اعضای تشکیل دهنده این هیأت می باشد. با توجه به اینکه پراکندگی جغرافیایی سیلابهای اصلی کشور در استانهای خوزستان، گلستان، لرستان و مازندران بوده است ولی بررسی ترکیب اعضای این هیأت نشان میدهد که از ۲۱ نفر عضو آن ۲۰ نفر از اعضای هیأت دانشگاه های تهران بوده است و از اساتید متخصص در دانشگاه های استانهای سیلاب زده فقط یک نفر از دانشگاه شهید چمران اهواز بوده که در آن مهم ترین و عظیم ترین طغیان آبی سالهای اخیر اتفاق افتاده است و از اساتید سایر دانشگاه های استان های سیلزده اصلا استفاده نشده است.

هرچند واگذاری مسولیت این گزارش به دانشگاه تهران که سمبل نهادهای دانشگاهی در ایران می باشد برای فضای بوروکراسی دولتی که هنوز با فرهنگ عمیق پژوهش و تحقیق و مبنای آن خو نگرفته قابل نقد نیست ولی انتخاب ۹۵٪ از اعضای اصلی این هیأت از تهران بایستی از جهات مختلف مورد نقد قرار گیرد که به آنها اشاره می شود.

۱- یکی از الزامات اصلی پژوهش و تحقیق آنست که اعضای تیم شناخت میدانی عمیق و کامل از قلمرو پژوهش داشته باشند و اطلاعات آنها دست اول و همه جانبه باشد. این اصل بطور طبیعی اقتضا می کند که حداقل نیمی از اعضای هیأت از متخصصین استان های سیلزده باشند تا بتوانند به دقت و سرعت اطلاعات لازم را تهیه و بررسی نمایند. طبیعی است که عدم توجه به این اصل سبب کندی و طولانی تر شدن تهیه گزارش شده و امکان جلوگیری از خطاهای احتمالی در گزارش را کاهش می دهد. همینجا بد نیست به این نکته اشاره شود که اسفند سال قبل که سفیر هلند بازدید از استان خوزستان برای بررسی چگونگی گسترش همکاری ها در زمینه آب داشت به دانشگاه شهید چمران اهواز آمده و در جلسه مشترک با مسولین اعلام کرد که کلیه تصمیمات و برنامه ریزیهای اصلی در کشور هلند توسط دانشگاه ها انجام میشود و اگر قرار باشد که همکاری بین دو کشور شروع شود لازمست اعضای دانشگاه شهید چمران اهواز که در منطقه هستند بعنوان تیم اصلی مشارکت داشته باشد تا بتوانیم با تکیه بر اطلاعات آنان تصمیمات همه جانبه و کاملی گرفته شود.

۲- بررسی تخصص های موجود در ترکیب هیأت نشان میدهد که در دانشگاه های استان های سیلزده تخصص های متنوع و مناسبی وجود داشته که امکان استفاده از آنها وجود داشته است و عدم استفاده از این افراد سبب دلسردی و بی توجهی به نقش دانشگاه های استان ها و درگیر شده آنها با مسایل بومی و منطقه ای میشود. لازم بذکر است که دانشگاه شهید چمران

اهواز تنها دانشگاهی در کشور است که دانشکده مستقل علوم آب داشته که اکثر تخصصهای مرتبط به آب در آن دانشکده موجود بوده و بیش از ۲۵ سال مجری کنفرانس بین المللی مهندسی رودخانه است که هر دو سال یکبار در کشور با حضور متخصصان بین المللی از سراسر دنیا تشکیل می گردد.

۳- تفکر تمرکزگرایی در تارو بود سیستم بوروکراسی دولتی نفوذ کرده و این تفکر توجهی به حضور نخبگان و متخصصان استانهای مختلف و ضرورت پراکندگی جغرافیایی نخبگان ندارد. بر این اساس تصمیمات اتخاذ شده ناشی از این تفکر سبب تشویق هر چه بیشتر نخبگان به حضور در مرکز دارد. این مشکل البته سابقه های قبلی نیز دارد و در مسئله سد گتوند نیز که هیئتی مسول بررسی و ارائه راه حل گردید به نقش دانشگاه های استانی بویژه دانشگاه شهید چمران اهواز توجهی نشد.

۴ - لازمست که نخبگان، متخصصان، دانشگاهیان، کانونها و نهادهای مختلف و بویژه آنانی که در استان های سیلزده واقع هستند بطریق مقتضی انتقاد خود را انعکاس دهند تا در تصمیمگیریهای آتی به نقش نخبگان استانی توجه مناسب شده و بدین طریق صحت و دقت گزارشهای تهیه شده بیشتر شود.

۵ - همچنین لازمست مسولین استانهای ذیربط اعم از استانداران محترم، نمایندگان محترم مجلس، روسای محترم دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی در استانها نیز بطریق مناسب به این نکته توجه نموده و در جلسات و گزارشات خود با مسولین کشوری خواهان توجه بیشتر به توانمندی های علمی و تخصصی در دانشگاههای استانها شوند.

البته باید به این نکته توجه کرد که انتظار این نبوده که شخص ریاست محترم جمهور در جزئیات تعیین افراد دخالت نماید بلکه این نقش مهم بایستی توسط دفتر ریاست جمهوری ایفا می شد که در تعیین ترکیب هیات، توازن لازم از نظر حضور متخصصان مختلف دانشگاه های استان های سیلزده دیده شود.

شنبه / ۳۱ فروردین ۱۳۹۸ / ۰۹:۴۴ - کد خبر: ۹۸۰۱۳۱۱۳۴۱۸

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران تاکید کرد:

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بداند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم.

باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عرضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

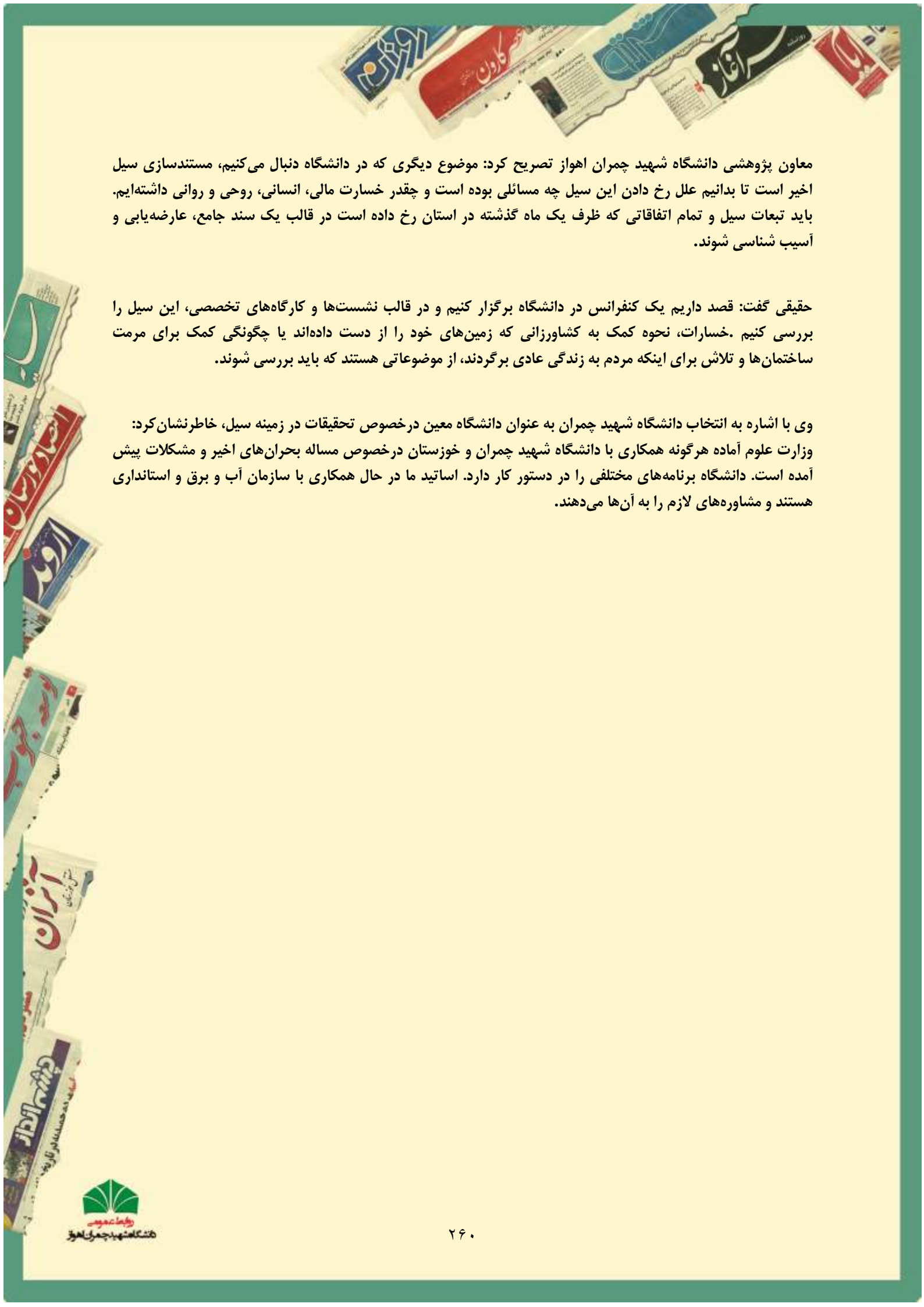
وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بداند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

کدخبر: ۸۳۵۴۱۴ - تاریخ خبر: ۱۳۹۸/۰۱/۲۸ - ۱۴:۳۵:۵۰

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز مطرح کرد :

لایروبی رودخانه ها مانع سیلاب نمی شود / محاسن سدهای ذخیره ای تسکین و کنترل سیلاب است / سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیح از سدها رها سازی شدند

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت : لایروبی رودخانه در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است و کاربردی برای مهار سیلاب ها ندارد .

محمود شفاعی بجستان استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت و گو با خبرنگار برنا در اهواز اظهار کرد: لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است، و اگر رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب.

او گفت: در صورتی که سدهای گتوند و کرخه نبود، امروز تمام شهرها و زیرساخت های خوزستان تخریب و بعضا زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

استاد تمام گروه آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیح از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری، آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

شفاعی بجستان بیان کرد: متاسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست که البته حجم سد در مقابل سیلاب خیلی کمتر بود، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا شد.

او ادامه داد: شدت بارش ها بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پایین دست کمک کرد.

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد مهندسی آب افزود: در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم، قبل از آن این نکته را در نظر بگیرید که رودخانه ها یک سیستم دینامیک است و به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند.

شفاعی بجستان یادآور شد: اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در آن صورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات مجددا در همین مناطق انباشته خواهند شد.

ستاد مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: لایروبی رودخانه های دائمی نظیر کارون را بسیار پرهزینه دانست و گفت: اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید بینیم قرار است حجم رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟

او افزود: مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

شفاعی بجنستان تاکید کرد: در هیچ کجای دنیا لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست و اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری است تا بحث کنترل سیلاب.

استاد تمام مهندسی آب دانشگاه شهید چمران اهواز در پایان توضیح داد: لایروبی در حالت کلی راه حل پرهزینه و بی فایده ای است اما اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل، تشخیص داده شد تا بازه هایی، اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد، حتما ضروری است انجام گیرد، یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبایی، رودخانه هایی که از مرکز شهرها عبور می کنند، می توانند لایروبی را مورد توجه قرار دهد.

تشکیل کارگروه حقوقی بسیج اساتید برای پیگیری مسائل سیل‌زدگان خوزستان

مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: بسیج اساتید برای پیگیری مشکلات حقوقی مردم سیل‌زده کارگروه ویژه تشکیل داده است .

محمد راضی جلالی در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم در اهواز اظهار داشت: اساتید بسیجی دانشگاه شهید چمران اهواز و خوزستان از همان آغاز سیل در کنار مردم بودند.

وی افزود: پس از وقوع سیل بسیج اساتید استان ۳ راهبرد کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برای کمک به سیل‌زدگان و کاهش درد و آلام مردم گرفتار در سیل به تصویب رساند.

مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: مشکلات روحی و روانی یکی از مسائلی است که پس از هر حادثه‌ای نیاز به حل فوری دارد. برای این مساله کارگروه روانشناسی و مشاوره بسیج اساتید تشکیل شد.

وی بیان کرد: این کارگروه با حضور متخصصین گروه روانشناسی از بدو تشکیل بین مردم سیل‌زده و در کمپ‌های اسکان حضور دارند و برای مردم آسیب‌دیده خدمات روانشناسی ارائه می‌دهند.

راضی جلالی ادامه داد: کارگروه شیلات و کشاورزی دیگر کارگروهی است که از سوی اساتید تشکیل شده است. این کارگروه با حضور در مناطق سیل‌زده مشاوره‌های لازم در بخش کشاورزی و شیلات ارائه می‌دهد.

وی بیان کرد: در بخش شیلات با توجه به اینکه حوض‌های پرورش ماهی همچنان درگیر سیلاب هستند اساتید نتوانستند حضور جدی داشته باشند ولی به محض برطرف کردن سیل کارگروه شیلات فعالیت می‌کند.

این عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بخش کشاورزی و دامپزشکی با توجه به اینکه عمده خسارت در این بخش بوده است اساتید فعالیت بیشتری داشتند.

وی با اشاره به اعزام اساتید و دانشجویان دامپزشکی به مناطق سیل‌زده اظهار داشت: اکیپ‌های دامپزشکی با حضور در مناطق سیل‌زده نوع بیماری و نیاز دامپزشکی منطقه را شناسایی و سپس با هماهنگی سازمان دامپزشکی اکیپ‌ها اعزام شدند.

راضی جلالی گفت: تیم‌های اعزامی بسیج در این مدت در بخش مداوا و تشخیص بیماری و واکسیناسیون دام‌های کوچک و بزرگ و طیور فعالیت داشتند. با توجه به گرمای فصل و احتمال شیوع بیماری کارگروه دامپزشکی با اهتمام بیشتری در منطقه فعالیت داشتند.

وی با اشاره به طرح‌های پیشنهادی اساتید بسیجی در بخش کشاورزی اظهار داشت: اساتید همچنین در بخش کشاورزی با توجه به اینکه اکنون فصل گروه افشانی نخیلات است، پیشنهادهای را در این زمینه ارائه دادند.

مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: کارگروه فنی و عمرانی بسیج اساتید نیز تشکیل شده و در حال ارزیابی منطقه و خسارات وارده است. این کارگروه آمادگی لازم برای ارائه مشاوره در بخش عمرانی و فنی برای تعمیر زیرساخت‌های مناطق سیل‌زده را دارد.

وی همچنین با اشاره مشکلات مردم سیل‌زده در زمینه مسایل بیمه و حقوقی بیان داشت: کارگروه ویژه با حضور اساتید علمی گروه حقوق برای پیگیری مشکلات حقوقی سیل‌زدگان تشکیل شده و آمادگی دارد تا به مردم مشاوره لازم را ارائه دهد.

راضی جلالی در پایان با اشاره به حضور خودجوش اساتید در مناطق سیل‌زده و کمک به مردم گفت: کارگروه جهادی بسیج اساتید نیز به شکل خودجوش از همان آغاز تشکیل و اساتید در کمپها و مناطق سیل‌زده به صورت جهادی حضور دارند.

جمعه , ۳۰ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۰۶:۰۰

غفاری :

ستادهای رسیدگی به سیل در تمامی دانشگاهها تشکیل شده است

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از تشکیل ستاد در همه دانشگاههای مناطق سیل زده خبر داد .

غلامرضا غفاری در گفتگو با خبرنگار حوزه فرهنگی و هنری گروه دانشگاه خبرگزاری آنا، در خصوص کارهای صورت گرفته از سوی معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای مناطق سیل زده اظهار کرد: در روزهای اول سیل به همه دانشگاهها و دانشجویان فعال در کانونهای هلال احمر، امداد و نجات، خیریه و اردوهای جهادی دانشگاههای مناطق سیل زده و کانونهایی که می توانند در حوزه مسائل و مشکلات سیل کمک کنند، دعوت شد تا با حضور در مناطق سیل زده در راستای امداد رسانی به آسیب دیدگان کوشا باشند و این کار صورت گرفت.

وی افزود: با دانشگاههای مناطق سیل زده ارتباط خوبی داریم به ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز و دانشگاه گلستان. همچنین زمینه اتصال و پیوند دانشجویانی که در تهران فعالیت می کردند با مناطق سیل زده را نیز فراهم کردیم.

معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تصریح کرد: در ادامه فعالیتها فراتر از مجموعه کانونها، در تمامی دانشگاههای مناطق سیل زده ستادهایی را تشکیل داده ایم که در عرصه های مختلف سیل کار می کنند همچنین به همه دانشگاهها ابلاغ شده است کمیته های تخصصی تشکیل دهند. این کمیته ها موظف اند مسائل مربوط به سیل و چه مسائل پیش از سیل و مشکلات به وجود آمده بعد از سیل را پیگیری کنند.

غفاری با اشاره به انتصاب رئیس دانشگاه تهران به عنوان رئیس هیأت ویژه گزارش سیلابها از سوی رئیس جمهور اظهار کرد: این دانشگاه از امکانات خود و به ویژه امکانات علمی دیگر دانشگاهها برای بررسی و شناخت این مسئله، علل به وجود آمدن آن و پیامدهایش استفاده خواهد کرد.

۳۱ فروردین ۱۳۹۸ - ۰۸:۴۴

هیات بررسی سیل ظرفیت علمی کشور را نمایندگی نمی کند

ایرنا - اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای به رئیس جمهوری، نسبت به اعضای هیات بررسی سیل اعتراض کرده و اعلام کردند: ترکیب هیات بررسی سیل، تمامی ظرفیت علمی و پژوهشی کشور و به ویژه توانمندی علمی مناطق سیل زده را نمایندگی نمی کند.

به گزارش ایرنا در این نامه که یک نسخه آن روز شنبه به دفتر ایرنا اهواز ارسال شده، ۱۱۶ نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز خطاب به دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری، اقدام وی در تعیین هیاتی برای بررسی همه جانبه سیلاب های اخیر در چندین استان کشور، را شایسته تقدیر دانسته و گفته اند: این اقدام با استقبال همگان روبه رو شده و امید است، نتایج حاصل از تحقیقات آن هیات، گره گشای چالش های گسترده و نگران کننده ناشی از سیل های اخیر باشد؛ ولی ما اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، در راستای وظایف حرفه ای خود و در ارتباط با هیات مذکور، نکاتی را به استحضار می رسانیم.

در این نامه آمده است: امیدواریم، اقدام مناسب جنابعالی در اعتماد به دانشگاه و دانشگاہیان، محدود به ارزیابی رخدادهای این چینی، پس از وقوع آنها نشود؛ لذا انتظار آن است که باور به ضرورت حضور دانشگاہیان در پیش، حین و پس از اجرای تمامی فعالیت ها تسری یابد و تنها در این صورت است که زمینه ی لازم برای رشد و بالندگی دانشگاه از سویی و ارتقای کیفی امور اجرایی از سوی دیگر، تامین می شود.

در ادامه این نامه آمده است: یکی از اشکالاتی که در مدیریت کشور مشاهده می شود، اتکا به رویکرد تمرکزگرایی یا مرکزگرایی است که متأسفانه همواره کشور را از بسیاری از سرمایه های انسانی خود، محروم کرده است و با تاسف، ترکیب انتخاب هیات بررسی سیل نیز همین نکته را به اذهان متبادر می کند.

در ادامه آمده است: مرکزگرایی مفرط در حوزه ی علم هرگز قابل تحمل نیست؛ بنابراین خواهشمند است، دانایی و علم را - که ذاتا امری همگانی و جهانی است - مقید به مرکزنشینی نکنید، این امری است که متأسفانه نحوه چینش کارگروه محققان منتصب، شائبه آن را ایجاد کرده است؛ لذا درخواست می شود، کاری نکنید که استادان دانشگاه به این نتیجه برسند که برای آنکه بخواهند، دانش و تجربه علمی خود را در معرض استفاده عموم قرار دهند، باید حتماً مفتخر به زیست در مرکز و تهران باشند .

در بخش دیگری از این نامه آمده است: از سویی، بایسته است به اطلاع برسانیم که ما اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز - که از بدو شروع این سیل ویرانگر در کنار مسوولان استانی و مردم شریف رنج دیده استان بوده و درحد توان

خود به کاهش آلام و مشکلات مردم کمک کرده ایم- اعلام می داریم که همچنان با میل و رغبت، همکاری مان را ادامه خواهیم داد؛ ولی در اینجا اعتراض خود را به ترکیب هیات مذکور که اکثریت قریب به اتفاق آن غیر از یک نفر، از دانشگاه های مستقر در تهران انتخاب شده اند اعلام می داریم.

رئیس جمهوری ۲۷ فروردین در حکمی به دکتر محمود نیلی احمدآبادی رئیس دانشگاه تهران ماموریت داد تا ریاست «هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به عهده گرفته و در مدت ۶ ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارایه کند. در این حکم ۲۱ نفر از اساتید کشور به عنوان اعضای این هیات انتخاب شدند که تنها یک نفر از آنها (محمود شفاعی بجنستان) از اعضای دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران است.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری ایرنا و خوز نیوز منعکس شده است.

هورخبر

یک اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۳:۰۲ - شناسه خبر: ۶۷۹۵۵۶

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

هورنیوز - علی حقیقی اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشجویان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بداند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم.

باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عرضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

باشگاه خبرنگاران جوان
بزرگترین خبرگزاری فارسی زبان دنیا

کد خبر: ۶۹۰۴۶۰۹ - تاریخ انتشار: ۰۱ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۲:۰۰

غفاری در گفتگو با باشگاه خبرنگاران جوان مطرح کرد؛

ضرورت ایجاد کمیته‌های تخصصی در دانشگاه‌ها / برای کمک به سیل زدگان از تشکل‌های دانشجویی استفاده کردیم

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم از ضرورت ایجاد کمیته‌های تخصصی در دانشگاه‌ها خبر داد.

غلامرضا غفاری معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم در گفت‌وگو با خبرنگار حوزه دانشگاهی گروه علمی پزشکی باشگاه خبرنگاران جوان، درباره کمک‌رسانی به مردم مناطق سیل زده، اظهار کرد: از همان ابتدا پس از وقوع سیل به دانشگاه‌ها به ویژه بخش معاونت فرهنگی و اجتماعی آنها در مناطق سیل زده ابلاغ شد که تشکل‌های دانشجویی و کانون‌هایی مثل هلال احمر، همیار و غیره برای کمک به سیل زدگان راه‌اندازی کنند و ورود بیشتری به این حوزه داشته باشند.

باید با دانشگاه‌های منطقه تعاملات خوبی داشته باشیم

وی ادامه داد: البته سازمان‌های دیگر آماده هستند و کمک‌های زیادی به سیل زده‌ها کرده‌اند، طبیعتاً در تلاشیم با دانشگاه‌های منطقه تعاملات خوبی داشته باشیم به ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز و خوزستان که مشکلات در آن مناطق بیشتر بوده است؛ در این راستا حتی در ایام تعطیلات با معاونت فرهنگی تعاملات خوبی داشتیم.

دانشگاه باید کمیته تخصصی داشته باشند

غفاری بیان کرد: ما در همه دانشگاه‌ها ستادهایی داریم که در عرصه‌های مختلف کار می‌کنند؛ به همه دانشگاه‌ها ابلاغ شد که کمیته تخصصی داشته باشند که این کمیته‌های تخصصی مسئله مربوط به سیل و مشکلات ناشی از آن را مورد بررسی قرار دهند.

کد خبر: ۷۳۶۶۴۵- تاریخ انتشار: ۰۱ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۰:۱۲

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران تاکید کرد:

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناسی اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل‌زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بدانند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم.

باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عرضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

دوشنبه ۲ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۰۵:۰۰ - کد مطلب: ۱۰۰۲۷۸۹

برومند در گفت و گو با ایسکانیوز مطرح کرد؛

لزوم تمرکز فعالیت پژوهشی دانشگاه‌ها بر رفع نیازهای جامعه/دستگاه‌ها باید نیازهای خود را دقیق‌تر بیان کنند

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم گفت: فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علمی و فناوری باید بر نیازهای جامعه و رفع آن تمرکز بیشتری داشته باشد.

مسعود برومند معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز با اشاره به مهم‌ترین اولویت دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی در حوزه پژوهشی در زمینه مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه گفت: من معتقدم مسئولیت‌پذیری دانشگاه در این حوزه، شامل فعالیت‌های پژوهشی است که در حال حاضر در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علمی و فناوری صورت می‌گیرد، طبیعتاً چنین فعالیت‌هایی باید بر نیازهای جامعه و رفع آن تمرکز بیشتری داشته باشند.

وی ادامه داد: بخشی از نیازهای جامعه، کاملاً عیان و مشهود است و به خوبی دیده می‌شود که از جمله آن می‌توان به مشکلات آب، محیط زیست، انرژی و غیره اشاره کرد. این مسائل در جامعه کاملاً نمایان است و نیازی نیست که دانشگاهیان ما به دنبال بیان نیاز دیگری باشند.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اظهار کرد: یک بخشی از نیازها و مسائل اجتماعی وجود دارد که دستگاه‌ها با آن مواجه هستند، در این زمینه باید برنامه‌ریزی‌های بیشتری صورت گیرد. همچنین دستگاه‌ها و نهادها نیز لازم است، نیازهای خود را دقیق‌تر بیان کنند.

وی با اشاره به مسئولیت‌پذیری اجتماعی دانشگاه‌ها در جریان سیل اخیر بیان کرد: من چندی پس از وقوع سیل، سری به اهواز زدم و از مسئولیت اجتماعی که دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در منطقه خوزستان بر عهده گرفته است، لذت بردم. این دانشگاه به عنوان بازوهای مشورتی در استان خوزستان به کار گرفته شده و در فعالیت‌های اجرایی در امور دام، کشاورزی، آسیب‌شناسی و غیره شرکت کرده و مشغول به فعالیت است.

برومند افزود: باید گزارشی در زمینه اقدامات اعضای هیئت علمی و دانشجویان جهادگر در سطح جامعه پخش شود تا مردم دریابند این افراد مخصوص دانشجویان تا چه اندازه‌ای در زمینه سیل اخیر فعال بوده‌اند.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز در گفت‌وگو با ایلنا :

لایروبی کارون هر سه سال یکبار حداقل ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان هزینه می‌خواهد / حریم رودها را برای خودشان بگذاریم

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز گفت: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست .

مهدی قمشی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا، درباره تاثیر لایروبی رودخانه‌ها بر سیلابی نشدن آنها اظهار داشت: در مورد رودخانه‌های جنوب کشور مثل میسان و یا دهانه‌های کرخه و ورودی به هورالعظیم که با رسوب پر شده‌اند تا حدی می‌توان گفت که باید لایروبی صورت گیرد تا اجازه عبور بیشتر آب به سمت هورالعظیم داده شود، البته مشکل اصلی رسوب گذاری نیست موضوع پرورش ماهی در مسیر رود و زمین‌هایی است که زیر کشت کشاورزی رفته و ورودی رودها را بسته و مصب رودها به صورت انسان ساز محدود شده‌اند.

وی افزود: اما اگر منظور از لایروبی کارون باشد، قبلا مطالعات آن انجام شده و در اختیار مسئولین قرار گرفته، همان کاری که سالهاست آب و برق خوزستان انجام می‌دهد، یک لایروبی در نظر گرفته و بالادست و پایین دست اهواز را لایروبی می‌کند اما این اقدام به تنهایی پاسخگو نیست، حتی اگر فرض کنیم عمق رودخانه را در اهواز ۵ تا ۶ متر هم زیاد کنیم متاسفانه نه تنها در ارتفاع آب عبوری از اهواز اثر مثبت ندارد بلکه اثر معکوس دارد و ارتفاع آب را بالا می‌آورد. بنابراین اثر کاملا منفی روی عبور سیلاب خواهد داشت.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز تصریح کرد: اگر لایروبی به صورت اصولی برای کارون پیگیری شود باید پایین دست، به سمت ایستگاه فارسیات چند نقطه که کف رودخانه به شدت بالا آمده لایروبی شود و شیب هیدرولیکی را زیاد کنیم که روی گذر سیلاب اثر دارد اما اثر آن بسیار کم است، لایروبی از نظر زمانی اثر کوتاه مدت دارد مجموعا شاید ۳ سال کارایی داشته باشد بعد از آن با رسوب رودخانه دوباره به شکل قبل بازگشته و مجددا باید لایروبی انجام شود.

وی تاکید کرد: لایروبی به منظور گذر بهتر سیلاب از کارون موفق نخواهد بود، ضمن اینکه هزینه‌های اقتصادی بسیار بالایی هم دارد و با توجه به اینکه مجموعا از نظر طول زمانی هم حداکثر ۳ سال اثر بخشی دارد بنابراین گزینه مناسبی برای کارون نیست. لایروبی برای کارهای مختلف انجام می‌شود یکی برای بهتر کردن عبور سیلاب است که در رابطه با کارون اثر بخشی آن ناچیز و کوتاه مدت است.

قمشی گفت: اگر تعمیق رودخانه برای عبور شناورهای آبی و کشتی‌ها یا زیباسازی شهرها و یا به جهت اینکه ممکن است جزایری در رودخانه ایجاد شود که منظر رودخانه را زشت کند، تجویز شود متمر ثمر است. به منظور اصلاح رودخانه‌های شریانی از تکنولوژی استفاده می‌شود که منظر رود زیبا شود و این قابل توجه است ولی برای عبور سیلاب باید کار کارشناسی صورت گیرد.

وی تاکید کرد: در مورد رودهایی مثل کارون اثر نداشته و یا معکوس است و حتی اگر به صورت اصولی انجام شود از نظر کارکرد بروی ارتفاع اثر کمی دارد و از نظر زمانی هم حداکثر بعد از ۳ سال بستر به حالت طبیعی بازگشته و اثر لایروبی را کاملاً از بین می‌برد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز با اشاره به هزینه‌های بالای لایروبی اظهار داشت: هزینه لایروبی بر اساس متر مکعب مواد، شن، ماسه و خاکی است که از بستر رودخانه‌ها خارج می‌شود که به ازای هر متر مکعب حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان است. بسته به نوع مواد بستر هم هزینه‌ها متفاوت است.

وی ادامه داد: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست.

قمشی مهمترین عامل منفی و سیلابی شدن رودها را ساخت و سازهای غیر مجاز در مسیر آنها عنوان کرد و افزود: هر نوع دخل و تصرف و یا جسم و سازه اعم از درخت، نیزار، رستوران و یا مجسمه که جلوی جریان آب را بگیرد و مقاومتی در عبور آب ایجاد کرده و ارتفاع آب را افزایش دهد مشکل آفرین است. حریم رودخانه‌ها باید حفاظت شود و برای خود رودخانه باقی بماند.

سیاهی زاده در گفتگو با دانشجو:

خدمت‌رسانی خواهران بسیج دانشجویی شهید چمران اهواز به سیل‌زدگان / در یادمان شهدای هویزه به فعالیت فرهنگی پرداختیم

مسئول خواهران جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: محور اصلی فعالیت گروه خواهران جهادگر در یادمان شهدای هویزه، فرهنگی بوده و اداره بخش مهدکودک یادمان بر عهده ما بود.

شیدا سیاهی زاده، مسئول خواهران جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با خبرنگار دانشگاه خبرگزاری دانشجو، در خصوص فعالیت تیم‌های جهادی این گروه در یادمان شهدای هویزه گفت: اعزام تیم جهادی خواهران بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز به یادمان شهدای هویزه و محل اسکان برخی سیل‌زدگان استان، از ۲۰ فروردین آغاز شد.

سیاهی زاده افزود: جهادگران ما در قالب ۸ تیم ۴ نفره به مدت ۲ روز در منطقه فعالیت داشتند، البته برخی از جهادگران به خواست خودشان تا یک هفته نیز در یادمان مشغول فعالیت می‌شدند.

مسئول خواهران جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: با توجه به اینکه یادمان شهدای هویزه از ۲۹ فروردین تخلیه شد و بیشتر سیل‌زدگان اسکان داده شده در این منطقه، به منازلشان برگشتند، بازگشت آخرین تیم جهادی خواهران این دانشگاه ۳۰ فروردین صورت گرفت.

وی اضافه کرد: محور اصلی فعالیت گروه خواهران جهادگر دانشگاه شهید چمران اهواز در یادمان شهدای هویزه، فرهنگی بوده و اداره بخش مهدکودک یادمان بر عهده ما بود و در رده کودکان و نوجوانان فعالیت داشتیم.

سیاهی زاده ادامه داد: طی ۱۰ روز فعالیت این گروه در یادمان شهدای هویزه، به اجرای برنامه‌های فرهنگی ویژه کودکان و برگزاری حلقه‌های آموزشی ویژه نوجوانان پرداختیم و علاوه بر آن تیم‌های جهادی ما در بخش خادمین نیز در حوزه غبارروبی یادمان شهدای هویزه و بسته بندی و پخش اقلام بین سیل‌زدگان اسکان داده شده فعالیت داشتند.

وی یادآور شد: البته گروه خواهران جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز در زمینه جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای سیل‌زدگان نیز فعالیت داشته و این کمک‌ها را که شامل لوازم بهداشتی و اقلام ضروری و فرهنگی می‌شدند در اختیار سیل‌زدگان اسکان داده شده در یادمان شهدای هویزه قرار داد.

مسئول خواهران جهادی بسیج دانشجویی دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه با همکاری مسئولین مقرر کتاب اهواز توانستیم تعدادی کتاب متناسب با نیاز نوجوانان و بصورت نذر فرهنگی دریافت کنیم و در یادمان بین نوجوانان توزیع کنیم، خاطرنشان کرد: همچنین مبلغی بالغ بر ۱ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان تومن جدای از کمک‌های نقدی که دریافت کردیم، در اختیار گروه تولیدی اسوه برای دوخت و تهیه لباس مورد نیاز سیل‌زدگان قرار دادیم.

خوزستان | خسارات سیلاب با اکتفا به سد سازی کاهش پیدا نمی کند

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: استفاده از شیوه‌های متنوع کنترل سیلاب به جای بسنده کردن به سدسازی، در قالب طرح جامع مدیریت و مقابله با سیلاب می‌تواند خسارت وارده را به شدت کاهش دهد.

مجید نبی پور در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم در اهواز، اظهار داشت: بلایای طبیعی خسارت عمده مالی و جانی همه ساله به جوامع انسانی وارد می‌سازد که نخستین گام برای کاهش این خسارت و زیان‌ها، قدم اول شناخت و درک درست این پدیده است.

وی افزود: هر ساله سیل خسارت زیادی به مزارع، زمین‌های کشاورزی و راه‌ها، سدها، پل‌ها و جاده‌ها وارد می‌سازد. این مساله سبب تخریب ساختار اجتماعی جوامع، خسارت مالی و جانی می‌شود بنابراین امروزه اکثر کشورهای دنیا دنبال اقدامات پیشگیرانه هستند که این اقدامات نیازمند آموزش است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان داشت: سیلاب یک پدیده طبیعی است، این جریان قوی آب پس از هر رگبار روی زمین‌های برهنه و ناپایدار و در آبراهه‌هایی که قبلاً توسط خود جریان آب در دامنه‌های شیب دار کوهستانی ایجاد شده، پدید می‌آید.

متناسب با شرایط بوم هر منطقه باید شیوه کنترل سیلاب استفاده شود

وی درباره شیوه‌های کنترل این سیلاب بیان داشت: روش‌های متنوعی برای کنترل سیلاب وجود دارد. کاربرد هر یک از این شیوه‌ها بسته به شرایط محل، میزان ریسک در برابر خسارت وارده، میزان منافع حاصل از اجرای طرح و مسائل اجتماعی و اقتصادی منطقه دارد.

مدیر مرکز تحقیقات ریزگرد دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: راه‌های مهار، کنترل و کاهش خسارت سیلاب به دودسته روش‌های ساختمانی و غیر ساختمانی تقسیم می‌شود.

وی در تشریح روش‌های عمومی ساختمانی گفت: این روش‌ها شامل احداث سد یا سیل بند (سدهای مخزنی، انحرافی، پلاستیکی)، آبخیزداری (جلوگیری از چرای احشام، تقویت پوشش گیاهی، احداث سد خشکه چین)، پی‌تینگ، فاروئینگ، بانکت، پخش سیلاب، پلکانی کردن مسیل‌ها است.

استاد گروه کشاورزی ادامه داد: سیل‌گیر، سیل بند، انحراف مسیر رودخانه، کاهش شیب رودخانه، اصلاح مسیر و مقطع رودخانه از دیگر روش‌های ساختمانی در مهار سیلاب است.

اراضی شهری نیازمند استفاده از روش‌های تخصصی برای مهار سیلاب هستند

وی درباره روشهای تخصصی ساختمانی در کنترل سیلاب بیان داشت: روشهای تخصصی ساختمانی مختص اراضی شهری و روستایی است. این روشها شامل احداث کانالهای جمع آوری سیلاب، ایجاد سازه مشبک، تبدیل اراضی پست و گودشهری بزرگ به فضای سبز، ایجاد سطوح نفوذپذیر و ممانعت از احداث سازههای شهری در زمینهای آزاد است.

نبی پور گفت: در بخش شهری همچنین با بهبود شبکه فاضلاب شهری، جداسازی سیستمهای مختلط دفع رواناب و فاضلاب، سیستم فرعی زهکشی، احداث حوضچه موقت ذخیره رواناب، حفر گودال نفوذپذیر، احداث چاه با حفرههای قابل توجه، ساخت کانالها و نهرهای نفوذپذیر می توانیم کنترل مناسبی در مناطق شهری داشته باشیم.

وی درباره شیوههای غیرساختمانی مهار سیلاب نیز اظهار داشت: عدم دخالت در مسیل سیلابها، توجه دقیق و کافی به استانداردهای شهرسازی، رعایت حریم رودخانهها و مسیلهای، کنترل مستمر سیل بند، ضد سیل کردن سازهها از شیوههای موثر در کاهش قدرت تخریب سیلاب است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان داشت: آموزش نقش مهمی در کاهش خسارت سیلاب دارد. لازم است آموزشهای عمومی و تخصصی در این باره به مناطق درگیر سیل ارائه شود.

وی همچنین درباره اقدامات پس از سیل اظهار داشت: یکسری اقدامات اضطراری پیش از سیل لازم است و پس از وقوع سیل استفاده از سیستم هشداردهنده منظم، اقدامات اجتماعی و فرهنگی و مددکاری و در نهایت تامین خسارت اقتصادی از طریق بیمه ضروری است.

نبی پور تاکید کرد: جهت پیشگیری از وقوع سیلاب استفاده از شیوههای کنترلی ساختمانی و غیرساختمانی لازم است. در بکارگیری هر از یک شیوهها نیز توجه به نوع خاک، آب و هوا و پوشش گیاهی و... لازم است.

روش کنترل سیلاب، فقط سد سازی نیست و باید از شیوههای دیگر نیز استفاده کرد

وی با انتقاد از بسنده کردن به احداث سد اظهار داشت: احداث سد یکی از شیوههای کنترل سیلاب است اما تمام روش نیست. لازم است همه راههای کنترل سیلاب در برنامه جامع دیده شود، تقویب پوشش گیاهی و سایر شیوههای کنترلی زمینه نفوذ بیشتر آب به منابع زیرزمینی و کاهش سرعت آب را فراهم می کند.

استاد گروه کشاورزی ادامه داد: ایران دهمین کشور خشک جهان است بنابراین لازم است متناسب با این شرایط سیلاب را کنترل کنیم. استفاده از سیستمهای گیاهی متناسب مناطق خشک در تقویت سفرههای زیرزمینی بسیار موثر است و این کنترل مانع از ایجاد سیلاب می شود.

فرسایش سالانه ۳ میلیارد تن خاک حاصلخیز کشور

وی با اظهار نگرانی از میزان بالای فرسایش خاک حاصلخیز کشور تصریح کرد: میزان فرسایش خاک ایران سالانه ۳ میلیارد تن است از طرفی رسوب گذاری پشت سدها سالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن خاک است. بیش بینیها نشان می دهد در صورت تداوم این روند، سالانه حدود ۵ میلیارد (۴,۷) تن خاک حاصلخیز کشاورزی از بین رفته و عمر مفید سدها کاهش یابد.

مدیر مرکز تحقیقات ریزگرد دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: بین وقوع سیل و فرسایش خاک با نابودی پوشش گیاهی رابطه مستقیم وجود دارد و هر چه پوشش گیاهی را تضعیف کنیم، سیلابها تندتر و بیشتر می شود.

وجود پوشش گیاهی می‌توانست خسارت سیل خوزستان را ۴۰ درصد کاهش دهد

وی با اشاره به اینکه متوسط بارندگی در کشور یک سوم بارندگی جهانی است، اظهار داشت: تنها راه استفاده بهینه از منابع آب، احیاء و توسعه پوشش گیاهی است. توسعه پوشش گیاهی ضمن افزایش ذخیره آب زیرزمینی، خسارت سیل را از ۵۹ درصد به ۲۲ درصد کاهش می‌دهد.

نبی پور با اشاره به سیل‌های اخیر در خوزستان و سایر مناطق کشور بیان داشت: این سیل یک زنگ خطر جدی است که باید در شیوه برخورد با طبیعت تجدیدنظر کنیم. لازم است طرح جامع مدیریت و مقابله با سیل در کشور تدوین شود.

وی با انتقاد از سد سازی افراطی در کشور گفت: بسنده کردن به سدسازی و غفلت از سایر شیوه‌های کنترل سیلاب، خسارت‌های عمده به کشور وارد می‌سازد.

کشت برنج در مناطق غرقاب، بهترین شیوه مواجهه با زمین‌های کشاورزی گرفتار سیل است

این استاد کشاورزی در پایان گفت: مطابق آخرین آمار، در سیل اخیر خوزستان ۱۶۵ هزار هکتار از اراضی کشاورزی زیر آب رفتند. بهترین شیوه برخورد با این زمین‌ها، کشت برنج است. لازم است قبل از فروکش کردن آب، پس از عملیات تکمیلی، اراضی مستعد کشت برنج، مورد کشت قرار گیرند. زیرا رطوب غیرغرقابی مزارع می‌تواند نیاز آبی برنج را تامین کند.

۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۶:۴۳

در نامه‌ای به رؤسای مجلس و دولت اعلام شد؛

مقامات امنیتی وقوع سیل را بهمن ۹۷ به وزارت نیرو هشدار داده بودند

نایب رئیس فراکسیون نمایندگان ولایی مجلس گفت: خطر وقوع سیل در اوایل بهمن ماه سال ۱۳۹۷ توسط مقامات امنیتی به صورت کتبی به مقامات ارشد دولتی از جمله وزارت نیرو هشدار داده شده بود.

به گزارش خبرنگار مهر، محمد دهقان که برای بررسی وضعیت مناطق سیل‌زده و علل وقوع سیل، به این مناطق سفر کرده بود، در نامه‌ای به علی لاریجانی رئیس مجلس و حسن روحانی رئیس‌جمهور اعلام کرد: خطر وقوع سیل در اوایل بهمن ماه سال ۱۳۹۷ توسط مقامات امنیتی به صورت کتبی به مقامات ارشد دولتی از جمله وزارت نیرو هشدار داده شده بود، اما اقدامی برای جلوگیری از بروز سیل از سوی این مقامات انجام نشده است.

متن کامل این نامه به شرح زیر است:

«جناب آقای دکتر روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

جناب آقای دکتر لاریجانی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی»

با توجه به بازدید اینجانب از بخشی از مناطق سیل‌زده استان خوزستان که به نمایندگی از سوی فراکسیون نمایندگان ولایی مجلس شورای اسلامی انجام شد و با توجه به جلسات و گفتگوهایی که با مردم به ویژه برخی اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز داشتم و نظر به گزارشات که تاکنون به اینجانب رسیده است، ضمن تشکر از زحمات مسئولان و کارکنان دولت که در مواجهه با سیل در استان‌های مختلف تلاش کرده‌اند و با سپاس فراوان از مردم و نیروهای جهادی که با انگیزه الهی به صورت شبانه‌روزی به مردم سیل‌زده در اقصی نقاط کشور خدمت کرده‌اند و با تقدیر از نقاط قوت و جلوه‌های ارزشمند خدمت‌رسانی به مردم، موارد ذیل را در سه بند جداگانه تقدیم می‌دارم:

الف) موارد مربوط به قبل از بروز سیل:

۱- وزارت نیرو در طول سنوات گذشته، وظیفه قانونی خود را در خصوص حفظ بستر و حریم رودخانه‌های استان انجام نداده است. ساخت‌وسازهای غیرقانونی در مسیر رودخانه‌های استان، صدور مجوز احداث ساختمان در عمق بستر رودخانه‌ها توسط برخی شهرداران و ساخت‌وسازهای بی‌رویه در حریم رودخانه‌ها، یکی از عوامل تشدید خسارت به مردم این استان شده است.

۲- بی توجهی به لایروبی سدها و رودخانه‌های کارون و کرخه و عدم لایروبی نهرها و کانال‌های مصنوعی و عدم ایجاد شبکه جمع‌آوری روان آب‌ها از سویی موجب کاهش ظرفیت سدها شده و از سوی دیگر، موجب کاهش ظرفیت رودخانه‌ها و کاهش سرعت عبور آب و بالا آمدن سطح آب و غرق شدن اراضی کشاورزی و منازل روستایی شده است که برنامه‌ریزی برای انجام این امور جهت پیشگیری از خسارت در موارد مشابه، ضروری به نظر می‌رسد.

۳- یکی از مهمترین مشکلات شهرها و روستاهای استان خوزستان به ویژه شهر بزرگ اهواز، عدم تخلیه روان آب‌ها و فاضلاب شهری است که اقدام جدی برای تخلیه فاضلاب و برنامه‌ریزی فوری برای احداث تصفیه‌خانه فاضلاب به منظور پیشگیری از بروز و شیوع بیماری‌ها، امری ضروری به نظر می‌رسد.

۴- تکمیل سد نیمه‌تمام بختیاری که چند میلیارد مترمکعب آب را در خود جای می‌دهد، می‌تواند علاوه بر منافع مربوط به تأمین آب کشاورزی، در موارد مشابه به عنوان اقدامی احتیاطی، مانع بروز خسارت شود.

۵- مطابق اظهارات جمعی از کارشناسان و بر اساس برخی اطلاعات واصله، بروز پدیده ابر بارش و ابر سیل، حداقل از دی ماه سال ۱۳۹۷ برای کارشناسان محرز بوده است و مطابق اخبار واصله، خطر وقوع سیل در اوایل بهمن ماه سال ۱۳۹۷ توسط مقامات امنیتی به صورت کتبی به مقامات ارشد دولتی از جمله وزارت نیرو هشدار داده شده است لیکن وزارت نیرو تمهیدی جهت آمادگی برای مواجهه با سیل به عمل نیاورده است و حداقل اینکه نسبت به تخلیه سدها، اقدام به هنگام انجام نداده است.

ب (اشتباه مقامات دولتی در آستانه وقوع سیل:

همانگونه که بارها در رسانه‌ها اعلام شد، مقامات استانی بهترین راه برای مواجهه با سیل را اعلام مکرر به مردم شهرها و روستاها جهت تخلیه خانه و کاشانه خود می‌دانستند. اگر مردم به جای مقاومت در برابر سیلاب، به هشدار مقامات استانی مبنی بر تخلیه شهرها و روستاها عمل می‌کردند، امروز علاوه بر بی‌خانمانی، صدها هزار نفر از مردم شهرها و روستاهای خوزستان شاهد خسارات چند برابری ناشی از این سیل می‌بودیم.

متأسفانه دولت در مواجهه با سیل، ساده‌ترین راه را انتخاب کرد و با اعلام ضرورت تخلیه ۶ شهر و ۴۰۰ روستا، دستگاه‌های اداری را تعطیل و در مواقعی، مردم را در مواجهه با سیل تنها گذاشت، این در حالی بود که مردم با تهیه گونی و خاک که به سختی در شرایط سیل یافت می‌شد، با روحیه‌ای جهادی و مقاوم از ورود سیل به درون شهرها و روستاهای خود ممانعت کردند.

ج (جبران خسارت ناشی از سیل:

هر چند بحمدالله با مدیریت بحران و هشدارهای مسئولان ذیربط، تلفات جانی ناشی از سیل در خوزستان نداشته‌ایم، اما خسارت عظیم ناشی از سیل در این استان بیش از آن است که تاکنون توصیف شده است:

۱- درآمد اصلی مردم خوزستان ناشی از زراعت، کشاورزی و دامپروری است. متأسفانه اگر اراضی کشاورزی خوزستان به زیر آب رفته است و محصولات آنها که همه دارایی مردم است، تقریباً به صورت کامل از بین رفته است. بخشی از مردم در معرض سیلاب از بین رفته است و بخش اعظم دامی که مانده است، به دلیل نبود علوفه و خوراک در معرض آسیب قرار دارند.

از دولت به ویژه وزارت جهاد کشاورزی انتظار می‌رود ضمن تأمین علوفه مورد نیاز احشام استان از محل ۵ درصد اعتبار مربوط به حوادث غیرمترقبه که حدود ۲۴ هزار میلیارد تومان است، به صورت فوری درصدی از خسارات ناشی از سیل را به کشاورزان و دامداران این استان پرداخت کند.

۲- بخشی از منازل مردم روستاها به زیر آب رفته است و دهها هزار نفر از مردم خوزستان در منازل اقوام خود یا در شرایط سخت و در هوای گرم و بدون برق و آب بهداشتی در چادرها زندگی می‌کنند چون احتمال می‌رود منازل روستاها به دلیل کندی تخلیه آب، تا چند ماه دیگر قابل استفاده نباشند. تأمین ژنراتورهای تولید برق برای روستاییانی که در چادر زندگی می‌کنند و تأمین آب بهداشتی برای آنها و احشام آنها، بهترین راه برای حفظ زندگی آنها و دام آنها است.

۳- هرچند با تشکیل ستادهای مردمی و حمایت مردم و دولت، غذای مردم سیل‌زده تا اندازه زیادی تاکنون تأمین شده است لیکن با توجه به اینکه به دلیل نبود شدن کشاورزی مردم، آثار سیل تا چندین ماه دیگر خود را به صورت جدی تری نشان خواهد داد، لازم است اولاً: مسئولان کشور حقایق را از طریق صدا و سیما به اطلاع ملت برسانند تا امکان جمع‌آوری کمک‌های مردمی جهت حمایت از مردم خوزستان بیش از گذشته فراهم شود. ثانیاً: ضروری است هماهنگی لازم بین دستگاه‌های مختلف کمک‌رسانی به وجود آید و با تقسیم مناطق سیل‌زده بین دستگاه‌های کمک‌رسان یا اخذ آمار و اطلاعات درست از ائتلاف منابع جلوگیری به عمل آید.

۴- نحوه کمک‌رسانی به مردم به گونه‌ای است که خیل عظیم داوطلبان مردمی که برای کمک به سیل‌زدگان تحت پوشش بسیج و روحانیت به منطقه آمده‌اند، از امکانات لازم برخوردار نیستند و عوامل دولتی که امکانات اصلی را در اختیار دارند، عمدتاً به دلیل رفتارهای اداری و غیر جهادی اطلاعات میدانی و ملموس از وضعیت سیل‌زدگان نداشت و اکثراً در میان مردم حضور ندارند، بنابراین ضروری است امکانات و اعتبارات مربوط به سیل‌زدگان به نحوی با نظارت دولت در اختیار داوطلبانی که با روحیه جهادی در منطقه سازماندهی شده‌اند، قرار گیرد تا امکانات خدمت‌رسانی منظم به سیل‌زدگان فراهم شود.

لازم به ذکر است خبر فوق در اکو فارس، ایسکانیوز و الف، تابناک، مشرق، جهان نیوز، فارس، آرا نیوز، الف رکنا، فردانیوز منعکس شده است.

۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۲۰:۵۹

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها تأکید کرد:

فعالیت مستقل هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب/وابسته به هیچ نهادی نیستیم

اهواز - رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها گفت: این هیئت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و مستقیماً گزارش‌ها را به رئیس‌جمهور اعلام خواهد کرد.

به گزارش خبرگزاری مهر، محمود نیلی احمدآبادی عصر امروز پنجشنبه پنجم در نشست با حضور اعضای هیئت‌علمی دانشگاه که در سالن اجتماعات برگزار شد، اظهار کرد: این هیئت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و مستقیماً گزارش‌ها را به رئیس‌جمهور اعلام خواهد کرد.

وی افزود: این استقلال هیئت مزیت و فرصتی فراهم کرده که تحت تأثیر هیچ جریانی قرار نگیرد؛ از سوی دیگر این استقلال کار را سخت هم خواهد کرد. امیدواریم گزارش‌ها مورد استفاده کل کشور قرار گیرد.

نیلی احمدآبادی با تقدیر از حس مسئولیت اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز و همراهی با مجموعه مدیریتی استان و سیل‌زدگان در جریانات اخیر، بیان کرد: بی‌شک برگزاری این نشست با حضور اعضای هیئت‌علمی دانشگاه بسیار مهم است و مهم‌ترین هدف سفر به استان می‌باشد.

رئیس دانشگاه تهران، ادامه داد: به گمان همه ما کشور از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها به‌عنوان یک‌نهاد به‌خوبی استفاده نکرده است و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم به دلیل عدم بهره‌مندی از این ظرفیت است.

نیلی احمدآبادی گفت: ممکن است فردی از ما در نهادهای اجرایی، مراکز تصمیم‌گیری، مجلس، قوه قضائیه و ... حضور داشته باشد و این فرصت‌ها می‌تواند مغتنم باشد اما به معنی استفاده از ظرفیت دانشگاه نیست. دانشگاه یعنی نهادی که همه اجزای آن در یک موضوع مشارکت می‌کنند و این استعداد می‌تواند بارور شده و در اختیار کل کشور قرار گیرد.

تجربه کار گروهی درون و بین دانشگاهی در کشور وجود ندارد

وی، اضافه کرد: در ایران تجربه کار گروهی قوی در درون دانشگاه و بین دانشگاه‌ها را نداریم؛ این مسئله نقطه‌ضعفی برای دانشگاه‌ها است؛ در سال‌های اخیر اکثر دانشگاه‌ها تلاش کرده‌اند به این مشکل غلبه کنند. با چهل سالی که از انقلاب می‌گذرد دانشگاه‌ها باید جدی‌تر به این مسائل بپردازند.

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، اذعان کرد: برخورد مسئولان کشور در تمامی سطوح نشان می‌دهد آن‌ها نیز تشنه راه‌حل و شنیدن حرف‌های جدید، مؤثر، علمی و مهم هستند.

نیلی احمدآبادی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، گفت: تجربه رئیس‌جمهور درباره سیل‌های اخیر دومین تجربه است که در سطح ملی صورت می‌گیرد؛ اولین تجربه درباره واقعه پلاسکو بود که به دانشگاه تربیت مدرس ارجاع شد.

وی، اظهار کرد: خوشبختانه این امر به خوبی انجام گرفت و گزارش‌هایی که از دستگاه‌های اجرایی و ... ارائه گردید نشان داد کار موفقی انجام شده که منجر به تدوین آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی شد که می‌تواند کشور را در مقابل مخاطراتی مانند آتش‌سوزی ایمن کند.

نتایج بررسی‌های هیئت ویژه ملی سیلاب‌ها کمک بزرگی به کشور خواهد بود

رئیس دانشگاه تهران، بیان کرد: موضوع سیل با مسئله پلاسکو متفاوت است؛ گستردگی آن در کشور و تنوع تخصص‌ها و تأثیرات آن موجب متفاوت شدن این رخداد با رویداد آتش‌سوزی پلاسکو شده که بیشتر بخشی از مردم شهر تهران را درگیر کرده بود. به‌عنوان رخدادی تأسّف‌بار مهم بود اما بر زندگی مردم و شرایط محیطی تأثیر اندکی داشت.

نیلی احمدآبادی، افزود: سیل مسئله‌ای ملی است و استان‌های متعددی را تحت تأثیر قرار داده است. این پدیده را می‌توان این‌چنین تحلیل کرد که نتیجه کارهای اشتباه صورت گرفته و کارهای صورت نگرفته است. اگر هیئت بتواند دو موضوع "کارهایی که باید انجام می‌شد و نشد" و "کارهایی که نباید انجام می‌شد و شد" را بررسی کند، کار بزرگی در کشور صورت گرفته است.

وی، ادامه داد: دانشگاه‌ها نشان داده‌اند جزو سالم‌ترین، بی‌طرف‌ترین و علمی‌ترین نهادهای کشور هستند و طبیعی است این مسئله به دانشگاه‌ها ارجاع داده شود؛ درباره فرایند صدور حکم و انتخاب افراد نیز نگاه اصلی ما این است که از ظرفیت تمام متخصصان و دانشگاهیانی که در این حوزه هستند و دانشگاهیانی که در سیل آب‌های اخیر دچار مشکل شده‌اند استفاده شود.

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، عنوان کرد: نکته قابل‌تأمل زمان و سرعت عمل است؛ زمان اجرای این طرح شش‌ماهه است و رخدادهایی که در کشور رخ می‌دهد، تأثیر اجتماعی آن‌ها و تحت تأثیر قرار گرفتن نهادها و ارگان‌ها بسیار محدود است و معمولاً رخدادی دیگر روی می‌دهد و همگان به آن می‌پردازند.

نیلی احمدآبادی خاطرنشان کرد: ۱۵ کارگروه در ستاد گزارش ملی سیلاب‌ها تشکیل شده است و همچنین کارگروه تلفیق که مسئول تنظیم گزارش برای رئیس‌جمهور و جامعه است؛ ۲۰ نفر عضو ستاد در کارگروه‌ها به‌عنوان مسئول و اعضا قرار می‌گیرند و هر کارگروه نیز هفت عضو دارد و بناشده است اعضای از دانشگاه‌های درگیر سیل با تخصص‌های مرتبط در این کارگروه‌ها حضور داشته باشند.

وی، گفت: نکته حائز اهمیت علاوه بر نشان دادن توانایی‌های دانشگاهیان ارائه راهکار برای آینده است و سعی می‌کنیم گروه‌ها شامل افرادی شود که در حوزه تخصصی خود بهترین‌ها بوده و فرصت همکاری نیز داشته باشند.

رئیس دانشگاه تهران، اظهار کرد: هیئت در چهار مرحله "روایت دقیق، مستند و روشن از آنچه اتفاق افتاده است"، "آسیب‌شناسی"، "آموخته‌ها و درس‌هایی که باید از این رخداد بیاموزیم" و "راهبرد" اقدام خواهد کرد و قطعاً نتیجه نهایی که راهبرد است می‌تواند مورد استفاده کشور قرار گیرد.

جامعه دانشگاهی خوزستان در کنار سئولان و سیل زدگان بودند

همچنین در این نشست رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه از ابتدای رخداد سیل در استان خوزستان جامعه دانشگاهی در کنار سئولان و سیل‌زدگان بوده است، خاطرنشان کرد: اعزام دانشجویان به مناطق سیل‌زده، حضور گروه‌های روان‌شناختی در اردوگاه‌ها، حضور گروه‌های درمانی دانشکده دامپزشکی در مناطق سیل‌زده، اهدای یک تا ۱۰ روز از حقوق کارکنان و اعضای هیئت‌علمی به سیل‌زدگان و ... بخشی از اقدامات انجام شده است.

غلامحسین خواجه با اشاره به فعالیت‌های شبکه ملی جامعه و دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اعضای این شبکه با برگزاری جلسات متعدد با حضور مسئولان مرتبط به این امر در سطح استان و دانشگاه برای بررسی موضوع سیل و مسائل و مشکلات، اقدام کرده‌اند.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، اظهار کرد: همچنین اعضای هیئت‌علمی دانشکده‌های علوم زمین و علوم آب نیز همکاری‌های مستمری با مسئولان استان، مدیریت بحران و سازمان آب و برق استان داشته‌اند و تا الآن نیز ادامه دارد.

خواجه عنوان کرد: در ارتباط با هیئت تشکیل‌شده به دستور ریاست محترم جمهوری نیز خوشحال هستیم که مسئله‌ای مهم به دانشگاهیان سپرده شده است؛ دانشگاه شهید چمران اهواز با سابقه علمی و پژوهشی که دارد نیز با این کارگروه همکاری خواهد داشت.

در ادامه این نشست اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز به ارائه نظرات خود درباره وضعیت سیل‌های اخیر و پیامدهای این رخداد پرداختند.

همچنین صبح امروز محمود نیلی احمدآبادی رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، گروه همراه و برخی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید هوایی از مناطق سیل‌زده استان خوزستان داشتند.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری آرا نیوز، تیتتر خبر، فصل اقتصاد، اقتصاد نیوز، تابناک و باشگاه خبرنگاران جوان منعکس شده است.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران

پنجشنبه ۵ اردیبهشت ماه، ۱۳۹۸ - ۲۱:۰۷ کد خبر: ۵-۱۶۹۷-۹۸۲

خواجه عنوان کرد:

آمادگی اعضای هیات علمی دانشگاه چمران برای همکاری با هیات ویژه بررسی سیلاب

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به توانایی های اعضای هیات علمی این دانشگاه، گفت: اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز آمادگی انجام همکاری با هیات ویژه سیلاب را دارند.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، غلامحسین خواجه در نشست رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب با دانشگاهیان خوزستان درخصوص بررسی آخرین وضعیت سیل و خسارت های ناشی از آن که امروز، پنج شنبه، ۵ اردیبهشت ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: از روزهای اولیه سیلاب دانشگاه شهید چمران اهواز در ابعاد مختلفی که می توانست وارد شد و تلاش کرد که تا جایی که می تواند به کاهش آسیب های ناشی از سیلاب از طریق جمع آوری کمک های نقدی و غیرنقدی کمک کند.

وی افزود: برخی همکاران ما از یک تا ۱۰ روز از حقوق خود را برای کمک به سیل زدگان اهدا کردند. اعزام اکیپ هایی از سوی دانشگاه برای ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره و اعزام اکیپ های دامپزشکی برای رسیدگی به دام های روستاییان و اعزام تیم های امداد و نجات از میان دانشجویان داوطلب با هماهنگی هلال احمر، از دیگر اقدامات انجام شده در دانشگاه بود.

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: همکاران ما در دانشکده علوم آب و دانشکده علوم زمین نیز کمک هایی به مسئولان استان در زمینه های علمی و کاهش آسیب های ایجاد شده در سیل داشتند. اساتید ما در سازمان آب و برق استان نیز همکاری هایی درباره بررسی کنترل سیل با ارائه مشاوره داشتند.

خواجه با اشاره به دستور رئیس جمهور در تهیه گزارش ملی سیلاب توسط دانشگاه، گفت: باید خوشحال باشیم که مسئولان اجرایی کشور چنین مساله ای را به دانشگاه ارجاع می دهند.

وی با اشاره به برخی گله ها در زمینه انتخاب اعضای هیات ویژه بررسی سیلاب، تصریح کرد: دانشگاه شهید چمران اهواز با سابقه ای است و در همه زمینه ها از جمله علوم آب و علوم زمین، کادر قوی دارد و اعضای هیات علمی دانشگاه ما این آمادگی را دارند که بیشترین همکاری ها را در این زمینه داشته باشند. در نهایت امیدوارم نتیجه این کارها به نفع کشور و استان هایی که در معرض خطر سیل هستند، باشد.

جمعه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۰:۳۲ - کد مطلب: ۱۰۰۳۳۱۳

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز خبر داد:

آمادگی دانشگاه چمران اهواز برای همکاری با هیئت ویژه بررسی سیلاب

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران، آمادگی انجام همکاری با هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب را دارند.

به گزارش گروه دانشگاه ایسکانیوز، غلامحسین خواجه در نشست رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب با دانشگاهیان خوزستان در خصوص بررسی آخرین وضعیت سیل و خسارت‌های ناشی از آن، که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: از روزهای اولیه سیلاب دانشگاه شهید چمران اهواز در ابعاد مختلفی که می‌توانست وارد شد و تلاش کرد تا جایی که می‌تواند به کاهش آسیب‌های ناشی از سیلاب از طریق جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی کمک کند.

وی افزود: برخی همکاران ما از یک تا ۱۰ روز از حقوق خود را برای کمک به سیل زدگان اهدا کردند. اعزام اکیپ‌هایی از سوی دانشگاه برای ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره و اعزام اکیپ‌های دامپزشکی برای رسیدگی به دام‌های روستاییان و اعزام تیم‌های امداد و نجات از میان دانشجویان داوطلب با هماهنگی هلال احمر، از دیگر اقدامات انجام شده در دانشگاه بود.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: همکاران ما در دانشکده علوم آب و دانشکده علوم زمین نیز کمک‌هایی به مسئولان استان در زمینه‌های علمی و کاهش آسیب‌های ایجاد شده در سیل داشتند. استادان ما در سازمان آب و برق استان نیز همکاری‌هایی درباره بررسی کنترل سیل با ارائه مشاوره داشتند.

خواجه با اشاره به دستور رئیس جمهور در تهیه گزارش ملی سیلاب توسط دانشگاه، گفت: باید خوشحال باشیم که مسئولان اجرایی کشور چنین مسأله‌ای را به دانشگاه ارجاع می‌دهند.

وی با اشاره به برخی گله‌ها در زمینه انتخاب اعضای هیئت ویژه بررسی سیلاب، تصریح کرد: دانشگاه شهید چمران اهواز با سابقه‌ای است و در همه زمینه‌ها از جمله علوم آب و علوم زمین، کادر قوی دارد و اعضای هیئت علمی دانشگاه ما این آمادگی را دارند که بیشترین همکاری‌ها را در این زمینه داشته باشند. در نهایت امیدوارم نتیجه این کارها به نفع کشور و استان‌هایی که در معرض خطر سیل هستند، باشد.

کد خبر: ۹۶۵۷۰- تاریخ انتشار: ۰۵ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۲۲:۱۴

رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب:

هدف ما در بررسی سیلاب مچ گیری نیست

رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: هدف ما در بررسی سیلاب مچ گیری نیست اما در روند بررسی ها تقصیرها شناسایی می شوند.

محمود نیلی احمدآبادی، در نشست با دانشگاهیان خوزستان درخصوص بررسی آخرین وضعیت سیل و خسارت های ناشی از آن که امروز، پنج شنبه، ۵ اردیبهشت ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: تاکنون کشور از ظرفیت های دانشگاه به عنوان یک نهاد به خوبی استفاده نکرده است و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم، ناشی از عدم بهره مندی از این ظرفیت دانشگاه ها است. ممکن است فردی از دانشگاه در مراجع تصمیم گیری حضور داشته باشد و قطعاً این حضور می تواند مغتنم باشد اما قطعاً این به معنی حضور دانشگاه نیست، دانشگاه یعنی نهادی که تمام اجزای آن در یک موضوع مشارکت می کنند.

وی افزود: ما در ایران تجربه کار گروهی خیلی قوی چه در درون دانشگاه ها و چه در بین دانشگاه ها نداریم که این ایراد به ما وارد است. خوشبختانه می بینم که اکثر دانشگاه ها در سال های اخیر سعی کرده اند بر این مشکل فائق بیایند. شاید عدم حضور دانشگاهیان و عرضه خودشان در جامعه نیز یک مشکل بوده است، چراکه به استناد ظرفیت های علمی ما انتظار داریم دیگران به ما مراجعه کنند، در حالیکه شاید لازم باشد ما نیز حرکت هایی انجام دهیم و توانمان را به جامعه عرضه کنیم.

رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: ما سعی کرده ایم نقیصه ها را به مرور برطرف کنیم. تشکیل کارگروه ها و تیم ها در درون دانشگاه ها و بین دانشگاه ها در سال های اخیر شکل گرفته است. در برخوردی که با مسئولان کشور داریم به خوبی این مساله را دیده ام که آن ها نیز تشنه راه حل و شنیدن حرف های مهم، موثر و علمی هستند. این فرصت برای مسئولان فراهم نشده است که همه نظریات را به شیوه هماهنگ استفاده کنند.

نیلی با اشاره به حکم رئیس جمهور در خصوص بررسی سیلاب، تصریح کرد: دومین باری است که چنین کاری به صورت ملی صورت می گیرد. تجربه اول ما در این زمینه در پلاسکو بود که بررسی در این زمینه به دانشگاه تربیت مدرس ارجاع داده شد که در این زمینه کار خوبی انجام شد و مبنای تشکیل دستورالعمل های جدیدی شد که می تواند کشور را در برابر مخاطره ای مثل آتش سوزی ساختمان های بلند محافظت کند. موضوع سیل در گستردگی آن در کشور، تنوع تخصص های موجود در آن و تاثیر اجتماعی آن با پلاسکو متفاوت است. در پلاسکو بیشتر مردم تهران درگیر بودند؛ حادثه پلاسکو به عنوان یک رخداد تاسف برانگیز برای همه مهم بود اما روی زندگی مردم و شرایط محیطی تاثیر اندکی داشت. اما سیل یک بحث ملی است و استان های متعددی را در بر گرفته است.

وی ادامه داد: موضوع سیل بسیار گسترده تر است و پدیده سیل را می توان اینگونه تعبیر کرد که نتیجه کارهای اشتباه انجام شده و کارهای انجام نشده است. اگر این گزارش بتواند به این دو موضوع به خوبی پاسخ دهد، کار بزرگی در کشور انجام داده است. نهادهای مدنی موجود در کشور نهادهای چندان بزرگی نیستند و در مقایسه با ظرفیت دانشگاه ها، دانشگاه ها به لحاظ حرفه، تخصص، مرجعیت و بی طرفی، ویژه هستند. دانشگاه ها نشان داده اند جزو سالم ترین و بی طرف ترین نهادهای کشور هستند.

از توانایی متخصصان دانشگاه های درگیر سیلاب استفاده می شود

رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: وقتی بررسی سیلاب به دانشگاه تهران پیشنهاد شد ما با اشتیاق پذیرفتیم چراکه فکر کردیم کار دانشگاه تهران در بکارگیری همه ظرفیت های علمی کشور می تواند در خدمت کشور قرار گیرد. نگاه ما این است که از همه متخصصین و به ویژه دانشگاهیانی که در سیلاب های اخیر جزو مناطق آسیب دیده از سیل هستند، باید استفاده شود. اما مساله ما زمان و سرعت عمل است. زمان تعیین شده ۶ ماه است زیرا بعد از ۶ ماه ممکن است گزارش اثربخشی نداشته باشد. تاثیر اجتماعی و تحت تاثیر قرار گرفتن سازمان ها و نهادها از رخدادهایی که در ایران رخ می دهد، محدود است؛ به همین دلیل باید هر ساختاری که دیده می شود بتواند این گزارش را در ۶ ماه ارائه دهد.

نیلی گفت: در لیست هیات به جز دکتر شفاعی، از اساتید دانشگاه های شهرستان ها کسی وجود ندارد، دلیل این مساله نیز به علت سرعت کار بود اما در ادامه در همه کارگروه ها از ظرفیت همه دانشگاه ها استفاده می کنیم. برای هر بخش تعدادی سوال از سوی رئیس جمهور مطرح شده است. با بررسی هایی که انجام شد ۱۵ کارگروه در این هیات تشکیل شده است. علاوه بر این ها یک کارگروه تلفیق نیز تشکیل شده است که وظیفه دارد اطلاعات را برای ارائه به رئیس جمهور و جامعه در کنار یکدیگر قرار دهد. هر کارگروه حداقل هفت عضو دارد و در این کارگروه ها نیز قرار شده است حتما از همکاران ما از دانشگاه های درگیر سیل حضور داشته باشند.

هیات ویژه بررسی سیلاب یک هیات کاملا مستقل است

وی ادامه داد: ما در عین حال که می خواهیم توانمندی های دانشگاه را اثبات کنیم به دنبال یک راهکار برای آینده هستیم. این بحث بسیار مهم تر است. تلاش می کنیم تیم هایی که تشکیل می شود متشکل از افرادی باشد که در حوزه تخصصی خود از برترین ها باشند. کارگروه ها در قالب یک تالار گفت و گو به یکدیگر متصل خواهند بود. این تالار گفت و گو یک سامانه است که در آن سامانه همه اعضا به اطلاعات و نظریات دسترسی دارند.

رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: هیات ویژه بررسی سیلاب یک هیات کاملا مستقل است و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و گزارش را مستقیما به رئیس جمهور ارائه می دهد. این استقلال برای ما یک فرصت است که تحت تاثیر هیچ نهاد یا جریانی قرار نگیریم اما ممکن است گزارشات را که هیات ارائه می دهد باب طبع همه نباشد.

در ارائه گزارش سیلاب، هدف ما مچ گیری نیست

نیلی تصریح کرد: هیات ویژه بررسی سیلاب در چهار مرحله سیلاب را بررسی می کند؛ مرحله اول روایت دقیق و مستند از آنچه رخ داده است، مرحله دوم آسیب شناسی، مرحله سوم درس ها و آموزه های ما و مرحله چهارم نیز ارائه راهبرد است. سیل یک رویداد ناگوار بود که نباید بگذاریم دوباره در آینده به این شکل رخ دهد. در این گزارش ها هدف اصلی ما مچ گیری نیست اما ممکن است وقتی گزارش تهیه می شود کاستی ها نشان دهد کم کاری ها در چه جاهایی انجام شده است. البته قطعا در روند انجام کار، تقصیرها باید گفته شود. اما در این گزارش نگاه ما تنها بر این مساله متمرکز نیست، بلکه هدف اصلی ما جلوگیری از تکرار این مشکل است.

وی ادامه داد: اگر می خواهیم این گزارش وارد حاشیه نشود و واقعا دیده شود و مورد استفاده قرار گیرد، باید با مشخص کردن راهبردها، روایت و آسیب شناسی، کار را انجام دهیم. در خلال این کار نیز حتما تقصیرها مشخص می شود.

رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب خاطرنشان کرد: بعید است یک گزارش بتواند همه مسائل کشور را مشخص کرده و آن ها را حل کند. باید توقع دیگران و خودمان را از این گزارش محدود کنیم. این گزارش و علم ما محدودیتی دارد اما باید اطمینان داشته باشیم که از همه ظرفیتمان استفاده می کنیم. برخی موضوعات لزوما در چهارچوب این گزارش قرار نمی گیرد.

در زمینه بسیاری از مشکلات، دانشگاه‌ها دارند کار می‌کنند. لزومی ندارد ما منتظر یک گزارش سیلاب بمانیم. به طور مثال مساله فقر یا مسائل اجتماعی محدود به استان خوزستان نیست. ممکن است برخی موارد در خوزستان پررنگ تر باشد. ما باید در موضوعات اجتماعی نیز وارد شویم، آن‌ها را آسیب‌شناسی کرده و برایشان راه حل ارائه کنیم.

نیلی افزود: در دانشگاه تهران در حوزه‌های مختلف تلاش کرده ایم گزارشاتی تهیه کرده و با آسیب‌شناسی مشکلات، برای آن‌ها راه حل ارائه دهیم. انتظار نداشته باشید جامعه‌ای که این مشکلات در آن ایجاد شده است به راحتی و به سرعت به این گزارش‌ها پاسخ دهد و خود را اصلاح کند، تغییرات اجتماعی بسیار کند اتفاق می‌افتند. انتظار نداشته باشیم که به محض تهیه شدن گزارش سیلاب، اجرا کنندگان آمادگی پذیرش داشته باشند. ما نیازمند قانع کردن آن‌ها در این موضوعات هستیم. در این کارگروه یکی از بحث‌ها مسائل فرهنگی اجتماعی است. تحلیل این موضوع در حوزه سیل نیازمند بررسی‌های متعدد عالمانه و آگاهانه است که وقتی ما گزارش نهایی را تنظیم کردیم، با حداقل ایراد مواجه شویم.

وی گفت: ما نمی‌توانیم گزارشی تهیه کنیم که هیچ نقدی بر آن وجود نداشته باشد اما باید گزارشی تهیه کنیم که همه بپذیرند این گزارش علمی تهیه شده و همه اطلاعات موجود در آن آمده است اما ممکن است در جمع بندی در آن اختلاف نظر وجود داشته باشد. باید این گزارش آنقدر پشتوانه داشته باشد تا برای فردی که می‌خواهد بر اساس این گزارش اقداماتی انجام دهد، اعتماد به نفس ایجاد کند.

رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب افزود: یکی از دلایلی که بسیاری کارها در کشور ما انجام نمی‌شود، نداشتن آگاهی به موضوع و نداشتن راه حل نیست بلکه مساله نداشتن اعتماد به نفس در افراد و نداشتن اطمینان به اینکه در اجرا موفق می‌شوند، است. ما می‌دانیم که خیلی چیزها درست است اما آنقدر مقاومت در برابر ما زیاد است که فکر می‌کنیم توان اجرای آن را نداریم. یکی از کارهایی که این گزارش باید انجام دهد این است که مقاومت‌ها را به حداقل برساند و بتواند اعتماد به نفس و شرایط لازم را برای کسی که می‌خواهد کار درست را انجام دهد، فراهم کند.

تخصص‌ها و توانمندی‌ها با مسئولیت‌ها همخوانی ندارد

نیلی خاطر نشان کرد: یکی از موضوعاتی که به نظر ما خیلی مهم است مساله ساختار، منابع انسانی و آموزش است. شاید بسیاری از مشکلاتی که ما با آن‌ها مواجه هستیم به این دلیل است که آدم‌ها سر جایشان نیستند. تخصص و توانمندی افراد با مسئولیت آن‌ها همخوانی ندارد، گاهی مساله روشن است و راه حل نیز مشخص است اما فردی که مسئولیت دارد، لزوماً تخصص لازم برای حل مشکل را ندارد.

لازم به ذکر است خبر فوق در خبرگزاری پانا، ایسنا، تیتربرتو، وزارت علوم، باشگاه خبرنگاران سال، مهر اقتصاد و شعار سال منعکس شده است.

استان خوزستان
خبرگزاری دانشجویان ایران

جمعه ۶ اردیبهشت ماه، ۱۳۹۸ - ۰۱:۱۳ - کد خبر: ۹۸۲-۱۸۷۶-۵

شریعتی:

مدیریت سیل، با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد

استاندار خوزستان گفت: حداقل تلفات، حفظ پایداری سدها و مدیریت ریسک، سه اولویت مدنظر در سیلاب خوزستان بود و مدیریت سیل با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد.

به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، غلامرضا شریعتی در دیدار با اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلابها، اظهار کرد: استان خوزستان از دیرباز با مقوله سیلاب درگیر بوده است، ولی با توجه به اینکه چند سالی شاهد خشکسالی در استان بودیم، ذهنیت مردم از سیلابها فاصله گرفته بود و برخی مردم باور نمی کردند که آب وارد روستاها خواهد شد. در برخی روستاها زمانی که اخطار تخلیه داده می شد، مردم محل را ترک نمی کردند، زیرا باور نمی کردند که روستا به زیر آب برود، با این حال عوامل اجرایی می ماندند و زمانی که آب می آمد، وسایل و احشام مردم را منتقل می کردند.

وی افزود: حجم آب ورودی به استان بسیار زیاد بود و در حوزه کرخه با دوره بازگشت هزار ساله و در حوزه های کارون و دز با دوره بازگشت ۲۰۰ ساله مواجه بودیم. بنده نیز با توجه به حجم سیلاب، از ابتدا در جریان همه اقدامات بودم و مداخلات لازم را انجام دادم. در برخی موارد نیز پیشنهادهایی به رییس جمهور ارائه و موافقت اولیه نیز اخذ شده است که در برخی حوزهها مانند کرخه و کارون، کانالهای سیلاب بر ایجاد شود تا در آینده با چنین مشکلاتی مواجه نشویم.

شریعتی تصریح کرد: کاملاً آماده همکاری با هیات ویژه گزارش ملی سیلابها هستیم و اطلاعاتی که در اختیار است، در اختیار این هیات قرار خواهد گرفت و دستگاههای اجرایی را نیز موظف می کنیم که در سریع ترین زمان ممکن، همکاری لازم را داشته باشند تا روایت دقیقی از ماجرا، ثبت و تهیه شود. شورای تامین استان نیز کاملاً در جریان اتفاقات بوده است و بسیاری از تصمیم گیریها در این شورا اتخاذ شده است. اگر شاهد هستیم که در جریان سیل در خوزستان تلفات جانی نداشتیم، به این دلیل بوده که مدیریت سیل و تصمیمات بر اساس اصول علمی و طبق دستورالعمل وزارت نیرو و با اخذ نظر استادان دانشگاه انجام شده است و همه ارکان تصمیم گیری در استان به صورت شبانه روزی درگیر موضوع بوده اند.

استاندار خوزستان گفت: سیلاب خوزستان مساله ای نبود که یک سازمان یا یک وزارتخانه از پس مدیریت آن برآید و گاهی برخی تصمیمات به گونه ای بود که یک رییس سازمان به تنهایی نمی توانست تبعاتش را بر عهده گیرد و لازم بود همه ارگانها باهم همکاری داشته باشند. در مجموع، با محدودیت های زیادی مواجه بودیم و آورد آب نیز بسیار زیاد بود و به همین دلیل، سیاست نخست این بود که حداقل تلفات را داشته باشیم. دوم، حفظ پایداری سدها بود و اولویت سوم، مدیریت ریسک بود تا حداقل خسارت های اقتصادی را داشته باشیم.

وی ادامه داد: مدیریت سدها نیز بسیار پیچیده بود. از طرفی سد دز را داشتیم با بیش از ۵۰ سال عمر، سد گتوند که با محدودیت در تخلیه مواجه بودیم و سد کرخه که تاکنون چنین ذخیره ای را تجربه نکرده بود. پیش از وقوع سیلاب، ذخیره سد کرخه ۴,۷ میلیارد مترمکعب بود و هرچه تخلیه می شد، آورد به قدری زیاد بود که ذخیره سد کمتر از این میزان نمی شد و به همین دلیل در چنین شرایط دشواری مجبور بودیم تصمیماتی را اتخاذ کنیم و مسئولیت را نیز بر عهده بگیریم.

شریعتی گفت: تیمی از استادان دانشگاه همراه بنده بودند و به صورت مستمر از منطقه بازدید می‌کردند و نتیجه بررسی‌ها را در اختیار می‌گذاشتند. همچنین از تجربیات مردم محلی نیز استفاده شد و تلاش بر این بود که تعادلی میان نظرات کارشناسان و مردم محلی ایجاد شود تا بهترین تصمیم را بگیریم. یک شرکت مشاور نیز در این زمینه کمک کرد و تصمیمات حاصل خرد جمعی بود. مدیریت سیل، تجربه خوب، ولی سخت و سنگین بود و امیدواریم در روزهای آینده مشکلات شادگان، آبادان و خرمشهر نیز حل شود و شرایط عادی بر استان حاکم شود.

به گزارش ایسنا خوزستان، دکتر محمود نیلی احمدآبادی، رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها نیز در این دیدار اظهار کرد: با توجه به اینکه دانشگاه شهید چمران اهواز در منطقه وقوع سیلاب قرار دارد و استادان و متخصصان حوزه علوم آب نیز در این دانشگاه فعال هستند، این سفر به اهواز انجام شد و در این سفر نیز در نشست با اعضای هیات علمی این دانشگاه، موضوع نحوه تدوین گزارش برای ارائه به رییس جمهور مورد بحث قرار گرفت. این گزارش در چهار بخش روایت حادثه، آسیب‌شناسی، درس‌هایی که باید از آن گرفت و در نهایت، راهبردها، تنظیم خواهد شد.

وی افزود: سیل خوزستان، از نظر حجم آورد آب و مدت استقرار سیل در استان و خسارت‌ها، بیشترین میزان را داشته است و در روزهای آینده اعضای کارگروه‌هایی که تعیین شده است به خوزستان سفر خواهند کرد و در نشست با مدیران استان، اطلاعات لازم را جمع‌آوری خواهند کرد.

نیلی احمدآبادی با تاکید بر اینکه شرایط در استان بحرانی بوده و تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی قطعاً دشوارتر است، تصریح کرد: تشکیل هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها از سوی رییس جمهور اقدام بسیار خوبی بود و البته مسئولیت سنگینی را نیز بر عهده دانشگاه‌ها گذاشته است.

جمعه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۲۲:۰۳ - کد مطلب: ۱۰۰۳۳۶۵

در راستای گسترش همکاری‌های مشترک صورت گرفت؛

امضای تفاهم‌نامه همکاری بین هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز

تفاهم‌نامه همکاری مشترک میان هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز، به منظور افزایش همکاری‌های مشترک، توسط دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و دکتر نیلی احمدآبادی رئیس این هیئت، امضاء شد.

به گزارش گروه دانشگاه ایسکانیوز از دانشگاه شهید چمران اهواز، همکاری علمی، پژوهشی، فنی و اجرایی به منظور تهیه و تدوین "گزارش ویژه ملی سیلاب‌ها" در کارگروه‌های هوا و اقلیم، هیدرولوژی و منابع آب، مهندسی رودخانه و سازه‌های هیدرولیکی، مدیریت بحران، مدیریت ریسک و بیمه، زیرساخت‌ها، شهرسازی، معماری و میراث فرهنگی، اجتماعی، فرهنگی و اطلاع‌رسانی، حقوقی، منابع طبیعی و کشاورزی، محیط زیست، اقتصاد و تأمین مالی، امداد، نجات و بهداشت، کسب‌وکار، آموزش و مدیریت منابع انسانی و معرفی نماینده در کارگروه‌های ملی موضوع اصلی این تفاهم‌نامه است.

در قالب این تفاهم‌نامه دانشگاه شهید چمران اهواز و هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها در موضوعاتی از جمله تبیین سیمای دقیق و علمی حادثه در استان خوزستان، تحلیل اطلاعات دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی متناسب با کارگروه‌های فوق، بررسی، ارزیابی و اعلام نظر فنی در خصوص گزارش‌های دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی در استان خوزستان و معرفی مطلعین، کارشناسان و همکاران به کارگروه‌های ملی هیئت متناسب با نیازهای ارائه‌شده توسط هیئت ویژه همکاری خواهند داشت.

گفتنی است پیش از این جلسه نیز نیلی احمدآبادی و گروه همراه علاوه بر بازدید هوایی از مناطق سیل‌زده استان خوزستان، نشست با اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز داشتند.

۰۶ اردیبهشت ۱۳۹۸ | ۱۹:۳۳ کد: ۴۷۰۲۳

در راستای گسترش همکاری‌های مشترک صورت گرفت؛

امضای تفاهم‌نامه همکاری بین هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز

تفاهم‌نامه همکاری مشترک میان هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها و دانشگاه شهید چمران اهواز، به منظور افزایش همکاری‌های مشترک، توسط دکتر خواجه رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز و دکتر نیلی احمدآبادی رئیس این هیئت، امضاء شد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی وزارت علوم به نقل از دانشگاه شهید چمران اهواز، همکاری علمی، پژوهشی، فنی و اجرایی به منظور تهیه و تدوین "گزارش ویژه ملی سیلاب‌ها" در کارگروه‌های هوا و اقلیم، هیدرولوژی و منابع آب، مهندسی رودخانه و سازه‌های هیدرولیکی، مدیریت بحران، مدیریت ریسک و بیمه، زیرساخت‌ها، شهرسازی، معماری و میراث فرهنگی، اجتماعی، فرهنگی و اطلاع‌رسانی، حقوقی، منابع طبیعی و کشاورزی، محیط‌زیست، اقتصاد و تأمین مالی، امداد، نجات و بهداشت، کسب‌وکار، آموزش و مدیریت منابع انسانی و معرفی نماینده در کارگروه‌های ملی موضوع اصلی این تفاهم‌نامه است.

در قالب این تفاهم‌نامه دانشگاه شهید چمران اهواز و هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها در موضوعاتی از جمله تبیین سیمای دقیق و علمی حادثه در استان خوزستان، تحلیل اطلاعات دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی متناسب با کارگروه‌های فوق، بررسی، ارزیابی و اعلام نظر فنی در خصوص گزارش‌های دریافتی از اقدامات دستگاه‌های اجرایی در استان خوزستان و معرفی مطلعین، کارشناسان و همکاران به کارگروه‌های ملی هیئت متناسب با نیازهای ارائه‌شده توسط هیئت ویژه همکاری خواهند داشت.

گفتنی است پیش‌از این جلسه نیز دکتر نیلی احمدآبادی و گروه همراه علاوه بر بازدید هوایی از مناطق سیل‌زده استان خوزستان، نشست با اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز داشتند.

۰۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۰۱:۰۰

سد کرخه مانع از افزایش حجم تخریب سیل در

خوزستان شد / لایروبی رودخانه کارون مقرون به صرفه نیست

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگترین سد کشور، با کنترل ۴ میلیارد متر مکعب آب در سیل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد.

حیدر زارعی در گفت و گو با خبرنگار تسنیم در اهواز اظهار داشت: سیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سیل را تشدید می‌بخشند. این حجم بارش‌ها مطابق اظهارات برخی اساتید در هزار سال اخیر بی سابقه بوده است، حجم بارش در این سیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد سیلاب بزرگتری ایجاد شود.

وی افزود: عوامل زیادی متاسفانه سبب شد که سیل اخیر قدرت تخریب بالایی داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سیل اخیر زمان بارش بود زیرا بارش‌های کشور متاسفانه توزیع منظم ندارد در حالی که بیشترین نیاز کشاورزی بهار و تابستان است عمده بارش‌های ما در زمستان و پاییز است.

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه اظهار داشت: در سیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه رخ داد. بارندگی در این فصل، به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف با سرعت کمتری آب می‌شود. بارش فروردین ماه، از جنس بارش گرم است و بارش گرم برف‌ها را سریع ذوب می‌کند یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد.

وی درباره نقش سدها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کار کارشناسی دارد. رودخانه روند طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سد سازی داریم به عنوان مثال اکنون در حوزه رودخانه کارون سدهای کارون ۳ و ۴، مسجد و شهید عباسپور و گتوند را داریم و در رود دز، سد دز و در مسیر کرخه، سد کرخه و سیمره را داریم.

زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد به عنوان مثال یکی از مشکلاتی که ما در بخش پایین دست رودها بود، مساله لایروبی بود که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سدها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سیل جزایر خاکی زیادی تشکیل شده بود.

این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های انحرافی ایجاد شود.

این استاد دانشگاه انتقاد از ساخت و سازهای حریم رودخانه گفت: ساخت و سازی‌های حریم رودخانه بعید می‌دانم مجوز داشته باشد. طبق قانون ساخت و ساز در حریم رودخانه غیر مجاز است مثلاً در همین سیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی سیل دستکاری شده و مسیل سیل به جاده مبدل شده که در عرض ۷ دقیقه در شیراز کلی تلفات جانی و مالی وارد می‌شود.

مدیر گروه رشته منابع آب دانشگاه شهید چمران درباره نقش پوشش گیاهی اظهار داشت: از دیگر عوامل که دستکاری در آن باعث تشدید سیلاب می‌شود، تغییر و نابودی پوشش گیاهی است. در ۱۰ سال اخیر خشکسالی تشدید سبب شده که پوشش گیاهی از بین برود و عدم آب‌خیزداری و آبخوان داری سبب شده که کوچکترین بارندگی به شکل سیلاب جاری شود.

وی گفت: اگر پوشش گیاهی در طبیعت وجود داشته باشد، سرعت آب کم و منابع زیرزمینی بهتر تغذیه می‌شود. در سیل اخیر، منابع زیرزمینی تا حدودی تغذیه شدند ولی چون بیشتر روان آب بود کمتر وارد منابع زیرزمینی شد.

زارعی درباره نقش سد کرخه در کنترل سیلاب بیان داشت: ۳۳ درصد رودخانه‌های کشور در خوزستان است و حجم مخازن خوزستان ۶۶ درصد مخازن کشور را تشکیل می‌دهد. پشت کرخه ۶ میلیارد مترمکعب آب ذخیره شده است که اگر این سد نبود خسارت زیادی به کشور وارد می‌شود و این یک سد پایداری است.

وی توضیح داد: سد کرخه، یک سد، با هسته رسی است و سرریز آن خیلی بزرگ ساخته شده است و وقتی باز می‌شود آب زیادی رها می‌شود. سد کرخه یک سد پایداری است. طول آن ۳۳۰۰ متر و ارتفاع آن ۱۸۰ متر است. بزرگترین سد مخزنی کشور است. هسته آن باید همیشه مرطوب باشد.

وی با انتقادها از شایعات پیرامون سد کرخه گفت: به لحاظ سازه، سد کرخه هیچ مشکلی ندارد و شایعات درباره عدم پایداری سد صحیح نیست. من برخی فیلم‌های که درباره سد کرخه بود را دیدم اصلاً این سدها در ایران نیست و به دروغ مطرح می‌کردند که متعلق به خوزستان است تا به لحاظ روانی مردم را تحت فشار قرار دهند.

وی درباره شایعات پیرامون علت عدم رهاسازی آب قبل از بارش‌ها اظهار داشت: مدیریت و رهاسازی آب پشت سد سخت و پیچیده و براساس پیش بینی میزان بارش است. در بحث پیش بینی بارندگی، هیچ جای دنیا پیش‌بینی قطعی نداریم. در زمینه سیلاب اخیر، ممکن بود اواخر اسفندماه ۹۷ آب را رها می‌کردیم و بارش رخ نمی‌داد. حتماً تابستان با مشکل آب برای کشاورزان مواجه بودیم به طوری که در چند سال اخیر دیدید در کشت تابستانه چقدر کشاورزان مشکل داشتند.

زارعی با اشاره به حجم بالای تخریب سیل در خوزستان گفت: وضعیت تخریب در خوزستان و روند سیلاب در خوزستان متفاوت از لرستان است. در خوزستان به دلیل اینکه شیب لازم را نداریم سیل و آب به راحتی تخلیه نمی‌شود و ممکن است در بعضی نقاط ۶ ماه طول بکشد تا آب تخلیه شود و مردم کشت تابستانه را از دست دهند.

سد کرخه مانع از افزایش حجم تخریب سیل در خوزستان شد / لایروبی رودخانه کارون مقرون به صرفه نیست

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگ‌ترین سد کشور، با کنترل ۴ میلیارد متر مکعب آب در سیل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد.

حیدر زارعی اظهار داشت: سیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سیل را تشدید می‌بخشند. این حجم بارش‌ها مطابق اظهارات برخی اساتید در هزار سال اخیر بی سابقه بوده است، حجم بارش در این سیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد سیلاب بزرگتری ایجاد شود.

وی افزود: عوامل زیادی متأسفانه سبب شد که سیل اخیر قدرت تخریب بالایی داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سیل اخیر زمان بارش بود زیرا بارش‌های کشور متأسفانه توزیع منظم ندارد در حالی که بیشترین نیاز کشاورزی بهار و تابستان است عمده بارش‌های ما در زمستان و پاییز است.

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه اظهار داشت: در سیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه رخ داد. بارندگی در این فصل، به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف با سرعت کمتری آب می‌شود. بارش فروردین ماه، از جنس بارش گرم است و بارش گرم برف‌ها را سریع ذوب می‌کند یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد.

وی درباره نقش سدها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کار کارشناسی دارد. رودخانه روند طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سد سازی داریم به عنوان مثال اکنون در حوزه رودخانه کارون سدهای کارون ۳ و ۴، مسجد و شهید عباسپور و گتوند را داریم و در رود دز، سد دز و در مسیر کرخه، سد کرخه و سیمره را داریم.

زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد به عنوان مثال یکی از مشکلاتی که ما در بخش پایین دست رودها بود، مساله لایروبی بود که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سدها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سیل جزایر خاکی زیادی تشکیل شده بود.

این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های انحرافی ایجاد شود.

این استاد دانشگاه انتقاد از ساخت و سازهای حریم رودخانه گفت: ساخت و سازی‌های حریم رودخانه بعید می‌دانم مجوز داشته باشد. طبق قانون ساخت و ساز در حریم رودخانه غیر مجاز است مثلاً در همین سیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی سیل دستکاری شده و مسیل سیل به جاده مبدل شده که در عرض ۷ دقیقه در شیراز کلی تلفات جانی و مالی وارد می‌شود.

مدیر گروه رشته منابع آب دانشگاه شهید چمران درباره نقش پوشش گیاهی اظهار داشت: از دیگر عوامل که دستکاری در آن باعث تشدید سیلاب می‌شود، تغییر و نابودی پوشش گیاهی است. در ۱۰ سال اخیر خشکسالی شدید سبب شده که پوشش گیاهی از بین برود و عدم آب‌خیزداری و آبخوان داری سبب شده که کوچکترین بارندگی به شکل سیلاب جاری شود.

وی گفت: اگر پوشش گیاهی در طبیعت وجود داشته باشد، سرعت آب کم و منابع زیرزمینی بهتر تغذیه می‌شود. در سیل اخیر، منابع زیرزمینی تا حدودی تغذیه شدند ولی چون بیشتر روان آب بود کمتر وارد منابع زیرزمینی شد.

زارعی درباره نقش سد کرخه در کنترل سیلاب بیان داشت: ۳۳ درصد رودخانه‌های کشور در خوزستان است و حجم مخازن خوزستان ۶۶ درصد مخازن کشور را تشکیل می‌دهد. پشت کرخه ۶ میلیارد مترمکعب آب ذخیره شده است که اگر این سد نبود خسارت زیادی به کشور وارد می‌شود و این یک سد پایداری است.

وی توضیح داد: سد کرخه، یک سد، با هسته رسی است و سرریز آن خیلی بزرگ ساخته شده است و وقتی باز می‌شود آب زیادی رها می‌شود. سد کرخه یک سد پایداری است. طول آن ۳۳۰۰ متر و ارتفاع آن ۱۸۰ متر است. بزرگترین سد مخزنی کشور است. هسته آن باید همیشه مرطوب باشد.

وی با انتقادات از شایعات پیرامون سد کرخه گفت: به لحاظ سازه، سد کرخه هیچ مشکلی ندارد و شایعات درباره عدم پایداری سد صحیح نیست. من برخی فیلم‌های که درباره سد کرخه بود را دیدم اصلاً این سدها در ایران نیست و به دروغ مطرح می‌کردند که متعلق به خوزستان است تا به لحاظ روانی مردم را تحت فشار قرار دهند.

وی درباره شایعات پیرامون علت عدم رهاسازی آب قبل از بارش‌ها اظهار داشت: مدیریت و رهاسازی آب پشت سد سخت و پیچیده و براساس پیش بینی میزان بارش است. در بحث پیش بینی بارندگی، هیچ جای دنیا پیش‌بینی قطعی نداریم. در زمینه سیلاب اخیر، ممکن بود اواخر اسفندماه ۹۷ آب را رها می‌کردیم و بارش رخ نمی‌داد. حتماً تابستان با مشکل آب برای کشاورزان مواجه بودیم به طوری که در چند سال اخیر دیدید در کشت تابستانه چقدر کشاورزان مشکل داشتند.

زارعی با اشاره به حجم بالای تخریب سیل در خوزستان گفت: وضعیت تخریب در خوزستان و روند سیلاب در خوزستان متفاوت از لرستان است. در خوزستان به دلیل اینکه شیب لازم را نداریم سیل و آب به راحتی تخلیه نمی‌شود و ممکن است در بعضی نقاط ۶ ماه طول بکشد تا آب تخلیه شود و مردم کشت تابستانه را از دست دهند.

کد خبر: ۶۹۹۲۰۲۲-۹۸/۰۲/۷

معاون وزیر علوم:

500 دانشجو برای کاهش آسیب های روانی در مناطق سیل زده حضور دارند

تهران - ایرنا - معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری عملکرد جامعه دانشگاهی در کمک رسانی به سیل زدگان و کاهش آسیب های روانی و اجتماعی ناشی از واقعه سیل را بسیار موثر دانست و افزود: ۵۰۰ دانشجو جهت کاهش آسیب های روحی در این مناطق حضور دارند.

مسعود برومند روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه ایرنا اظهار داشت: تعدادی از تیم های دانشگاهی نیز در ستاد بحران حضور یافته و در برخی سازمان ها نظیر سازمان آب و برق به تحلیل و شبیه سازی اطلاعات می پردازند و به استان داری ها در جهت اتخاذ تصمیمات صحیح کمک می کنند.

وی تصریح کرد: دانشگاه ها و مراکز علمی در سراسر کشور باید با نگاه تحقیقاتی دلایل بروز وقایع ناگواری نظیر سیل را مورد بررسی قرار دهند و این مهم با ابلاغ بخشنامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز برعهده آن ها گذاشته شده است.

وی افزود: این مسئولیت به ویژه برای دانشگاه های معین در استان ها پررنگ تر است؛ اگرچه سایر مراکز علمی نیز باید در این خصوص از طریق تحقیق و پژوهش دانشگاه های معین را یاری کنند.

برومند با اشاره به حضور اخیر خود در استان خوزستان تصریح کرد: دانشگاه شهید چمران و برخی دیگر از دانشگاه ها نظیر جندی شاپور در این زمینه فعالیت های موثری داشتند؛ به عنوان مثال تیم دامپزشکی دانشگاه شهید چمران به صورت دائمی و بدون دریافت وجه در مناطق سیل زده دام ها را مورد بررسی، آزمایش و مداوا قرار داده است.

به گفته وی برخی دانشگاه ها جهت انجام این فعالیت ها نیازمند برخی امکانات (نظیر دارو، تجهیزات پزشکی و...) بودند که در حال حاضر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیگیر رفع این نیازها است.

معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تاکید کرد: دانشکده های علوم اجتماعی، تربیتی و روان شناسی نیز جهت کاهش و رفع آسیب های روحی، روانی و اجتماعی ناشی از وقوع سیل در مناطق سیل زده فعالیت می کنند.

برومند خاطر نشان کرد: حکم ریاست جمهوری نیز برای برخی اعضای علمی دانشگاهی نظیر محمود نیلی احمد آبادی، رئیس دانشگاه تهران، نقش موثر جامعه دانشگاهی را در این زمینه تایید می کند و این مهم همچنان باید تداوم یابد.

کد خبر: ۱۷۴۱۳۷-۱۱۷-۰۲/۰۷-۹۸/۰۵۴-۱۷:۲۸

پایگاه اطلاع رسانی و خبری جماران - تهران

500 دانشجو برای کاهش آسیب روانی در مناطق سیل زده حضور دارند

مسعود برومند روز شنبه در گفت و گو با خبرنگار گروه دانشگاه ایرنا بیان کرد: تعدادی از تیم های دانشگاهی نیز در ستاد بحران حضور یافته و در برخی سازمان ها نظیر سازمان آب و برق به تحلیل و شبیه سازی اطلاعات می پردازند و به استانداری ها در گرفتن تصمیمات صحیح کمک می کنند.

وی افزود: دانشگاه ها و مراکز علمی در سراسر کشور باید با نگاه تحقیقاتی دلایل بروز وقایع ناگواری نظیر سیل را مورد بررسی قرار دهند و این مهم با ابلاغ بخشنامه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز برعهده آنها گذاشته شده است.

وی گفت: این مسئولیت به ویژه برای دانشگاه های معین در استان ها پررنگ تر است؛ اگرچه سایر مراکز علمی نیز باید در این خصوص از طریق تحقیق و پژوهش دانشگاه های معین را یاری کنند.

برومند با اشاره به حضور اخیر خود در خوزستان ادامه داد: دانشگاه شهید چمران و برخی دیگر از دانشگاه ها نظیر جندی شاپور در این زمینه فعالیت موثری داشتند؛ به عنوان مثال تیم دامپزشکی دانشگاه شهید چمران به صورت دائمی و بدون دریافت وجه در مناطق سیل زده دام ها را مورد بررسی، آزمایش و مداوا قرار داده است.

به گفته وی برخی دانشگاه ها برای انجام این فعالیت ها نیازمند برخی امکانات (نظیر دارو، تجهیزات پزشکی و...) بودند که هم اکنون وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیگیر رفع این نیازها است.

معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری ادامه داد: دانشکده های علوم اجتماعی، تربیتی و روان شناسی نیز در کاهش و رفع آسیب های روحی، روانی و اجتماعی ناشی از وقوع سیل در مناطق سیل زده فعالیت می کنند.

برومند خاطر نشان کرد: حکم ریاست جمهوری نیز برای برخی اعضای علمی دانشگاهی نظیر محمود نبیلی احمد آبادی، رییس دانشگاه تهران، نقش موثر جامعه دانشگاهی را در این زمینه تایید می کند و این مهم همچنان باید تداوم یابد.

دانشگاه از نگاه روزنامه ها

همیاری دانشگاهیان در بحران سیل خوزستان

- همیاری در درمان دام ها و پایش سلامت آنها
- مشاوره در امور کشاورزی
- مشاوره های روانشناختی، مشاوره برای مدیریت بحران و پیشگیری از بحرانهای پیش رو

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

صفحه شهرستان در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه،

انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است. وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هورالعظیم به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

به گزارش ایسنا، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امداد رسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از 10 سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانال‌ها و دهانه‌های آن باز است و هم‌اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تاسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین‌آلات نفت هم‌اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تاسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تاسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط‌زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ براساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مساله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدالی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: براساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴،۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴،۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگری، مابقی تاسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعا در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

بازدید کارگروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه شهید چمران اهواز از تالاب هورالعظیم

به دنبال انتشارات نظرات متفاوت در خصوص وضعیت آبیگری هور الهویزه و نگرانی‌هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط‌زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه روز گذشته جمعه ۲۳ فروردین با دعوت از تعدادی از اعضای هیئت‌علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدیدی از قسمت‌های مختلف هور انجام داد.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز، نتیجه این بازدید به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱- بازدید ابتدا از تاسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص گردید متاسفانه در دولت قبل از دولت دکتر روحانی ارتفاع تمام تاسیسات نفتی و جاده‌های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده‌اند و آبیگری هور در فعالیت‌ها دیده نشده است. بعد از آن از دایک حدفاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به شط علی بازدید صورت گرفت. آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می‌شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه‌ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ هد بگیرد تا به مخزن ۳ سوار شود و ضمناً دهانه‌های آن با استاپ‌لاگ‌هایی قابل باز و بستن هستند. در بازدید مشاهده شد که تمام دهانه‌های پل بند باز هستند و آب از همه قسمت‌های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است. اما اختلاف ارتفاع بین دو مخزن زیاد (در حدود ۱ متر) است و این نشان می‌دهد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست. به همین جهت دایک مربوطه به تازگی (بعضی از قسمت‌ها همین دیروز باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از قسمت ۲ به ۳ منتقل می‌کردند.

به نظر می‌رسید با این بازشدگی‌های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده است اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می‌نماید.

۲- مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کالورت به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت. اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتی متر از مخزن ۳ پایین‌تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود.

۳- مخزن ۵ آب بسیار کمی داشت و پیدا بود آب سیلاب کلاً به این مخزن تا کنون وارد نشده است.

۴- تاسیسات نفتی در مخازن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند بطوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تاسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود.

۵- توافقی‌نامه‌ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط‌زیست مربوط به سالیان گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده است که ارتفاع آب از سطح دریا در مخازن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳،۵ متر نگهداری شود لذا شرکت نفت نیز تاسیسات و جاده‌های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده‌اند. ارتفاع آب در مخازن ۱ و ۲ در حال حاضر ۴،۵ متر است.

۶- با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۳، ۴ و ۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تاسیسات نفت در این مخازن زیر آب می‌روند) حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی رودخانه کرخه خواهد بود.

۷- هیچ تحرکی در تاسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد.

۸- ظاهراً بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است.

۹- مسئولین نفتی توضیح می‌دانند که یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه‌ای از کرخه) به علت فعالیت آبی پروری و کشاورزی در دهانه آن به هور امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می‌تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود.

۱۰- به نظر نمی‌رسد در حال حاضر وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد اما عدم تحرک برای تنظیم شرایط تاسیسات نفتی و جاده‌های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل می‌باشد. عدم اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می‌کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد نماید.

۱۱- پیشنهاد می‌گردد که شرکت نفت سریعاً اقدامات حفاظتی موقتی برای تاسیسات خود را شروع نماید و بعد از فروکش نمودن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقرر تاسیسات و جاده‌های خود اقدام دائمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نگردد.

سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان:

قطعا بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز:

اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعا در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این درحالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ - ۱۶:۳۱

بازدید دانشگاهیان از هورالعظیم | تاسیسات نفتی زیر آب است

بازدید متخصصان دانشگاهی نشان می‌دهد که هورالعظیم آب‌گیری شده است، بخشی از تاسیسات نفتی زیر آب رفته و به زودی باقی این تاسیسات نیز به زیر آب خواهد رفت

به گزارش ایسنا، در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است.

وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته، ۲۲ فروردین به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

از سوی دیگر، همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امداد رسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تاسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تاسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است،

بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانال‌ها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند. همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل‌زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبادلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام

است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع

گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴،۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴،۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

نامه دانشگاهیان اهواز به رئیس جمهور برای نجات هورالعظیم؛

آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

گروه دیار کارون: در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است.

مردم خوزستان معتقدند تاسیسات نفتی احداث شده در این تالاب و جلوگیری از آبیگری حوضچه‌های آن علت بالا آمدن رودخانه کرخه و ورود آب به شهرها و روستاهای خوزستان شده است.

وزیر نفت پنجشنبه هفته گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هورالعظیم به طور کامل به زیر آب رفته است. با این وجود، تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

خسارت هزار میلیاردی به تاسیسات نفتی

وزیر نفت با بیان اینکه بر اساس برآوردهای اجمالی، سیل، هزار میلیارد تومان به تاسیسات صنعت نفت خسارت زده است، گفت: مقام معظم رهبری با در خواست رئیس جمهوری مبنی بر برداشت مبلغی از صندوق توسعه ملی برای مناطق سیل‌زده موافقت کرده است. بیژن زنگنه با اشاره به اینکه اهواز پر از خط لوله است و هیچ جایی مانند اهواز در خطر نیست و از فکر کردن به این موضوع شبها خواب ندارم، یادآور شد: بارها در مجلس و از تریبون‌های مختلف اعلام کردم که تاسیسات صنعت نفت فرسوده است و همکاران ما در مناطق نفتخیز با چنگ و دندان آن را اداره می‌کنند. زنگنه با بیان اینکه همه امکانات صنعت نفت در اختیار استان خوزستان است و از آن مضایقه‌ای ندارم، تأکید کرد: هم اکنون ۶۰۰ دستگاه سنگین شرکت‌های نفتی در این استان در حال فعالیت است و امکانات لجستیک دیگری نداریم، برای تأمین تجهیزات از هیچ کمک مالی دریغ نمی‌کنیم و به‌سرعت آن را تأمین خواهیم کرد.

وی با بیان اینکه من همیشه یک اصل دارم و اینکه با مردم مناطق عملیاتی یک یا دو سال نمی‌خواهیم زندگی کنیم بلکه به‌اندازه یک تاریخ می‌خواهیم زندگی کنیم و جدا از آنها نیستیم، تأکید کرد: این خیانت است که سیل را به جای دیگری هدایت کنیم که مردم خسارت ببینند، اعلام این موضوع یک شیطنت است که از سوی دشمنان طراحی شده است.

وزیر نفت با تاکید بر اینکه ما در خدمت خوزستان هستیم، گفت: خوزستان خانه ماست و همیشه باید آباد باشد، امیدوارم به برکت این روزهای عزیز مردم از این وضع نجات یابند، خسارت جبران شدنی است، جان است که جبران نمی‌شود.

هدایت سیلاب اهواز به کارون و هورالعظیم

مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان با بیان اینکه سیلاب جاری شده به سمت اهواز از طریق کانال سلمان به رودخانه کارون و تالاب هورالعظیم هدایت می‌شود گفت: ساخت یک سیل‌بند حفاظتی به طول ۲۶ کیلومتر و ارتفاع ۳ متر در غرب اهواز آغاز شد. فرهاد ایزدجو اظهار کرد: با بررسی‌های انجام شده این سیل‌بند حفاظتی پاسخگوی سیلاب جاری شده به سمت اهواز است اما در شرایط خاص می‌توان ارتفاع و استحکام آن را تغییر داد. ایزدجو با اشاره به پیش‌بینی وضعیت خوب آب‌گیری برای تالاب هورالعظیم، اظهار کرد: در کشور عراق نیز مانند ایران افزایش رهاسازی آب در حال انجام است که منجر به افزایش ارتفاع آب در هورالعظیم می‌شود و احتمال آب‌گرفتگی برای برخی مناطق نزدیک به تالاب پیش‌بینی می‌شود. وی افزود: با کاهش آب در روخانه نیسان و اقدامات انجام شده در شهرهای غرب استان و مسیر کرخه اکنون شاهد وضعیت بهتری در دشت آزادگان و شهرهای اطراف هستیم.

وی با اشاره به آب‌گرفتگی منطقه عین دو اهواز، عنوان کرد: سیلاب جاری شده به سمت اهواز از طریق کانال سلمان به رودخانه کارون و تالاب هورالعظیم هدایت می‌شود که در حل مشکل کانون‌های ریزگرد تالاب هورالعظیم مؤثر است. ایزدجو اظهار کرد: سدهای خوزستان در ایمنی و پایداری کامل هستند و میزان ظرفیت خالی سدهای خوزستان از شرایط طبیعی کمتر است که به دلیل وضعیت آب‌گرفتگی در پایین‌دست سدها مجبور به کاهش خروجی شدیم.

نامه دانشگاهیان برای نجات هور

۱۱۵ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه‌ای خطاب به رئیس جمهور بر لزوم آب‌گیری تالاب هورالعظیم در اسرع وقت و به صورت دائمی جهت نجات شهرها و روستاهای خوزستان تاکید کردند. متن‌نامه به شرح زیر است: علی‌رغم وعده مسئولان محترم در مورد آب‌گیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه‌ی احاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آب‌گیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است. بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آب‌گیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط‌زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت‌تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

خبر: ۱۸۵۶۵۳- تاریخ: ۱۳۹۸/۰۱/۲۴ - ۱۴:۰۳

نواوران

ارزیابی دانشگاهیان از بازدید هورالعظیم / آیا تاسیسات نفتی زیر آب است؟

در روزهای گذشته و پس از بارندگی‌های سیلابی فروردین جاری در خوزستان و استان‌های بالادست و افزایش دبی رودخانه‌های خوزستان، به‌ویژه کرخه و بروز مشکلاتی برای شهرها و روستاهای دشت آزادگان، در فضای مجازی و جامعه، انتقاداتی علیه وزارت نفت مطرح شد و بسیاری عنوان می‌کردند که وزارت نفت اجازه زیر آب رفتن میدان‌های نفتی واقع در هور را نمی‌دهد و همین موضوع موجب زیر آب رفتن روستاها شده است. وزیر نفت نیز پنجشنبه گذشته به خوزستان آمد و با حضور در شورای مدیریت بحران شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این موضوع را به شدت تکذیب و تأکید کرد که حفظ جان مردم از همه چیز مهم‌تر است و اکنون میدان‌های نفتی موجود در محدوده هور

نواوران آنلاین - همزمان با بروز مشکلات ناشی از سیل در استان خوزستان، شبکه ملی جامعه و دانشگاه، متشکل از استادان و اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز جلساتی را در این دانشگاه برگزار و تلاش کردند که در راستای مسئولیت اجتماعی دانشگاه، نقشی در حل و یا کاهش مشکلات و معضلات ناشی از سیلاب ایفا کنند. تعدادی از دانشجویان در قالب گروه‌های داوطلب، به مراکز امداد رسانی مانند هلال احمر رفتند و جمعی از مشاوران و روان‌شناسان این دانشگاه نیز به صورت روزانه به کمپ‌های محل استقرار سیل‌زدگان می‌روند و مشاوره رایگان می‌دهند.

در راستای ایفای مسئولیت اجتماعی، این بار اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به میدان‌های نفتی واقع در هورالعظیم رفتند و توضیحات کارشناسان و مدیران شرکت‌های نفتی حاضر در این میدان‌ها را شنیدند.

این افراد از پنج حوضچه موجود در هورالعظیم بازدید و روند ورود آب جاری شده از رودخانه کرخه به این تالاب را مشاهده و بررسی کردند.

شهرام اردیان، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تأکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

اردیان تصریح کرد: جاده شط علی نیز که بین دو حوضچه شماره ۲ و ۳ قرار دارد، کانال‌ها و دهانه‌های آن باز است و هم اکنون آب بین این دو حوضچه در حال انتقال است. بسیاری از تأسیسات نفتی و از جمله خطوط لوله نفت نیز زیر آب رفته‌اند و باید بازسازی شوند.

همچنین با توجه به اینکه ماشین آلات نفت هم اکنون در اختیار سیل زدگان است و به شهرها و روستاهای دشت آزادگان و خرمشهر اعزام شده‌اند، امکان عملیات بازسازی نداریم و اولویت با مردم است.

عبدالله طواف، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

وی در خصوص روند انتقال آب رودخانه کرخه به هورالعظیم، افزود: روند ورود آب به تالاب از طریق حوضچه‌ها مشکلی ندارد و با حداکثر ظرفیت در حال انجام است. ولی نکته‌ای که وجود دارد این است که انتقال آب به هور از طریق رودخانه نیسان با مشکل مواجه است و در این منطقه کشاورزی انجام شده است. این در حالی است که رودخانه نیسان می‌تواند حجم عظیمی از آب کرخه را به هور منتقل کند. در مجموع انتقال آب در بخش میدان‌های نفتی در حال انجام است و تأسیسات نفتی نیز به زیر آب رفته‌اند.

در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: در بررسی هورالعظیم و روند ورود آب کرخه به این تالاب، به اتفاق اعضای شبکه ملی جامعه و دانشگاه به جمع‌بندی رسیدیم و به نمایندگی از اعضا، نتیجه جمع‌بندی را اعلام می‌کنم. در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تأسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تأسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تأسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مسأله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدالی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

وی ادامه داد: به عنوان مثال تبادل جریان آب بین مخازن ۲ و ۳، در محدوده جاده شط علی به شکل نرمال در حال انجام است، ولی این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد؛ به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. البته کناره‌های پل شط علی در سمت ایرانی، دریچه کوچکی وجود دارد که اندکی عمیق‌تر است و در برخی رسانه‌ها به آن اشاره شده که باید گفت این دریچه هیچ نقش مهمی در انتقال دبی بین مخازن ۲ و ۳ نمی‌تواند ایفا کند و موضوع مهمی محسوب نمی‌شود.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در هشت محل دیگر، به جز شط علی نیز مقاطعی بین دو مخزن ۲ و ۳ ایجاد کرده‌اند که اجازه عبور دبی کافی بین این دو مخزن را می‌دهد. باز کردن دریاچه‌ها نیز در زمان‌های مختلفی انجام شده و عموماً هم‌زمان با وقوع سیلاب باز شده‌اند. در مجموع وضعیت امروز به این صورت است که تبادل جریان بین مخازن ۲ و ۳ به حالت کافی در حال انجام است و آب در حال ورود به مخزن سوم است.

وی ادامه داد: بین مخازن ۳ و ۴ تغییر محسوسی حاصل نشده و حالت قبل خود را دارند و حدود ۶۰ سانتی‌متر بین دو مخزن اختلاف ارتفاع وجود دارد. بین مخازن ۴ و ۵ نیز اختلاف ارتفاعی وجود ندارد و سیلاب هنوز به مخزن ۵ نرسیده و آبی که در آن وجود دارد نیز از گذشته بوده است.

قمشی گفت: بر اساس اظهار نظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. البته موفق به بازدید از این مکان نشدیم. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی‌رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریاچه‌ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴،۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴،۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. به اعتقاد بنده این ظرفیت خالی باید استفاده شود و تبادل آب بین مخازن استمرار داشته باشد تا خطر سیل در شهرهای سوسنگرد، بستان و حمیدیه به طور کامل رفع شود. با توجه به تضعیف سامانه بارشی و روند انتقال آب در هورالعظیم، جای امیدواری است که در روزهای آینده شرایط در شهرهای بالادست بهبود یابد و مشکل حل شود. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب نیز ظرفیت خالی دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

سیلاب کرخه در هزار سال اخیر بی سابقه است / فرسایش خاک در ایران پنج برابر جهان است / تالابهای خوزستان احیا شده‌اند / امکان بر آورد تخمینی خسارت تا یک ماه دیگر وجود ندارد / مدیریت بحران در کشور نمره مردودی می‌گیرد

مهدی قمشی (رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) دبی ورودی معادل هشت هزار متر مکعب در ثانیه در رود کرخه را بی سابقه می‌داند و می‌گوید که این چرخه بازگشت هزارساله سیل در محدوده کرخه است .

آرمان - به گزارش آرمان به نقل از ایلنا، بهار در ایران چشم‌اندازی نه چندان سبز و پر گل از خود برجای گذاشت. با در گل نشاندن زندگانی مردمان گلستان، فارس، کرمانشاه، ایلام و از همه وحشتناک‌تر، لرستان و خوزستان، جلوه‌ای دیگر از تغییر فصل نمایان شد. در این میان خوزستان پذیرای سیلاب‌های سرازیر شده از تمامی استان‌های همجوار و بالادستی خود بود و مردمان ساحل غربی کرخه و کارون پنجه در پنجه موج‌های سیل بنیان‌افکنی انداخته‌اند که لحظه به لحظه بلندتر و پر قدرت‌تر به دیواره کاشانه‌شان می‌کوبید و دار و ندارشان را در کام خود فرو می‌بلعید. دکتر مهدی قمشی (استاد تمام و رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز) در گفتگوی پیش‌رو در رابطه با علت جاری شدن سیلاب و همچنین خطرات جاری آن گفتگو کرده است.

- به عنوان یک متخصص در حوزه آب، دلایل اصلی بروز سیل اخیر را در چه می‌بینید و تبعات و خساراتش را چه میزان ارزیابی می‌کنید؟
- علت اصلی سیل بارش‌های غیرمنتظره و منحصر به فردی است که اتفاق افتاده است. ما در روزهای اخیر، در حوضه کرخه بارش‌هایی را که داشته‌ایم که طی هفتاد سال گذشته در این حوزه بی سابقه بوده است و بعضی‌ها معتقدند که این آورد رودخانه یا این ریزش‌ها مطابق با سیل هزارساله این رودخانه است! البته در محدوده رود دز این‌طور نیست و شرایط نسبتاً بهتر است و زمان‌هایی داشته‌ایم که شرایط مشابه را تجربه کرده بود و اکنون در این شرایط نیستند.
- یعنی در چرخه هزارساله تاریخ کرخه این اتفاق نیفتاده است؟ مبنای محاسبه دوره بازگشت سیل هزارساله چیست؟
- ما آمار هزارساله نداریم اما آنالیزی داریم و آمار هیدرولوژیکی در کشور ما حداکثر ۷۰ سال است و بر همین اساس تحلیل‌های هیدرولوژیکی که انجام می‌شود، بارش‌ها و سیل‌های محتمل را می‌شناسند. مثلاً می‌گویند اگر در هفتاد سال اینقدر بارش داشته‌ایم، در دوره دو بیست ساله چه میزان خواهد بود یا در پانصد سال فلان مقدار خواهد بود. طی همین پیش‌بینی‌های آماری است که می‌گوییم چنین چیزی مطابق با سیل هزارساله کرخه است و البته ما هم چنین تجربه‌ای را هرگز نداشته‌ایم که هشت هزار متر مکعب در ثانیه از کرخه آب عبور کند.

- در دز، شرایط به این حادی نبوده است. در آمار این رود دوبار چنین تجربه‌ای وجود دارد اما آنچه که از نظر من کاملاً محرز است این است که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار تخریب کرده‌ایم و آبی که آمده است و ریزش‌هایی که داشته‌ایم، نشان می‌دهد که فرسایش زیادی ایجاد شده است. مقدار رسوبی که همین الان رودخانه‌ها حمل می‌کنند و در پل دختر و معمولان و خرم‌آباد شاهد آن هستیم که درخانه‌های مردم فرونشسته است، در حقیقت فریاد می‌زند که ما حوضه‌های آبخیز را بسیار دستکاری کرده‌ایم و جنگل‌ها و منابع را از بین برده‌ایم و تبدیل به زمین کشاورزی یا راه و ساختمان و ... کرده‌ایم.
- کاهش تراکم جنگل‌های بلوط چه اثری بر فرسایش خاک و جاری شدن سیلاب داشته است؟
- صد درصد اثر دارد! هم در آورده‌های ورودی به سدها و هم در فرسایش خاک اثر داشته است که من از جنبه فرسایش خاک آن را توضیح دادم. اما اگر سوال این است که اگر جنگل‌های بلوط دستکاری نمی‌شد آیا روان‌آب اتفاق نمی‌افتاد؟ باید بگویم که این اتفاق می‌افتاد اما اگر این جنگل‌ها بودند، این فشار را تخفیف می‌دادند و مقداری از این آب به زیر زمین منتقل می‌شد.
- آمارهای مختلفی از فرسایش خاک در ایران منتشر می‌شود از هشت برابر استاندارد جهانی تا دو و نیم برابر یا سه برابر؛ اما مشخصاً گفته می‌شود که هر ساله دوونیم میلیارد تن خاک در آنجا فرسوده می‌شود. آیا رقم دقیقی از فرسایش خاک وجود دارد؟
- بله. این یک نرم جهانی دارد و از نظر نرم‌های جهانی کاملاً مشخص است که چقدر فرسایش خاک‌مان قابل قبول و چقدر مازاد است. در کشور ما در هر هکتار تا سه تن فرسایش خاک قابل قبول است ولی الان متوسطش در ایران، پانزده تن در هر هکتار است!
- پس آمار دقیق ۵ برابر میانگین جهانی است؟ معنای دیگرش این است که ایران پنج برابر مستعدتر از سایر نقاط جهان در برابر سیل است؟
- بله متأسفانه همینطور است.
- سدهایی که در استان خوزستان وجود داشت تا چه میزان از افزایش خسارت جلوگیری کرد؟
- من فکر می‌کنم این سدها بسیار موثر بودند. الان بحث‌هایی هست مبنی بر اینکه اگر سدها نبودند آبراهه‌ها هم می‌توانستند مقداری از سیلاب را حمل کنند و البته این حرف‌های غلط‌های رایج در فضای مجازی است.
- ببینید که حداکثر میزان سیلابی که در طول تاریخ رود کرخه، از آن عبور کرده است هزار متر مکعب در ثانیه بوده است و بیشتر از آن تبدیل به سیل شده است! بنابراین بستر طبیعی رودخانه کرخه بیشتر از هزارمتر مکعب را تا به حال عبور نداده است و اگر این هشت هزار متر مکعب در ثانیه که در یک مقطع زمانی وارد سد کرخه شده است، وارد پایین دست می‌شد، ما باید حداقل توقع دبی هزار متر مکعب در ثانیه را در دشت آزادگان می‌داشتیم.
- این به این معناست که اگر سد کرخه نبود مقدار خسارت هشت برابر می‌شد؟
- بله. این حتی اگر تا هفت هزار مترمکعب هم می‌بود، حتی تا اهواز را هم متأثر می‌کرد.
- در حال حاضر دبی آب ورودی به کارون در اهواز چقدر است؟ اعدادی نظیر شش هزار و چهارصد را نیز مطرح می‌کنند؟
- خیر؛ در حال حاضر سه هزار و پنجاه متر مکعب در ثانیه، دبی آب ورودی به کارون در اهواز است.
- در سیل معروف در سال ۴۷ تا ۱۱۴۰۰ متر مکعب آب دبی هم مطرح شده بود؛ آیا این رقم صحیح است؟
- خیر؛ آنها جمع دز و کارون که همزمان مطابقت داشتند را گفته‌اند و این اشتباه است. سیلی که محتمل بود در اهواز در این واقعه اخیر حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود.
- یعنی به آن شدت نمی‌شد؟ پس دوره بازگشت این سیل محل تردید قرار می‌گیرد؟

- خیر؛ بیشتر از این ممکن نبود. آن عدد ۱۱۰۰۰ کاملاً اشتباه است و در آن زمان هم، همین حدود ۶۰۰۰ متر مکعب در ثانیه بود. در واقع ۶۷۰۰ متر مکعب در ثانیه، رقم واقعی دبی کارون در اهواز در سیل سال ۱۳۴۷ بوده است.
- کاهش محدوده حریم رودخانه‌ها با ساختن جاده‌های ساحلی و پارک‌ها و پل‌ها چه اثری در حجم آب داشته است؟
- در مقاطع شهری ما می‌توانیم از سیلاب دشت رودخانه‌ها به منظور ایجاد جاده‌ها و پارک‌های ساحلی استفاده کنیم و این اشکالی ندارد اما به شرطی که سایر مسائلی که باعث سیل می‌شود را ایجاد نکنیم. اما در حال حاضر جاده‌سازی در حریم رودخانه به مقداری مقطع رودخانه را در اهواز کاهش داده است. این برای زمان خشکسالی خوب بوده است و اشکالی در طراحی آنها وجود ندارد چون بیشتر اوقات یعنی در حدود دوازده یا سیزده سال گذشته خشکسالی داشته‌ایم بنابراین چون این خشکسالی وضعیت زیست‌آبی رودخانه را تخریب می‌کند پس بستر اصلی رودخانه را بیش از مقادیر مشخصی کاهش دادن؛ باعث شرایط زیست‌آبی رودخانه می‌شود اما باید مقطع به گونه‌ای باشد که در سیلاب دشتش بتواند مقدار دبی مورد نظر طراحی سیلاب را عبور بدهد و در حال حاضر می‌بینیم که مقدار عبور سیلاب در آبراهه اهواز اگر زمانی چهار تا پنج هزار را عبور می‌داده است الان برای عبور سه هزار متر مکعب در ثانیه، دچار مشکل شده است.
- در احیای تالاب‌ها چه اثری داشته است؟ آیا بامدژ و هورالعظیم و میانگران آبیگری شده‌اند؟
- بله؛ این‌ها همه آبیگری شده‌اند.
- دارخوین شادگان چطور؟ آن را گفته‌اند که بیش از ده درصد آب ندارد؟
- ما تالاب بامدژ را داریم که کاملاً پر آب شده است. تالاب هورالعظیم که بیش از هفتاد درصدش پر شده بود و معبرهایش دیروز باز شده که احتمالاً آنها نیز آبیگری می‌شود. تالاب شادگان کاملاً وضعیت خوب است و گنجایش دارد و در حال تغذیه است و بسیار بهبود پیدا کرده است. تالاب میانگران را داریم که قبل از این سیلاب‌ها پر شده بود. تالاب بندون هم پر است و تالاب شیمبار هم قبل از این سیلاب‌ها احیا شده بود. اما از حالا به بعد باید گفت که ظرفیت‌شان کامل است و اگر بیش از این آب وارد آنها شود ممکن است به محدوده‌های اطرافشان تجاوز کنند و بعضی از روستاها را تهدید کنند.
- پر شدن این تالاب‌ها و هورها چه تاثیری در کاهش گردوخاک خواهد داشت؟
- صد در صد ارتباط دارد. ما می‌توانیم بگوییم که از جهت کانون‌های داخلی خوزستان امسال قطعاً مشکل نخواهد داشت و کانون‌های داخلی کاملاً تغذیه و تثبیت شده‌اند اما از وضعیت کانون‌های خارجی چندان اطلاعی ندارم. هرچند در کشور عراق هم بارش‌ها بد نبوده است و بخشی از کانون‌ها را پوشش داده و به میزان کمتری رسانده است.
- شایعات مرتبط با ترسالی تا چه حد صحت دارد؟
- این شایعه نیست. اختلاف بین علمای اقلیم‌شناس است! در مسائل اقلیمی، اقلیم‌شناسان تحلیل‌های متفاوتی از تشعشعات خورشیدی، جریانات اقیانوسی و وضعیت تبادل حرارتی در کره زمین دارند و براساس آن وضعیت اقلیمی آینده بعضی از مکان‌های کره زمین را تحلیل می‌کنند. غالب اقلیم‌شناسان ورود به دوره ترسالی را نمی‌پذیرند اما ممکن است این حرف درست هم باشد! معمولاً پنج یا شش ماه قبل از زمان مورد نظر می‌شود میزان بالاتری از اطمینان را به دست آورد و ما باید تا اردیبهشت ماه صبر کنیم تا بتوانیم تحلیل‌های مرتبط به سال آینده آبی را ببینیم که از مهرماه شروع می‌شود.
- آیا می‌شود رقم دقیقی از خسارات وارده به خوزستان ارائه کرد؟

- هنوز نمی‌شود جمع‌بندی کرد و هنوز در میان واقعه هستیم و مردم در حال جابه‌جایی هستند. باید منتظر باشیم که خسارات را که احتمالاً بیشتر از این خواهد بود بتوانیم ارزیابی کنیم که این احتمالاً بیست تا سی روز آینده قابل برآورد باشد و زودتر از آن نمی‌شود تخمینی نزدیک به واقعیت از ماجرا عرضه کرد.
- به عنوان متخصص این حوزه به مدیریت بحران در کشور و استان خوزستان چه نمره‌ای می‌دهید؟
- من در استان خوزستان رویهم رفته می‌توانم نمره خوب بدهم و از یک تا بیست شاید ۱۵ را در نظر بگیرم اما در سایر استان‌های دیگر مثل فارس، لرستان و گلستان با توجه به این نابسامانی‌ها و بحران‌ها نمره خوبی نمی‌دهم. در شیراز و گلستان چون تلفات انسانی زیاد بود، من به عملکرد مسئولان زیر ده می‌دانم.

مهدی قمشی

استاد دانشگاه شهید چمران اهواز

در این روزهایی که همه مردم درگیر مسائل سیل و مشکلات ناشی از آن هستند یکی از سؤالاتی که بحث‌های زیادی داشته و ذهن بسیاری را درگیر کرده است پاسخ به این سؤال است که بالاخره سدسازی صحیح بوده است یا خیر؟ یا سیاست سدسازی در کشور باید ادامه یابد یا خیر؟ موافقین سدسازی سیل را دلیل محکمی بر ادامه ایجاد سدهای جدید می‌دانند و مخالفین نیز با ادله‌ای متفاوت همین سیل را دلیلی بر شکست سدسازی پنداشته‌اند. لذا استخراج راه درست و مصلحت کشور از این مباحث متفاوت کمی پیچیده شده است. باید توجه داشت که در این زمان این نکته حائز اهمیت است که مدیران از تصمیمات عجولانه و احساسی و آنی در خصوص سیاست سدسازی جداً پرهیز کنند و اجازه دهند در بستر کارشناسی، سیاست درست در این خصوص استخراج شود. نگارنده در این یادداشت بنا دارد با توجه به جوانب مختلف نظر خود را به زبان ساده بیان کند و البته این یک نظر است و دیگران نیز حق دارند ادله خود را له یا علیه سدسازی با مبانی علمی در اختیار همگان قرار دهند تا مورد استفاده قرار گیرد. قبل از ورود به اصل بحث لازم است جواب‌هایی به بعضی گزاره‌های مطرح شده اخیر داده شود.

آیا ایجاد سد سبب کنترل سیل می‌شود؟ جواب: بله

آیا سد سبب تشدید سیل می‌شود؟ خیر

آیا تولید نیروی برق از نیروگاه‌های برقآبی برای کشور ما اهمیت دارد؟ بله

آیا کشور ما که از نظر آب و هوایی در منطقه خشک و نیمه خشک زمین قرار گرفته نیاز به ذخیره آب برای فصل

خشک سال دارد؟ بله

آیا کشور ما می‌تواند بدون ذخیره آب نیازهای صنعتی و کشاورزی خود را مرتفع کند؟ خیر

آیا سدسازی سبب افزایش بی‌رویه در مصرف آب تجدیدپذیر کشور شده است؟ بله

آیا ایجاد سد محیط زیست را دچار اختلال می‌کند؟ بله

آیا سدها در ایجاد مشکلات زیست محیطی کشور سهیم هستند؟ بله

آیا ایجاد سد سبب تغییرات منفی در مرفولوژی پایین دست رودخانه می‌شود؟ بله

آیا رسوبگذاری در مخزن سدها و تبخیر از سطح آنها از عوامل منفی سدها هستند؟ بله

ملاحظه می‌شود که با رجوع به جواب گزاره‌های متفاوت می‌توان به نتایج متفاوت در مورد ساختن یا نساختن سد دست یافت و لذا جواب مطلق دادن به سؤال اصلی این یادداشت کمی مشکل است و بر همین اساس باید با توجه به تمام جوانب مختلف نسبت به استخراج جواب اقدام کرد.

پیدا است که اولویت دادن به گزاره‌های ۱ تا ۵ ما را به ساختن سد تشویق می‌کنند و اولویت دادن به گزاره‌های ۶ تا ۱۰ ما را منصرف می‌کنند.

برای ورود به نتیجه‌گیری باید بعضی واقعیات را نیز با هم مرور کنیم. واقعیت این است که همه کشورهای جهان حتی پُر آب‌ترین کشورها و مرطوب‌ترین کشورها نیز در حال استفاده از سد برای امور توسعه‌ای خود هستند.

واقعیت این است که در شرایط فعلی جهان، کشور ما نمی‌تواند بر تأمین نیازهای صنعتی یا کشاورزی خود از طریق واردات به سایر کشورها اعتماد کند. واقعیت این است که اگر سد کرخه نبود سیلاب عبوری از مسیر رودخانه کرخه به تنهایی نه تنها شهرهای مسیر کرخه (مانند حمیدیه و سوسنگرد و بستان و هویزه و روستاهای مسیر) را فرا می‌گرفت بلکه نیمه غربی شهر اهواز را نیز می‌توانست تهدید جدی کند. واقعیت این است که اگر سدهای مسیر کارون نبودند توسط رودخانه کارون بزرگ سیل سال ۴۷ در اهواز قطعاً تکرار می‌شد و بیش از نصف اهواز زیر آب می‌رفت.

پس لاجرم بر اساس واقعیات انکارناپذیر موجود و پالس‌های گزاره‌های ۱ تا ۵ باید به سدسازی با دید مثبت بنگریم اما برای پرهیز از گزاره‌های منفی نیز باید چاره‌اندیشی کرده و ملزومات توسعه پایدار را در پیش روی خود قرار دهیم.

برای پرهیز از اشکال بند ۶ باید مقوله ایجاد مخازن جدید را از گسترش مصرف بیشتر آب تجدید پذیر در کشور جدا کنیم و مصرف بیشتر در امور کشاورزی و صنعتی را نه تنها متوقف کرده بلکه مقدار بار مصرف آب را از گذشته نیز کمتر کنیم و در این راه متولیان امور باید در مقابل لابی‌ها و فشارهای وارده برای گسترش مصرف مقاومت کنند.

در مورد بندهای ۷ و ۸ باید به مطالعات زیست محیطی سدها اهمیت دهیم و سایت ایجاد سدها را به گونه‌ای انتخاب کنیم که کمتر اثرات سوء زیست محیطی در پی داشته باشند و علاوه بر این اثرات منفی طرح‌های گذشته را شناسایی و رفع نماییم. در مورد بند ۹ چون طبیعت رودخانه در پایین دست سدها تغییر می‌کند با گذشت زمان مورفولوژی رودخانه خود را با شرایط جدید تطبیق می‌دهد لذا ظرفیت گذردهی سیلاب‌های معمول را از دست می‌دهد.

برای حل این مشکل راهکارهای ساماندهی وجود دارد که با روش‌های مهندسی این نقیصه در مسیر رودخانه برطرف می‌شود و به عبارتی محیط زیستابی رودخانه احیا می‌شود و لذا با این روش‌ها هم محیط عمومی رودخانه تقریباً شکل طبیعی خود را حفظ می‌کند و هم گذر سیلاب در مسیر رودخانه محفوظ خواهد ماند. اگر متولیان امر به بهانه هزینه وارده از انجام این امور سر باز نزنند این اشکال نیز قابل رفع و رجوع است.

در مورد بند ۱۰ باید بدانیم که مقدار متوسط سالانه رسوب گذاری در سدهای جهان بین نیم تا یک درصد حجم مخازن آنهاست و تا این مقدار کاهش حجم سالانه از نظر اقتصادی سد را مقرون بصرفه نگه می‌دارد. متوسط این مقدار در سدهای کشور یک است (در سد منجیل واقع بر رودخانه سفیدرود مقدار رسوب گذاری بسیار زیاد و سالانه حدود دو درصد حجم آن است).

خوشبختانه این درصد در سدهای استان خوزستان حدود نیم است و لذا سدهای استان خوزستان از این حیث مشکل حادی ندارند و تجویز لایروبی برای آنها نیز نه مقرون به صرفه است و نه نیاز جدی آنهاست. از نظر تبخیر از سطح مخازن سدها نیز در مقایسه با منافع ناشی از حجم قابل ذخیره قابل اغماض و صرف نظر است. ضمناً باید توجه داشت که سدهای مخزنی معمولاً چند منظوره (ذخیره آب برای فصول کم آبی، تولید نیرو و کنترل سیلاب) ساخته می‌شوند و شاید مقرون به صرفه نباشد که سیل‌گیری به تنهایی دلیل ایجاد سد در کشور شود. زیرا ممکن است که سد مورد نظر سالیان سال خالی و بلا استفاده باقی بماند.

با توضیحات فوق نمی‌خواهم توجیه گر سدسازی بی‌رویه در کشور شوم زیرا اعتقاد کلی دارم که به اندازه کافی در کشور سدهای چند منظوره ساخته شده است و تنها ممکن است معدود مکان‌هایی وجود داشته باشد که زدن سد چند منظوره قابل توجیه باشد.

برای تشخیص مقدار سد مورد نیاز در هر آبراهه شاخصی وجود دارد به نام «درجه تنظیم رودخانه (DOR)» که برابر نسبت حجم کل آب قابل ذخیره در سدهای مسیر آبراهه به متوسط حجم آب عبوری سالانه از آبراهه ضربدر عدد ۱۰۰ است. این ضریب اگر ۱۰۰ باشد نشانه این است که حجم کل آب قابل ذخیره در مسیر رودخانه برابر آورد متوسط سالانه است. لذا اگر این شاخص در مسیر رودخانه‌ای بیشتر از ۱۰۰ باشد خالی ماندن بعضی از سدها واقع در مسیر آن آبراهه در بیشتر سال‌ها طبیعی خواهد بود. در دنیا یا در کشورمان مقدار استاندارد برای این شاخص وجود ندارد اما هر کشوری باید سعی کند این شاخص را حتی المقدور پایین نگه دارد تا لطمات زیست محیطی کمتر بروز یابند. به نظر نگارنده برای شرایط کشور ما مقدار حدود ۱۰۰ برای این شاخص می‌تواند حد بالا و قابل قبولی باشد.

در حال حاضر متوسط این شاخص در کل رودخانه‌های کشور حدود ۱۰۰ است که حکایت از این دارد که به طور متوسط در کشور در سدسازی افراط نشده است اما ممکن است در بعضی آبراهه‌ها افراط و تفریط صورت گرفته باشد. لذا استخراج این پارامتر در هر آبراهه می‌تواند راهنمای خوبی برایمان باشد. مثلاً این شاخص در مسیر رودخانه کارون ۱۰۰ است و در مسیر رودخانه کرخه ۱۶۷ و در مسیر رودخانه دز ۴۳ است. پس اگر مقدار ۱۰۰ را به عنوان عدد مورد قبول بپذیریم در این صورت درجه تنظیم رودخانه دز پایین است و سد پیش‌بینی شده در مسیر آن یعنی سد بختیاری با در نظر گرفتن حجم پیش‌بینی شده برای آن، این شاخص را به حدود ۱۰۰ خواهد رساند و قابل توجیه است. لذا این رودخانه بعد از ساخت سد بختیاری بهتر می‌تواند آبراهه را در شرایط سیلابی تنظیم کند.

اما در رودخانه کرخه این شاخص بسیار بیشتر از ۱۰۰ است. به همین دلیل است که در سال‌های گذشته مخزن سد کرخه هیچ وقت به ظرفیت نرمال خود نرسید و نسبتاً خالی ماند لذا علی‌رغم سیل اخیر حادث شده در مسیر رودخانه کرخه، شرایط آبراهه از نظر درجه تنظیم بیش از مقادیر قابل قبول است و لذا اگر شرایط کنترل در این آبراهه اشکالی داشته است باید اشکال را در جای دیگری جست‌وجو کرد و البته باید پذیرفت که سیل حادث شده در حوضه رودخانه کرخه نیز بسیار استثنایی بوده است.

به هر ترتیب تجویز هر سد مخزنی چند منظوره جدید در مسیر رودخانه کرخه قابل توجیه نیست و مشکلات رودخانه را خصوصاً در پایین دست یعنی در استان خوزستان بسیار زیاد خواهد کرد و فقط می‌توان سد تک منظوره را برای فقط کنترل سیلاب مد نظر قرار داد که خالی ماندن طولانی مدت آن قابل پذیرش باشد. در مسیر رودخانه کارون حجم مخازن سدهای ایجاد شده به قدر کفایت است و ساخت سد جدید توجیهی ندارد. در مورد سایر رودخانه‌های کشور نیز می‌توان با همین روش، نیاز یا عدم نیاز به سد مخزنی را تشخیص داد و آبراهه را به صورت منطقی تر مدیریت کرد.

با این توضیحات اگر به‌عنوان این یادداشت بازگردیم جواب را به صورت زیر می‌توان خلاصه کرد.

اگر بر مصرف آب شیرین تجدید پذیر کشور بیشتر دامن نزنیم؛ اگر بر رعایت جوانب توسعه پایدار و رعایت اصول زیست محیطی طرح‌های سدسازی پایبند باشیم؛ اگر مدیران ما از فشار تکفیر و تهدید این و آن هراس به دل راه ندهند و بر مبنای مسائل کارشناسی امور را به پیش ببرند؛ در این صورت می‌توان با رعایت «درجه تنظیم» قابل قبول، سیاست ایجاد سد مخزنی چند منظوره را در محدود رودخانه‌های کشور تجویز کرد. نکته آخر اینکه در مسیرهایی که سدهای مخزنی به قدر کافی وجود دارد برای کاهش اثرات زیانبار سیل باید به کارهای آبخیزداری (که علاوه بر تأثیر بر رواناب و تغذیه آب های زیر زمینی از فرسایش خاک نیز محافظت می‌کنند) و حفظ حریم بستر رودخانه‌ها روی آورد و بر این روش‌ها بیشتر توجه و تأکید کرد.

عصر اقتصاد

سه شنبه، ۰۳ اردیبهشت ۱۳۹۸ ساعت ۱۴:۲۳

هزینه لایروبی کارون هر سه سال یکبار حداقل ۷۵۰ میلیارد تومان است

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز گفت: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۷۵۰ میلیارد تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست.

مهدی قمشی، درباره تاثیر لایروبی رودخانه‌ها بر سیلابی نشدن آنها اظهار داشت: در مورد رودخانه‌های جنوب کشور مثل میسان و یا دهانه‌های کرخه و ورودی به هورالعظیم که با رسوب پر شده‌اند تا حدی می‌توان گفت که باید لایروبی صورت گیرد تا اجازه عبور بیشتر آب به سمت هورالعظیم داده شود، البته مشکل اصلی رسوب گذاری نیست موضوع پرورش ماهی در مسیر رود و زمین‌هایی است که زیر کشت کشاورزی رفته و ورودی رودها را بسته و مصب رودها به صورت انسان ساز محدود شده‌اند.

وی افزود: اما اگر منظور از لایروبی کارون باشد، قبلا مطالعات آن انجام شده و در اختیار مسئولین قرار گرفته، همان کاری که سالهاست آب و برق خوزستان انجام می‌دهد، یک لایروب در نظر گرفته و بالادست و پایین دست اهواز را لایروبی می‌کند اما این اقدام به تنهایی پاسخگو نیست، حتی اگر فرض کنیم عمق رودخانه را در اهواز ۵ تا ۶ متر هم زیاد کنیم متاسفانه نه تنها در ارتفاع آب عبوری از اهواز اثر مثبت ندارد بلکه اثر معکوس دارد و ارتفاع آب را بالا می‌آورد. بنابراین اثر کاملا منفی روی عبور سیلاب خواهد داشت.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز تصریح کرد: اگر لایروبی به صورت اصولی برای کارون پیگیری شود باید پایین دست، به سمت ایستگاه فارسیات چند نقطه که کف رودخانه به شدت بالا آمده لایروبی شود و شیب هیدرولیکی را زیاد کنیم که روی گذر سیلاب اثر دارد اما اثر آن بسیار کم است، لایروبی از نظر زمانی اثر کوتاه مدت دارد مجموعا شاید ۳ سال کارایی داشته باشد بعد از آن با رسوب رودخانه دوباره به شکل قبل بازگشته و مجددا باید لایروبی انجام شود.

وی تاکید کرد: لایروبی به منظور گذر بهتر سیلاب از کارون موفق نخواهد بود، ضمن اینکه هزینه‌های اقتصادی بسیار بالایی هم دارد و با توجه به اینکه مجموعا از نظر طول زمانی هم حداکثر ۳ سال اثر بخشی دارد بنابراین گزینه مناسبی برای کارون نیست. لایروبی برای کارهای مختلف انجام می‌شود یکی برای بهتر کردن عبور سیلاب است که در رابطه با کارون اثر بخشی آن ناچیز و کوتاه مدت است.

قمشی گفت: اگر تعمیق رودخانه برای عبور شناورهای آبی و کشتی‌ها یا زیباسازی شهرها و یا به جهت اینکه ممکن است جزایری در رودخانه ایجاد شود که منظر رودخانه را زشت کند، تجویز شود متمر ثمر است. به منظور اصلاح رودخانه‌های شریانی از تکنولوژی استفاده می‌شود که منظر رود زیبا شود و این قابل توجیه است ولی برای عبور سیلاب باید کار کارشناسی صورت گیرد.

وی تاکید کرد: در مورد رودهایی مثل کارون اثر نداشته و یا معکوس است و حتی اگر به صورت اصولی انجام شود از نظر کارکرد بروی ارتفاع اثر کمی دارد و از نظر زمانی هم حداکثر بعد از ۳ سال بستر به حالت طبیعی بازگشته و اثر لایروبی را کاملاً از بین می‌برد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز با اشاره به هزینه‌های بالای لایروبی اظهار داشت: هزینه لایروبی بر اساس متر مکعب مواد، شن، ماسه و خاکی است که از بستر رودخانه‌ها خارج می‌شود که به ازای هر متر مکعب حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان است. بسته به نوع مواد بستر هم هزینه‌ها متفاوت است.

وی ادامه داد: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست.

قمشی مهمترین عامل منفی و سیلابی شدن رودها را ساخت و سازهای غیر مجاز در مسیر آنها عنوان کرد و افزود: هر نوع دخل و تصرف و یا جسم و سازه اعم از درخت، نیزار، رستوران و یا مجسمه که جلوی جریان آب را بگیرد و مقاومتی در عبور آب ایجاد کرده و ارتفاع آب را افزایش دهد مشکل آفرین است. حریم رودخانه‌ها باید حفاظت شود و برای خود رودخانه باقی بماند.

سه شنبه ۳ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۰۸:۴۰:۰۸

لایروبی کارون هر سه سال یکبار حداقل ۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان هزینه می‌خواهد/ حریم رودها را برای خودشان بگذاریم/ لایروبی اثر منفی روی عبور سیلاب دارد نفت و انرژی

فصل اقتصاد - رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز گفت: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۷۵۰ تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست.

مهدی قمشی، درباره تاثیر لایروبی رودخانه‌ها بر سیلابی نشدن آنها اظهار داشت: در مورد رودخانه‌های جنوب کشور مثل میسان و یا دهانه‌های کرخه و ورودی به هورالعظیم که با رسوب پر شده‌اند تا حدی می‌توان گفت که باید لایروبی صورت گیرد تا اجازه عبور بیشتر آب به سمت هورالعظیم داده شود، البته مشکل اصلی رسوب گذاری نیست موضوع پرورش ماهی در مسیر رود و زمین‌هایی است که زیر کشت کشاورزی رفته و ورودی رودها را بسته و مصب رودها به صورت انسان ساز محدود شده‌اند.

وی افزود: اما اگر منظور از لایروبی کارون باشد، قبلا مطالعات آن انجام شده و در اختیار مسئولین قرار گرفته، همان کاری که سالهاست آب و برق خوزستان انجام می‌دهد، یک لایروب در نظر گرفته و بالادست و پایین دست اهواز را لایروبی می‌کند اما این اقدام به تنهایی پاسخگو نیست، حتی اگر فرض کنیم عمق رودخانه را در اهواز ۵ تا ۶ متر هم زیاد کنیم متاسفانه نه تنها در ارتفاع آب عبوری از اهواز اثر مثبت ندارد بلکه اثر معکوس دارد و ارتفاع آب را بالا می‌آورد. بنابراین اثر کاملا منفی روی عبور سیلاب خواهد داشت.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز تصریح کرد: اگر لایروبی به صورت اصولی برای کارون پیگیری شود باید پایین دست، به سمت ایستگاه فاریسیات چند نقطه که کف رودخانه به شدت بالا آمده لایروبی شود و شیب هیدرولیکی را زیاد کنیم که روی گذر سیلاب اثر دارد اما اثر آن بسیار کم است، لایروبی از نظر زمانی اثر کوتاه مدت دارد مجموعا شاید ۳ سال کارایی داشته باشد بعد از آن با رسوب رودخانه دوباره به شکل قبل بازگشته و مجددا باید لایروبی انجام شود.

وی تاکید کرد: لایروبی به منظور گذر بهتر سیلاب از کارون موفق نخواهد بود، ضمن اینکه هزینه‌های اقتصادی بسیار بالایی هم دارد و با توجه به اینکه مجموعا از نظر طول زمانی هم حداکثر ۳ سال اثر بخشی دارد بنابراین گزینه مناسبی برای کارون نیست. لایروبی برای کارهای مختلف انجام می‌شود یکی برای بهتر کردن عبور سیلاب است که در رابطه با کارون اثر بخشی آن ناچیز و کوتاه مدت است.

قمشی گفت: اگر تعمیق رودخانه برای عبور شناورهای آبی و کشتی‌ها یا زیباسازی شهرها و یا به جهت اینکه ممکن است جزایری در رودخانه ایجاد شود که منظر رودخانه را زشت کند، تجویز شود متمر ثمر است. به منظور اصلاح رودخانه‌های شریانی از تکنولوژی استفاده می‌شود که منظر رود زیبا شود و این قابل توجه است ولی برای عبور سیلاب باید کار کارشناسی صورت گیرد.

وی تاکید کرد: در مورد رودهایی مثل کارون اثر نداشته و یا معکوس است و حتی اگر به صورت اصولی انجام شود از نظر کارکرد بروی ارتفاع اثر کمی دارد و از نظر زمانی هم حداکثر بعد از ۳ سال بستر به حالت طبیعی بازگشته و اثر لایروبی را کاملاً از بین می‌برد.

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه چمران اهواز با اشاره به هزینه‌های بالای لایروبی اظهار داشت: هزینه لایروبی بر اساس متر مکعب مواد، شن، ماسه و خاکی است که از بستر رودخانه‌ها خارج می‌شود که به ازای هر متر مکعب حدود ۱۵ تا ۲۰ هزار تومان است. بسته به نوع مواد بستر هم هزینه‌ها متفاوت است.

وی ادامه داد: اگر هر متر مکعب لایروبی را با حداقل هزینه هم در نظر بگیریم برای رودی مثل کارون باید ۵۰ میلیون متر مکعب خاک از بستر خارج شود که ۷۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تومان خواهد شد و دوباره بعد از ۳ سال به جای خود بر می‌گردد و اثر آن هم در کاهش ارتفاع آب جزئی بوده و به صرفه نیست.

قمشی مهمترین عامل منفی و سیلابی شدن رودها را ساخت و سازهای غیر مجاز در مسیر آنها عنوان کرد و افزود: هر نوع دخل و تصرف و یا جسم و سازه اعم از درخت، نیزار، رستوران و یا مجسمه که جلوی جریان آب را بگیرد و مقاومتی در عبور آب ایجاد کرده و ارتفاع آب را افزایش دهد مشکل آفرین است. حریم رودخانه‌ها باید حفاظت شود و برای خود رودخانه باقی بماند.

۹۸/۰۱/ ۳۱

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل‌زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بداند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب‌شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

افزایش ظرفیت مدیریت بحران و آمادگی برای مقابله با سیلاب

صفحه خبر: با حکم رئیس جمهور؛

دکتر "محمود نیلی احمدآبادی" به عنوان رئیس «هیات ویژه گزارش ملی سیلابها» منصوب شد

رئیس جمهور در حکمی به دکتر "محمود نیلی احمدآبادی" رئیس دانشگاه تهران ماموریت داد تا ریاست «هیات ویژه گزارش ملی سیلابها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به عهده گرفته و ظرف شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارائه کند. متن حکم حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر محمود نیلی احمدآبادی

رئیس محترم دانشگاه تهران

سلام علیکم

سیلاب پدیده‌ای طبیعی و اجتناب‌ناپذیر است، اما کاهش خسارات و بهره‌مندی از فواید مترتب بر سیلاب، تابع میزان آمادگی‌های کشور است. تاب‌آوری ایران در مواجهه با حوادث طبیعی باید افزایش یابد، از تکرار اشتباهات و کاستی‌ها جلوگیری شود و ظرفیت مدیریت سیلاب در این اقلیم خشک و نیمه خشک به حداکثر برسد. خساراتی که بر اثر جاری شدن سیلاب در استان‌های مختلف بر مردم عزیز و شریف ایران وارد شده، احساسات و عواطف عمومی را برانگیخته است. مردم حق دارند پاسخ‌های علمی، معتبر و دقیق درباره ابعاد مختلف این سیلاب‌ها، میزان آمادگی کشور در مقابل سیلاب، شیوه مدیریت بحران، برآورد خسارات و شیوه جبران خسارات و اصلاحات ضروری برای افزایش آمادگی ملی در برابر سیلاب را دریافت کنند. بر این اساس به جنابعالی ماموریت می‌دهم تا ریاست «هیات ویژه گزارش ملی سیلابها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به شرح زیر به عهده گرفته و ظرف مدت شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارائه کنید. لازم است این گزارش که به اطلاع عموم نیز خواهد رسید، شامل بررسی محورهای زیر باشد:

علل و عوامل مرتبط با آمادگی و مدیریت سیلاب در حوزه‌های هواشناسی و اقلیم‌شناختی، محیط‌زیستی، زیرساختی، مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی

وضعیت مدیریت بحران، امداد و نجات، و ارتباطات بحران پس از وقوع سیلاب
ابعاد اقتصادی، حقوقی، اجتماعی، فرهنگی، ارتباطی، و مدیریت ریسک و بیمه سیلاب
اصلاحات ساختاری و قانونی برای افزایش تاب‌آوری و توان ملی در مدیریت سیلاب
تفصیل سؤالات مرتبط با محورهای فوق در پیوست این حکم درج شده است.

«هیات ویژه گزارش ملی سیلابها» موظف است از ظرفیت‌های استادان، پژوهشگران، متخصصان و صاحب‌نظران کشور - بالاخص دانشگاه‌ها و مراکز علمی مناطق و استان‌های وقوع سیلاب - استفاده کند و تجارب جهانی در بررسی سیلاب و اصلاحات معطوف به افزایش تاب‌آوری در مقابل این پدیده را نیز در جریان بررسی و ارائه گزارش نهایی مورد توجه ویژه قرار دهد. کلیه دستگاه‌ها و مسئولان ذیربط در سطوح ملی، استانی و محلی موظفند با این هیات همکاری کرده و هرگونه اطلاعات مورد نیاز را فراهم نمایند.

دکتر علی اکبر آقا کوچک (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس) - دکتر حسن احمدی (عضو هیات علمی دانشگاه تهران)

-دکتر علی اردلان (عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران) - دکتر بهرام تقفیان (عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی) - دکتر هادی خانیکی (عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی) - دکتر محمدرضا ذوالفقاری (عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی) - دکتر حسین سراجزاده (عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی) - **دکتر محمود شفاعی بجستان (عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران)** - دکتر محمدمهدی عزیزی (عضو هیات علمی دانشگاه تهران) - دکتر بهلول علیجانی (عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی) - دکتر محمد فاضلی (عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی) - دکتر سید فرشاد فاطمی (عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف) - دکتر سیدمصطفی محقق داماد (عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی) - دکتر سیدباقر مرتضوی (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس) - دکتر سعید مرید (عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس) - دکتر علینقی مشایخی (عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف) - دکتر سیده فاطمه مقیمی (عضو اتاق بازرگانی ایران) - (دکتر رضا مکنون (عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی امیر کبیر) - دکتر شروین ملکی (عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی شریف) - دکتر مهدی هداوند (عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی) توفیق جنابعالی و همکاران محترم را در انجام این وظیفه ملی از خداوند بزرگ خواستارم.

متن پیوست حکم رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلابها

رئیس جمهور که دیروز در حکمی به دکتر «محمود نیلی احمدآبادی» رئیس دانشگاه تهران ماموریت داد تا ریاست «هیات ویژه گزارش ملی سیلابها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به عهده گرفته و ظرف شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارائه کند، طی پیوست حکمی اولویت‌ها و ضروریات مورد بررسی را در ۱۳ عرصه و یک کارگروه ابلاغ کرد.

متن پیوست حکم حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی به شرح زیر است:

پیوست حکم ریاست هیات ویژه گزارش ملی سیلابها

عرصه هواشناسی و اقلیم‌شناسی

۱- ریزش‌های جوی اخیر در مقایسه با ریزش‌های گذشته در ایران، چه وضعیتی داشته است؟

۲- تجهیزات سنجش متغیرهای هواشناسی و دیگر سیستم‌های داده‌برداری قبل و حین سیلاب‌های اخیر چگونه عمل کرده‌اند؟

۳- پیش‌بینی‌ها و هشدارهای سازمان هواشناسی کشوری طی سال آبی ۹۸-۱۳۹۷ و قبل از وقوع سیلاب چه کیفیتی داشته است؟

۴- توانمندی سامانه‌های پایش و پیش‌بینی هواشناسی کشور تا چه اندازه متناسب با نیاز دستگاه‌های اجرایی است؟

۵- کیفیت گزارش‌های سازمان هواشناسی، اعم از دقت پیش‌بینی و اخطار، بازه زمانی اطلاع‌رسانی، و محتوا و زبان اطلاع‌رسانی چه تاثیری بر عملکرد دستگاه‌های کشور در سیلاب داشته است؟

۶- منابع مالی، تجهیزات دانش و قابلیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری سازمان هواشناسی برای پیش‌بینی و اخطار سیلاب در کشور تا چه اندازه برای مدیریت سیلاب در ایران مناسب است؟

۷- علت بارش‌های شدید و ترسالی در سال آبی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ چیست؟ تغییر اقلیم چه تاثیری بر بارش‌ها و آینده آبی ایران دارد؟ آیا کمیت بارش‌ها در این سال آبی، ضرورت تغییراتی در نظام مدیریت منابع آب کشور ایجاد می‌کند؟

۸- درس‌آموخته‌های سیلاب برای سازمان هواشناسی کشور چیست؟

- ۹- چه اصلاحاتی در سازمان هواشناسی و تعامل آن با سایر دستگاه‌ها برای ارتقای کیفیت عملکردی آن ضروری است؟
- عرصه هیدرولوژی، سازه‌های آبی و مدیریت منابع آب
- ۱- تفاوت‌ها و شباهت‌های سیلاب‌های اخیر با سیلاب‌های بزرگ گذشته در ایران چیست؟ و چه تاثیری بر کل رخدادهای سیلاب و مدیریت آن باقی گذاشته است؟
- ۲- تجهیزات سنجش متغیرهای هیدرولوژیک و دیگر سیستم‌های داده‌برداری قبل و حین سیلاب چگونه بوده است؟
- ۳- نحوه اطلاع‌رسانی درباره سیلاب و ساختار آن در وزارت نیرو و نحوه تبدیل آن به اقدامات مدیریتی چگونه بوده است؟
- ۴- عملکرد سازمان‌های مسئول در زمینه مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی (نظیر مدیریت سدها، سیل‌بندها و...) در پاییز و زمستان ۱۳۹۷ و بعد از آن برای مدیریت سیلاب چگونه بوده است؟
- ۵- کمیت و کیفیت واکنش سازمان‌های متولی مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی به هشدارها و اخطارهای سیلاب سازمان هواشناسی چگونه بوده است؟
- ۶- سدها و سایر سازه‌های آبی مرتبط با سیلاب چه نقشی در تشدید یا مدیریت و تعدیل سیلاب داشته‌اند؟
- ۷- حجم بارش‌ها چقدر بوده و سازه‌های آبی (مخازن سدها و...) در بهترین عملکرد تا چه اندازه می‌توانسته‌اند در تسکین سیلاب نقش داشته باشند و چه میزان سیلاب ناگزیر بوده است؟
- ۸- انجام شدن یا نشدن عملیات مهندسی رودخانه صحیح (لایروبی، حفظ جرایم، دیواره‌سازی و...) چگونه بر سیلاب اثر گذاشته است؟
- ۹- مشکلات قانونی و ساختاری در مدیریت بستر رودخانه‌ها (جلوگیری از دخل و تصرفات، حفظ حریم، برداشت شن و ماسه، تخلیه نخاله و...) چیست؟
- ۱۰- جایگاه مهندسی رودخانه کشور در مقایسه با پروژه‌های غیررودخانه‌ای در کشور، چه اثری بر حادثه سیل و خسارات آن باقی گذاشته است؟
- ۱۱- تعارضات نهادی / سازمانی در مدیریت رودخانه‌ها (شهرداری‌ها، بخش کشاورزی، سازمان محیط زیست، وزارت راه و شهرسازی، صنعت معدن تجارت، بخش خصوصی ...) چگونه بر سیل و خسارات آن موثر بوده است؟
- ۱۲- تجاوز به حریم و بستر رودخانه‌ها در چه مقیاسی و با اتکا به چه ساز و کارهایی صورت گرفته و چگونه بر سیلاب و خسارات آن اثر گذاشته است؟
- ۱۳- انجام شدن یا نشدن آبخیزداری چگونه و در چه مقیاسی بر سیلاب و خسارات آن تاثیر گذاشته است؟
- ۱۴- کمیت و کیفیت استفاده یا عدم استفاده از عملیات غیرسازه‌ای مدیریت منابع آب چگونه بر سیلاب و خسارات آن تاثیر گذاشته است؟
- ۱۵- رویکردهای کلان و بلندمدت و اولویت‌بندی سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات در نظام مدیریت منابع آب کشور چگونه بر بروز و خسارات سیلاب اثر گذاشته است؟
- ۱۶- تعاملات میان سطوح (سطح ملی و محلی) و سازمان‌های مختلف درگیر در مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی (وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه، وزارت جهاد کشاورزی، استانداردها و...) چگونه بر مدیریت سیلاب اثر گذاشته است؟
- ۱۷- سیلاب چه تاثیرات مثبتی بر منابع آب ایران باقی می‌گذارد؟
- ۱۸- درس‌آموخته‌های سیلاب برای مدیریت منابع آب و سازه‌های آبی کشور چیست؟
- ۱۹- ارتقای سطح مدیریت منابع و سازه‌های آبی کشور برای افزایش تاب‌آوری در مقابل سیلاب، مستلزم چه اصلاحاتی است؟

عرصه مدیریت بحران

- ۱- ساختار، رویه‌ها، بودجه نیروی انسانی، اختیارات و وظایف ستاد مدیریت بحران کشور چگونه بر کمیت و کیفیت عملکرد این سازمان در مدیریت سیلاب اثر گذاشته است؟
- ۲- کمیت، کیفیت، هماهنگی، زمان بندی، میزان استاندارد بودن و تطابق داشتن با پروتکل‌های مدیریت بحران در عملکرد کلیه سازمان‌های درگیر در مدیریت بحران سیلاب، چگونه بر خسارات حادثه اثر گذاشته است؟
- ۳- وضعیت کشور از نظر آمادگی‌های سازمانی، تجهیزات، سخت‌افزارها، نظام ارتباطی، منابع مالی، کیفیت فرماندهی و توانمندی‌های نیروی انسانی برای مقابله با سیلاب چگونه است؟
- ۴- تصمیمات نادرست در مدیریت بحران سیلاب در استان‌های مختلف بر اثر چه فرآیندهایی اتخاذ شده‌اند؟
- ۵- وضعیت رویه‌ها، استانداردها و دستورالعمل‌های مدیریت بحران سیلاب در کشور چگونه است؟ میزان عمل به این استانداردها، رویه‌ها و دستورالعمل‌ها چقدر است؟
- ۶- درس‌آموخته‌های سیلاب برای ارتقای سطح توانمندی مدیریت بحران در کشور چیست؟
- ۷- چه اصلاحاتی در ساختار ستاد و نظام مدیریت بحران کشور برای بهبود و ارتقای مدیریت بحران سیلاب ضروری است؟

عرصه امداد و نجات

- ۱- کمیت عملیات امداد و نجات صورت گرفته در بازه زمانی شروع تا پایان سیلاب چقدر بوده است؟
  - ۲- کاستی‌های عملیات امداد و نجات چه بوده و از چه عواملی تاثیرپذیرفته است؟
  - ۳- کمیت و کیفیت راهنماها، پروتکل‌ها و دستورالعمل‌های امداد و نجات در کشور چیست؟ آنها به چه اندازه در جریان سیلاب عملیاتی شده‌اند؟
  - ۴- فرماندهی عملیات امداد و نجات و کیفیت هماهنگی بین سازمانی در این عملیات چگونه بر خسارات جانی اثر گذاشته است؟
  - ۵- وضعیت آمادگی کشور برای عملیات امداد و نجات چگونه و در چه سطحی است؟
  - ۶- کمک‌های مردمی چه نقشی در عملیات امداد و نجات ایفا کرده است؟
  - ۷- کمک‌های کشورهای خارجی چه اثری بر عملیات امداد و نجات داشته است؟
  - ۸- کمیت و کیفیت عملکرد سازمان‌های امداد و نجات کشور (دولتی، غیردولتی، مدنی) در جریان سیلاب چگونه بوده است؟
  - ۹- درس‌آموخته‌های سیلاب برای عملیات امداد و نجات کشور در آینده چیست؟
  - ۱۰- اصلاحات موثر به منظور ارتقای آمادگی‌های کشور در زمینه امداد و نجات سیلاب چیست؟
- ## عرصه مدیریت ریسک و بیمه

- ۱- کیفیت قوانین مربوط به بیمه در مقابل سیلاب در ایران چگونه است؟
- ۲- صنعت بیمه کشور در زمینه بیمه سیلاب دارای چه ضعف‌ها و قوت‌هایی است؟
- ۳- جایگاه مدیریت ریسک در توسعه سکونتگاه‌ها، زیرساخت‌ها و سایر اقدامات توسعه‌ای در معرض سیلاب چیست؟
- ۴- ضعف‌های مدیریت ریسک و بیمه در جریان سیل چگونه بر بروز خسارات و بازگشت سیل‌زدگان به جریان عادی زندگی اثر گذاشته است؟
- ۵- وضعیت بیمه زیرساخت‌هایی که در معرض سیلاب قرار گرفته‌اند، چگونه است؟
- ۶- کیفیت تعامل همه دستگاه‌های ذیربط در مقوله سیلاب با صنعت مدیریت ریسک و بیمه، چه نقصان‌هایی داشته و چگونه بر بروز خسارات سیلاب اثرگذار بوده است؟

7- نسبت نظام فنی و اجرایی کشور با مدیریت ریسک و صنعت بیمه، چه تاثیری بر مدیریت سیلاب و تشدید خسارات باقی گذاشته است؟

8- درس آموخته‌های سیلاب برای مدیریت ریسک و بیمه سیلاب در کشور چیست؟

9- اصلاحاتی که باید در صنعت مدیریت ریسک و بیمه کشور در زمینه سیلاب صورت گیرد، چیست؟
عرصه زیرساخت‌ها

1- کمیت زیرساخت‌های تخریب شده بر اثر سیلاب چیست و میزان خسارات وارد شده به زیرساخت‌ها چه میزان است؟

2- تاب‌آوری زیرساخت‌های کشور (جاده‌ها، پل‌ها، خطوط ریلی، ساختمان‌ها، سیل‌بندها، تاسیسات فنی آب و برق، فرودگاه‌ها، تاسیسات بهداشتی و درمانی و...) در مقابل سیلاب چگونه بوده است؟

3- رعایت استانداردهای طراحی تاب‌آور در مقابل سیل در زیرساخت‌هایی که در معرض سیلاب قرار گرفته‌اند چه اندازه بوده است؟

4- کیفیت اجرا و نظارت بر اجرای زیرساخت‌هایی که در معرض سیلاب قرار گرفته‌اند و بالاخص زیرساخت‌های تخریب شده چگونه بوده است؟

5- ساختار تصمیم‌گیری، بودجه‌ریزی، اجرا و نظارت بر ساخت زیرساخت‌ها و نظام فنی و اجرایی کشور چگونه بر کیفیت و تاب‌آوری زیرساخت‌ها در مقابل سیلاب اثر گذاشته است؟

6- تخریب زیرساخت‌ها در برابر سیلاب، چگونه و تا چه اندازه بر بروز خسارات در سکونتگاه‌ها، اراضی کشاورزی، و تاسیسات صنعتی اثر گذاشته است؟

7- درس آموخته‌های سیلاب برای نظام فنی و اجرایی کشور در زمینه برنامه‌ریزی، طراحی، بودجه‌ریزی، ساخت و نظارت بر ساخت زیرساخت‌ها چیست؟

8- اصلاحات ضروری برای ارتقای کیفیت و تاب‌آوری زیرساخت‌های کشور در مقابل سیلاب چیست؟
عرصه شهرسازی و معماری

1- شیوه توسعه سکونتگاه‌های شهری و روستایی و رعایت نکردن استانداردهای شهرسازی تاب‌آور در مقابل سیلاب، چگونه بر بروز خسارات به سکونتگاه‌ها تاثیر گذاشته است؟

2- عدم رعایت قواعد و قوانین برنامه‌ریزی، طراحی و توسعه سکونتگاه‌ها چگونه سبب آسیب‌پذیری در مقابل سیل و بروز خسارات شده است؟

3- عمده‌ترین تخلفات صورت گرفته در توسعه سکونتگاه‌ها که سبب تشدید خسارات شده است چیست و تحت تاثیر چه ساز و کارهایی رخ داده است؟

4- عملکرد شهرداری‌ها و دهداری‌های مناطق شهری و روستایی سیل‌زده چگونه سبب تشدید خسارات سیل شده است؟

5- درس آموخته‌های سیلاب برای نظام برنامه‌ریزی، طراحی و توسعه سکونتگاه‌های شهری و روستایی ایران چیست؟

6- افزایش تاب‌آوری سکونتگاه‌های شهری و روستایی در مقابل سیلاب، مستلزم چه اصلاحاتی در قوانین، رویه‌های اداری، جلوگیری از تخلفات و اقدامات مدیریتی است؟

عرصه اجتماعی و فرهنگی

1- آموزش‌های مربوط به ارتقای تاب‌آوری در برابر سیلاب در کشور چه وضعیتی داشته است و دستگاه‌های مسئول آموزش و ارتقای فرهنگ عمومی ایمنی در این زمینه چه کار کرده‌ها، قوت‌ها و ضعف‌هایی داشته‌اند؟

2- رسانه‌ها و اطلاع‌رسانی در بحران سیلاب چه عملکردی داشته‌اند؟

3- مشکلات رسانه‌های رسمی در زمینه روزنامه‌نگاری و اطلاع‌رسانی بحران چیست؟

4- سازمان‌های مردم‌نهاد مرتبط با فعالیت‌های پیش از سیلاب، امداد و نجات هنگام سیلاب، و کمک‌کننده به احیای زندگی سیل‌زدگان در کشور چه وضعیتی دارند؟

5- نقش همکاری و همراهی مردم در مدیریت سیلاب (در حوزه بسیج آنها در احداث دایک‌های حفاظتی تخلیه آب با لحاظ موارد فنی و اجتماعی) و سایر اقدامات چگونه بوده است؟

6- اعتماد و سرمایه اجتماعی در روزهای مدیریت بحران و امداد و نجات چه تاثیری بر عملکرد مدیریت بحران داشته است؟

7- تاثیرات اجتماعی سیلاب بر سیل‌زدگان چه بوده و مناسب‌ترین راهکارهای تعدیل و جبران خسارات برای ایشان چیست؟

8- وضعیت آمادگی‌های کشور در زمینه مقابله با آسیب‌های اجتماعی ناشی از سیلاب چگونه است؟

9- درس‌آموخته‌های سیلاب برای سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات اجتماعی و فرهنگی توسعه تاب‌آوری کشور در مقابل سیلاب چیست؟

10- اصلاحات ضروری برای تقویت تاب‌آوری اجتماعی و فرهنگی کشور در مقابل سیلاب چیست؟
عرصه حقوقی

1- قوت‌ها و ضعف‌های نظام حقوقی کشور در زمینه مدیریت سیلاب چیست؟

2- چگونه تخطی از ضوابط حقوقی در عرصه‌های مختلف (از جمله اجرای زیرساخت‌ها، شهرسازی، مدیریت بحران، محیط‌زیست و منابع طبیعی، مدیریت منابع آب و ...) سبب افزایش آسیب‌پذیری کشور در مقابل سیلاب شده است؟

3- قصورها و تقصیرهای حقوقی محقق شده در جریان بروز حادثه سیلاب و پی‌آمدهای ناشی از آن در استان‌های مختلف چیست؟

4- درس‌آموخته‌های حقوقی و قانونی سیلاب چیست؟

5- اصلاحات ضروری برای تقویت نظام حقوقی و قانونی کشور در جهت تقویت تاب‌آوری و افزایش ظرفیت مدیریت سیلاب چیست؟

عرصه محیط‌زیست

1- نقش متغیرهای محیط‌زیستی (وضعیت جنگل، مراتع، پوشش گیاهی، دستکاری در بیکره‌های آبی، توسعه کشاورزی، تغییر حرائم و ...) در پیدایش خسارات سیلاب چه بوده است؟

2- قوانین، ساز و کارها، رویه‌ها و اقدامات مدیریتی منجر به تخریب‌های محیط‌زیستی تشدیدکننده سیلاب و خسارات آن چیست؟

3- آثار منفی سیلاب‌ها بر محیط‌زیست و طبیعت ایران چیست؟

4- آثار مثبت سیلاب‌ها بر محیط‌زیست و طبیعت ایران چیست؟

5- درس‌آموخته‌های سیلاب برای مدیریت محیط‌زیست که سبب افزایش تاب‌آوری و پایداری محیط‌زیست ایران شود، چیست؟

6- اصلاحات ضروری برای افزایش ظرفیت استفاده کشور از منابع آبی ناشی از سیلاب‌ها چیست؟

7- اصلاحات ضروری برای بهبود کیفیت محیط‌زیست به منظور کاستن از احتمال بروز سیلاب‌ها و خسارات ناشی از آن‌ها چیست؟

کارگروه اقتصاد سیلاب و تامین مالی

1- بودجه‌ریزی امور مربوط به مدیریت سیلاب در سالیان گذشته چگونه بوده است؟

2- نظام بودجه‌ریزی و مقدار بودجه دستگاه‌های متولی در زمینه مدیریت سیلاب، چگونه بر سیلاب و خسارات ناشی از آن تاثیر گذارده است؟

3- مدل برآورد خسارات ناشی از سیلاب در کشور چیست و در بردارنده چه نقصان‌هایی است؟

4- ساختارهای کلی اقتصاد ایران چگونه بر سیلاب و خسارات آن اثر گذارده است؟

5- اقتصاد کشور در سال ۱۳۹۸ و سال‌های آینده چگونه تحت تاثیر اقتصاد سیلاب قرار خواهد گرفت؟

6- پی‌آمدهای اقتصادی سیل برای اجتماعات حاضر در مناطق سیل‌زده و اقتصاد کلان چیست؟

7- درس‌آموخته‌های سیلاب برای اقتصاد ایران و تامین مالی مدیریت سیلاب چیست؟

8- اصلاحات ضروری در بخش اقتصادی به منظور افزایش تاب‌آوری کشور در مقابل سیلاب چیست؟

عرصه کشاورزی و منابع طبیعی

1- کمیت اراضی و منابع طبیعی که تحت تاثیر سیلاب قرار گرفته‌اند، چقدر است؟ و میزان خسارت‌ها چیست؟

2- تغییر کاربری اراضی و توسعه کشت چگونه بر کمیت سیلاب و خسارات ناشی از آن تاثیر گذاشته است؟

3- افزایش تاب‌آوری کشاورزی و منابع طبیعی در مقابل سیلاب مستلزم چه اصلاحات و اقداماتی است؟

عرصه کسب و کارها

1- کدام کسب و کارها از سیلاب خسارت دیده‌اند؟ میزان خسارات چقدر است؟

2- سیلاب چه اثرات کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدتی بر اقتصاد کسب و کارها باقی می‌گذارد؟

3- سیلاب علیرغم خساراتش، چه ظرفیت‌هایی برای توسعه کسب و کارها ایجاد می‌کند؟

4- مناسب‌ترین شیوه‌ها برای کمک به کسب و کارها برای آن که به حالت عادی بازگردند چیست؟

5- مناسب‌ترین سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات برای تبدیل کردن خسارت ناشی از سیلاب به فرصتی برای تولید و

رشد اقتصادی چیست؟

عرصه میراث فرهنگی و درس‌آموخته‌های تمدنی

1- سیلاب چگونه و به چه میزان میراث فرهنگی را در معرض خسارت قرار داده است؟

2- تاب‌آوری میراث فرهنگی در معرض سیلاب چه میزان بوده است؟

3- درس‌آموخته‌های سازه‌های تاریخی و فرهنگی و شهرسازی ایرانی - اسلامی برای افزایش تاب‌آوری در برابر

سیلاب چیست؟

4- اصلاحات ضروری برای افزایش تاب‌آوری سکونتگاه‌ها و سایر تاسیسات در مقابل سیلاب براساس

درس‌آموخته‌های ناشی از ارزیابی میراث فرهنگی و بافت‌های تاریخی در معرض سیلاب چیست؟

شماره روزنامه: ۴۵۸۵

تاریخ چاپ: ۲۸/۰۱/۱۳۹۸

شماره خبر: ۳۵۱۵۸۵۸

تعیین هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها

دنیای اقتصاد : حسن روحانی رئیس‌جمهور در حکمی به دکتر «محمود نیلی احمدآبادی»، رئیس دانشگاه تهران ماموریت داد تا ریاست «هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها» با عضویت شخصیت‌های علمی مستقل و خبره در تخصص‌های مرتبط را به عهده گرفته و ظرف شش ماه «گزارش ملی» این رخداد را ارائه کند.

در بخشی از این حکم خطاب به محمود نیلی احمدآبادی آمده است: خساراتی که بر اثر جاری شدن سیلاب در استان‌های مختلف بر مردم عزیز و شریف ایران وارد شده، احساسات و عواطف عمومی را برانگیخته است. مردم حق دارند پاسخ‌های علمی، معتبر و دقیق درباره ابعاد مختلف این سیلاب‌ها، میزان آمادگی کشور در مقابل سیلاب، شیوه مدیریت بحران، برآورد خسارات و شیوه جبران خسارات و اصلاحات ضروری برای افزایش آمادگی ملی در برابر سیلاب را دریافت کنند.

نقدی بر انتخاب اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلاب

ابراهیم حاجی دولو تشکیل هیات ویژه گزارش ملی سیلاب از طرف ریاست محترم جمهوری در پی وقوع - سیلاب‌های متوالی و کم سابقه اخیر در استان‌های مختلف و واگذاری مسئولیت تهیه آن به یک نهاد دانشگاهی اقدام مفیدی برای بررسی علمی و تحلیل واقع‌بینانه پدیده سیلاب در کشور و آماده‌سازی نهادهای تصمیم‌سازی و اجرایی برای تهیه برنامه‌های عملیاتی مناسب در مقاطع کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت است. در کنار ویژگی مثبت این اقدام که حاکی از ایجاد رگه‌های اعتماد سیستم دولتی به نهادهای دانشگاهی و بروز نشانه‌های بلوغ فکری دستگاه‌های دولتی به دانشگاه‌ها به‌عنوان یک مرجع مشاوره و تصمیم‌سازی اصلی در کشور است، ضرورت دارد به جنبه‌های مختلف این تصمیم و نقاط ضعف موجود در آن هم پرداخته شود.

مهم‌ترین نقدی که به این تصمیم وارد شده به ترکیب اعضای تشکیل دهنده این هیات است. با توجه به اینکه پراکندگی جغرافیایی سیلاب‌های اصلی کشور در استان‌های خوزستان، گلستان، لرستان و مازندران بوده است، ولی بررسی ترکیب اعضای این هیات نشان می‌دهد که از ۲۱ نفر عضو آن ۲۰ نفر از اعضای هیات دانشگاه‌های تهران بوده است و از اساتید متخصص در دانشگاه‌های استان‌های سیلاب‌زده فقط یک نفر از دانشگاه شهید چمران اهواز بوده که در آن مهم‌ترین و عظیم‌ترین طغیان آبی سال‌های اخیر اتفاق افتاده است و از اساتید سایر دانشگاه‌های استان‌های سیلاب‌زده اصلاً استفاده نشده است.

هرچند واگذاری مسئولیت این گزارش به دانشگاه تهران که سمبل نهادهای دانشگاهی در ایران است، برای فضای بوروکراسی دولتی که هنوز با فرهنگ عمیق پژوهش و تحقیق و مبنای آن خو نگرفته قابل نقد نیست، ولی انتخاب ۹۵٪ از اعضای اصلی این هیات از تهران بایستی از جهات مختلف مورد نقد قرار گیرد که به آنها اشاره می‌شود.

۱- یکی از الزامات اصلی پژوهش و تحقیق آن است که اعضای تیم شناخت میدانی عمیق و کامل از قلمرو پژوهش داشته باشند و اطلاعات آنها دست اول و همه‌جانبه باشد. این اصل به‌طور طبیعی اقتضا می‌کند که حداقل نیمی از اعضای هیات از متخصصین استان‌های سیلاب‌زده باشند تا بتوانند به دقت و سرعت اطلاعات لازم را تهیه و بررسی کنند. طبیعی است که عدم توجه به این اصل سبب کندی و طولانی‌تر شدن تهیه گزارش شده و امکان جلوگیری از خطاهای احتمالی در گزارش را کاهش می‌دهد. همین‌جا بد نیست به این نکته اشاره شود که اسفند سال قبل که سفیر هلند بازدید از استان خوزستان برای بررسی چگونگی گسترش همکاری‌ها در زمینه آب داشت به دانشگاه شهید چمران اهواز آمده و در جلسه مشترک با مسئولین اعلام کرد که کلیه تصمیمات و برنامه‌ریزی‌های اصلی در کشور هلند توسط دانشگاه‌ها انجام می‌شود و اگر قرار باشد که همکاری بین دو کشور شروع شود لازم است اعضای دانشگاه شهید چمران اهواز که در منطقه هستند به‌عنوان تیم اصلی مشارکت داشته باشند تا بتوانیم با تکیه بر اطلاعات آنان تصمیمات همه‌جانبه و کاملی گرفته شود.

۲- بررسی تخصص‌های موجود در ترکیب هیات نشان می‌دهد که در دانشگاه‌های استان‌های سیلزده تخصص‌های متنوع و مناسبی وجود داشته که امکان استفاده از آنها وجود داشته است و عدم استفاده از این افراد سبب دلسردی و بی‌توجهی به نقش دانشگاه‌های استان‌ها و درگیر شده آنها با مسایل بومی و منطقه‌ای می‌شود. لازم به ذکر است که دانشگاه شهید چمران اهواز تنها دانشگاهی در کشور است که دانشکده مستقل علوم آب داشته که اکثر تخصص‌های مرتبط به آب در آن دانشکده موجود بوده و بیش از ۲۵ سال مجری کنفرانس بین‌المللی مهندسی رودخانه است که هر دو سال یکبار در کشور با حضور متخصصان بین‌المللی از سراسر دنیا تشکیل می‌شود.

۳- تفکر تمرکزگرایی در تارو پود سیستم بوروکراسی دولتی نفوذ کرده و این تفکر توجهی به حضور نخبگان و متخصصان استان‌های مختلف و ضرورت پراکندگی جغرافیایی نخبگان ندارد. بر این اساس تصمیمات اتخاذ شده ناشی از این تفکر سبب تشویق هر چه بیشتر نخبگان به حضور در مرکز دارد. این مشکل البته سابقه‌های قبلی نیز دارد و در مسئله سد گتوند نیز که هیاتی مسئول بررسی و ارائه راه حل شد به نقش دانشگاه‌های استانی به‌ویژه دانشگاه شهید چمران اهواز توجهی نشد.

۴- لازم است که نخبگان، متخصصان، دانشگاهیان، کانون‌ها و نهادهای مختلف و به‌ویژه آنانی که در استان‌های سیلزده واقع هستند به‌طریق مقتضی انتقاد خود را انعکاس دهند تا در تصمیم‌گیری‌های آتی به نقش نخبگان استانی توجه مناسب شده و بدین طریق صحت و دقت گزارش‌های تهیه شده بیشتر شود.

۵- همچنین ضروری است که مسئولین استان‌های ذیربط اعم از استانداران محترم، نمایندگان محترم مجلس، روسای محترم دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی در استان‌ها نیز به‌طریق مناسب به این نکته توجه کرده و در جلسات و گزارشات خود با مسئولین کشوری خواهان توجه بیشتر به توانمندی‌های علمی و تخصصی در دانشگاه‌های استان‌ها شوند.

البته باید به این نکته توجه کرد که انتظار این نبوده که شخص ریاست محترم جمهور در جزئیات تعیین افراد دخالت کند، بلکه این نقش مهم بایستی توسط دفتر ریاست جمهوری ایفا می‌شد که در تعیین ترکیب هیات، توازن لازم از نظر حضور متخصصان مختلف دانشگاه‌های استان‌های سیلزده دیده شود.

ایران آنلاین - ۰۹:۵۷ - ۹۸/۱/۳۱ - شناسه خبر: ۶۶۴۰۷۳

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران تاکید کرد:

ضرورت تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع‌آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل‌زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازه‌ای و اجرایی و موارد غیرسازه‌ای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بدانند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب‌شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطرنشان کرد: وزارت علوم آماده هرگونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

روزنامه دنیای اقتصاد - تاریخ انتشار: ۲۰/۰۱/۱۳۹۸ - شماره خیر: ۳۵۱۲۹۲۸

ویزیت رایگان دام‌های مناطق سیل‌زده خوزستان

ایسنا: رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل‌زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

دکتر حسین حمیدی‌نجات در این باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی‌هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشستی با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه‌ها، بیمارستان و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل‌زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطرنشان کرد: اعضای هیات علمی دانشکده، رزیدنت‌ها و انترن‌های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل‌زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده‌اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین‌ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب‌گرفتگی برخی از مناطق استان و آب‌گرفتگی روستاها شده است.

سایت خوان روزنامه دنیای اقتصاد

تاریخ انتشار : ۱۳۹۸/۰۱/۲۴ ۱۵:۳۷ - شماره خبر : ۳۵۱۴۴۲۶

وزارت نفت مانع ورود آب به هورالعظیم نشد

ایرنا : رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در بازدیدی که اعضای هیات علمی این دانشگاه از تالاب هورالعظیم داشتند، مشخص شد به دلیل هدایت آب به سمت این تالاب، تاسیسات نفتی به زیر آب رفته و وزارت نفت هیچ نقش منفی در جریان جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم نداشته است .

با وجود آنکه وزارت نفت از زمان وقوع سیل در خوزستان موضوع جلوگیری از ورود آب به هورالعظیم برای حفاظت از تاسیسات نفتی را تکذیب و تأکید کرده که حفظ جان مردم از همه چیز مهم تر است اما تردیدها همچنان ادامه داشت و به همین دلیل جمعی از استادان و اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز راهی هورالعظیم شدند تا شاهد آنچه روی داده، باشند.

تاسیسات نفتی در تالاب خشک ایجاد شد

بر اساس گزارش ایسنا، «مهدی قمشی»، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران در جریان این بازدید گفت: در شرایط موجود چند مشکل وجود دارد که نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند.

وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می دهد در همان زمان، موافقت نامه ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است؛ بر اساس آن نامه، در مخازن یک و دو حداکثر ارتفاع آب، ۵ متر و در مخازن سه، چهار و پنج، حداکثر ارتفاع، ۳٫۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده اند.

قمشی در خصوص تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: مسأله ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبدلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم.

جریان آب معکوس شد

قمشی گفت: مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و علی رغم اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه ها در این قسمت مسدود شده است.

وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن ۱ و ۲ حدود ۴,۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. اگر ارتفاع ۴,۵ متر برای هر پنج مخزن را در نظر بگیریم، حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. البته با این میزان آبیگیری، مابقی تأسیسات نفتی نیز به زیر آب می‌روند. در حال حاضر یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در هورالعظیم وجود دارد.

قمشی گفت: اگر بنا بود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیشروی آب را گرفته بود، قطعاً در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

همه دریچه‌های هورالعظیم باز است

«شهرام اردیان»، سرپرست مدیریت هماهنگی عملیات تولید شرکت نفت و گاز اروندان در این بازدید ضمن تشریح شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: از ابتدای وقوع سیلاب در خوزستان، همه دریچه‌های موجود میان حوضچه‌های هورالعظیم باز شد و آبیگیری تالاب از همان روزهای نخست انجام شده است. این آبیگیری به حدی بوده که برخی از تأسیسات نفتی به زیر آب رفته‌اند و میزان آب در نقاط مختلف، از ۱۰ سانتی‌متر تا نیم متر بالا آمده است.

وی افزود: قطعاً بالا آمدن آب در محدوده تأسیسات و میدان‌های نفتی، خسارت‌های بسیاری به همراه خواهد داشت، ولی با توجه به تاکید وزیر نفت، حفظ جان و مال مردم در اولویت قرار گرفته است و به همین دلیل نه تنها همه دریچه‌ها باز است، بلکه در برخی نقاط میان حوضچه‌ها، کانال‌های بزرگی نیز حفر شده تا آب با سرعت بیشتری به حوضچه‌های ۴ و ۵ منتقل شود. همچنین یک جاده میان حوضچه ۴ و ۵ نیز تخریب شد تا این دو حوضچه، یکی شوند.

«عبدالله طواف»، معاون پشتیبانی منطقه‌ای شرکت مهندسی و توسعه نفت نیز در جریان این بازدید با اشاره به شرایط موجود در هورالعظیم، گفت: در حال حاضر آب با سرعت از طریق کانال‌ها و دریچه‌های موجود میان مخازن، در حال ورود به هورالعظیم است و در ۴ حوضچه نخست شاهد ارتفاع گرفتن آب هستیم و دریچه‌های حوضچه پنجم نیز باز است، ولی هنوز آب ناشی از سیلاب به این حوضچه نرسیده است. بخش زیادی از تأسیسات نفتی منطقه و خطوط نیز به زیر آب رفته است.

مردم سالاری یکشنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ ساعت ۱۷:۲۰

جای خالی نگاه علمی به سیل

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

به گزارش ایسنا، دکتر مسعود برومند در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسؤولیت اجتماعی دانشگاه که امروز، (یکشنبه ۲۵ فروردین) در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند.

برومند با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح های ویژه ای در نظر گرفته می شود.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه ما ارتباطات زیادی با انجمن های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم و درگیر نامه نگاری ها شویم.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می توانیم در زمینه هایی مانند احیا زمین های کشاورزی و در حوزه سیستم های انتقال آب فعالیت هایی داشته باشیم.

برومند تصریح کرد: ما این همه درس می خوانیم و درباره علم و پژوهش صحبت می شود اما از آن استفاده نمی کنند. به دستگاه های پژوهشی گفته می شود، نیاز پژوهشی آن دستگاه چیست و می گویند که هیچ نیازی نداریم.

دانشگاهیان باید احساس کنند نماینده واقعی مردم هستند. در دانشگاه شهید چمران اهواز نیز باید طرح هایی دیده شود که شاید نیازمند گروه های علمی و تخصصی سایر دانشگاه ها باشند.

وی افزود: در اتفاقات اخیر درباره آسیب‌شناسی و تحلیل‌های مختلف در حوزه مسائل پژوهشی اقداماتی باید انجام شود که درباره این مسائل جداگانه باید صحبت می‌شود. نیازی به برگزاری سمینارهای متعدد عمومی نیست و باید یک سمینار تخصصی برگزار شود تا اطلاعات دقیق از دستگاه‌ها دریافت شده و آنجا ارائه شود. این سیل باید باعث شود دیگر چنین مسائلی رخ ندهد.

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸ نیز برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح‌های ویژه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

کد خبر: ۲۷۹۷۸۳/۱۳۹۸/۰۲/۰۵/۰۵۷:۳۱

فعالیت مستقل هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب

اقتصادنیوز: رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها گفت: این هیئت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و مستقیماً گزارش‌ها را به رئیس‌جمهور اعلام خواهد کرد.

به گزارش اقتصادنیوز به نقل از مهر، محمود نیلی احمدآبادی عصر امروز پنجشنبه پنجم در نشست با حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه که در سالن اجتماعات برگزار شد، اظهار کرد: این هیئت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست و مستقیماً گزارش‌ها را به رئیس‌جمهور اعلام خواهد کرد.

وی افزود: این استقلال هیئت مزیت و فرصتی فراهم کرده که تحت تأثیر هیچ جریانی قرار نگیرد؛ از سوی دیگر این استقلال کار را سخت هم خواهد کرد. امیدواریم گزارش‌ها مورد استفاده کل کشور قرار گیرد.

نیلی احمدآبادی با تقدیر از حس مسئولیت اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز و همراهی با مجموعه مدیریتی استان و سیل‌زدگان در جریانات اخیر، بیان کرد: بی‌شک برگزاری این نشست با حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه بسیار مهم است و مهم‌ترین هدف سفر به استان می‌باشد.

رئیس دانشگاه تهران، ادامه داد: به گمان همه ما کشور از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها به‌عنوان یک نهاد به‌خوبی استفاده نکرده است و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم به دلیل عدم بهره‌مندی از این ظرفیت است.

نیلی احمدآبادی گفت: ممکن است فردی از ما در نهادهای اجرایی، مراکز تصمیم‌گیری، مجلس، قوه قضائیه و... حضور داشته باشد و این فرصت‌ها می‌تواند مغتنم باشد اما به معنی استفاده از ظرفیت دانشگاه نیست. دانشگاه یعنی نهادی که همه اجزای آن در یک موضوع مشارکت می‌کنند و این استعداد می‌تواند بارور شده و در اختیار کل کشور قرار گیرد.

تجربه کار گروهی درون و بین دانشگاهی در کشور وجود ندارد

وی، اضافه کرد: در ایران تجربه کار گروهی قوی در درون دانشگاه و بین دانشگاه‌ها را نداریم؛ این مسئله نقطه‌ضعفی برای دانشگاه‌ها است؛ در سال‌های اخیر اکثر دانشگاه‌ها تلاش کرده‌اند به این مشکل غلبه کنند. با چهل سالی که از انقلاب می‌گذرد دانشگاه‌ها باید جدی‌تر به این مسائل بپردازند.

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، اذعان کرد: برخورد مسئولان کشور در تمامی سطوح نشان می‌دهد آن‌ها نیز تشنه راه‌حل و شنیدن حرف‌های جدید، مؤثر، علمی و مهم هستند.

نیلی احمدآبادی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، گفت: تجربه رئیس جمهور درباره سیل‌های اخیر دومین تجربه است که در سطح ملی صورت می‌گیرد؛ اولین تجربه درباره واقعه پلاسکو بود که به دانشگاه تربیت مدرس ارجاع شد.

وی، اظهار کرد: خوشبختانه این امر به‌خوبی انجام گرفت و گزارش‌هایی که از دستگاه‌های اجرایی و ... ارائه گردید نشان داد کار موفق انجام شده که منجر به تدوین آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی شد که می‌تواند کشور را در مقابل مخاطراتی مانند آتش‌سوزی ایمن کند.

نتایج بررسی‌های هیئت ویژه ملی سیلاب‌ها کمک بزرگی به کشور خواهد بود

رئیس دانشگاه تهران، بیان کرد: موضوع سیل با مسئله پلاسکو متفاوت است؛ گستردگی آن در کشور و تنوع تخصص‌ها و تأثیرات آن موجب متفاوت شدن این رخداد با رویداد آتش‌سوزی پلاسکو شده که بیشتر بخشی از مردم شهر تهران را درگیر کرده بود. به‌عنوان رخدادی تأسف‌بار مهم بود اما بر زندگی مردم و شرایط محیطی تأثیر اندکی داشت.

نیلی احمدآبادی، افزود: سیل مسئله‌ای ملی است و استان‌های متعددی را تحت تأثیر قرار داده است. این پدیده را می‌توان این‌چنین تحلیل کرد که نتیجه کارهای اشتباه صورت گرفته و کارهای صورت نگرفته است. اگر هیئت بتواند دو موضوع "کارهایی که باید انجام می‌شد و نشد" و "کارهایی که نباید انجام می‌شد و شد" را بررسی کند، کار بزرگی در کشور صورت گرفته است.

وی، ادامه داد: دانشگاه‌ها نشان داده‌اند جزو سالم‌ترین، بی‌طرف‌ترین و علمی‌ترین نهادهای کشور هستند و طبیعی است این مسئله به دانشگاه‌ها ارجاع داده شود؛ درباره فرایند صدور حکم و انتخاب افراد نیز نگاه اصلی ما این است که از ظرفیت تمام متخصصان و دانشگاهیانی که در این حوزه هستند و دانشگاهیانی که در سیل آب‌های اخیر دچار مشکل شده‌اند استفاده شود.

رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، عنوان کرد: نکته قابل تأمل زمان و سرعت عمل است؛ زمان اجرای این طرح شش ماهه است و رخدادهایی که در کشور رخ می‌دهد، تأثیر اجتماعی آن‌ها و تحت تأثیر قرار گرفتن نهادها و ارگان‌ها بسیار محدود است و معمولاً رخدادی دیگر روی می‌دهد و همگان به آن می‌پردازند.

نیلی احمدآبادی خاطر نشان کرد: ۱۵ کارگروه در ستاد گزارش ملی سیلاب‌ها تشکیل شده است و همچنین کارگروه تلفیق که مسئول تنظیم گزارش برای رئیس‌جمهور و جامعه است؛ ۲۰ نفر عضو ستاد در کارگروه‌ها به‌عنوان مسئول و اعضا قرار می‌گیرند و هر کارگروه نیز هفت عضو دارد و بناشده است اعضای از دانشگاه‌های درگیر سیل با تخصص‌های مرتبط در این کارگروه‌ها حضور داشته باشند.

وی، گفت: نکته حائز اهمیت علاوه بر نشان دادن توانایی‌های دانشگاهیان ارائه راهکار برای آینده است و سعی می‌کنیم گروه‌ها شامل افرادی شود که در حوزه تخصصی خود بهترین‌ها بوده و فرصت همکاری نیز داشته باشند.

رئیس دانشگاه تهران، اظهار کرد: هیئت در چهار مرحله "روایت دقیق، مستند و روشن از آنچه اتفاق افتاده است"، "آسیب‌شناسی"، "آموخته‌ها و درس‌هایی که باید از این رخداد بیاموزیم" و "راهبرد" اقدام خواهد کرد و قطعاً نتیجه نهایی که راهبرد است می‌تواند مورد استفاده کشور قرار گیرد.

جامعه دانشگاهی خوزستان در کنار سئولان و سیل زدگان بودند

همچنین در این نشست رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه از ابتدای رخداد سیل در استان خوزستان جامعه دانشگاهی در کنار سئولان و سیل زدگان بوده است، خاطرنشان کرد: اعزام دانشجویان به مناطق سیل زده، حضور گروه‌های روان‌شناختی در اردوگاه‌ها، حضور گروه‌های درمانی دانشکده دامپزشکی در مناطق سیل زده، اهدای یک تا ۱۰ روز از حقوق کارکنان و اعضای هیئت‌علمی به سیل زدگان و ... بخشی از اقدامات انجام شده است.

غلامحسین خواجه با اشاره به فعالیت‌های شبکه ملی جامعه و دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اعضای این شبکه با برگزاری جلسات متعدد با حضور مسئولان مرتبط به این امر در سطح استان و دانشگاه برای بررسی موضوع سیل و مسائل و مشکلات، اقدام کرده‌اند.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز، اظهار کرد: همچنین اعضای هیئت‌علمی دانشکده‌های علوم زمین و علوم آب نیز همکاری‌های مستمری با مسئولان استان، مدیریت بحران و سازمان آب و برق استان داشته‌اند و تا الان نیز ادامه دارد.

خواجه عنوان کرد: در ارتباط با هیئت تشکیل شده به دستور ریاست محترم جمهوری نیز خوشحال هستیم که مسئله‌ای مهم به دانشگاهیان سپرده شده است؛ دانشگاه شهید چمران اهواز با سابقه علمی و پژوهشی که دارد نیز با این کارگروه همکاری خواهد داشت.

در ادامه این نشست اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز به ارائه نظرات خود درباره وضعیت سیل‌های اخیر و پیامدهای این رخداد پرداختند.

همچنین صبح امروز محمود نیلی احمدآبادی رئیس هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، گروه همراه و برخی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید هوایی از مناطق سیل زده استان خوزستان داشتند.

شهر فردا - کد خبر: ۹۳۹۷۳ - تاریخ انتشار: ۰۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ - ۱۳:۲۲

سد کرخه مانع از افزایش حجم تخریب سیل در خوزستان شد

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگترین سد کشور، با کنترل ۴ میلیارد متر مکعب آب در سیل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد.

به گزارش پایگاه خبری - تحلیلی «شهر فردا»، حیدر زارعی در گفت و گو با خبرنگاران در اهواز اظهار داشت: سیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سیل را تشدید می‌بخشند. این حجم بارش‌ها مطابق اظهارات برخی اساتید در هزار سال اخیر بی سابقه بوده است، حجم بارش در این سیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد سیلاب بزرگتری ایجاد شود.

وی افزود: عوامل زیادی متأسفانه سبب شد که سیل اخیر قدرت تخریب بالای داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سیل اخیر زمان بارش بود زیرا بارش‌های کشور متأسفانه توزیع منظم ندارد در حالی که بیشترین نیاز کشاورزی بهار و تابستان است عمده بارش‌های ما در زمستان و پاییز است.

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه اظهار داشت: در سیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه رخ داد. بارندگی در این فصل، به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف با سرعت کمتری آب می‌شود. بارش فروردین ماه، از جنس بارش گرم است و بارش گرم برف‌ها را سریع ذوب می‌کند یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد.

وی درباره نقش سدها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کار کارشناسی دارد. رودخانه روند طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سد سازی داریم به عنوان مثال اکنون در حوزه رودخانه کارون سدهای کارون ۳ و ۴، مسجد و شهید عباسپور و گتوند را داریم و در رود دز، سد دز و در مسیر کرخه، سد کرخه و سیمره را داریم.

زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد به عنوان مثال یکی از مشکلاتی که ما در بخش پایین دست رودها بود، مساله لایروبی بود که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سدها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سیل جزایر خاکی زیادی تشکیل شده بود.

این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های انحرافی ایجاد شود.

این استاد دانشگاه انتقاد از ساخت و سازهای حریم رودخانه گفت: ساخت و سازی‌های حریم رودخانه بعید می‌دانم مجوز داشته باشد. طبق قانون ساخت و ساز در حریم رودخانه غیر مجاز است مثلاً در همین سیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی سیل دستکاری شده و مسیل سیل به جاده مبدل شده که در عرض ۷ دقیقه در شیراز کلی تلفات جانی و مالی وارد می‌شود.

مدیر گروه رشته منابع آب دانشگاه شهید چمران درباره نقش پوشش گیاهی اظهار داشت: از دیگر عوامل که دستکاری در آن باعث تشدید سیلاب می‌شود، تغییر و نابودی پوشش گیاهی است. در ۱۰ سال اخیر خشکسالی شدید سبب شده که پوشش گیاهی از بین برود و عدم آب‌خیزداری و آبخوان داری سبب شده که کوچکترین بارندگی به شکل سیلاب جاری شود.

وی گفت: اگر پوشش گیاهی در طبیعت وجود داشته باشد، سرعت آب کم و منابع زیرزمینی بهتر تغذیه می‌شود. در سیل اخیر، منابع زیرزمینی تا حدودی تغذیه شدند ولی چون بیشتر روان آب بود کمتر وارد منابع زیرزمینی شد.

زارعی درباره نقش سد کرخه در کنترل سیلاب بیان داشت: ۳۳ درصد رودخانه‌های کشور در خوزستان است و حجم مخازن خوزستان ۶۶ درصد مخازن کشور را تشکیل می‌دهد. پشت کرخه ۶ میلیارد مترمکعب آب ذخیره شده است که اگر این سد نبود خسارت زیادی به کشور وارد می‌شود و این یک سد پایداری است.

وی توضیح داد: سد کرخه، یک سد، با هسته رسی است و سرریز آن خیلی بزرگ ساخته شده است و وقتی باز می‌شود آب زیادی رها می‌شود. سد کرخه یک سد پایداری است. طول آن ۳۳۰۰ متر و ارتفاع آن ۱۸۰ متر است. بزرگترین سد مخزنی کشور است. هسته آن باید همیشه مرطوب باشد.

وی با انتقادها از شایعات پیرامون سد کرخه گفت: به لحاظ سازه، سد کرخه هیچ مشکلی ندارد و شایعات درباره عدم پایداری سد صحیح نیست. من برخی فیلم‌های که درباره سد کرخه بود را دیدم اصلاً این سدها در ایران نیست و به دروغ مطرح می‌کردند که متعلق به خوزستان است تا به لحاظ روانی مردم را تحت فشار قرار دهند.

گزارش بررسی سیلاب‌ها مستقیم به رئیس جمهوری اعلام می‌شود

رئیس هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها گفت: این هیأت کاملاً مستقل بوده و زیر نظر هیچ دستگاه دولتی و ارگانی نیست، استقلال این هیأت فرصتی فراهم کرده که تحت تأثیر هیچ جریان‌ی قرار نگیرد، از این رو گزارش‌ها به طور مستقیم به رئیس جمهوری اعلام می‌شود. به گزارش ایرنا، محمود نیلی احمدآبادی در نشست با اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار کرد: به گمان همه ما کشور از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها به عنوان یک نهاد بخوبی استفاده نکرده و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم به دلیل عدم بهره‌مندی از این ظرفیت است.

رئیس دانشگاه تهران با ارزیابی مثبت از گزارش ملی پلاسکو، افزود: موضوع سیل با مسأله پلاسکو متفاوت است سیل مسأله‌ای ملی است و استان‌های متعددی را تحت تأثیر قرار داده است. اگر هیأت بتواند دو موضوع «کارهایی که باید انجام می‌شد و نشد» و «کارهایی که نباید انجام می‌شد و شد» را بررسی کند، کار بزرگی در کشور صورت گرفته است. وی ادامه داد: دانشگاه‌ها نشان داده‌اند جزو سالم‌ترین، بی‌طرف‌ترین و علمی‌ترین نهادهای کشور هستند و طبیعی است این مسأله به دانشگاه‌ها ارجاع داده شود، درباره فرآیند صدور حکم و انتخاب افراد نیز نگاه اصلی ما این است که از ظرفیت تمام متخصصان و دانشگاهیانی که در این حوزه هستند و دانشگاهیانی که در سیل اخیر دچار مشکل شده‌اند استفاده شود. رئیس هیأت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، اظهار کرد: هیأت در چهار مرحله «روایت دقیق، مستند و روشن از آنچه اتفاق افتاده است»، «آسیب‌شناسی»، «آموخته‌ها و درس‌هایی که باید از این رخداد بیاموزیم» و «راهبرد» اقدام می‌کند و قطعاً نتیجه نهایی که راهبرد است، می‌تواند مورد استفاده کشور قرار گیرد.

نور خورتان سه شنبه ۲۷ فروردین

وزیر علوم:

نظرات اساتید دانشگاه برای حل مسائل کشور به رئیس جمهور ارسال شد

وی گفت: ما در حوزه‌های مختلف وزارت علوم همکاری فکری با بخش‌های مختلف دولت داریم و سال گذشته مکرراً در موضوعات مختلف در بین اساتید بحث شد و این نظرات مکتوب شده و برای رئیس جمهور و معاونان وی ارسال شد.

غلامی در بخش دیگری از سخنان خود به ساماندهی آموزش عالی اشاره کرد و گفت: هنوز باید فعالیت‌های زیادی برای تولد کردن دانش‌آموختگان در اشتغال‌پذیری و کارآفرینی و فن‌آورد شدن آنها انجام داد. وزیر علوم به ضرورت بازنگری در مدل و روش آموزش دانشجویان اشاره کرد و افزود: در این رابطه انتظار می‌رود در خصوص محتوای دروس، روش‌های تدریس و مسائل دیگر که به این بحث مرتبط است، کارهای بیشتری صورت گیرد. وی تأکید کرد: ما باید از این نشست‌ها به دستاوردهای کاربردی برسیم که این دستاوردها در سطح کلان وزارت علوم برای برنامه‌ریزی و هماهنگی باشد و چه در سطح دانشگاه‌ها برای اجرا به کار گرفته شود.

غلامی اظهار داشت: ما باید این نشست‌ها را شفاف‌تر و مستمرتر برگزار کنیم و امیدوارم در طول زمان بتوانیم این هم‌اندیشی را با موضوعات مختلف برگزار کنیم و دستاوردهای آن را برای بخش‌های مختلف جهت استفاده ارسال کنیم.

وزیر علوم از همکاری وزارت علوم با دولت خبر داد و گفت: سال گذشته در خصوص موضوعات مختلف اساتید دانشگاه نظرات خود را اعلام کرده و به صورت مکتوب برای رئیس جمهور و معاونان آن ارسال شد.

به گزارش مهر، دکتر منصور غلامی در نشست هم‌اندیشی با اساتید و صاحب‌نظران دانشگاه‌ها با تبریک اعیاد شعبانیه و سال جدید گفت: این روزها در مجامع مختلف درباره اینکه در شرایط فعلی کشور، مجامع علمی چه کاری می‌توانند انجام دهند صحبت‌هایی می‌شود.

وی به بحث بحرانی که بر اثر سیل ایجاد شد اشاره کرد و گفت: در حال حاضر این باور و انتظار در جامعه وجود دارد که دانشگاهیان می‌توانند در حل این مسائل و مشکلات نقش مؤثری داشته باشند و این انتظار وجود دارد که در این مسائل ورود پیدا کرده و کمک کنند.

غلامی با بیان اینکه توجه مجامع دانشگاهی به این مسائل خیلی مهم است، افزود: این مقدمه‌ای برای حل مسئله است لذا این نشست‌ها در حول هم‌اندیشی و هم‌فکری برای حضور مؤثرتر و احصاء مسائل مختلف با نگاه اولویت و ضرورت این مسائل است.

وزیر علوم ادامه داد: این هم‌فکری‌ها کمک می‌کند در سیاست‌گذاری کلان وزارت علوم بتوانیم در کنار همکارانمان در دانشگاه‌ها قرار بگیریم تا بخشی از انتظارات جامعه را از مجامع علمی برآورده کنیم.

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود؛ لایروبی در حالت کلی بی فایده است

صرفاً جریان آب هست که منجر به تخریب می شود، در حالیکه در زمان سیلابی رودخانه ها علاوه بر انتقال آب حجم زیادی حتی تا ۳۰ - ۴۰ درصد حجمی جریان از رسوب - از خاکهای بسیار ریز تا سنگ های درشت - تشکیل شده است.

رسوبات دانه ریز بیشترین تخریب را به دنبال دارند

شفاعی بجستان با بیان اینکه "جریان آب حاوی رسوبات بخصوص ریز دانه به دلیل داشتن دانسیته بالا قدرت تخریبی بیشتری دارد و به دلیل کاهش وزن اشباع اجسام در چنین مواقعی، سنگ ها و اجسام بسیار بزرگتری جایجا می شوند"، گفت: درست بعد از فروکش کردن سیل، با نهشته شدن رسوبات حتی تا ارتفاع دو متر مواجه هستیم که در شهر درود لرستان این وضعیت دیده شد.

وی افزود: از محاسن سدهای ذخیره ای در این مواقع این است که علاوه بر تسکین سیلاب، مقدار زیادی رسوب را هم پشت خود نگه می دارند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه "بطور کلی حرکت آب به همراه رسوب از خصوصیات طبیعی رودخانه است"، گفت: میزان این رسوبات در طول مسیر رودخانه و با تغییر شرایط جریان آن کم و یا زیاد می شوند.

وی ادامه داد: رسوبات رودخانه ها در مکان هایی از رودخانه نهشته می شوند و ایجاد جزایری می کنند که در این جزایر و در صورت نیامدن سیلاب پس از مدتی گیاهان بومی رشد کرده، باعث تثبیت جزیره می شوند.

بخش مهمی از ساختمان های پلدختر در قوس داخلی رودخانه ساخته شده بود

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: یکی از مناطقی که شرایط آن برای رسوب گذاری فراهم هست ساحل قوس داخلی رودخانه است؛ معمولاً نرخ رسوبگذاری در رودخانه ها در زمان سیلاب بسیار بیشتر است چون هم رسوب فراوان در اختیار هست و هم از نظر هیدرولیکی شرایط فراهم هست.

وی افزود: البته ساحل قوس مقابل آن (قوس خارجی) مرتب در حال فرسایش شدید بخصوص در زمان سیلاب هستند؛ قوس داخلی رودخانه ها جزئی لاینفک بستر و حریم رودخانه هستند و در سیلاب های بعدی غرقاب می شوند؛ از آنجا که مناطق رسوبگذاری شده از نظر حاصلخیزی خاک و نزدیک به رودخانه برای کشاورزان با ارزش است این مکان ها همیشه مورد تعرض قرار می گیرند و در آنها کشت و کار می شود. حتی بخش مهمی از ساختمان های شهر پلدختر در همین قوس داخلی رودخانه ساخته شده است که امروزه با تخریب شده اند و یا اگر باقی مانده اند زیر تلی از رسوب هستند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی رود کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده و بعضاً زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

محمود شفاعی بجستان، استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفت وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری تسنیم اظهار داشت: سیلاب های رخ داده در اوایل فروردین ۹۸ بدون شک در دو قرن اخیر بی سابقه بوده و بعضاً در صورتی که سدهای گتوند بر روی کارون و کرخه بر روی کرخه نبود امروز تمام شهرها و زیر ساخت های خوزستان تخریب شده بودند و بعضاً زیر تلی از رسوب مدفون بودند.

وی افزود: سیلاب ها در خوزستان به صورت صحیحی از طریق سدها رها سازی شده اند تا تعداد روستاها و شهرهای کمتری آن هم به تدریج در معرض سیل قرار گیرند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: متأسفانه در آق قلا بارندگی با ذوب برف همراه شد و با توجه به پر بودن سدهای بالادست، حجم آب زیادی وارد شهرهایی همچون آق قلا و هزاران هکتار اراضی حاصلخیز شد.

وی ادامه داد: سیلاب رودخانه کشکان که سد مطالعه شده بر روی آن متأسفانه متوقف شده است، باعث خسارات عمده ای به زیرساختهای استان لرستان و بخصوص نابودی بعضی از روستاها و بخش بزرگی از شهرستان پلدختر شد.

بارندگی های پاییز و زمستان زمین ها را اشباع کرده بود

شفاعی بجستان با بیان اینکه "همچنین سیلاب بی سابقه رودخانه سزار منجر به تخریب سواحل و سبب لغزش های بزرگی شد که باعث توقف مسیر ریلی تهران - جنوب گردید"، گفت: علل اصلی این سیلاب ها باید دقیقاً بررسی شود ولی به نظر من بارندگی های پاییزه و زمستان تقریباً اراضی را اشباع کرده بود و شاید به جرات بتوان گفت که تمام بارش به رواناب سطحی تبدیل شد. وی افزود: شدت بارش ها هم بی سابقه بود و پوشش گیاهی بسیار کم هم در تشدید کوتاه شدن زمان رسیدن رواناب به پائین دست کمک کرد؛ مجموعه ای از عوامل طبیعی و انسانی دست بدست هم دادند تا رودخانه ها ظرفیت انتقال آنها را نداشته باشد و مشکلات عدیده ای را بوجود آورد.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه تصریح کرد: همیشه در رودخانه ها رسوب همراه با آب حرکت می کنند و منسب اصلی خسارات به تاسیسات و مزارع هستند و متأسفانه حتی تا مدتها پس از فروکش کردن سیل مشکلاتی را برای مردم ایجاد می کند. وی ادامه داد: بطور پیش فرض تصور ما این هست که

گتوند و کرخه نبودند زیرساختهای خوزستان تخریب شده بود؛ لایروبی در حالت کلی بی فایده است

ادامه خبر

درست مثل اینکه شما در یک اتوبان بخشی از اتوبان را تعریض کنید که در انصورت مسلما در رافیک زیاد نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم ایجاد می کند. وی افزود: تازه اگر فرضا پول و امکانات لایروبی را هم داشته باشیم و بخواهیم لایروبی کنیم باید ببینیم قرار است ظرفیت رودخانه را برای چه ظرفیتی ایجاد کنیم؟ مسلما نمی توان ابعاد رودخانه را برای سیل های بزرگ نظیر آنچه که در فروردین ۹۸ شاهد آن بودیم لایروبی کرد.

در هیچ نقطه جهان لایروبی به منظور کنترل سیل صورت نمی گیرد

شفاعی بجنستان با بیان اینکه در هیچ کجای دنیا هم لایروبی تنها روشی برای کنترل سیل نیست، گفت: اگر می بینیم رودخانه های سایر کشورها مرتب لایروبی می شوند بیشتر به خاطر حفظ آبراهه برای ناوبری هست تا بحث کنترل سیلاب؛ از این رو من اعتقاد دارم برای رودخانه هایی که سیل خیز هستند باید مطالعات جامع کنترل سیل انجام شود.

وی ادامه داد: حتما لازم است تا از سرشاخه ها شروع شود و با اعمال سیاست هایی و آموزش هایی کاری شود که پوشش گیاهی کوهستان ها نابود نشوند. لازم است احداث سد های کوتاه تاخیری در اولویت قرار گیرد و ضروری است سدهای مخزنی جدید بیشتری مطالعه شوند.

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: از آنجا که ساخت سدهای مخزنی روی آورد جریان و رسوب در رودخانه پائین دست تاثیر فراوانی دارد حتما لازم و ضروری است تا مطالعه جامع مهندسی رودخانه در پائین دست تمام سدهای ساخته شده و در دست ساخت انجام شود.

این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه لایروبی در حالت کلی راه حل پر هزینه و بی فایده ای است، گفت: البته اگر بر اساس مطالعات جامع مهندسی رودخانه و کنترل سیل تشخیص داده شد تا بازه هایی اگر لایروبی شوند می تواند در افزایش ظرفیت انتقال رودخانه موثر باشد حتما ضروری است انجام گیرد؛ یا مثلا برای اهداف دیگری نظیر ناوبری و زیبایی رودخانه هائی که از مرکز شهرها عبور می کنند می تواند لایروبی مورد توجه باشد.

چرا پل های قدیمی تخریب نشدند، اما پل های جدید تخریب شدند؟

استاد دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اذعان داشت: در زمان سیلاب به دلیل ایجاد شرایط مناسب، بستر رودخانه ها اطراف پایه های پل و یا اطراف کوله های آن گود می شود و بعضا تا ۵ متر ممکن است چاله ای ایجاد کند. یکی از دلایل مهم تخریب پل های متعدد در زمان سیل همین مسئله بوده؛ اگر ما شاهد هستیم که پل های قدیمی هنوز در مقابل سیل های شدید پایدار هستند این است که در گذشته حتما پایه های پل و تکیه گاه روی بستر سنگی احداث می کردند، ولی متأسفانه بخش عمده ای از پل هایی که در سال های اخیر ساخته می شوند در مکان های با بستر آبرفتی و با فونداسیون بسیار کم عمق ساخته می شوند. از این رو لازم است تا وزارت راه و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی اقدام عاجلی بعمل آورند تا مطالعات مهندسی رودخانه بطور جدی در طراحی پل های آتی انجام شود.

وی افزود: در همین سیل های اخیر عددی که من از مسئولین وزارت راه شنیدم نزدیک به ۴۰۰ پل - شاید در حدود هزار میلیارد تومان - تخریب شده است و من به جرات می توانم بگویم که ۸۰ درصد علل آن همین آبستنگی پایه ها و تکیه گاه های پل است.

نقش لایروبی رودخانه در سیلاب های اخیر

شفاعی بجنستان در خصوص موضوع عدم لایروبی رودخانه ها و نقش آن در سیلاب های اخیر گفت: تصور بر این است که اگر رودخانه ها لایروبی می شدند شاید اینقدر خسارت نداشتیم؛ قبل از آن این نکته را در نظر باید داشت که رودخانه از نظر مهندسی رودخانه یک سیستم دینامیک است و یا به عبارتی سیستم ایستالی نیست.

وی ادامه داد: رودخانه ها به دلیل حرکت آب و رسوب مرتب در حال تغییر ابعاد و مسیر خود هستند؛ به عبارتی یکجا فرسایش دارند و یکجا رسوب گذاری؛ خوب اگر منظور از لایروبی حذف جزایر در طول مسیر رودخانه برای افزایش ظرفیت انتقال رودخانه است، در انصورت با یکبار لایروبی نمی توان به نتیجه رسید چرا که رسوبات در همین مناطق بازهم نهشته خواهند شد. این کارشناس مدیریت منابع آب و مهندسی رودخانه با بیان اینکه "لایروبی بخصوص در رودخانه های دائمی نظیر کارون بسیار پر هزینه است"، گفت: اگر هم قرار است لایروبی شود باید بر اساس یک مطالعات اساسی مهندسی رودخانه و کنترل سیل صورت گیرد؛ از همه مهمتر توجه به این مسئله است که شرایط جریان در رودخانه تابع شرایط پائین دست خودش هم هست، یعنی اگر شما فقط یک بازه ای از رودخانه را لایروبی کنید و شرایط پائین دست را تغییر ندهید، نه تنها تاثیری ندارد بلکه مشکل دیگری هم اضافه کرده اید؛

دیدگاه های اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز درباره وضعیت سیل خوزستان:

خوزستان هر دهه شاهد یک بارندگی شدید است

در ۲۰ روز اخیر، ۱۰ میلیارد مترمکعب آب وارد خوزستان شده است

MEHR PHOTOGRAPHY
Shahid Chamran - Khorasan

میزگرد علمی درباره بزرگترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر و جنبه های مختلف آن با حضور تعدادی از استادان دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

حدود ۲۰ روز از سیل خوزستان در سال جدید می گذرد. کارون، کرخه و دز طغیان کرده و با غرقاب کردن دشت های خوزستان، حالا در اطراف اهواز به هم پیوسته اند. آنطور که کارشناسان می گویند در این مدت ۱۰ میلیارد مترمکعب سیلاب وارد خوزستان شده، این در حالی است که کل آورد پارسال این استان ۱۳ میلیارد مترمکعب بوده است. ستاد بحران خوزستان از زیر آب رفتن ۱۰۵ روستا و هشدار تخلیه به ۲۵۰ روستا و هفت شهر تاکنون خبر داده است. غرب اهواز نیز در معرض سیلاب است.

ایرنا درباره بزرگترین سیلاب خوزستان طی دهه های اخیر و پرسش های مختلف پیرامون آن، میزگرد علمی با حضور تعدادی از استادان دانشگاه شهید چمران اهواز در سالن جلسات این دانشگاه، برگزار کرده است که مشروح آن در پی می آید:

سیل و دستکاری بشری

عضو هیات علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز، علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری های انسانی وسیع در مسیر رودخانه ها دانست و گفت: بارش های امسال بی سابقه نبوده، اما سیلاب امسال استثنایی و از نوع مصنوعی است.

علی محمد آخوندعلی با اشاره به نظریاتی که درباره رخداد بارندگی و سیلاب مطرح شده است توضیح داد: دیدگاه های مختلفی وجود دارد درباره اینکه این اتفاقات برای نخستین بار رخ داده و بسیار نادر است، آنچه مسلم است بارش هایی که رخ داده تکرار پذیر بوده، اما طغیان رودخانه ها است که استثنایی و نتیجه دستکاری است، به این معنی که سیلاب ها از نوع مصنوعی است.

وی افزود: قرائتی داریم که در ۱۰۰ سال گذشته این رویدادها اتفاق افتاده، به طور مثال شواهدی داریم که نشان می دهد تراز رودخانه دز از شرایط فعلی (سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه) بالاتر رفته و این مسأله در عکس قدیمی از پل باستانی دز قول که ۱۰۰ سال پیش توسط یک عکاس دزقولی گرفته شده مشخص است، در ایستگاه تله زنگ نیز تا ۶ هزار مترمکعب بر ثانیه ثبت شده است.

به گفته وی بر اساس آمار ۶۰ تا ۷۰ ساله ای که وجود دارد، دوره بازگشت یک هزار ساله قابل اعتماد نیست زیرا به دلیل تطویل آمار، دوره های برگشت معنی دار نیستند. آخوندعلی اظهار داشت: در سال های گذشته با تغییر شرایط حوضه ها از طبیعی به حوضه های شهری مواجه بودیم، که به دلیل دستکاری های شدیدی است که در حوضه ها صورت گرفته، شهرهای کوچکی که اکنون زیر آب می روند در اصل در دره ها، مسیرها و مسیل های سیلاب ساخت و ساز کرده اند یا تحت تأثیر جریان های هستند که از بالادست سرازیر می شود.

چهار نقطه قطع کند، وی با اشاره به وقوع سیلاب در محله عین ۲ اهواز به دلیل سرریز کانال سلمان اظهار داشت: کانال های موسوم به چمران و سلمان که در زمان جنگ برای رهاسازی آب زیر پای دشمن ساخته شده بودند، باید بعد از جنگ برجیده می شدند. این استاد دانشگاه با بیان اینکه پخش سیلاب به دلیل دستکاری های انسانی در مسیر رودخانه ها تغییر کرده، تأکید کرد: بعد از سرریز رودخانه کرخه در کارون، همه بندها، سیل بندها و شبکه های آبیاری و زهکشی باید مدیریت بیشتری شود. به گفته وی در پایین دست کرخه دستکاری های زیادی صورت گرفته است که آثار آن قابل مطالعه است، یک راه برای کنترل سیلاب ایجاد حوضچه های تأخیری است برای نگهداشت آب است که می تواند مصارف متعدد داشته باشد، نمونه های آن را در هایدپارک سیدنی، دریاچه هامون و الگوی چاه نیمه ها در زابل نام برد.

سیل و فاضلاب

آخوندعلی با اشاره به مکتبه اساتید دانشگاه شهید چمران با رئیس سازمان بحران کشور و مدیرکل بحران خوزستان در هفته گذشته، گفت: در این نامه اعلام کردیم که در صورت تداوم دبی سه هزار و ۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه کارون در مقطع شهری، مهمترین مشکل نه سیلاب، بلکه عدم تخلیه فاضلاب است که علاوه بر آلودگی عوارض جبران ناپذیری ایجاد می کند.

وی با اشاره به پیشنهاد تخلیه شهر اهواز در صورت ادامه بارندگی ها و تداوم افزایش دبی کارون، افزود: از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است، بنابراین اگر جمعیت

وی افزود: در گذشته بدون اینکه سدی ساخته شده باشد، روانابها وارد دشت می شد، مثلاً در کرخه به هورالعظیم که ۱۳۰ هزار هکتار وسعت داشت می ریخت، اما اکنون هور به وسیله دایک مرزی جداسازی شده و یک سوم آن برای ایران است، این در حالی است که این دایک نباید ساخته می شد و برای داشتن جاده در مرز باید پل می ساختند.

عضو گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشکده علوم آب، اضافه کرد: هورالعظیم یک ظرفیت و مخزن طبیعی بود که قبل از ساختن سد روی رودخانه کرخه، روانابها و جریان های سیلابی را می توانست کنترل کند، در حالی که اکنون دهه ها شهر کوچک و بزرگ در پایین دست کرخه ساخته شده که هر کدام برای حفاظت از خود سیل بند ساخته و در نتیجه باعث تغییر مسیر سیلاب شده اند.

وی پارک جزیره شادی، در اهواز را نمونه ای از دستکاری انسانی در رودخانه های استان دانست و گفت: کارشناسان آب از ۲۵ سال پیش با وجود این جزیره مخالف بوده و اصرار بر لایروبی و برداشتن آن داشتند، اما مسأله این است که امثال این دستکاری ها در رودخانه ها، سواحل و سیلاب دشت های استان را بسیار مشاهده می کنیم.

آخوندعلی افزود: رودخانه کارون در اهواز در سال ۱۳۴۷ سیلاب ۶ هزار و ۷۰۰ مترمکعب بر ثانیه را عبور داد، اگر چه شهر دچار آبگرفتگی شد.

پیوند بی سابقه رودها

آخوندعلی همچنین اتصال رودخانه های استان به یکدیگر را اتفاقی بی سابقه دانست و اظهار داشت: کرخه در حال سرریز کردن به رودخانه های کارون و دز است که در ۴۰ سال اخیر تاکنون چنین اتفاقی رخ نداده که سیلاب کرخه شوش به اهواز را در سه

دیدگاه های اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز درباره وضعیت سیل خوزستان:

خوزستان هر دهه شاهد یک بارندگی شدید است

صفحه دو

علی محمد آخوندعلی: علت وقوع سیلاب اخیر در خوزستان را دستکاری های انسانی وسیع در مسیر رودخانه هادانست. از بابت طغیان کارون در اهواز نگرانی نداریم اما طغیان فاضلاب نگران کننده است. دکتر مهدی قمشی: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی رفت و حتی آبریزان راه خود را پیدا نمی کردند اما اکنون شرایط بازپایی شده و آب شیرین وارد دریا می شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است. دفع فاضلاب نه مسأله سیل، بلکه مسأله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله ها این مشکل وجود دارد که نمی دانیم چرا بعد از سال ها تاکنون حل نشده است. سید محمود کاشفی پور: بزرگترین مشکل مادر حوضه کرخه است نه در ذ و کارون، اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند.

بالایی دارند و از بابت سدهای خوزستان نیز در سیلاب اخیر نگرانی وجود ندارد. سید محمود کاشفی پور افزود: سد دز به صورت بتنی دوقوسه و سد کرخه خاکی با هسته رسی است که ضریب اطمینان بسیار بالایی دارد. علاوه بر این دیوار آب بند سد که معمولاً با مخلوطی از خاک رس و سیمان است که اجازه عبور آب را نمی دهد و نشستی را کم می کند، بنابراین نگرانی از بابت پرده آب بند هم وجود ندارد و افکار عمومی نگرانی در این باره نداشته باشند. وی با بیان اینکه در شهرهای مسیر رودخانه کارون (اهواز، آبادان و خرمشهر) نگرانی از طغیان رودخانه وجود ندارد. خاطرنشان کرد: معتقدم تا یکی دو هفته آینده، اگر اتفاق خاصی نیفتد رودخانه کارون در اهواز به شرایط پایدار می رسد، اگر چه آبگرفتگی و سرریز فاضلاب در برخی مناطق مشکل ساز شده است. این عضو گروه سازه های آبی دانشکده علوم آب، با اشاره به بارندگی های بهاره اضافه کرد: این بارندگی از نظر واقعه هیدرولوژی اگر بی نظیر نباشد اما کم نظیر است به طور نمونه در ۲۴ ساعت شاهد ۱۳۵ میلیمتر بودیم، بنابراین، این رخداد از نظر سیلاب کم نظیر است. وی مدیریت سدها را در سیلاب اخیر «خوب» ارزیابی کرد و گفت: در مدیریت سدها سهل انگاری اتفاق نیفتاده است. کاشفی پور با اشاره به بارش های هفته آینده، نسبت به احتمال وقوع مجدد سیلاب هشدار داد و افزود: بزرگترین مشکل ما در حوضه کرخه است نه در ذ و کارون. اکنون حجم ذخیره به ۶ میلیارد مترمکعب رسیده و همه آوردها باید به پایین دست تخلیه شود زیرا نگهداشت این حجم آب اطمینان را پایین می آورد، که امیدواریم ظرفیت خالی در حوضه سیمره بتواند کمک کند. وی درباره علت عدم تخلیه سد کرخه از ۶ ماه قبل، توضیح داد: یک مسأله در مدیریت سدها و سیلاب، مسائل هیدرولوژیکی و تبدیل باران به رواناب، عدم قطعیت در پیش بینی هاست. برخی معتقد هستند که چرا سد کرخه از ۶ ماه قبل تخلیه نشد، در حالی که سه چهار سال پیش که سدها تخلیه شده بودند در تابستان با چالش آب روزه رو شده بودیم.

قمشی اضافه کرد: در سال های گذشته در مسیر بحره که از ابراهه های مهم کارون به تالاب شادگان است، ساخت و سازهای زیادی صورت گرفته از جمله ساخت کوی طلاب در مسیر آن، به طوری که سازمان آب و برق چون نتوانسته از نظر قضایی مشکلات بحره قدیم (سیلاب بر طبیعی) را مرتفع کند، به ناچار بحره جدید را ساخته است، اما در سیلاب اخیر هم معیر قدیم و هم جدید بحره پر از آب شده زیرا سیل راه خود را پیدا کرده است. وی با بیان اینکه لایروبی نخستین اولویت برای کارون نیست، گفت: لایروبی به صورتی که اکنون در اهواز انجام می شود، نه تنها اثر مثبت در سیلاب ندارد، بلکه اثر منفی دارد یعنی سطح آب بالاتر می آید. این استاد دانشگاه ادامه داد: لایروبی اصول و اهدافی دارد که اگر به منظور دفع سیلاب باشد با شیوهایی که در اهواز انجام می شود متفاوت است. بحران فاضلاب در اهواز قمشی همچنین با انتقاد از وضعیت فاضلاب شهر اهواز گفت: شبکه فاضلاب اهواز در روزهای عادی که بارندگی نیست، هم مشکل و پس زدگی دارد، یک باران معمولی نیز سبب آبگرفتگی در شهر می شود، این در حالی است که اولین مسأله در توسعه شهری، فاضلاب است. وی تصریح کرد: دفع فاضلاب نه مسأله سیل، بلکه مسأله روزهای عادی اهواز است و در تمام محله ها این مشکل وجود دارد که نمی دانیم چرا بعد از سال ها تاکنون حل نشده است. قمشی با اشاره به طرح مسأله فاضلاب اهواز در شورای عالی آب، افزود: مقرر شده بود که ۸۰ هزار میلیارد ریال اعتبار برای فاضلاب اختصاص یابد تا در مدت چهار سال این مشکل حل شود، اکنون باید مدیران آبفا پاسخ دهند که تکلیف این اعتبار و طرح چه شده است.

اطمینان از استحکام سدهای خوزستان
عضو دیگر هیأت علمی دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز شایعات شکستگی در سدهای خوزستان را رد کرد و گفت: سدها معمولاً با ضریب اطمینان بالا ساخته می شوند و ضریب اطمینان

کمتری در شهر باشد و مصرف آب و برق و در نهایت تولید فاضلاب کمتر شود، مشکلات کاهش می یابد، البته این پیشنهاد مربوط به پیش بینی هفته گذشته مبنی بر بارندگی شدید در روزهای آتی است. این عضو هیأت علمی دانشکده شهید چمران اهواز، افزود: شهر اهواز مهاجرپذیر است و ساکنان آن می توانند برای مدتی شهر را ترک کنند تا جمعیت کمتر شود، همچنین پیشنهاد کردیم که دانشگاه یک هفته تعطیل شود تا ضمن کاهش جمعیت ۵۰ هزار نفری دانشجو، بتوانیم آشنیخانه دانشگاه را به پخت غذا برای سیل زدگان اختصاص دهیم.

ماهگیری طرفداران انتقال آب از سیل خوزستان

رئیس دانشکده علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز همچنین درباره طرح دوباره پروژه های انتقال آب کارون به فلات مرکزی در پی سیلاب های اخیر خوزستان، گفت: هیچ کشور و هیچ نقطه ای از جهان بر اساس یک سال ترسالی مفرط یا خشکسالی شدید برنامه ریزی منابع آب را انجام نمی دهد. مهدی قمشی افزود: برنامه ریزی منابع آب هر کشور بر اساس متوسط ۳۰ تا ۵۰ ساله منابع آب است و ۶۰ درصد متوسط آورد را مبنای برنامه ریزی و امور توسعه ای (شرب و بهداشت صنعت و کشاورزی) قرار می گیرد و بقیه آن باید در بستر خود جریان داشته باشد. وی تأکید کرد: بنابراین نه سال آبی ۹۶-۹۷ که خشکسالی مفرط بوده و نه سال ۹۷-۹۸ که ترسالی شدید است برای برنامه ریزی منابع آب مناسب نیست. قمشی اظهار داشت: این سیل بعد از ۱۳ سال تنفسی به دریا و رودخانه داده زیرا در یک دهه گذشته، آبی از رودخانه به دریا نمی رفت و حتی آبریزان راه خود را پیدا نمی کردند اما اکنون شرایط بازپایی شده و آب شیرین وارد دریا می شود و محیط زیست طبیعی رودخانه بازگشته است که این دوره سیلابی را هر چند سال یک بار باید داشته باشیم تا محیط زیست رودخانه را حفظ کنیم.

احیای سیلاب بر های طبیعی

قمشی درباره تأثیر لایروبی کارون در عبور سیلاب توضیح داد: در روزهای اخیر برخی ها تأثیر لایروبی کارون را بسیار پررنگ جلوه می دهند، در حالی که تأثیر لایروبی در کارون برخلاف انتظارات، بسیار کم است و باید به دنبال راهکارهای دیگری برای زمان سیلاب باشیم. این عضو هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز افزود: بازگشایی معابر طبیعی (سیلاب بر طبیعی) کارون همانند نهرهای «بحره» و «مالح» که در سال های گذشته از بین رفته، بسیار اهمیت دارد.

روزنامه اهواز
در باب آب و سیلاب
مشاور کارشناسی
دکتر آخوندعلی

خوزستان هر دهه شاهد یک بارندگی شدید است

صفحه سه

اعزام تیم‌های روانشناسی به مناطق سیل زده

عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اظهار داشت: یکی از آثار مهم رخدادهای طبیعی مانند سیل و جنگ آثار فرهنگی و روحی است که گاهی ماندگار هستند که دانشگاه‌ها می‌توانند در کاهش این آثار خدمات خوبی را ارائه کنند. دکتر مسعود صفایی مقدم افزود: مدیریت بخش مشاوره دانشگاه علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز از راه خدمات به سیل زدگان به مناطق سیل زده اعزام شدند. وی بیان کرد: دانشگاه ستاد کمک‌رسانی به سیل زدگان را نیز تشکیل داده و شبکه ملی جامعه و دانشگاه نیز نشست‌هایی را برگزار کرده است. صفایی مقدم با اشاره به نقش دانشگاهیان در کمک و مدیریت این حادثه گفت: از آنجایی که دانشگاهیان تجربه زیادی دارند در امور اجرایی استان نقش‌هایی را ایفا کرده‌اند. حضور آنها در ستادها و کنار مسئولان ستاد بحران استان تا حدی مؤثر است و باید تقویت شود. عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه داد: همچنین ستادهای مردمی که به طور خود انگیخته فعال شده بسیار مؤثر عمل کرده‌اند. وی در خصوص وضعیت سیلاب گفت: در مجموع در استان آمادگی مؤثری برای این واقعه نداشته و ما باید از این مسائل درس بگیریم و چون در یک استان بحران خیز زندگی می‌کنیم در این راستا لازم است طرح جامع علمی برای مدیریت بحران در خوزستان زیر نظر دانشگاه تدوین شود. صفایی مقدم اضافه کرد: البته با این عنوان اقداماتی صورت گرفته اما باید کتبخانه اصول راه‌حلی کار در مدیریت بحران بر اساس وضعیت خوزستان تدوین شود که در صورت بروز بحران با مشکلات کمتری روبرو شویم.

کاشفی‌پور درباره انتقادات کارشناسان و فعالان محیط زیست نسبت به سدسازی در کشور اظهار داشت: سدها در کنترل سیلاب‌ها نقش مهمی داشتند، چنانکه بیشترین مشکل سیلاب‌های اخیر در حوضه کرخه و دز بوده و در کارون که سدهای زنجیره‌ای زیادی ساخته شده مشکلی تاکنون نداشته‌ام. وی با بیان اینکه در حوضه رودخانه دز، سد بختیاری هنوز ساخته نشده، اضافه کرد: عملیات اجرایی این سد باید آغاز شود.

کاشفی‌پور همچنین با بیان اینکه در کشور به آبخیزداری توجهی نمی‌شود، گفت: پوشش گیاهی حرکت سیلاب و تولید رواناب را کاهش می‌دهد، از سوی دیگر آب همراه با گل و لای، دبی بالاتر و مخرب‌تر دارد که نمونه آن در لرستان اتفاق افتاد.

عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: جو روانی حاکم به گونه‌ای است که توضیحات و اطمینان بخشی‌های مسئولان نتوانسته التیام بخش نگرانی‌ها باشد و بنابراین لازم است از دیدگاه کارشناسی این مسأله برای مردم تشریح شود.

دکتر حمید رضا غفوری افزود: مهندسی علوم آب علمی است مبتنی بر آمار و احتمالات و در این علم هیچ چیز را با قطعیت نمی‌توانیم بیان کنیم که البته تقریباً در تمام حوزه‌ها به این گونه است بنابراین هیچ کس نمی‌تواند به یقین بگوید این نگرانی‌هایی که وجود دارد رخ می‌دهد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه از نظر علمی اگر احتمال رخداد یک واقعه آن چنان ضعیف یعنی نزدیک به صفر باشد هیچ کس خود را نگران آن نمی‌کند گفت: در حال حاضر دغدغه‌های جامعه به ۲ شاخه تقسیم می‌شود که یکی ناشی از افزایش خروجی سدها است که مردم دغدغه دارند که آیا آب بالاخره در اهواز یا نقاط دیگر به حدی می‌رسد که زندگی مردم را بسدند تحت تأثیر قرار دهد.

غفوری بیان کرد: به نظر می‌رسد با توجه به وضعیت موجود و آنچه در سطح جامعه وجود دارد، در حال حاضر پذیرش نسبی وجود دارد که احتمال آن چندان زیاد نیست و اگر هم دبی تغییری کند تأثیر ویرانگری نخواهد داشت و شهرها را دگرگون نمی‌کند.

معاون طرح و توسعه دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: دغدغه دوم که بیشتر این روزها در فضای مجازی و بین مردم هم مطرح می‌شود مسأله شکستن سدها است که آیا احتمال شکسته شدن سد وجود دارد و در صورت بروز این حادثه تبعات آن برای خوزستان چیست؟

وی اظهار داشت: با توجه به توضیحات یاد شده هیچ کس به یقین نمی‌تواند بگوید که هیچ اتفاقی برای سدها نخواهد افتاد اما این احتمال چنان ضعیف و دور از ذهن است که به نظر نمی‌رسد که لازم باشد مردم یا خود را نگران کنیم و برای این کار برنامه‌ریزی کنیم.

غفوری ادامه داد: چون اگر این اتفاق رخ دهد شبیه‌سازی نشان می‌دهد آنچنان حادثه مهیب است که از عامل انسانی کاری بر نمی‌آید ولی این به معنای نگران کردن مردم نیست چون احتمال بسیار ضعیف است و مردم نباید دغدغه‌ای به خود راه دهند.

بارندگی‌های شدید در خوزستان جدید نیست؛ هر ۱۰ تا ۱۵ سال اتفاق می‌افتد

رئیس دانشکده مهندسی علوم زمین دانشگاه شهید چمران اهواز نیز گفت: اگر به تاریخ بارندگی‌های خوزستان توجه کنید هر ۱۰ تا ۱۵ سال بارندگی‌های شدید در خوزستان رخ داده بنابراین اتفاق تازه‌ای نیست. دکتر نصرالله کلانتری افزود: از آنجایی که پخشها در قطب شمال در حال ذوب شدن است ۲ جریان مدیریت‌های و اقیانوس اطلس اتفاق می‌افتد، جریان اطلس وقتی از مناطق آبی عبور می‌کند رطوبت را جذب و بارندگی پرباری ایجاد می‌کند اما جریان اطلس اگر با مدیترانه تلاقی پیدا کند بارندگی بسیار شدید ایجاد می‌شود. وی بر مطالبه گری در خوزستان تأکید کرد و گفت: حق ما نیست مشکلات گرد و خاک، آلودگی هوا و سیلاب را داشته باشیم.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸

نسیخه

در نامه اساتید دانشگاه چمران به روحانی؛

راه کنترل سیلاب خوزستان

آبگیری دائمی هورالعظیم است

جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

به گزارش ایرنا، در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز آمده است: علی‌رغم وعدهی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است.

در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد.

این اساتید افزودند: هر گونه فعالیت اقتصادی در تالاب هورالعظیم از جمله در حوزه نفت، باید با حفظ محیط زیست تالاب باشد. لزومی به یادآوری نقش حیاتی تالاب‌های استان خوزستان در معاش مردم ساکن آن و کنترل ریزگردها و زیست محیط استان نیست که حضرت تعالی به آن کاملاً واقف هستید.

۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده‌اند. سیلابی چند روز اخیر در استان خوزستان خسارات زیادی در بخش کشاورزی، صنعتی، راه‌ها، ابنیه، ساختمان‌های مسکونی روستایی و شهری در خوزستان به همراه داشته است.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸

عسکرون

آبگیری دائمی تالاب

هورالعظیم راه کنترل سیلاب

خوزستان است

جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

به گزارش ایرنا در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب در اختیار ایرنا قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعدهی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است. در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. ۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده‌اند.

سراسر

دوشنبه ۲۶ فروردین ۱۳۹۸

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان:

دانشگاه‌ها در کارهای تحقیقاتی خود به مشکلات بعد از سیل پردازند

فراوانی انجام دادیم. کشاورزان می‌توانستند برداشت خوبی داشته باشند اما بخش عمده این زمین‌ها در زمان برداشت محصول به زیر آب رفت و کشاورزان با وضعیت سختی بعد از سیل نیز مواجه است.

معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان گفت: در دانشگاه باید به مشکلات بعد از سیل توجه داشته باشیم. بحث سیل هنوز اتمام نیاخته است. آمار و کارشناسی ما کارشناسی دقیقی نیست. مسائل علمی و کارشناسی خیلی مطرح نبوده است. مشکلات ما نشان می‌دهد که ما چندان رویکرد علمی و کارشناسی نداشته‌ایم و حاکمیت کارشناسی و علمی، چندان وجود ندارد از دوستان خواهش می‌کنم به بحث

ایسنا - علی حسین حسین‌زاده، معاون سیاسی اجتماعی استانداری خوزستان در جلسه هم‌اندیشی

دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که امروز، ۲۵ فروردین ماه در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: اکثر گروه‌های دانشگاهی در حوزه‌های مختلف کمک‌رسانی برای مقابله با سیل حضور دارند که باید توجه داشت در حوزه مشاوره، دامپزشکی و... به چه شکلی عمل کنیم. وی افزود: خوزستان در برداشت گندم کشور، رتبه اول یا دوم را دارد و بخش عمده‌ای از گندم کشور را خوزستان تامین می‌کند. زمین‌های نیشکر خوزستان، ۱۲۰ هزار هکتار هستند که بخش زیادی از آن‌ها زیر آب رفته‌اند. پس از چند سال خشک سالی امسال برای کشاورزان سال خوبی بود و کشت

مشکلات بعد از سیل و نحوه برخورد با این مسائل توجه داشته باشند و پیشنهادات و راهکارهای خود را ارائه دهند. این مسائل باید جمع‌بندی شود. مشکلات بسیار وسیع هستند و اعتبارات بسیار فراوانی برای رفع آن‌ها نیاز است. در بحث‌های اجتماعی فرهنگی و نارضایتی‌هایی که در کشور وجود دارد و همچنین بحث فرسایش اعتماد ملی و... همه این‌ها می‌تواند پیامدهای اجتماعی زیادی در بر داشته باشد. دولت درخواست داده است تا ۲ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی برای کمک به سیل زدگان برداشت کند. امیدواریم با این درخواست موافقت شود تا به این ترتیب بخشی از مشکلات مردم حل شود.

نسیخه چهارشنبه ۲۸ فروردین ۱۳۹۸

برای پیشگیری از شایعات؛

مدیریت بحران سخنگو می خواهد

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه شعبه استان خوزستان، با اشاره به اقدامات انجام شده در زمینه فرهنگسازی مدیریت بحران سیل، بر ضرورت فرهنگسازی مواجهه با بحران و مدیریت صحیح اطلاع‌رسانی در شرایط بحرانی، تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، ندا شفیعی با اشاره به برگزاری مستمر جلسات کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، از زمان وقوع سیل، گفت: این شبکه در سال گذشته در دانشگاه شهید چمران اهواز و با هدف تحقق مسئولیت اجتماعی دانشگاه، تشکیل شد. در روزهای ابتدایی سال جاری و پس از وقوع سیل، بلافاصله جلسات کمیته با حضور همه اعضا تشکیل و به صورت روزانه در خصوص وظایف دانشگاه در قبال بحران پیش آمده بحث و تبادل نظر شدوی با بیان اینکه خروجی جلسات به مدیران تصمیم‌گیر در استان ارائه شده است، افزود: فرهنگسازی برای مواجهه با بحران، مدیریت واحد در بحران، تدوین طرح جامع مدیریت بحران و آموزش‌های قبل و حین بحران، از جمله موضوعات مورد بحث در این جلسات بود.

شفیعی با اشاره به اهمیت اطلاع‌رسانی در بحران، گفت: در شرایط بحرانی لازم است به سرعت یک سخنگو برای بحران مشخص و یک اتاق خبر نیز در کنار ستاد مدیریت بحران ایجاد شود. این کار نه تنها از بروز شایعات جلوگیری می‌کند، به مدیران تصمیم‌گیر در حوزه بحران کمک می‌کند که تصمیم‌های اتخاذ شده در ستاد مدیریت بحران را بهتر و سریع‌تر به جامعه منتقل کنند تا جلوگیری شود از اینکه هر نهاد و دستگاهی با اطلاع‌رسانی‌های مکرر و تبلیغاتی، موجب ایجاد تعارض در جامعه شود.

وی افزود: اعضای کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تلاش کردند با اطلاع‌رسانی موارد و موضوعات مورد بحث در جامعه و روشن‌گری، شایعات را کنترل کنند. در زمان بحران، افرادی که درگیر مشکلات می‌شوند، شرایط آشفته‌ای پیدا می‌کنند و بخشی از مدیریت آشفته‌گی در جامعه، از طریق اطلاع‌رسانی و روشن‌گری انجام می‌شود و این کمیته نیز تلاش کرد در این راستا حرکت کند.

مسئول کمیته فرهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه تصریح کرد: بررسی پیامدهای پس از سیل و ارائه پیشنهاد به مدیران استان برای مدیریت این پیامدها، از دیگر مواردی است که اکنون متمرکز آن هستیم. مدیریت پیامدهای روحی و روانی نیز بسیار اهمیت دارد و هم‌اکنون یک تیم منسجم از مشاوران و روان‌شناسان دانشگاه شهید چمران اهواز تحت نظارت دکتر امان‌اللهی و با هماهنگی شبکه ملی جامعه و دانشگاه، در حال ارائه خدمات به سیل‌زدگان است.

شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸

آبگیری دائمی تالاب هورالعظیم راه کنترل سیلاب خوزستان است

جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رییس جمهوری خواستار آبگیری دائم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند.

به گزارش ایرنا در نامه جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز که پنجشنبه شب در اختیار ایرنا قرار گرفت آمده است: علی‌رغم وعده‌ی مسئولان در مورد آبگیری تالاب هورالعظیم برای هدایت سیل جاری در خوزستان و برخلاف درخواست‌ها و تقاضاهای مکرر همه آحاد مردم، بزرگان و دلسوزان، همچنان از آبگیری بخش‌هایی از تالاب هورالعظیم خودداری می‌شود و این امر، موجب مصائب بسیاری برای مردم، به ویژه اقشار مستضعف استان شده است. در بخش دیگری از این نامه آمده است: بنابراین خواستاریم که در اسرع وقت، فرمان آبگیری کل تالاب هورالعظیم به صورت دائمی داده شود تا از خطرات جانی و مالی و فلج شدن فعالیت بسیاری از مردم، گروه‌ها، نهادها و مؤسسات و خسارات جبران‌ناپذیر زیست محیطی به مردم خوزستان، پیشگیری گردد. ۱۱۴ استاد دانشگاه شهید چمران اهواز این نامه را امضا کرده‌اند.

در یادداشتی از علی یاری عنوان شد:

در ضرورت آموزش «خبرنگاری در بحران»

دکتر علی یاری، مدیر امور فرهنگی دانشگاه شهید چمران اهواز، دکترای زبان و ادبیات فارسی و پیشکسوت رسانه، در یادداشتی که در اختیار ایستا قرار داده بر ضرورت آموزش خبرنگاری در بحران تاکید کرده است.

در متن این یادداشت آمده است:

«کشور ما منطقه‌ی حادثه‌خیزی است. در استان خوزستان تعداد چشمگیری از بحران‌های ممکن روی می‌دهد. در طول سال هم شاهد حوادث و رخداد‌های طبیعی مشکل‌آفرین هستیم، هم بحران‌های اجتماعی زیادی هم‌چون مسایل کارگری و تنش‌های و تعارض‌های اجتماعی به‌نسبت پرشماری در خوزستان روی می‌دهد. بحران سیل که این روزها بخش وسیعی از استان را گرفتار کرده است، کاستی‌های بسیاری را در هم‌هی زمین‌ها آشکار کرده است. یکی از این کاستی‌ها که بر آفتاب افتاده، این است که گویی هیچ کدام از مدیران ریز و درشت استان در تمامی دستگاه‌ها آموزش فعالیت در شرایط بحران را ندیده‌اند! موضوعی که اکنون جای پرداختن به آن نیست و در وقت خود، منتقدان و آگاهان به چندوچون مسایل مدیریت اجرایی باید آن بررسی کنند.

روی سخن نگارنده با سامان‌دهندگان به افکار عمومی در رسانه‌های جمعی است. هم به دلیل حساسیت و گستردگی بحران سیل مانند هر شهروند نگران دیگری ناگزیر از رصد لحظه‌به‌لحظه‌ی اتفاقات بوده‌ام، هم به دلیل علاقه‌مندی به حوزه‌ی خیر و فعالیت‌های رسانه‌ای، تولیدات خبری را با دقت از نظر گذراندم. امروزه، به علت گسترش امکانات فضای مجازی برای فعالیت رسانه‌ای، هم‌چنین ضرورت رعایت اصل سرعت در اطلاع‌رسانی، به‌ویژه در شرایط بحرانی، حجم زیادی از اخبار فوری در پایگاه‌ها و کانال‌های خبری رسمی و غیر رسمی منتشر می‌شود. نمونه‌های زیادی از خبرهای تولیدی این روزها بدون رعایت شرایط حساس استان یا به طور کلی، ضرورت‌های خبررسانی در بحران و مسایل روان‌شناختی

مربوط به آن، تنها در فوران احساسات و عواطف تولید و منتشر می‌شود. این تولیدات خبری، گاه بدون آن‌که سوء نیتی در پس آن باشد، حکایت ضرب‌المثل «اصلاح ابرو و کور کردن چشم» می‌شود. هر محتوای تولیدی در رسانه، باید در عین بهره‌مندی از ویژگی سرعت در انتقال اخبار، جوانب روان‌شناختی را هم پوشش بدهد و به نگرانی‌های تعارض‌آفرین و تنش‌زا دامن نزنند. در چنین اوضاع و احوالی، گاه با دیدن برخی خبرها در پایگاه‌ها یا کانال‌های خبری که جنبه‌ی تنش‌آفرین آن بر جنبه‌ی آگاهی‌بخشی آن چربیده است، وقتی با دست‌اندرکاران رسانه‌ی مورد نظر گفت‌وگو کردیم، دیدیم که در موارد بسیاری، کمترین بدخواهی در پس انتشار این خبرها نیست، بلکه احساس مسئولیت و دلسوزی، هم‌چنین رقابت برای انتقال اخبار داغ و دست اول و جذب مخاطب بیشتر کار را به آنجا می‌کشاند که ملاحظات خبررسانی در شرایط غیر طبیعی را فراموش کنیم و دست کم بگیریم.

روشن است که بسیاری از دست‌اندرکاران تولید محتوای خبری در خبرگزاری‌ها و پایگاه‌های رسمی و فعالان فضای مجازی با وجود بهره‌مندی از مهارت‌های لازم برای تولید محتوای رسانه‌ای، هیچ آموزشی برای «خبرنگاری در بحران» را ندیده‌اند. بماند که فعالان رسانه‌ای در کانال‌های غیر رسمی فضای مجازی، اغلب با چهارچوب‌های خبر و ترغندهای تنظیم آن هم بیگانه‌اند و شوربوختانه در میان کوتاهی‌های پرشمار بخش اطلاع‌رسانی رسمی هر بحرانی که در کشور روی می‌دهد، مخاطبان در کوران تولیدات خبری ناتندرس‌ت این بخش از ظرفیت رسانه‌ای قرار می‌گیرند و به خبررسانی‌های رسانه‌های رسمی کمتر اعتنا می‌کنند. آفت دیگری که فعالان غیرحرفه‌ای فضای مجازی برای بخش حرفه‌ای دارند این است که چون مبنای آن‌ها برای جذب هر چه بیشتر مخاطب، هیجان‌آفرینی و برجسته‌سازی غیر عادی عناصر خبری است، این هیجان‌بخشی نایبست، دامن دست‌اندرکاران رسانه‌های رسمی یا پایگاه‌های خبری مجوزدار را هم می‌گیرد و آن‌ها هم گه‌گاه در تلاش برای پس‌نیفتادن از قافله‌ی اطلاع‌رسانی در بحران، اطلاعاتی نامعتبر یا ارامش‌ساز را منتشر می‌کنند.

پیشنهاد روشن نگارنده این است که با توجه به شرایطی که استان در طول سال دارد و در آغاز این یادداشت مجمل‌وار گفته شد، دوره‌های آموزشی «خبرنگاری در بحران» برای تمامی دست‌اندرکاران رسانه‌های استان شامل خبرگزاری‌ها، نشریات چاپی و الکترونیک، پایگاه‌های خبری، گروه خبر صدا و سیما، مرکز خوزستان و مرکز آبادان، به‌ویژه مدیران و خبرنگاران بخش اجتماعی هر رسانه برگزار شود. در گفت‌وگو با مدیران محترم ایستای خوزستان پیشنهاد کردم این خبرگزاری برگزاری دوره‌های آموزشی یادشده را عهده‌دار شود و البته بایسته است خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، دانشکده‌ی خبر و اداره‌ی کل مدیریت بحران استانداری خوزستان از این طرح پشتیبانی کنند. پیرو همین پیشنهاد، معاونت فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز و کارگروه فرهنگی شبکه‌ی ملی جامعه و دانشگاه - دفتر خوزستان آمادگی دارند در برپایی این دوره‌های آموزشی و افزایش مهارت‌های حرفه‌ای دست‌اندرکاران رسانه‌های استان فعالان نشریات دانشجویی دانشگاه مشارکت کنند.»

نفت در آبیگری تالاب هورالعظیم ممانعت نمی کند

نفت در این مخازن زیر آب می روند (حجم خالی موجود در مخزن ۳ و ۴ و ۵ با در نظر گرفتن سطح این مخازن بیش از ۶۰۰ میلیون متر مکعب خواهد بود که حجم بسیار خوبی است و جواب گوی مشکل فعلی سیلاب رودخانه کرخه خواهد بود. طبق گزارش اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، هیچ تحرکی در تاسیسات نفتی برای مقابله و غلبه بر ارتفاع گرفتن آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ مشاهده نشد. اگر چه به نظر نمی رسد هم اکنون وزارت نفت ممانعتی در انتقال آب به مخازن ۳ و ۴ و ۵ داشته باشد اما نبود تحرک برای تنظیم شرایط تاسیسات نفتی و جاده های دسترسی برای ارتفاع بیشتر آب در مخازن ۳ و ۴ و ۵ کمی قابل تامل است. نبود اقدامات حفاظتی این شائبه را ایجاد می کند که یا شرکت نفت از بالا نیامدن ارتفاع آب اطمینان دارد و یا در صورت افزایش ارتفاع و احساس خطر جدی، ممکن است تغییراتی در انتقال آب بین مخازن ایجاد کند. در ادامه آمده است: به ظاهر بخش عراقی هورالعظیم از آب پر شده و نه تنها امکان تخلیه آب از قسمت ایرانی هور را متوقف کرده بلکه آب از قسمت عراق به سمت ایرانی هور سرازیر شده است. طبق توضیحات مسئولان نفتی، یکی از اشکالات مهم این است که رودخانه نیسان (شاخه ای از کرخه) به دلیل فعالیت آبرزی پروزی و کشاورزی در دهانه آن به هورالعظیم امکان تخلیه خوب به هور را ندارد و این نیز می تواند یکی از اشکالات تخلیه رودخانه کرخه محسوب شود. این کارگروه پیشنهاد کرده است که شرکت نفت به سرعت اقدامات حفاظتی موقتی برای تاسیسات خود را شروع کند و بعد از فروکش کردن بحران نیز نسبت به افزایش ارتفاع مقر تاسیسات و جاده های خود اقدام دایمی انجام دهد تا مشکل آبیگری هور در آینده دچار اختلال نشود. بر اساس این گزارش ۲ روز پیش جمعی از اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در نامه ای خطاب به رئیس جمهوری خواستار آبیگری دایم تالاب هورالعظیم برای کنترل سیلاب در خوزستان شدند. روزهای اخیر فعالان محیط زیست با انتشار ویدئوهایی از تالاب هورالعظیم، اعلام کرده بودند که بخش هایی از این تالاب به دلیل استقرار تاسیسات نفتی هنوز آبیگری نشده و وزارت نفت مانع آبیگری این بخش ها شده است. وزیر نفت پنجشنبه در سفر به خوزستان ممانعت از آبیگری هورالعظیم را تکذیب کرد. هورالعظیم یکی از بزرگ ترین تالاب های کشور است که در جنوب غربی خوزستان و در مرز ایران و عراق قرار دارد. یک سوم آن جزو ایران و دو سوم سهم عراق است. از سال ۱۳۸۷ وزارت نفت برای اکتشاف و استخراج نفت در بخش های وسیعی از هورالعظیم مشغول فعالیت است.

ایرنا - به دنبال انتشار نظرهای متفاوت در خصوص وضعیت آبیگری هورالعظیم و نگرانی هایی که در این مورد در جامعه ایجاد شده بود، کارگروه آب و محیط زیست شبکه ملی جامعه و دانشگاه در ۲۳ فروردین ۹۸ با دعوت از تعدادی از اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب و مسئولان شورای صنفی هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بازدید از قسمت های مختلف هور انجام داد. در بیانیه ای که این کارگروه از نتیجه بازدید خود منتشر کرد، آمده است: بازدید مبتدای تاسیسات نفتی واقع در هور شروع شد که مشخص شد متأسفانه در دولت قبل از دولت دکتر روحانی، ارتفاع تمام تاسیسات نفتی و جاده های مربوطه در حالت خشک هور بنا شده اند و آبیگری هور در فعالیت ها دیده نشده است. در بازدید از دایک حد فاصل مخزن ۲ و ۳ هور معروف به «شط علی» مشخص شد که آب عبوری از مخزن ۲ به ۳ توسط یک پل بند واقع در بخشی از این دایک انجام می شود که ارتفاع بالای تاج سرریز آن به گونه ای است که از کف مخزن ۲ بالاتر است و آب باید در مخزن ۲ ارتفاع بگیرد تا به مخزن ۳ سرریز شود. ضمن اینکه دهانه های آن با دریاچه هایی (استاپ لاگ) قابل باز و بستن هستند. در ادامه آمده است: بر اساس مشاهدات تمام دهانه های پل بند باز هستند و آب از همه قسمت های آن به سمت مخزن شماره ۳ در حرکت است. اما اختلاف ارتفاع بین ۲ مخزن زیاد (در حدود یک متر) است و این نشان می داد که این سازه که طول آن نیز زیاد است به تنهایی قادر به تخلیه مخزن ۲ به ۳ نیست. از این رو دایک مربوطه به تلاژی (بعضی از قسمت ها ۲ روز پیش باز شده بودند) در هشت محل باز شده بود که با لوله نیز آب از مخزن ۲ به ۳ منتقل می کردند. به نظر می رسید با این بازشدگی های جدید تخلیه مخزن ۲ به ۳ مطلوب شده اما اگر چند بازشدگی دیگر نیز در دایک ایجاد شود اطمینان بیشتری ایجاد می کند. بر اساس گزارش این گروه از اساتید دانشگاه، مخزن ۳ به ۴ در چند محل با کلورت (زیر آبگذر) به هم وصل بودند و آب از مخزن ۳ به ۴ جریان داشت. اما سطح آب مخزن ۴ نیز حدود ۶۰ سانتیمتر از مخزن ۳ پایین تر بود و کل ارتفاع آب در این مخزن بسیار کم بود. در این گزارش با اشاره به اینکه مخزن ۵ آب بسیار کمی دارد و پیداست آب سیلاب کلاً به این مخزن تاکنون وارد نشده است. تاسیسات نفتی در مخزن ۳ و ۴ و ۵ بسیار کم ارتفاع بودند به طوری که در مخزن ۳ اگر نیم متر به ارتفاع آب اضافه شود آب وارد تاسیسات نفت خواهد شد و خسارت وارده جدی خواهد بود. این گزارش می افزاید: توافقنامه ای بین نفت و سازمان آب و برق خوزستان و سازمان محیط زیست مربوط به سالین گذشته (احتمالاً سال ۱۳۸۶) وجود دارد که در آن قید شده که ارتفاع آب از سطح دریا در مخزن ۱ و ۲ باید حداکثر ۵ متر و در مخازن ۳ و ۴ و ۵ باید ۳.۵ متر نگهداری شود. لذا شرکت نفت نیز تاسیسات و جاده های دسترسی خود را با این ارتفاعات تنظیم کرده اند. ارتفاع آب در مخزن ۱ و ۲ هم اکنون ۴.۵ متر است. در این بیانیه آمده است: با این وضعیت اگر ارتفاع مطلوب آب از سطح دریا را برای همه مخازن ۴.۵ متر نیز در نظر بگیریم (که در این صورت همه تاسیسات

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی معنی است

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده‌ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشته‌ام. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی‌مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی‌ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی‌پور تصریح کرد: سدهای موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین‌دست محسوس نبوده و علت آن است که دشت‌ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می‌کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش‌بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبرفتگی در برخی بخش‌های اهواز، گفت: کانالی به نام توانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، باثبات است.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی‌مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم. نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه (سه‌شنبه، ۲۰ فروردین‌ماه) با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سدها و رودخانه‌های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم‌اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روزهای گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است. وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است، بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی‌های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم. قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و کفون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تأکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هرچه ورودی به سدهای سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می‌شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه، از ظرفیت‌های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش‌های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی‌پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سدسازی و فرآیند عملکرد سدها، مقوله پیچیده‌ای است و نمی‌توان به‌سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یافت، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سدها را افزایش می‌دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه‌ای که هم‌اکنون در حال انجام است، این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه‌های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی‌ها و افزایش دبی، منطقه شیعیبه مجدداً تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می‌ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه سانتی متری کاهش می‌یابد.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطرنشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۳۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می‌شود، ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روزهای گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شیعیبه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بندقیر به رودخانه تزریق می‌شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۳۲۰۰ ثابت می‌ماند.

صبح کارون

دوشنبه ۲۶ فروردین ماه ۱۳۹۸

دیر یا زود با سیل مواجه می شویم

معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: ما هر چند سال یک بار دیر یا زود با مساله سیل مواجه می شویم اما هیچ وقت به این مساله ورود نکرده ایم و نبود نگاه علمی در این زمینه وجود داشته است.

دکتر مسعود پرومند در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: همیشه بحثی درباره دانشگاه نسل سه و دانشگاه کارآفرین مطرح است. اگر دانشگاه و پژوهش به درد مردم و زندگی آن ها نخورد، ارزشی ندارد. همه کارهای ما برای این است که مردم از آن استفاده کنند. پرومند با تاکید بر لزوم انجام کارهای پژوهشی در زمینه سیل، گفت: در صورت بازنگری بودجه سال ۹۸، برای خوزستان، لرستان و گلستان اعتبارات و طرح های ویژه ای در نظر گرفته می شود.

وی افزود: پیشنهادات مطرح شده در این جلسه بسیار خوب بودند. در دانشکده هایی که به طور مستقیم درگیر مسائل سیل هستند مانند دانشکده دامپزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشکده علوم تربیتی که لازم است کارهایی انجام دهند، می توانند در این زمینه ما را در جریان قرار دهند تا اقدامات سریعی انجام شوند، چراکه مال ارتباطات زیادی با انجمن های مختلف داریم. درباره این کارها نباید زمان را از دست بدهیم، و درگیر نامفنگاری ها شویم. معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: اگر مجموعه آموزش عالی بخواهد وارد شود و کاری انجام دهد، می توانیم در زمینه هایی مانند احیا زمین های کشاورزی و در حوزه سیستم های انتقال آب فعالیتهایی داشته باشیم.

ایلام خوزستان چهارشنبه ۲۱ فروردین ۱۳۹۸

ویزیت رایگان دام های مناطق سیل زده در بیمارستان دامپزشکی دانشگاه چمران

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: تا زمان مشخصی ویزیت حیواناتی که از مناطق سیل زده به بیمارستان دامپزشکی دانشگاه منتقل شوند، رایگان خواهد بود.

دکتر حسین حمیدی نجات در این باره اظهار کرد: طرح رایگان بودن ویزیت حیوانات این مناطق در بیمارستان دامپزشکی از چند روز پیش در حال انجام است؛ در بخش دارویی نیز رایزنی هایی با مسئولان استان انجام شده است اما هنوز اعتباری به این امر اختصاص داده نشده است.

وی افزود: همچنین در نشستی با حضور مسئولان اداره کل دامپزشکی استان خوزستان و رئیس نظام دامپزشکی مقرر شد امکانات این مجموعه ها، بیمارستان

و دانشکده دامپزشکی به صورت واحد در اختیار مناطق سیل زده قرار گیرد.

رئیس دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز، خاطر نشان کرد: اعضای هیات علمی دانشکده، رزیدنت ها و انترن های این دانشکده نیز برای اعزام به مناطق سیل زده استان خوزستان برای درمان حیوانات اعلام آمادگی کرده اند و این مساله نیز به اداره کل دامپزشکی استان اعلام شده است.

گفتنی است از ابتدای فروردین ماه امسال بارش باران در بالادست سدهای استان خوزستان موجب افزایش آورد این سدها شد که در نتیجه موجب آب گرفتگی برخی از مناطق استان و آب گرفتگی روستاها شده است.

مستندات سیل برای انجام کارهای علمی، جمع آوری و ثبت شوند

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت خانه نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، محمدتقی نظریسور در جلسه هم اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که روز، ۲۵ فروردین مسله در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: بحث اصلی مطرح شده نقش آموزش عالی در سیل اخیر در خوزستان است. مقام عالی وزارت به معاون پژوهشی، معاون اداری مالی و معاون فرهنگی مأموریت داده است که در سه حوزه اقداماتی در این زمینه انجام دهد وی افزود: در حوزه پژوهش در زمینه سیل، در بحث روانشناسی اجتماعی حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث باید اقداماتی انجام شود دانشگاه شهید چمران اهواز قرار است به عنوان دانشگاه معین در این حوزه انتخاب شود و همه دانشگاهها و دانشکدههای سطح استان و کشور که می خواهند در این حوزه فعالیتی داشته باشند حتما باید با هماهنگی دانشگاه چمران باشد معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: من فکر می کنم نقش دانشگاهیان در مدیریت استان تا حدی کم رنگ است و توانمندی علمی دانشگاهیان می تواند کمک زیادی در این حوزه کند اگر بتوانیم در مستندسازی سیل اخیر قدمهای مناسبی برداریم، مطمئنا اقدامات مناسبی در این زمینه می تواند انجام شود حضور دانشگاه در فضای مجازی و حقیقی و فعالیت هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام دادند می تواند پررنگتر باشد وی تصریح کرد: گفته شد در دانشگاه پروتکل مشخصی باید برای بلاهای طبیعی داشته

استفاده کرد و وزارت خانه نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد آن چه اهمیت دارد، این است که این ارتباط علمی باید برقرار شود. به طور مثال در دانشکده علوم زمین باید بتوانیم این همکاری را داشته باشیم. نظریسور تصریح کرد: باید دقت کنیم که بیان برخی موضوعات تا چه حد می تواند به مجموعه مدیریت استان کمک کند شاید نقدهایی به مدیریت استان داشته باشیم اما الان زمان مطرح کردن این نقدها نیست، بلکه باید همه ما در این وضعیت کمک کنیم تا بتوانیم از این شرایط بحرانی خارج شویم. وی افزود: گفته شد که اعتماد عمومی مردم در حال کم رنگ شدن است ولی ما دانشگاهیان چه کاری انجام داده ایم تا این اعتماد را افزایش دهیم؟ ما در مسیر تقویت یا تضعیف این اعتماد حرکت کرده ایم؟ دانشگاه چمران می تواند در تقویت این اعتماد کمک کند و با اطلاع رسانی دقیق شاید بتوانیم بخشی از اعتماد عمومی را جذب کنیم. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: شبکه های صدا و سیما باید خدمات دولت را انعکاس دهند. در جریان سیل، دولت با وجود همه خدماتی که انجام داده است، دستگامی است که مظلوم واقع شده است. شاید دلیل این مساله این باشد که این اقدامات چندان خوب انعکاس داده نمی شود

باشیم از دانشگاهیان انتظار می رود که دانشگاهیان بتوانند این کار را انجام دهند. در بحث انسجام در خدمات دهی در زمان بحران نیز باید گفت هماهنگی با همه حوزه ها در این زمان کار سختی است. نظریسور افزود: باید تحقیقات علمی در دانشگاهها صورت گیرد تشکیل کنفرانس های علمی نیز می تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند تا از منظر علمی به بحثها توجه کنند. تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل بسیار مهم است، به خصوص در خوزستان که در حوزه کشاورزی فعال است. در حوزه کشاورزی هم می توان قدمهای خوبی برداشت. وی خاطر نشان کرد: انجام شدن این کارها باید انعکاس بیرونی نیز داشته باشد و باید بتوانیم با مدیریت عالی استان همکاری داشته باشیم. گفته شد شکل بارش ها در حال تغییر است. این مساله باید به صورت علمی ثابت شود و باید منابعی برای آن داشته باشیم. ما اطلاعات قطعی نداریم و اگر چنین اطلاعاتی را در اختیار داشتیم مطمئنا مدیریت آنها در پشت سد بهتر انجام می شد. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات

نگرانی در مورد شکستن سد کرخه، بی معنی است

انجام است. این ظرفیت تا پایان هفته به یک میلیارد مترمکعب خواهد رسید. بنابراین اگر این میزان بارش در حوزه های دز و کارون نیز به وقوع بپیوندد، با توجه به ظرفیت خالی موجود، توان کنترل خروجی وجود دارد و وضعیت رودخانه کارون در اهواز تغییری نخواهد کرد. در حوزه دز نیز در صورت تحقق بارندگی ها و افزایش دبی، منطقه شعبیه مجدد تحت تأثیر قرار می گیرد.

قمشی گفت: در صورت وقوع بارندگی، دبی رودخانه کارون تا دو هفته آینده به همین میزان فعلی ثابت می ماند و در صورتی که بارندگی رخ ندهد، از هفته آینده میزان آب رودخانه ساتی متری کاهش می یابد.

وی در مورد وضعیت حوزه آبریز کرخه، تأکید کرد: سد کرخه ظرفیت خالی ندارد و در حال حاضر هر چه ورودی به سد های سیمره و کرخه وجود دارد، مستقیم تخلیه می شود و به همین دلیل تغییرات ارتفاع در مخزن سد نیز اندک است. برای کنترل وضعیت کرخه، ضرورت دارد در مسیر سد کرخه از ظرفیت های موجود در سد سیمره به منظور کنترل بارش های محتمل، استفاده شود.

دکتر محمود کاشفی پور، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز نیز در این نشست اظهار کرد: سد سازی و فرآیند عملکرد سد ها، مقوله پیچیده ای است و نمی توان به سادگی آن را تحلیل و بررسی کرد. اینگونه نیست که مثلاً اگر جریان ورودی آب به سدی افزایش یابد، بگوییم اکنون ممکن است سد بشکند!

وی با اشاره به شرایط فعلی سد کرخه، افزود: بنده این سد را بارها بازدید کرده ام و در زمان ساخت آن نیز حضور داشتم. اعتقاد راسخ دارم که مشکلی برای سد کرخه ایجاد نخواهد شد و نگرانی برای موضوعی مانند شکستن سد، بی مورد است؛ ولی ممکن است در صورت تداوم بارندگی ها در بالادست، دبی خروجی از این سد افزایش یابد.

کاشفی پور تصریح کرد: سد های موجود در حوزه کارون، حدود یک میلیارد متر مکعب ظرفیت خالی دارند و در این حوزه نگران افزایش دبی نیستیم؛ در حوزه دز نیز با وجود آن که دبی خروجی از سد کاهش داشته، ولی در پایین دست محسوس نشده و علت آن است که دشت ها پر از آب است و این آب به رودخانه برگشت پیدا می کند تا تخلیه شود. با توجه به بارندگی پیش بینی شده برای هفته آینده، این احتمال وجود دارد که خروجی سد کرخه اندکی بیشتر شود.

عضو هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در خصوص آبگرفتگی در برخی بخش های اهواز، گفت: کانالی به نام نوانا وجود دارد که برای انتقال کارون به کرخه ایجاد شده بود و این احتمال وجود دارد که از طریق این کانال، در صورت افزایش دبی کرخه، آب این رودخانه وارد کارون شود؛ با این وجود شرایط رودخانه کارون، با ثبات است.

اعضای هیات علمی دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه، با اشاره به انتشار مطالبی در مورد وضعیت سد کرخه در جامعه، اظهار کردند که از نظر علمی، موضوعی مانند شکسته شدن سد کرخه، بی مورد است و نیازی نیست نگران چنین موضوعی باشیم.

نشست کمیته فرهنگی کارگروه ملی جامعه و دانشگاه با حضور اعضای هیات علمی دانشکده علوم آب، در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

دکتر مهدی قمشی، رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز در این نشست درباره موضوع وضعیت سد ها و رودخانه های استان، گفت: در حال حاضر وضعیت دز، کرخه و کارون پایدار است. خروجی سد کرخه هم اکنون ۱۸۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این در حالی است که در روز های گذشته خروجی به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود. ورودی آب به این سد نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط فعلاً پایدار است.

وی افزود: به دلیل آنکه در حال حاضر مخزن سد کرخه پر است و بین ورودی و خروجی، عدم توازن برقرار است و با وجود آنکه ورودی به سد، ۱۵۰۰ مترمکعب است، خروجی ۱۸۰۰ است تا مقداری از آب پشت سد تخلیه شود و آماده بارندگی های پیش رو باشیم. در نتیجه از نظر شرایط، در حال حاضر در وضعیت پایدار هستیم.

قمشی تصریح کرد: در حال حاضر خروجی سد دز نیز ۱۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه و خروجی سد گتوند نیز ۹۰۰ مترمکعب بر ثانیه است و این شرایط تا دو روز آینده ثابت است. این در حالی است که خروجی سد دز به ۲۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه نیز رسیده بود و اکنون کاهش یافته است.

وی در مورد وضعیت رودخانه کارون، خاطر نشان کرد: در حال حاضر دبی رودخانه کارون، ۲۲۰۰ مترمکعب بر ثانیه است؛ ورودی رودخانه از دز، ۱۵۰۰ مترمکعب و از گتوند، ۹۰۰ مترمکعب است که جمع این دو، ۲۴۰۰ مترمکعب می شود. ولی به دلیل آنکه در افزایش دبی روز های گذشته مقدار زیادی آب در مناطقی مانند شعبیه تخلیه شده است، این میزان آب به تدریج از طریق بند قیر به رودخانه تزیق می شود و به همین دلیل دبی رودخانه کارون در اهواز تا دوشنبه آینده به همین مقدار ۲۲۰۰ ثابت می ماند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پیش بینی وقوع بارندگی در حوزه های دز، کرخه و کارون در ابتدای هفته آینده، گفت: پیش بینی شده است که حدود ۶۰ تا ۷۰ میلی متر بارندگی در این حوزه های آبریز به وقوع بپیوندد که البته باید دید پیش بینی ها تا چه حد به وقوع می پیوندد. پیش بینی ها بسیار متغیرند و باید به پایان هفته نزدیک تر شویم تا بتوان دقیق تر صحبت کرد و امیدواریم این سامانه به سمت مناطق مرکزی کشور تغییر مسیر دهد.

وی ادامه داد: به هر حال، بارندگی، ورودی سد ها را افزایش می دهد. در حال حاضر در دز و کارون، در مجموع ۸۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد و با توجه به تخلیه ای که هم اکنون در حال

مدیریت سیل، با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد

خبر ویژه

اگر شاهد هستیم که در جریان سیل در خوزستان تلفات جانی نداشتیم، به این دلیل بوده که مدیریت سیل و تصمیمات بر اساس اصول علمی و طبق دستورالعمل وزارت نیرو و با اخذ نظر استادن دانشگاه انجام شده است و همه ارکان تصمیم‌گیری در استان به صورت شبانه‌روزی درگیر موضوع بوده‌اند.

دستگاه‌های اجرایی را نیز موظف می‌کنیم که در سریع‌ترین زمان ممکن، همکاری لازم را داشته باشند تا روایت دقیقی از ماجرا ثبت و تهیه شود. شورای تأمین استان نیز کاملاً در جریان اتفاقات بوده است و بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها در این شورا اتخاذ شده است. اگر شاهد هستیم که در جریان سیل در خوزستان تلفات جانی نداشتیم، به این دلیل بوده که مدیریت سیل و تصمیمات بر اساس اصول علمی و طبق دستورالعمل وزارت نیرو و با اخذ نظر استادن دانشگاه انجام شده است و همه ارکان تصمیم‌گیری در استان به صورت شبانه‌روزی درگیر موضوع بوده‌اند. استادن خوزستان گفت: سیلاب خوزستان مسائلی است که یک سازمان یا یک وزارتخانه از پس مدیریت آن برآید و گاهی برخی تصمیمات به گونه‌ای بود که یک رییس سازمان به تنهایی نمی‌توانست تبعاتش را بر عهده گیرد و لازم بود همه از کان‌ها با هم همکاری داشته باشند. در مجموع، با محدودیت‌های زیادی مواجه بودیم و آورد آب نیز بسیار زیاد بود و به همین دلیل، سیاست نخست این بود که حداقل تلفات را داشته باشیم.

نیز پیشنهادهایی به رییس جمهور ارائه و موافقت اولیه نیز اخذ شده است که در برخی حوزه‌ها مانند کرخه و کارون، کانال‌های سیلاب‌بر ایجاد شود تا در آینده با چنین مشکلاتی مواجه نشویم. شریعی تصریح کرد: کاملاً آماده همکاری با هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها هستیم و اطلاعاتی که در اختیار است در اختیار این هیات قرار خواهد گرفت.

استادن خوزستان گفت: حداقل تلفات، حفظ پایداری سد‌ها و مدیریت ریسک سه اولویت مدنظر در سیلاب خوزستان بود و مدیریت سیل با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد.

غلامرضا شریعی در دیدار با اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، اظهار کرد: استان خوزستان از دیرباز با مقوله سیلاب درگیر بوده است، ولی با توجه به اینکه چند سالی شاهد خشکسالی در استان بودیم، ذهنیت مردم از سیلاب‌ها فاصله گرفته بود و برخی مردم باور نمی‌کردند که آب وارد روستاها خواهد شد. در برخی روستاها زمانی که اخطار تخلیه داده می‌شد، مردم محل را ترک نمی‌کردند، زیرا باور نمی‌کردند که روستا به زیر آب برود. با این حال عوامل اجرایی می‌مانند و زمانی که آب می‌آمد وسایل و احشام مردم را منتقل می‌کردند. وی افزود: حجم آب ورودی به استان بسیار زیاد بود و در حوزه کرخه با دوره بازگشت هزار ساله و در حوزه‌های کارون و دز با دوره بازگشت ۲۰۰ ساله مواجه بودیم. بنده نیز با توجه به حجم سیلاب، از ابتدا در جریان همه اقدامات بودم و مداخلات لازم را انجام دادم. در برخی موارد

شنبه ۷ اردیبهشت

استادن خوزستان در دیدار با اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها:

مدیریت سیل خوزستان، با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد

دقیقی از ماجرا ثبت و تهیه شود. شورای تأمین استان نیز کاملاً در جریان اتفاقات بوده است و بسیاری از تصمیم‌گیری‌ها در این شورا اتخاذ شده است. اگر شاهد هستیم که در جریان سیل در خوزستان تلفات جانی نداشتیم، به این دلیل بوده که مدیریت سیل و تصمیمات بر اساس اصول علمی و طبق دستورالعمل وزارت نیرو و با اخذ نظر استادن دانشگاه انجام شده است و همه ارکان تصمیم‌گیری در استان به صورت شبانه‌روزی درگیر موضوع بوده‌اند. استادن خوزستان گفت: سیلاب خوزستان مسائلی است که یک سازمان یا یک وزارتخانه از پس مدیریت آن برآید و گاهی برخی تصمیمات به گونه‌ای بود که یک رییس سازمان به تنهایی نمی‌توانست تبعاتش را بر عهده گیرد و لازم بود همه از کان‌ها با هم همکاری داشته باشند. در مجموع، با محدودیت‌های زیادی مواجه بودیم و آورد آب نیز بسیار زیاد بود و به همین دلیل، سیاست نخست این بود که حداقل تلفات را داشته باشیم. دوم، حفظ پایداری سد‌ها بود و اولویت سوم، مدیریت ریسک بود تا حداقل خسارت‌های اقتصادی را داشته باشیم. وی ادامه داد: مدیریت سد‌ها نیز بسیار پیچیده بود. از طرفی سد در ما داشتیم با بیش از ۵۰ سال عمر، سد گنوند که با محدودیت در تخلیه مواجه بودیم و سد کرخه که تاکنون چنین ذخیره‌ای را تجربه نکرده بود پیش از وقوع سیلاب ذخیره سد کرخه ۴.۷ میلیارد مترمکعب بود و هزینه تخلیه می‌شد آورد به قدری زیاد بود که ذخیره سد کمتر از این میزان نمی‌شد و به همین دلیل در چنین شرایط دشواری مجبور بودیم تصمیماتی را اتخاذ کنیم و مسئولیت‌ها را نیز بر عهده بگیریم.

کردند. وی افزود: حجم آب ورودی به استان بسیار زیاد بود و در حوزه کرخه با دوره بازگشت هزار ساله و در حوزه‌های کارون و دز با دوره بازگشت ۲۰۰ ساله مواجه بودیم. بنده نیز با توجه به حجم سیلاب از ابتدا در جریان همه اقدامات بودم و مداخلات لازم را انجام دادم. در برخی موارد نیز پیشنهادهایی به رییس جمهور ارائه و موافقت اولیه نیز اخذ شده است که در برخی حوزه‌ها مانند کرخه و کارون، کانال‌های سیلاب‌بر ایجاد شود تا در آینده با چنین مشکلاتی مواجه نشویم. شریعی تصریح کرد: کاملاً آماده همکاری با هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها هستیم و اطلاعاتی که در اختیار است در اختیار این هیات قرار خواهد گرفت. کاملاً آماده همکاری با هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها هستیم و اطلاعاتی که در اختیار است در اختیار این هیات قرار خواهد گرفت.

استادن خوزستان گفت: حداقل تلفات، حفظ پایداری سد‌ها و مدیریت ریسک سه اولویت مدنظر در سیلاب خوزستان بود و مدیریت سیل با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام گردید. غلامرضا شریعی در دیدار با اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها، اظهار کرد: استان خوزستان از دیرباز با مقوله سیلاب درگیر بوده است، ولی با توجه به اینکه چند سالی شاهد خشکسالی در استان بودیم، ذهنیت مردم از سیلاب‌ها فاصله گرفته بود و برخی مردم باور نمی‌کردند که آب وارد روستاها خواهد شد. در برخی روستاها زمانی که اخطار تخلیه داده می‌شد، مردم محل را ترک نمی‌کردند، زیرا باور نمی‌کردند که روستا به زیر آب برود. با این حال عوامل اجرایی می‌مانند و زمانی که آب می‌آمد وسایل و احشام مردم را منتقل می‌

اعزام گروهی از دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز به مناطق سیل زده

آمادگی اعضای هیات علمی دانشگاه چمران برای همکاری با هیات ویژه بررسی سیلاب

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به توانایی های اعضای هیات علمی این دانشگاه، گفت: اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران آمادگی انجام همکاری با هیات ویژه سیلاب را دارند. غلامحسین خواجه در خصوص بررسی آخرین وضعیت سیل و خسارت های ناشی از آن اظهار کرد: از روزهای اولیه سیلاب دانشگاه شهید چمران اهواز در ابعلامختفی که می توانست وارد شد و تلاش کرد که تا جایی که می تواند به کاهش آسیب های ناشی از سیلاب از طریق جمع آوری کمک های نقدی و غیر نقدی کمک کند. وی افزود: برخی همکاران ما از یک تا ۱۰ روز از حقوق خود را برای کمک به سیل زدگان اهدا کردند. اعزام آکیپ هایی از سوی دانشگاه برای ارائه خدمات روانشناختی و مشاوره و اعزام آکیپ های دامپزشکی برای رسیدگی به دام های روستاییان و اعزام تیم های امداد و نجات از میان دانشجویان داوطلب با هماهنگی هلال احمر، از دیگر اقدامات انجام شده در دانشگاه بود.

رییس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: همکاران ما در دانشکده علوم آب و دانشکده علوم زمین نیز کمک هایی به مسئولان استان در زمینه های علمی و کاهش آسیب های ایجاد شده در سیل داشتند. اساتید ما در سازمان آب و برق استان نیز همکاری هایی درباره بررسی کنترل سیل با ارائه مشاوره داشتند.

طلوع خوزستان - پنجشنبه ۵ اردیبهشت

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه در فراخوان اعلام شده از سوی دانشگاه ۴۰۰ نفر از دانشجویان برای امداد رسانی اعلام آمادگی کردند، گفت: صبح دیروز، نوزدهم فروردین ماه ۹۸ گروهی از دانشجویان پسر عضو کانون های فرهنگی، انجمن های علمی دانشجویی، تشکل های اسلامی و دیگر علاقه مندان برای کمک رسانی به سیل زدگان، به شهرستان حمیدیه عزیمت کردند.

عبدالحخیم هوشمند در گفت و گو با ایستنا، منطقه خوزستان اظهار کرد: در فراخوانی که دانشگاه اعلام کرده بود، در مدت کوتاهی حدود ۴۰۰ نفر از دانشجویان برای امداد و کمک کردن به حل مشکلات سیل زدگان ثبت نام کردند.

صبح دیروز، نوزدهم فروردین ماه ۹۸ گروهی از دانشجویان پسر عضو کانون های فرهنگی، انجمن های علمی دانشجویی تشکل های اسلامی و دیگر علاقه مندان برای کمک رسانی به سیل زدگان، به شهرستان حمیدیه عزیمت کردند.

وی افزود: تلاش کردیم بیشتر از اهوازی ها با توجه به توانایی هایی که در کمک به سیل زدگان دارند برای کار دعوت کنیم. با هلال احمر نیز تماس هایی داشته ایم تا در صورت نیاز این نیروها را در اختیار هلال احمر قرار دهیم. این دانشجویان به منظور کمک به ستاد پشتیبانی هلال احمر برای تخلیه، بسته بندی بارگیری و توزیع کمک های غیر نقدی در بین سیل زدگان که بخشی از آن ها از سوی دانشگاهیان این دانشگاه جمع آوری شده بود، اعزام شدند.

معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: از افراد اعزام شده یک گروه به حمیدیه اعزام شدند تا در اختیار هلال احمر باشند. یک گروه نیز به اطراف اهواز اعزام شده اند.

کمک های غیر نقدی نیز از سوی دانشگاهیان جمع آوری شده است.

هوشمند افزود: اطلاعات مربوط به منطقه را به وزارت علوم و دانشگاه های دیگر ارسال کرده ایم. پوشش هایی برای حمایت از سیل زدگان در خوزستان بوجود آمده است. در دانشگاه سیستان و بلوچستان و مراغه حرکت هایی برای جمع آوری کمک به سیل زدگان شروع شده است.

جهان اخبار شنبه ۷ اردیبهشت

رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب:

هدف ما در بررسی سیلاب مچ گیری نیست

محمود نیلی احمدآبادی، در نشستی با دانشگاهیان خوزستان در خصوص بررسی آخرین وضعیت سیل و خسارت های ناشی از آن که در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد، اظهار کرد: تاکنون کشور از ظرفیت های دانشگاه به عنوان یک نهاد به خوبی استفاده نکرده است و بسیاری از مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم، ناشی از عدم بهره مندی از این ظرفیت دانشگاه ها است. ممکن است فردی از دانشگاه در مراجع تصمیم گیری حضور داشته باشد و قطعاً این حضور می تواند مفید باشد اما قطعاً این به معنی حضور دانشگاه نیست، دانشگاه یعنی نهادی که تمام اجزای آن در یک موضوع مشارکت می کنند.

وی افزود: ما در ایران تجربه کار گروهی خیلی قوی چه در درون دانشگاه ها و چه در بین دانشگاه ها نداریم که این ایراد به ما وارد است. خوشبختانه می بینم که اکثر دانشگاه ها در سال های اخیر سعی کرده اند بر این مشکل فائق بیایند. شاید عدم حضور دانشگاهیان و

عرضه خودشان در جامعه نیز یک مشکل بوده است، چراکه به استناد ظرفیت های علمی ما انتظار داریم دیگران به ما مراجعه کنند، در حالیکه شاید لازم باشد ما نیز حرکت هایی انجام دهیم و توانمان را به جامعه عرضه کنیم. رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: ما سعی کرده ایم تقیصه ها را به مرور برطرف کنیم. تشکیل کارگروه ها و تیم ها در درون دانشگاه ها و بین دانشگاه ها در سال های اخیر شکل گرفته است. در برخوردی که با مسئولان کشور داریم به خوبی این مساله را دیده ام که آن ها نیز تشنه راه حل و شنیدن حرف های مهم، موثر و علمی هستند. این فرصت برای مسئولان فراهم نشده است که همه نظریات را به شیوه هماهنگ استفاده کنند.

نیلی با اشاره به حکم رئیس جمهور در خصوص بررسی سیلاب، تصریح کرد: دومین باری است که چنین کاری به صورت ملی صورت می گیرد. تجربه اول ما در این زمینه در پلاسکو بود که بررسی در این زمینه به دانشگاه تربیت مدرس ارجاع داده شد که در این زمینه کار خوبی انجام شد و مبنای تشکیل دستورالعمل های جدیدی شد. که می تواند کشور را در برابر مخاطره ای مثل آتش سوزی ساختمان های بلند محافظت کند. موضوع سیل در گستردگی آن در کشور، تنوع تخصص های موجود در آن و تاثیر

اجتماعی آن با پلاسکو متفاوت است. در پلاسکو بیشتر مردم تهران درگیر بودند؛ حادثه پلاسکو به عنوان یک رخداد تاسف برانگیز برای همه مهم بود اما روی زندگی مردم و شرایط محیطی تاثیر اندکی داشت. اما سیل یک بحث ملی است و استان های متعددی را در بر گرفته است.

وی ادامه داد: موضوع سیل بسیار گسترده تر است و پدیده سیل را می توان اینگونه تعبیر کرد که نتیجه کارهای اشتباه انجام شده و کارهای انجام نشده است. اگر این گزارش بتواند به این دو موضوع به خوبی پاسخ دهد، کار بزرگی در کشور انجام داده است. نهادهای مدنی موجود در کشور نهادهای چندان بزرگی نیستند و در مقایسه با ظرفیت دانشگاه ها، دانشگاه ها به لحاظ حرفه، تخصص، مرجعیت و بی طرفی، ویژه هستند. دانشگاه ها نشان داده اند جزو سالم ترین و بی طرف ترین نهادهای کشور هستند.

رئیس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب گفت: وقتی بررسی سیلاب به دانشگاه تهران پیشنهاد شد ما با اشتیاق پذیرفتیم چراکه فکر کردیم کار دانشگاه تهران در بکارگیری همه ظرفیت های علمی کشور می تواند در خدمت کشور قرار گیرد. نگاه ما این است که از همه متخصصین و به ویژه دانشگاهیانی که در سیلاب های اخیر جزو مناطق آسیب دیده از سیل هستند، یاد استفاده شود.

شنبه ۷ اردیبهشت

سیل

زیل زنگ خطری جدی است

در شیوه برخورد با طبیعت تجدید نظر کنیم

وی درباره شیوه‌های غیرساختمانی مهار سیلاب نیز اظهار داشت: عدم دخالت در مسیر سیلاب‌ها، توجه دقیق و کافی به استانداردهای شهرسازی، رعایت حریم رودخانه‌ها و مسیرها، کنترل مستمر سیل بند، ضد سیل کردن سازه‌ها از شیوه‌های موثر در کاهش قدرت تخریب سیلاب است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان داشت: آموزش نقش مهمی در کاهش خسارت سیلاب دارد. لازم است آموزش‌های عمومی و تخصصی در این باره به مناطق درگیر سیل ارائه شود.

وی همچنین درباره اقدامات پس از سیل اظهار داشت: یکسری اقدامات اضطراری پیش از سیل لازم است و پس از وقوع سیل استفاده از سیستم هشداردهنده منظم، اقدامات اجتماعی و فرهنگی و مددکاری و در نهایت تامین خسارت اقتصادی از طریق بیمه ضروری است.

نبی پور تاکید کرد: جهت پیشگیری از وقوع سیلاب استفاده از شیوه‌های کنترلی ساختمانی و غیرساختمانی لازم است. در بکارگیری هر از یک شیوه‌ها نیز توجه به نوع خاک، آب و هوا و پوشش گیاهی و لازم است.

روش کنترل سیلاب، فقط سد سازی نیست و باید از شیوه‌های دیگر نیز استفاده کرد

وی با انتقاد از بسنده کردن به احداث سد اظهار داشت: احداث سد یکی از شیوه‌های کنترل سیلاب است اما تمام روش نیست. لازم است همه راه‌های کنترل سیلاب در برنامه جامع دیده شود، تقویت پوشش گیاهی و سایر شیوه‌های کنترلی زمینه نفوذ بیشتر آب به منابع زیرزمینی و کاهش سرعت آب را فراهم می‌کند.

استاد گروه کشاورزی ادامه داد: ایران دهمین کشور خشک جهان

است بنابراین لازم است متناسب با این شرایط سیلاب را کنترل کنیم. استفاده از سیستم‌های گیاهی متناسب مناطق خشک در تقویت سفره‌های زیرزمینی بسیار موثر است و این کنترل مانع از ایجاد سیلاب می‌شود.

• فرسایش سالانه ۳ میلیارد تن خاک حاصلخیز کشور وی با اظهار نگرانی از میزان بالای فرسایش خاک حاصلخیز کشور تصریح کرد: میزان فرسایش خاک ایران سالانه ۳ میلیارد تن است از طرفی رسوب گذاری پشت سد‌ها سالانه حدود ۱۰۰ میلیون تن خاک است. پیش بینی‌ها نشان می‌دهد در صورت تداوم این روند، سالانه حدود ۵ میلیارد (۴،۷) تن خاک حاصلخیز کشاورزی از بین رفته و عمر مفید سد‌ها کاهش یابد.

مدیر مرکز تحقیقات ریزگرد دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: بین وقوع سیل و فرسایش خاک با نابودی پوشش گیاهی رابطه مستقیم وجود دارد و هر چه پوشش گیاهی را تضعیف کنیم، سیلاب‌ها تندتر و بیشتر می‌شود.

• وجود پوشش گیاهی می‌توانست خسارت سیل خوزستان را ۴۰ درصد کاهش دهد

وی با اشاره به اینکه متوسط بارندگی در کشور یک سوم بارندگی جهانی است، اظهار داشت: تنها راه استفاده بهینه از منابع آب، احیاء و توسعه پوشش گیاهی است. توسعه پوشش گیاهی ضمن افزایش ذخیره آب زیرزمینی، خسارت سیل را از ۵۹ درصد به ۲۲ درصد کاهش می‌دهد.

نبی پور با اشاره به سیل‌های اخیر در خوزستان و سایر مناطق کشور بیان داشت: این سیل یک زنگ خطر جدی است که باید در شیوه برخورد با طبیعت تجدیدنظر کنیم. لازم است طرح جامع مدیریت و مقابله با سیل در کشور تدوین شود.

وی با انتقاد از سد سازی افراطی در کشور گفت: بسنده کردن به سدسازی و غفلت از سایر شیوه‌های کنترل سیلاب، خسارت‌های عمده به کشور وارد می‌سازد.

• کشت برنج در مناطق غرقاب، بهترین شیوه مواجهه با زمین‌های کشاورزی گرفتار سیل است

این استاد کشاورزی در پایان گفت: مطابق آخرین آمار، در سیل اخیر خوزستان ۱۶۵ هزار هکتار از اراضی کشاورزی زیر آب رفتند. بهترین شیوه برخورد با این زمین‌ها، کشت برنج است. لازم است قبل از فروکش کردن آب، پس از عملیات تکمیلی، اراضی مستعد کشت برنج، مورد کشت قرار گیرند. زیرا رطوبت غیرعقابی مزارع می‌تواند نیاز آبی برنج را تامین کند.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: استفاده از شیوه‌های متنوع کنترل سیلاب به جای بسنده کردن به سدسازی، در قالب طرح جامع مدیریت و مقابله با سیلاب می‌تواند خسارت وارده را به شدت کاهش دهد.

به گزارش تسنیم، مجید نبی پور اظهار داشت: یلایای طبیعی خسارت عمده مالی و جانی همه ساله به جوامع انسانی وارد می‌سازد که نخستین گام برای کاهش این خسارت و زیان‌ها، قدم اول شناخت و درک درست این پدیده است.

وی افزود: هر ساله سیل خسارت زیادی به مزارع، زمین‌های کشاورزی و راه‌ها، سد‌ها، پل‌ها و جاده‌ها وارد می‌سازد. این مساله سبب تخریب ساختار اجتماعی جوامع، خسارت مالی و جانی می‌شود بنابراین امروزه اکثر کشورهای دنیا دنبال اقدامات پیشگیرانه هستند که این اقدامات نیازمند آموزش است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان داشت: سیلاب یک پدیده طبیعی است، این جریان قوی آب پس از هر رگبار روی زمین‌های برهنه و ناپایدار و در آبراهه‌هایی که قبلاً توسط خود جریان آب در دامنه‌های شیب دار کوهستانی ایجاد شده، پدید می‌آید.

• متناسب با شرایط بوم هر منطقه باید شیوه کنترل سیلاب استفاده شود

وی درباره شیوه‌های کنترل این سیلاب بیان داشت: روش‌های متنوعی برای کنترل سیلاب وجود دارد. کاربرد هر یک از این شیوه‌ها بسته به شرایط محل، میزان ریسک در برابر خسارت وارده، میزان منافع حاصل از اجرای طرح و مسائل اجتماعی و اقتصادی منطقه دارد.

مدیر مرکز تحقیقات ریزگرد دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: راه‌های مهار، کنترل و کاهش خسارت سیلاب به دودسته روش‌های ساختمانی و غیر ساختمانی تقسیم می‌شود.

وی در تشریح روش‌های عمومی ساختمانی گفت: این روش‌ها شامل احداث سد یا سیل بند (سد‌های مخزنی، انحرافی، پلاستیکی)، آبخیزداری (چلوگیری از چرای احشام، تقویت پوشش گیاهی، احداث سد خشکه چین)، پی‌تینگ، فاروئینگ، بانکت، پخش سیلاب، پلکاتی کردن مسیرها است.

استاد گروه کشاورزی ادامه داد: سیل گیر، سیل بند، انحراف مسیر رودخانه، کاهش شیب رودخانه، اصلاح مسیر و مقطع رودخانه از دیگر روش‌های ساختمانی در مهار سیلاب است.

• اراضی شهری نیازمند استفاده از روش‌های تخصصی برای مهار سیلاب هستند

وی درباره روش‌های تخصصی ساختمانی در کنترل سیلاب بیان داشت: روش‌های تخصصی ساختمانی مختص اراضی شهری و روستایی است. این روش‌ها شامل احداث کانال‌های جمع آوری سیلاب، ایجاد سازه مشبک، تبدیل اراضی پست و گودشهری بزرگ به فضای سبز، ایجاد سطوح نفوذپذیر و ممانعت از احداث سازه‌های شهری در زمین‌های آزاد است.

نبی پور گفت: در بخش شهری همچنین با بهبود شبکه فاضلاب شهری، جداسازی سیستم‌های مختلط دفع رواناب و فاضلاب، سیستم فرعی زهکشی، احداث حوضچه موقت ذخیره رواناب، حفر گودال نفوذپذیر، احداث چاه یا حفره‌های قابل توجه، ساخت کانال‌ها و نهرهای نفوذپذیر می‌توانیم کنترل مناسبی در مناطق شهری داشته باشیم.

وی درباره شیوه‌های غیرساختمانی مهار سیلاب نیز اظهار داشت: عدم دخالت در مسیر سیلاب‌ها، توجه دقیق و کافی به استانداردهای شهرسازی، رعایت حریم رودخانه‌ها و مسیرها، کنترل مستمر سیل بند، ضد سیل کردن سازه‌ها از شیوه‌های موثر در کاهش قدرت تخریب سیلاب است.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان داشت: آموزش نقش مهمی در کاهش خسارت سیلاب دارد. لازم است آموزش‌های عمومی و تخصصی در این باره به مناطق درگیر سیل ارائه شود.

مدیریت سیل، با اخذ نظرات دانشگاهیان انجام شد

غلامرضا شریعتی در دیدار با اعضای هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها اظهار کرد: استان خوزستان از دیرباز با مقوله سیلاب درگیر بوده است، ولی با توجه به اینکه چند سالی شاهد خشکسالی در استان بودیم، ذهنیت مردم از سیلاب‌ها فاصله گرفته بود و برخی مردم باور نمی‌کردند که آب وارد روستاها خواهد شد. در برخی روستاها زمانی که احطار تخلیه داده می‌شد، مردم محل را ترک نمی‌کردند، زیرا باور نمی‌کردند که روستا به زیر آب برود؛ تا این حال عوامل اجرایی می‌ماندند و زمانی که آب می‌آمد، وسایل و احماس مردم را منتقل می‌کردند.

وی افزود: حجم آب ورودی به استان بسیار زیاد بود و در حوزه کرخه با دوره بازگشت هزار ساله و در حوزه‌های کارون و دز با دوره بازگشت ۲۰۰ ساله مواجه بودیم. بنده نیز با توجه به حجم سیلاب، از ابتدا در جریان همه اقدامات بودم و مداخلات لازم را انجام دادم.

در برخی موارد نیز پیشنهادهایی به رییس جمهور ارائه و موافقت اولیه نیز اخذ شده است که در برخی حوزه‌ها مانند کرخه و کارون، کانال‌های سیلاب‌بر ایجاد شود تا در آینده با چنین مشکلاتی مواجه نشویم. شریعتی تصریح کرد: کاملا آماده همکاری با هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها هستیم و اطلاعاتی که در اختیار است، در اختیار این هیات قرار خواهد گرفت و دستگاه‌های اجرایی را نیز موظف می‌کنیم که در سریع‌ترین زمان ممکن، همکاری لازم را داشته باشند تا روایت دقیقی از ماجرا، ثبت و تهیه شود.

شورای تأمین استان نیز کاملا در جریان اتفاقات بوده است و بسیاری از

تصمیم‌گیری‌ها در این شورا اتخاذ شده است.

اگر شاهد هستیم که در جریان سیل در خوزستان تلفات جانی نداشتیم، به این دلیل بوده که مدیریت سیل و تصمیمات بر اساس اصول علمی و طبق دستورالعمل وزارت نیرو و با اخذ نظر استادان دانشگاه انجام شده است و همه ارکان تصمیم‌گیری در استان به صورت شبانه‌روزی درگیر موضوع بوده‌اند.

استاندار خوزستان گفت: سیلاب خوزستان مساله‌ای نبود که یک سازمان یا یک وزارتخانه از پس مدیریت آن برآید و گاهی برخی تصمیمات به گونه‌ای بود که یک رییس سازمان به تنهایی نمی‌توانست تبعاتش را بر عهده گیرد و لازم بود همه ارگان‌ها با هم همکاری داشته باشند.

در مجموع، با محدودیت‌های زیادی مواجه بودیم و آورد آب نیز بسیار زیاد بود و به همین دلیل، سیاست نخست این بود که حداقل تلفات را داشته باشیم. دوم، حفظ پایداری سدها بود و اولویت سوم، مدیریت ریسک بود تا

حداقل خسارت‌های اقتصادی را داشته باشیم. وی ادامه داد: مدیریت سدها نیز بسیار پیچیده بود.

از طرفی سد دز را داشتیم با بیش از ۵۰ سال عمر، سد گنوند که با محدودیت در تخلیه مواجه بودیم و سد کرخه که تاکنون چنین ذخیره‌ای را تجربه نکرده بود.

پیش از وقوع سیلاب، ذخیره سد کرخه ۴٫۷ میلیارد مترمکعب بود و هرچه تخلیه می‌شد، آورد به قدری زیاد بود که ذخیره سد کمتر از این میزان نمی‌شد و به همین دلیل در چنین شرایط دشواری مجبور بودیم تصمیماتی را اتخاذ کنیم و مسئولیت را نیز بر عهده بگیریم.

شریعتی گفت: تیمی از استادان دانشگاه همراه بنده بودند و به صورت مستمر از منطقه بازدید می‌کردند و نتیجه بررسی‌ها را به اختیار می‌گذاشتند. همچنین از تجربیات مردم محلی نیز استفاده شد و تلاش بر این بود که تعادلی میان نظرات کارشناسان و مردم محلی ایجاد شود تا بهترین تصمیم را بگیریم.

یک شرکت مشاور نیز در این زمینه کمک کرد و تصمیمات حاصل خرد جمعی بود.

مدیریت سیل، تجربه خوب، ولی سخت و سنگین بود و امیدواریم در روزهای آینده مشکلات شادگان، آبادان و خرمشهر نیز حل شود و شرایط عادی بر استان حاکم شود. دکتر محمود نیلی‌احمدآبادی، رییس هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها نیز در این دیدار اظهار کرد: با توجه به اینکه دانشگاه شهید چمران اهواز در منطقه وقوع سیلاب قرار دارد و استادان و متخصصان حوزه علوم آب نیز در این دانشگاه فعال هستند، این سفر به اهواز انجام شد و در این سفر نیز در نشستی با اعضای هیات علمی این دانشگاه، موضوع نحوه تدوین گزارش برای ارائه به رییس جمهور مورد بحث قرار گرفت.

این گزارش در چهار بخش روایت حادثه، آسیب‌شناسی، درس‌هایی که باید از آن گرفت و در نهایت، راهبردها، تنظیم خواهد شد.

وی افزود: سیل خوزستان، از نظر حجم آورد آب و مدت استقرار سیل در استان و خسارت‌ها، بیشترین میزان را داشته است و در روزهای آینده اعضای کارگروه‌هایی که تعیین شده است به خوزستان سفر خواهند کرد و در نشست با مدیران استان، اطلاعات لازم را جمع‌آوری خواهند کرد.

نیلی‌احمدآبادی با تأکید بر اینکه شرایط در استان بحرانی بوده و تصمیم‌گیری در شرایط بحرانی قطعاً دشوارتر است، تصریح کرد: تشکیل هیات ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها از سوی رییس جمهور اقدام بسیار خوبی بود و البته مسئولیت سنگینی را نیز بر عهده دانشگاه‌ها گذاشته است.

مستندات سیل برای انجام کارهای علمی، جمع آوری و ثبت شوند

استفاده کرد و وزارت خانه نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد آن چه اهمیت دارد، این است که این ارتباط علمی باید برقرار شود. به طور مثال در دانشکده علوم زمین باید بتوانیم این همکاری را داشته باشیم. نظریه‌ها را مطرح کرد؛ باید وقت کنیم که بیان برخی موضوعات تا چه حد می‌تواند به مجموعه مدیریت استان کمک کند شاید نقدهایی به مدیریت استان داشته باشیم اما الان زمان مطرح کردن این نقدها نیست، بلکه

باید همه ما در این وضعیت کمک کنیم تا بتوانیم از این شرایط بحرانی خارج شویم. وی افزود: گفته شد که اعتماد عمومی مردم در حال کم‌رنگ شدن است ولی ما دانشگاهیان چه کاری انجام داده‌ایم تا این اعتماد را افزایش دهیم؟ ما در مسیر تقویت یا تضعیف این اعتماد حرکت کرده‌ایم؟ دانشگاه چمران می‌تواند در تقویت این اعتماد کمک کند و با اطلاع رسانی دقیق شاید بتوانیم بخشی از اعتماد عمومی را جذب کنیم. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: شبکه‌های صدا و سیما باید خدمات دولت را انعکاس دهند. در جریان سیل، دولت با وجود همه خدماتی که انجام داده است، دستگاهی است که مظلوم واقع شده است. شاید دلیل این مساله این باشد که این اقدامات چندان خوب انعکاس داده نمی‌شود

باشیم از دانشگاهیان انتظار می‌رود که دانشگاهیان بتوانند این کار را انجام دهند. در بحث انجام خدمات‌دهی در زمان بحران نیز باید گفت هماهنگی با همه حوزه‌ها در این زمان کار سختی است. نظریه‌ها را مطرح کرد؛ باید تحقیقات علمی در دانشگاه‌ها صورت گیرد تشکیل کنفرانس‌های علمی نیز می‌تواند به دانشگاه و دانشگاهیان کمک کند تا از منظر علمی به بحث‌ها توجه کنند. تهیه دستورالعمل راهنما برای بعد از سیل بسیار مهم است، به خصوص در خوزستان که در حوزه کشاورزی فعال است. در حوزه کشاورزی هم می‌توان قدم‌های خوبی برداشت. وی خاطرنشان کرد: انجام شدن این کارها باید انعکاس بیرونی نیز داشته باشد و باید بتوانیم با مدیریت عالی استان همکاری داشته باشیم. گفته شد شکل بارش‌ها در حال تغییر است. این مساله باید به صورت علمی ثابت شود و باید منابعی برای آن داشته باشیم. ما اطلاعات قطعی نداریم و اگر چنین اطلاعاتی را در اختیار داشتیم مطمئناً مدیریت آب‌ها در پشت سد بهتر انجام می‌شد. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات

معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: جمع آوری اطلاعات سیل و ثبت مستندات کار بسیار مهمی است تا بعد از سیل بتوان از این اطلاعات استفاده کرد و وزارت نیز در این حوزه کوتاهی نخواهد کرد به گزارش ایسنا - منطقه خوزستان، محمدتقی نظریه‌ها در جلسه هم‌اندیشی دانشگاهیان در خصوص مدیریت سیل و مسوولیت اجتماعی دانشگاه که روز، ۲۵ فروردین مساله در دانشگاه شهید چمران اهواز برگزارد شد، اظهار کرد: بحث اصلی مطرح شده نقش آموزش عالی در سیل اخیر در خوزستان است. مقام عالی وزارت به معاون پژوهشی، معاون اداری مالی و معاون فرهنگی معاونت داده است که در سه حوزه اقداماتی در این زمینه انجام دهد. وی افزود: در حوزه پژوهش در زمینه سیل، در بحث روانشناسی اجتماعی حوادث اخیر و چگونگی همکاری و مساعدت دانشگاهیان در این حوادث باید اقداماتی انجام شود. دانشگاه شهید چمران اهواز قرار است به عنوان دانشگاه معین در این حوزه انتخاب شود و همه دانشگاه‌ها و دانشکده‌های سطح استان و کشور که می‌خواهند در این حوزه فعالیتی داشته باشند حتماً باید با هماهنگی دانشگاه چمران باشد. معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری گفت: من فکر می‌کنم نقش دانشگاهیان در مدیریت استان تا حدی کم‌رنگ است و توانمندی علمی دانشگاهیان می‌توانست کمک زیادی در این حوزه کند. اگر بتوانیم در مسئولسازی سیل اخیر قدم‌های مناسبی برداریم، مطمئناً اقدامات مناسبی در این زمینه می‌تواند انجام شود. حضور دانشگاه در فضای مجازی و حقیقی و فعالیت‌هایی که دانشگاهیان در این حوادث انجام دادند، می‌تواند پررنگ‌تر باشد. وی تصریح کرد: گفته شد در دانشگاه پروتکل مشخصی باید برای بلاسازی طبیعی داشته

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران تاکید کرد:

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه نباید وقتی سیلی رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد؛ این پروتکل شامل موارد سازهای و اجرایی و موارد غیرسازهای و مدیریتی می‌شود. علی حقیقی در گفت‌وگو با ایسنا - منطقه خوزستان اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم رفتاری دانشگاه نیز کارگروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده رواتشناس اعزام کرد. وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زدگان یا ویزیت دام سیل‌زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود. معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام

پنج

پوشش ۲ از بهمن ۱۳۹۸

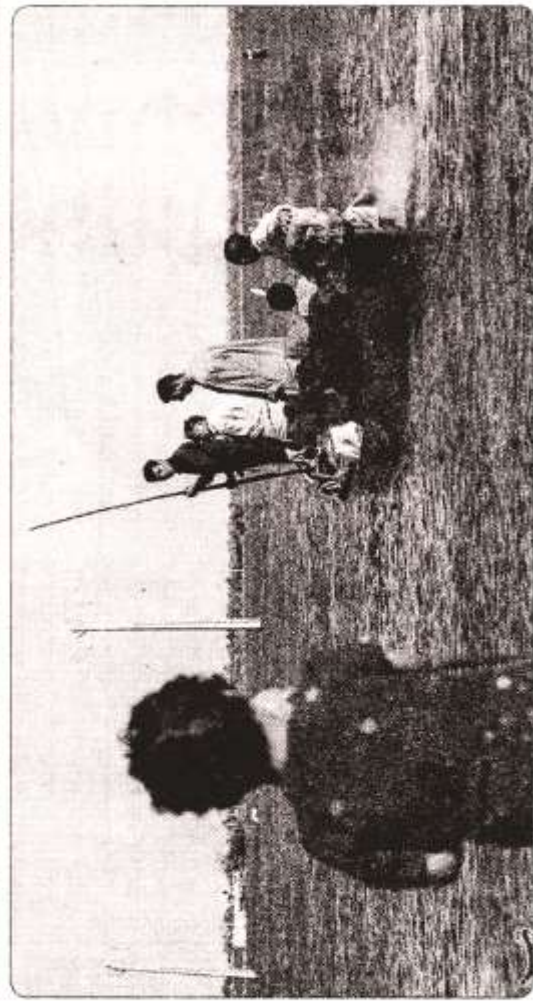
اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان با تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیلی رخ داد در آن لحظه ما فکر کنیم که برای مقابله با آن باید چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ستاد بحران کمک کند. حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازهای و اجرایی و موارد غیرسازهای و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سندی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بتواند متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد. وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستندسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب شناسی شوند. حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارات، نحوه کمک به کشاورزانی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند. وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه معین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطر نشان کرد: وزارت علوم آماده هر گونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانداری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

کسانی گزارش سیلاب را می نویسند که سیل را ندیده اند

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: گزارش سیلاب را به کسانی سپردند که یک سیلاب را از نزدیک ندیده و از کنار سیلاب در خوزستان نیز عبور نکردند.

در خصوص جاده ساحلی اهواز و به زیراب رفتن بخش‌هایی از آن باید گفت به دلیل کاهش بار ترافیکی اهواز لشکرکشی ندارد که جاده ساحلی چند روزی هم به زیراب برود اما باید برای آن نیز جایگزینی تعریف کرد.

سیل معضل فاضلاب در شهرهای خوزستان را عریان و نمایان کرد

محمدجعفر فلسفی رئیس خانه احزاب خوزستان در ادامه این جلسه با بیان اینکه مباحث در مورد سیلاب اخیر به دو بخش چالشی و راهگشا تقسیم می‌شوند گفت: خوب است مسائل چالشی و نقد عملکرد مدیران و سازمان‌ها به صورت ویژه انجام شود اما وظیفه اصلی خانه احزاب تعریف جایگاه‌ها و کمک به گره‌گشایی مشکلات است.

وی افزود: در قفسه سیل مدیرعامل ایفا اهواز عوض شد که آن هم به دلیل بالا رفتن فاضلاب اهواز و بسته شدن بسیاری از خیابان‌ها بود. فلسفی ادامه داد: فاضلاب یکی از چالش‌های بزرگ شهرهای خوزستان است که حادثه سیل آن را عریان و نمایان کرد. رئیس خانه احزاب خوزستان با بیان اینکه مسئله سیل باید به صورت کارشناسی شده تحلیل و بررسی شود، افزود: باید برای سیلاب‌هایی که ممکن است در سال‌های آینده در خوزستان ایجاد شوند برنامه‌ریزی کرد تا از خسارت‌های مادی و معنوی این حوادث کاسته شود. وی تصریح کرد: خانه احزاب برنامه‌ریزی کرده تا با همه مجموعه‌هایی که درگیر و مرتبط با موضوع سیلاب هستند و سرنوشت جامعه و شهر را رقم می‌زنند نشست‌های مختلفی برگزار و نتایج آن را به عنوان یک منبع بر اختیار آیندگان قرار دهد.

به گزارش تسنیم، مهدی فلسفی در نشست کمیته سیلاب خانه احزاب خوزستان با بیان اینکه امکان پیش‌بینی چنین سیلی را هیچ کشوری ندارد اظهار داشت: اینکه کسی بگوید ما می‌دانستیم چنین سیلی رخ می‌دهد امکان ندارد.

وی افزود: همه سیل‌های خوزستان در دهه‌های گذشته بین ۱۵ بهمن‌ماه تا ۱۵ فروردین رخ داده و این دو ماه حداقل هیدرولوژی خوزستان است که اگر هواشناسی نیز احتمالی ندهد کارشناسان حوزه آب هندارها را دریافت می‌کنند.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه دانشگاه در قفسه سیل اخیر چه کاری را باید انجام می‌داد که نهاد گفت‌وگو کار دانشگاه حرکت علمی و پژوهشی است و می‌توان گفت دانشگاه شهید چمران اهواز در بین دیگر دانشگاه‌های کشور بهترین دخالت را در مسائل اجرایی استان دارد.

وی با اشاره به اینکه در مسئله انتقال آب دلچسپ‌جویان و اساتید دانشگاه شهید چمران بهترین سمینار و مقاله‌ها را نوشته، عنوان کرد: باید این وجود مدیران بدون توجه به مسائل علمی کار خود را انجام دادند. همچنین ۱۵ سال بر سرخودمان زدیم که یک مدیر از وزارت نیرو ما با جلسه بگیرد و ما را متقاعد کند که انتقال آب کار صحیحی است اما تاکنون هیچ خبری از آن‌ها نشده است.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز با تأکید بر اینکه ما دانشگاهیان اهل دعوا نیستیم، افزود: من ۱۰ سال پیش بحث انتقال آب و لایروبی رودخانه را گفتم اما همچنان رئیس جمهور در جلسه ستاد بحران می‌آید و فقط حرف از لایروبی می‌زند اما کسی به آن عمل نمی‌کند.

فلسفی تصریح کرد: امروز نیز گزارش سیلاب را به کسانی سپردند که یک سیلاب را از نزدیک ندیده و از کنار سیلاب در خوزستان نیز عبور نکردند.

وی ادامه داد: برخی نیز گفتند سمنسازي باعث بروز سیل شده که باید گفت چنین چیزی به لحاظ علمی وجود ندارد و ادعایی غیرمستطقی است.

رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز افزود:

دوشنبه ۱۶ اردیبهشت سد کرخه مانع از افزایش حجم تخریب سیل در خوزستان شد

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگترین سد کشور با ۲ میلیارد متر مکعب آب در سطل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد. حیدر زارعی در گفت‌وگو با خبرنگار تسنیم در اهواز اظهار داشت: سبیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سبب را تشدید می‌بخشد. این حجم بارش‌ها مطابق اوقات برخی استاید در هزار سال اخیر بی سابقه بوده است. حجم بارش در این سبیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد. سبیل بزرگتری ایجاد شود و بی سروقت عوامل زیستی متاسفانه سبب شد که سبیل اخیر قدرت تخریب بالایی داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سبیل اخیر زمان بارش بوده زیرا بارش‌های کشور متاسفانه توزیع منظم ندارد و زمانی که بیشترین بارش کشور در بهار و تابستان است عمده بارش‌های ما در زمستان و پاییز است. عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه اظهار داشت: در سبیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه رخ داد. بارندگی در این فصل به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف با سرعت کمتری آب می‌شود. بارش فروردین ماه از جنس بارش است و بارش گرم برف‌ها را سریع‌تر آب می‌کند. یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد. وی درباره نقش سدها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کار کارشناسی دارد. رودخانه روند طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سد سازی داریم. به عنوان مثال اکنون در حوزه رودخانه کارون سدهای کارون ۳ و ۴، مسجد و شهید علیپور و گنبد را داریم و در رودخانه سند نیز در مسیر کرخه، سد کرخه و سیمه را داریم.

زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد. به عنوان مثال یکی از مشکلاتی که ما در بخش پایین مست رودها بوده، مساله لایروبی بوده که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سدها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته‌نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سبیل جزایر خاکی زیستی تشکیل شده بود. این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است. بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های تفرقی ایجاد شود. این استاد دانشگاه گفت: از ساخت و سازهای حرم رودخانه گفت‌وگو ساخت و سازی‌های حرم رودخانه بعید می‌نماید. مجموع داشته باشد. طبق قانون ساخت و ساز در حرم رودخانه غیر مجاز است. مثلاً در همین سبیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی سبیل مستکاری شده و سبیل سبیل به جلاده تبدیل شده که در عرض ۷ دقیقه در شیراز کلی تلفات جانی و مالی وارد می‌شود. مدیر گروه رشته منابع آب دانشگاه شهید چمران درباره نقش پوشش گیاهی اظهار داشت: از دیگر عوامل که مستکاری در آن باعث تشدید سیلاب می‌شود، تغییر و نابودی پوشش گیاهی است. در ۱۰ سال اخیر خشکسالی تشدید سبب شده که پوشش گیاهی از بین برود و عدم آب‌خیزداری و آبخوان داری سبب شده که کوچکترین بارندگی به شکل سیلاب جاری شود. وی گفت: اگر پوشش گیاهی در طبیعت وجود داشته باشد سرعت آب کم و منابع زیرزمینی بهتر تغذیه می‌شود. در سبیل اخیر، منابع زیرزمینی تا حدودی تغذیه شدند ولی چون بیشتر روان آب بود کمتر وارد منابع زیرزمینی شد.

زارعی درباره نقش سد کرخه در کنترل سیلاب بیان داشت: ۳۳ درصد رودخانه‌های کشور در خوزستان است و حجم مخازن خوزستان ۶۶ درصد مخازن کشور را تشکیل می‌دهد. پشت کرخه ۶ میلیارد متر مکعب آب ذخیره شده است که اگر این سد نبود خسارت زیادی به کشور وارد می‌شود و این یک سد پایداری است. وی توضیح داد: سد کرخه، یک سد با هسته رسی است و سرریز آن خیلی بزرگ ساخته شده است و وقتی بار می‌شود آب زیادی رها می‌شود. سد کرخه یک سد پایداری است. طول آن ۳۳۰۰ متر و ارتفاع آن ۱۸۰ متر است. بزرگترین سد مجزی کشور است. هسته آن باید همیشه مرطوب باشد. وی با اشاره از شایعات پرسون سد کرخه گفت: به لحاظ سازه سد کرخه هیچ مشکلی ندارد و شایعات درباره عدم پایداری سد صحیح نیست. من برخی فیلم‌های که درباره سد کرخه بوده را دیدم. اصلاً این سدها در ایران نیست و به دروغ مطرح می‌کنند که متعلق به خوزستان است تا به لحاظ روانی مردم را تحت فشار قرار دهند. وی درباره شایعات پرسون علت عدم رهاسازی آب قبل از بارش‌ها اظهار داشت: مدیریت و رهاسازی آب پشت سد سخت و پیچیده و براساس پیش‌بینی میزان بارش است. در بحث پیش‌بینی بارندگی هیچ جای دنیا پیش‌بینی قطعی نداریم. در زمینه سیلاب اخیر، ممکن بود لایروبی استفاده ۹۷ آب را رها می‌کردیم و بارش رخ نمی‌داد. حتماً تابستان با مشکل آب برای کشاورزان مواجه بودیم. به طوری که در چند سال اخیر دیدیم در کشت تابستانه چقدر کشاورزان مشکل داشتند. زارعی با اشاره به حجم بالای تخریب سیل در خوزستان گفت: وضعیت تخریب در خوزستان و روند سیلاب در خوزستان متفاوت از استان است. در خوزستان به دلیل اینکه شیب لازم را نداریم سیل و آب به راحتی تخلیه نمی‌شود و ممکن است در بعضی نقاط ۶ ماه طول بکشد تا آب تخلیه شود و مردم کشت تابستانه را از دست دهند.

لزوم تهیه پروتکلی درباره سیل در خوزستان

سید علی خرفنده | دوشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۸

موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز بیان اینکه نباید وقتی سیل رخ داد تازه به فکر مقابله با آن باشیم، گفت: بلکه باید از قبل با انجام مطالعاتی در این زمینه، پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد. این پروتکل شامل موارد سازایی و اجرایی و موارد غیرسازایی و مدیریتی می‌شود.

علی حقیقی اظهار کرد: از روزی که مساله سیل در کشور مطرح شد دانشگاه در حوزه‌های مختلف فرهنگی، دانشجویی و پژوهشی فعالیت خود را در حوزه سیل آغاز کرد. برخی دانشگاهیان با توجه به تخصص خود به صورت فردی و مستقل در این زمینه همکاری داشتند و به مردم مشاوره می‌دادند. مرکز تحقیقات علوم فناوری دانشگاه نیز کار گروهی را تشکیل داد و به مناطق سیل‌زده روانشناس اعزام کرد.

وی افزود: دانشگاه در سه بخش به صورت کمک‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت می‌تواند در زمینه سیل کمک‌هایی انجام دهد. کمک‌های کوتاه مدت شامل اقداماتی مانند جمع آوری کمک‌های نقدی و غیرنقدی برای کمک به سیل‌زده‌ها بود که یکی از این اقدامات ارائه خدمات مشاوره‌ای به سیل‌زگان یا ویزیت دام سیل زده‌ها در دانشکده دامپزشکی و توسط دانشگاه بود.

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای انجام اقدامات میان مدت و بلندمدت نیز در حال بررسی هستیم و قرار است پنج موضوع کلان برای کار در دانشگاه در نظر بگیریم. یکی از موضوعات مساله مدیریت بحران در استان را تمرکز بر سیل است. نباید وقتی سیل رخ داد در آن لحظه مافکر کنیم که برای مقابله با آن باید

چه کاری انجام دهیم، بلکه از قبل باید مطالعاتی در این زمینه انجام شده باشد تا پروتکل و دستورالعملی متناسب با شدت سیل، شکل بگیرد و بتواند به ساد بحران کمک کند.

حقیقی ادامه داد: این پروتکل شامل موارد سازایی و اجرایی و موارد غیرسازایی و مدیریتی نیز می‌شود. ما در تلاش هستیم تا سستی را آماده کنیم که اگر چنین اتفاقی دوباره در آینده رخ داد این سند به ستاد بحران کمک کند تا بتوان متناسب با مشکلات چه اقداماتی را باید در چه زمانی انجام دهد.

وی افزود: طرح دیگری تحت عنوان مدیریت تغییر اقلیم استان در دانشگاه در حال انجام است که این طرح مورد حمایت استاندار و به خواسته استاندار تعریف شده است. گفته می‌شود سیلاب‌ها و خشکسالی‌های شدید نشانه‌های تغییر اقلیم هستند و به صورت

متناوب تکرار می‌شوند. لازم است برای تغییر اقلیم استان آماده باشیم و پیش‌بینی‌های لازم را انجام دهیم. در زمان خشکسالی می‌توان طرح‌هایی را اجرا کرد که در زمان سیلاب بتوان از آب‌ها حداکثر استفاده را کرد.

معاون پژوهشی دانشگاه شهید چمران اهواز تصریح کرد: موضوع دیگری که در دانشگاه دنبال می‌کنیم، مستسازی سیل اخیر است تا بدانیم علل رخ دادن این سیل چه مسائلی بوده است و چقدر خسارت مالی، انسانی، روحی و روانی داشته‌ایم. باید تبعات سیل و تمام اتفاقاتی که ظرف یک ماه گذشته در استان رخ داده است در قالب یک سند جامع، عارضه‌یابی و آسیب شناسی شوند.

حقیقی گفت: قصد داریم یک کنفرانس در دانشگاه برگزار کنیم و در قالب نشست‌ها و کارگاه‌های تخصصی، این سیل را بررسی کنیم. خسارت، نحوه کمک به کشاورزی که زمین‌های خود را از دست داده‌اند یا چگونگی کمک برای مرمت ساختمان‌ها و تلاش برای اینکه مردم به زندگی عادی برگردند، از موضوعاتی هستند که باید بررسی شوند.

وی با اشاره به انتخاب دانشگاه شهید چمران به عنوان دانشگاه مین در خصوص تحقیقات در زمینه سیل، خاطر نشان کرد: وزارت علوم آماده هر گونه همکاری با دانشگاه شهید چمران و خوزستان در خصوص مساله بحران‌های اخیر و مشکلات پیش آمده است. دانشگاه برنامه‌های مختلفی را در دستور کار دارد. اساتید ما در حال همکاری با سازمان آب و برق و استانیاری هستند و مشاوره‌های لازم را به آن‌ها می‌دهند.

کانون دوشنبه ۹ اردیبهشت ۱۳۹۸

این استاد دانشگاه با انتقاد از ساخت و سازهای حریم رودخانه گفت: ساخت و سازی‌های حریم رودخانه بید می‌داند مجوز داشته باشد. طبق قانون ساخت و ساز در حریم رودخانه غیر مجاز است مثلاً در همین سیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی سیل دستکاری شده و مسیل سیل به جاده مهبل شده که در عرض ۷ دقیقه در شیراز کلی تلفات جانی و مالی وارد می‌شود. وی درباره نقش پوشش گیاهی اظهار داشت: از دیگر عوامل که دستکاری در آن باعث تشدید سیلاب می‌شود، تغییر و نابودی پوشش گیاهی است. در ۱۰ سال اخیر خشکسالی شدید سبب شده که پوشش گیاهی از بین برود و عدم آبخیزداری و آبخوان‌داری سبب شده که کوچکترین بارندگی به شکل سیلاب جاری شود. وی گفت: اگر پوشش گیاهی در طبیعت وجود داشته باشد، سرعت آب کم و منابع زیرزمینی بهتر تغذیه می‌شود. در سیل اخیر، منابع زیرزمینی تا حدودی تغذیه شدند ولی چون بیشتر روان آب بود کمتر وارد منابع زیرزمینی شد.

مدیریت «سد» بسیار پیچیده است

عضو هیئت علمی گروه هیدرولژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگ‌ترین سد کشور، با کنترل ۴ میلیارد متر مکعب آب در سیل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد.

حیدر زارعی در گفت‌وگو با تسنیم اظهار داشت: سیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سیل را تشدید می‌بخشند. این حجم بارش‌ها مطابق اظهارات برخی اساتید در هزار سال اخیر می‌سابقه بوده است، حجم بارش در این سیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد سیلاب بزرگتری ایجاد شود.

وی افزود: عوامل زیادی متأسفانه سبب شد که سیل اخیر قدرت تخریب بالایی داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سیل اخیر زمان بارش بود زیرا بارش‌های کشور متأسفانه توزیع منظم ندارد در حالی که بیشترین نیاز کشاورزی بهار و تابستان است عمده بارش‌های مادر زمستان و پاییز است. وی اظهار داشت: در سیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه داد. بارندگی در این فصل، به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف با سرعت کمتری آب می‌شود. بارش فروردین ماه، از جنس بارش گرم است و بارش گرم

برف‌ها را سریع ذوب می‌کند یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد. وی درباره نقش سد‌ها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کارشناسی دارد. رودخانه، روند طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سدسازی داریم. به عنوان مثال اکتون در حوزه رودخانه کارون سد‌های کارون ۳ و ۴، مسجد و شهید عباسپور و گوند را داریم و در رود دز، سد دز و در مسیر کرخه، سد کرخه و سیمره را داریم. زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد به عنوان مثال یکی از مشکلاتی که در بخش پایین دست رودها بود، مساله لایروبی بود که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سد‌ها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سیل جزایر خاکی زیادی تشکیل شده بود. این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های انحرافی ایجاد شود.

میزگرد نجات و راهکارهای سیل خوزستان؛

دغدغه‌ها و انتقادات کارشناسان درباره هیئت گزارش ملی سیلاب

جدی این است؛ عضو محترم هیئت سیل که در تهران تشریف دارد آیا می‌تواند مشکلات مردم سیل‌زده را با فقر هم دست و پنجه نرم می‌کند در کد؟

وجود آب راکد در منطقه

تکثیر پشه را زیاد کرده است

این عضو هیئت علمی گروه دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه درباره وضعیت نام و طویر مناطق سیل‌زده خوزستان گفت: وجود آب راکد در منطقه، تکثیر پشه را زیاد کرده است. این پشه‌ها در بخش‌های شهری هم زیاد شدند که مردم را با مشکلات زیادی روبرو کردند.

دام‌ها در معرض بیماری‌های عفونی هستند

وی گفت: قدرت تکثیر این پشه‌ها بالا هستند و به‌عنوان ناقل بیماری بین دام‌ها عمل می‌کنند. تکثیر پشه‌ها در منطقه وسیع سبب شده که بیماری‌های عفونی تب برنکی و LSD بین دام‌ها زیاد شود.

واکسیناسیون دام‌ها در مقابله با بیماری‌های

عفونی نیاز به کمک فوری دارد

راضی جلالی بیان کرد: آزمایش دقیق از میزان گلو، گوسفند و گاو میش آورده و بیمار در دسترس نیست ولی میزان مراجعه به کلینیک‌ها بسیار زیاد شده است. این بیماری‌ها متأسفانه از طریق پشه منتقل شده و کنترل آنها سخت است.

وی درباره درمان این بیماری‌ها گفت: این بیماری‌ها تنها از طریق واکسن کنترل می‌شوند و به‌دلیل اینکه واکسن گران و از طرفی حجم آلودگی بسیار وسیع است، مقابله با این بیماری بسیار سخت است. هرچند تیم‌های دامپزشکی بسیج اساتید و دانشجویی با همکاری سازمان دامپزشکی در حال فعالیت هستند.

عضو هیئت علمی گروه دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اگر دام‌ها واکسینه نشوند پس از چند مدت تلف می‌شوند که اقتصاد منطقه را با مشکل مواجه می‌سازد. در ضمن دام تلف‌شده باید به‌شکل اصولی دفن شود و گرنه شیوع بیماری را سبب می‌شود.

وی گفت: در بخش آبریز پروری و پرورش مرغ نیز سالن‌ها به‌شدت آسیب دیدند. خسارت زیادی به بخش دامپزشکی وارد شده است که دولت باید پرداخت خسارت را پس از امداد و نجات سریع شروع کند.

راضی جلالی ادامه داد: بیماری‌های گوارشی نیز در برخی بیمارستان‌ها زیاد شده است. به‌واسطه سیل فاضلاب در سطح شهر ورود کرده که این فاضلاب‌ها که حاوی انواع میکروب و باکتری است پس از خشک شدن به‌شکل آلوده و بزرگ‌ر وارد بدن می‌شود و در طولانی‌مدت مشکلاتی برای انسان ایجاد می‌کند.

حضور بسیج اساتید در مناطق سیل‌زده

مسئول بسیج اساتید درباره فعالیت‌های بسیج نیز تصریح کرد: اساتید از همان شروع سیل در مناطق بودند. کارگروه‌های کشاورزی و آب و دامپزشکی، روانشناسی، فنی و عمرانی، مشاوره حقوقی با حضور اساتید تشکیل شد.

مأمور کردند که اولاً همین تشکیل هیئت و بررسی و کسب تجربه نکته مثبتی است. همچنین سپردن این مسئله به دانشگاه نیز از دیگر نقاط قوت این هیئت است. ترکیب انتخاب‌شده برای هیئت ملی سیل نشان می‌دهد که نباید انتظار خروجی مثبت داشت. مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه با انتقاد از چیدمان این هیئت اظهار داشت: با وجود نقاط مثبت تشکیل هیئت ملی سیل ولی ارزیابی فعالیت‌ها و ترکیب و تخصص‌های انتخاب‌شده نشان می‌دهد این هیئت خروجی مثبتی نخواهد داشت.

دانشگاه شهید چمران اهواز تنها دانشکده علوم

آب توانایی بالاتری در بررسی سیل دارد

وی با انتقاد از عدم توجه به اساتید متخصص استان‌های دیگر سیل بیان داشت: مسئله سیل به دانشگاه واگذار شده است ولی کدام دانشگاه؟ دانشگاهی که هزار کیلومتر با سیل فاصله دارد دانشگاه شهید چمران بیش از ۶۰۰ نفر عضو هیئت علمی دارد و تنها دانشکده تخصصی علوم آب کشور را دارد چرا این ظرفیت دیده نشده است؟ اسنادی که از روز شروع سیل در بطن مسئله بوده بهتر می‌تواند بررسی کند یا اسنادی که هنوز پس از یک ماه از سیل بازمانده از این مناطق نمانده است؟ چرا باید از دانشگاه شهید چمران با این ظرفیت عظیم علمی تنها یک نفر انتخاب شده باشد؟

تنها یکی از اعضای هیئت سیل

به خوزستان سفر کرده است

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: بسیاری از اسنادی که برای هیئت انتخاب شدند تخصص‌های لازم را ندارند و چندین منشرفه دارند و بعد می‌توانم بررسی سیل در اولویت کاری آنها باشد.

وی تصریح کرد: امیدوارم این هیئت بتواند موفق شود ولی این ترکیب چندان نمی‌تواند تجربه سیل را مضمون کند و برای کشور حاصلی داشته باشد. هرچند ممکن است پس از ۶ ماه در نهایت یک نفر مقرر معرفی شود ولی برآیند محسوسی برای هیئت متصور نیستیم.

راضی جلالی گفت: یکی از مسائلی که در برنامه هیئت علمی محسوس است، عدم اولویت‌بندی مسائل است. اکنون همچنان سیل و عوارض آن در خوزستان و سایر استان‌ها ادامه دارد و گام اول امداد و نجات و تخلیه آب از سکونت‌گاه‌ها است.

وی عنوان کرد: اکنون در همین امداد و نجات مردم و ارتش و سپاه و بسیج همه پای کار آمدند ولی می‌بینیم بسیاری از دستگاه‌هایی که وظیفه ذاتی در نجات مردم دارند در این کار موفق نبودند. حال آیا هیئتی که در تهران مستقر است و با مردم سیل‌زده بیگانه است می‌تواند تشخیص دهد؟

خوزستان شرایط خاصی دارد و اساتید

تهران نشین با این مسائل آشنا نیستند

مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: در استان خوزستان مسائل امنیتی و فرهنگی وجود دارد. مسئله فقر و حاشیه‌نشینی از دیگر واقعیات خوزستان است که باید هیئت سیل آن را ببیند. سؤال

اول این برنامه است. واحدهای تولیدی و تأسیسات کشاورزی نیاز به ترمیم فوری دارند که دولت نباید از آنها غافل شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: آب سیل به‌خطر شرایط دست بودن استان، تا حداقل ۲ ماه دیگر وجود دارد. دولت لازم است تصمیمات لازم کشاورزی برای کالکت برنج در این زمین‌ها را فراهم کند.

روزانه نیم تن در مزارع نیشکر غرقاب

عملکرد کاهش می‌یابد

وی درباره مزارع نیشکر خوزستان اظهار داشت: این مزارع به‌ازا هر روزی که غرقاب هستند نیم تن کاهش عملکرد پیدا می‌کنند. نیشکر تا ۲ ماه می‌تواند در شرایط غرقاب زنده بماند ولی عملکرد آن به‌شدت کاهش پیدا می‌کند. درختان باقی تا ۳ ماه می‌تواند شرایط را تحمل کند ولی گیاهان یکساله و زراعی بیش از یک هفته دوام نمی‌آورند و از بین می‌روند.

نمی‌توان تصریح کرد: آب‌های غرقاب باید سریعاً تخلیه شود و با حفر کانال و یا چاله‌هایی در زمین‌های کشاورزی، آب به دیر از درختان منتقل شود.

استاد کشاورزی درباره مواجهه با زمین‌های کشاورزی در شرایط پسمایل گفت: جهاد کشاورزی لازم است با تشکیل تیم کارشناسی برای پسمایل تغییر کند. این زمین‌ها پس از سیل خشک می‌شوند و سله می‌بندند و لازم است در زمین‌های با رسوبات بیش از ۱۰ سانتی‌متر عملیات کشاورزی انجام شود.

نمی‌توان با اشاره به افزایش حاصلخیزی خاک پس از سیل گفت: آبشویی و حاصلخیزی خاک یکی از بزرگ‌ترین سیلاب است. لازم است مواد رسوبی در مناطق مورد آلودگی قرار گیرند و ترکیبات آنها مشخص و پراسنس آن به کالکت اقدام شود.

در ادامه این نشست محمد راضی جلالی مسئول بسیج اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار داشت: دغدغه تمامی مسئولان این است که مسئله سیل سریع به‌شکل درست و منطقی و با حداقل خسارت پشت سر گذاشته شود.

وی راجع به هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب افزود: رئیس جمهور محترم برای بررسی مسئله سیل، هیئتی را با محوریت رئیس دانشگاه تهران و اعضای هیئت علمی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز با انتقاد از عدم توجه به ظرفیت علمی و تخصص‌های دانشگاه‌های خوزستان گفت: اساتید دانشگاه خوزستان که در بطن سیل بوده و تخصص لازم را دارند در هیئت بررسی سیلاب دیده نشدند.

نشست تخصصی «سیل و پسمایل در خوزستان» با حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برگزار شد.

در بخش نخست این نشست مجید نبی‌پور عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به خسارت بخش کشاورزی اظهار داشت: مطابق آمار رسمی جهاد کشاورزی سیل اخیر بیش از ۲ هزار میلیارد تومان ضرر زده است.

خسارت ۲ هزار میلیارد تومانی سیل

به کشاورزی خوزستان

وی افزود: این خسارت در بیش از ۲۲۴ هزار هکتار اراضی کشاورزی رخ داده است. از این مقدار اراضی ۱۷۰ هزار هکتار به‌طور موقت به زیر آب رفتند. اراضی تخریبی شامل زمین زراعی و باقی است. ۵۴ هزار هکتار زمین زراعی نیز دچار خرابی‌های محصول شدند.

گروه کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: آب ناشی از سیل به‌سبب دارا بودن آفات و امراض و باکتری‌ها به‌محصول از لحاظ بهداشتی آسیب جدی وارد می‌کند. محصولات مانند سبزی و گم که غرقاب شدند فاقد استانداردهای بهداشتی هستند.

تلف شدن بیش از یک‌هزار کندوی عسل

وی ادامه داد: یکی از بخش‌های متضرر کشاورزی، مزارع پرورش ماهی است. یک‌هزار و ۲۰۰ هکتار از حوضچه‌های پرورش ماهی در سیل اخیر آسیب دیدند. ۶۰۰ هزار قلمه ماهی و یک‌هزار و ۲۰۰ واحد کندوی عسل و دوجوار و ۵۰۰ رأس دام کوچک و بزرگ تلف شدند.

نبی‌پور همچنین به مسئله کاهش تولید و امنیت غذایی اشاره کرد و گفت: خوزستان در بخش گندم در هفت سال گذشته رتبه اول تولید را داشته است. سیل اخیر سبب شد ۶۰۰ هزار تن عملکرد گندم کاهش پیدا کند.

وی با اشاره به اینکه اقتصاد خوزستان متکی به کشاورزی است اظهار داشت: دولت باید برای احیاء کشاورزی خوزستان برنامه جدی ارائه دهد و جبران خسارت گام

روزنامه اهواز
در حالت فیس
مشترکان اهواز
شماره ۱۳۹۸

سد کرخه مانع از افزایش حجم تخریب سیل در خوزستان شد لایروبی رودخانه کارون مقرون به صرفه نیست

۹ اردیبهشت ۱۳۸۸
دوشنبه

عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز درباره پایداری سد کرخه گفت: سد کرخه بزرگ‌ترین سد کشور، با کنترل ۹ میلیارد متر مکعب آب در سیل اخیر، مانع از افزایش حجم تخریب در خوزستان شد.

کرخه ۶ میلیارد مترمکعب آب ذخیره شده است که اگر این سد نبود خسارت زیادی به کشور وارد می‌شود و این سد پایداری است.
وی توضیح داد: سد کرخه، یک سد، با هسته رسی است و سرریز آن خیلی بزرگ ساخته شده است و وقتی بار می‌شود آب زیادی رها می‌شود. سد کرخه یک سد پایداری است. طول آن ۳۳۰۰ متر و ارتفاع آن ۱۸۰ متر است. بزرگ‌ترین سد مخزنی کشور است. هسته آن باید همیشه مرطوب باشد.
وی با انتقادهای شایعات پیرامون سد کرخه گفت: به لحاظ سازه، سد کرخه هیچ مشکلی ندارد و شایعات درباره عدم پایداری سد صحیح نیست. من برخی فیلم‌هایی که درباره سد کرخه بود را دیدم. اصلاً این سدها در ایران نیست و به فرغ مطرح می‌کردند که متعلق به خوزستان است تا به لحاظ روانی مردم را تحت فشار قرار دهند.
وی درباره شایعات پیرامون علت عدم رهاسازی آب قبل از بارش‌ها اظهار داشت: مدیریت و رهاسازی آب پشت سد سخت و پیچیده و براساس پیش‌بینی میزان بارش است. در بحث پیش‌بینی بارندگی هیچ جای دنیا پیش‌بینی قطعی نداریم. در زمینه سیلاب اخیر، ممکن بود اواخر اسفندماه ۹۷ آب رها می‌کردیم و بارش رخ نمی‌داد. حتماً تالسان با مشکل آب برای کشاورزان مواجه بودیم به طوری که در چند سال اخیر دیدیم در کشت تالسانه چقدر کشاورزان مشکل داشتند.
زارعی با اشاره به حجم بالای تخریب سیل در خوزستان گفت: وضعیت تخریب در خوزستان و روند سیلاب در خوزستان متفاوت از استان است. در خوزستان به دلیل اینکه شیب لازم را نداریم سیل و آب به راحتی تخلیه نمی‌شود و ممکن است در بعضی نقاط ۶ ماه طول بکشد تا آب تخلیه شود و مردم کشت تالسانه را از دست دهند.

مثال یکی از مشکلاتی که مادر بخش پایین دست رودها بود، مساله لایروبی بود که صورت نگرفته است. همچنین چون پس از احداث سدها حجم آب خروجی رودخانه و بالطبع سرعت کاسته، رسوبات بیشتری ته‌نشین و در نتیجه جزایر خاکی تشکیل می‌شود و در رودخانه کارون نیز قبل از سیل جزایر خاکی زیادی تشکیل شده بود.
این عضو هیئت علمی درباره علت عدم لایروبی گفت: لایروبی هزینه اقتصادی بالایی دارد و آنچه که مطلع شدم در سال‌های گذشته بودجه آن هم تخصیص داده نشده است بنابراین برای رودخانه‌های بزرگی مانند کارون خیلی مقرون به صرفه نیست و بهتر است قبل از سد، کانال‌های انحرافی ایجاد شود.
این استاد دانشگاه انتقاد از ساخت و سازهای حریم رودخانه گفت: ساخت و سازی‌های حریم رودخانه بهیچ می‌توانم سبب شده باشد طبق قانون ساخت و ساز در حریم رودخانه غیر مجاز است مثلاً در همین سیل شیراز دیدیم که یک مسیر طبیعی

حیدر زارعی در گفت و گو با تسنیم اظهار داشت: سیل یک پدیده کاملاً طبیعی است. در ایجاد این پدیده یکسری عوامل دخیل و یکسری عوامل سیل را تشدید می‌بخشند. این حجم بارش‌ها مطابق اظهارات برخی اساتید در هزار سال اخیر بی سابقه بوده است. حجم بارش در این سیل بسیار بالا بود و از طرفی مدت زمان بارش بسیار کم بود و این موضوع سبب شد سیلاب بزرگتری ایجاد شود.
وی افزود: عوامل زیادی متسلفانه سبب شد که سیل اخیر قدرت تخریب بالایی داشته باشد. یکی از عوامل تشدید کننده سیل اخیر زمان بارش بود زیرا بارش‌های کشور متسلفانه توزیع منظم ندارد. در حالی که بیشترین نیاز کشاورزی بهار و تابستان است عمده بارش‌های ما در زمستان و پاییز است. عضو هیئت علمی گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز در ادامه اظهار داشت: در سیل اخیر خوزستان بارندگی در فروردین ماه رخ داد. بارندگی در این فصل، به شکل باران است و اگر هوا سرد باشد ممکن است به شکل برف باشد. برف یا سرعت کمتری آب می‌شود بارش فروردین ماه از جنس بارش گرم است و بارش گرم برف‌ها را سریع ذوب می‌کند یعنی حجم آب ورودی را افزایش می‌دهد.

وی درباره نقش سدها در کنترل سیلاب گفت: اینکه سد مفید است یا مضر، نیاز به مدیریت و کارشناسی دارد. رودخانه رونده طبیعی خود را دارد و ما برای توسعه کشاورزی، تولید برق و تقویت منابع آب نیاز به سد سازی داریم به عنوان مثال اکنون در حوزه رودخانه کارون سدهای کارون ۲ و ۴، مسجد و شهید عباسپور و گنبد را داریم و در رود در، سد نر و در سسر، کرخه، سد کرخه و سیموره را داریم.

زارعی بیان داشت: سد و مدیریت آن بسیار پیچیده است و به عوامل مختلفی بستگی دارد به عنوان

عضو هیأت علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز:

آبراه‌ها در خوزستان دستکاری شده‌اند

یکی از نقدهای مطرح شده در سیلاب اخیر خوزستان به‌ویژه در مقطع اهواز، عدم لایروبی کارون و ساخت‌وسازهای صورت گرفته در بستر این رودخانه است. موضوعی که به‌زبان ساده‌تر به‌عنوان دست‌کاری کردن آبراه‌های استان به‌ویژه رودخانه کارون مطرح می‌شود.

عضو هیأت علمی دانشکده امور آب دانشگاه شهید چمران اهواز در گفتگو با مهر در خصوص علت بروز سیلاب در خوزستان و درگیر شدن بیشتر شهرهای استان با آن می‌گوید: هر اتفاق بارشی در استان‌های بالادست وارد رودخانه‌های دز، کرخه، کارون و جراحی شده و در نهایت به خوزستان می‌رسد و بعد از آن وارد مجراهایی مثل هورالعظیم، تالاب شادگان، اروندرود و یا خلیج فارس می‌شود. مهدی قمشی ادامه می‌دهد: حسن این روند این است که وقتی بارشی در بالادست اتفاق می‌افتد، در استان خوزستان می‌توانیم تمهیدات لازم برای سیلاب‌های احتمالی را داشته باشیم اما باید توجه داشت که آبراه‌ها در خوزستان دستکاری شده و شکل تاریخی خود را ندارند و دچار تغییر شده‌اند. به‌طور مثال در گذشته از مقطع رودخانه کارون در اهواز دبی پنج هزار مترمکعب بر ثانیه عبور کرده و هیچ اتفاقی رخ نداده است اما در حال حاضر کشش دبی رودخانه کارون در مقطع اهواز بیشتر از سه هزار مترمکعب بر ثانیه نیست و این نشان از تغییر شکل رودخانه دارد. وی عنوان می‌کند: رودخانه کرخه نیز دچار دست‌کاری شد و پرورش ماهی و زمین‌های کشاورزی در مسیر آن قرار گرفت به همین دلیل کشش آب که در این رودخانه، هزار مترمکعب بر ثانیه بود الان به ۵۰۰ مترمکعب بر ثانیه رسیده است. در بالادست نیز دخل و تصرف‌هایی در محیط زیست مثل از دست دادن جنگل‌های بلوط، جاده‌سازی و توسعه زمین‌های کشاورزی شکل گرفته است و این امر باعث شده آب در بالادست به‌گونه‌ای که انتظار می‌رود جذب منابع زیرزمینی نشود و چون پوشش گیاهی کاهش پیدا کرده، بارش‌ها به‌صورت روان آب جریان پیدا می‌کنند.

گذر سیلاب در خوزستان تضعیف شده است

قمشی عنوان می‌کند: علاوه بر آن به دلیل اینکه در بیشتر طول مسیر پوشش گیاهی وجود ندارد، روان آب‌ها رسوب زمین را با خود به پایین دست آورده و مشکل مضاعفی را ایجاد می‌کند. باید توجه داشت بیشتر از مقدار آبی که در کشور از دست دادیم، خاک به دلیل شسته شدن توسط روان آب‌ها از بین رفته است و تولید خاک زمان خیلی زیادی لازم دارد. وی تأکید دارد: گذر سیلاب در خوزستان تضعیف شده است. در گذشته سیلاب برهایی در حوزه کارون و کرخه وجود داشت که اگر توان رودخانه‌ها برای گذر سیلاب کم می‌شد، آب از طریق این سیلاب بره‌ها به هورالعظیم، تالاب شادگان و دیگر مسیرها راه پیدا می‌کرد اما این سیلاب بره‌ها در گذر زمان دچار تغییر و کور شدند. وی در خصوص پایداری سدهای استان خوزستان می‌گوید: پایداری سدهای استان موضوعی است که برای مردم ایجاد نگرانی کرد. تاریخ تکنولوژی بساختن سدهای بزرگ و هواپیمای مسافربری تقریباً هم‌زمان است. یعنی تقریباً از ۱۰۰ سال پیش رشد صنعت هوافضا آغاز شد و عمر سدهای بزرگ در دنیا نیز تقریباً به همین میزان است. در مقام مقایسه تعداد سانحه‌های هوایی را با تعداد حوادث رخ داده برای سدها، باید گفت تعداد اتفاق‌هایی که برای سدهای بزرگ دنیا اتفاق افتاده یک پنجاهم سوانحی است که برای هواپیماها اتفاق افتاده است.

دانشگاه از نگاه روزنامه ها

تهیه و تنظیم: راحیل رضایی
طراح گرافیک: رویا عالیوند

روابط عمومی
دانشگاه شهید چمران اهواز